Наталя Непийвода

ПРАКТИЧНИЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК: СЛОВА І ВИСЛОВИ

Понад 6000 слів

“Практичний російсько-український словник: найуживаніші слова і вислови” охоплює ту частину професійної лексики, вживання якої в умовах паралельного функціонування споріднених мов викликає певні труднощі. Словник дає змогу розмежувати подібні своїм звучанням і значенням слова й вислови російської та української мов. Крім того, він містить найпоширеніші синоніми наведених слів і висловів, що допомагають ясно й точно висловити думку.

Словник розраховано на ділових людей, адміністративних працівників, науковців, аспірантів, викладачів, учителів, студентів, учнів тощо.

Рецензенти:
акад. НАН України В.М.Русанівський,
докт. філол. наук, проф. В.В. Різун, докт. філол. наук

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА

Аа	**Бб**	**Вв**	**Гг**	**Ґґ**	**Дд**	**Ее**	**Єє**
Жж	**Зз**	**Ии**	**Іі**	**Її**	**Йй**	**Кк**	**Лл**
Мм	**Нн**	**Оо**	**Пп**	**Рр**	**Сс**	**Тт**	**Уу**
Фф	**Хх**	**Цц**	**Чч**	**Ш ш**	**Щщ**	**Юю**	**Яя**

А – а:
а именно – а саме;
а не то – коли ж ні, то;
а по сему – а тому; а через те;
а впрочем – а втім; а проте.
АБЗАЦ – абзац, відступ, новий рядок:
с абзаца – з нового рядка.
АБРИС – абрис, контур, обрис, обвід, окреслення, конфігурація, лінія.
АБСОЛЮТНЫЙ – абсолютний, цілковитий, повний, необмежений, безумовний, всеосяжний, всеохопний, тотальний, безвідносний:
абсолютное большинство – цілковита (абсолютна) більшість.
АБСОЛЮТНО – абсолютно, цілком, цілковито, зовсім, повністю, до кінця, дощенту:
абсолютно все – абсолютно все, геть усе.
АБСТРАКТНЫЙ – абстрактний, неконкретний, далекий (відірваний) від життя, нереальний, уявний, теоретичний, непрактичний, умоглядний.
АБСУРД – абсурд, безглуздя, нісенітниця, нонсенс, парадокс.
АВТОР – автор, винахідник, проектувальник, укладач, упорядник:
автор нашёл, что – автор визнав (виявив), що; виявлено, що; виявилося, що;
причину этого автор видит в том, что – причину цього автор вбачає в тому, що.
АВТОРИТЕТ – авторитет, престиж, репутація, вага, значення, вплив, повага, довіра:
завоевать авторитет – завоювати авторитет;
ссылаться на авторитет – посилатися на авторитет.
АЗБУКА – абетка, азбука, алфавіт.
АЗБУЧНЫЙ – абетковий, абетний, азбучний, алфавітний; елементарний, початковий, загальновідомий:
в алфавитном порядке – за абеткою, в абетковому (абетному, алфавітному) порядку;
азбучная истина – азбучна істина.

АКЦ ----------
АКЦЕНТ – акцент, наголос, наголошення, наголошування, підкреслення:
делать акцент на чем – наголошувати на чому.
АКЦЕНТИРОВАТЬ – акцентувати, наголошувати, робити акцент (наголос), звертати увагу.
АНАЛИЗ – аналіз, розгляд, обдумування, обмірковування, обговорення, дослідження, вивчення:
из анализа чего можно заключить следующее – з аналізу чого можна зробити такий висновок;
при сравнительном анализе обнаруживается – за порівняльного аналізу виявляється.
АНАЛИЗИРОВАТЬ – аналізувати, розглядати, обмірковувати, обговорювати, досліджувати, вивчати, студіювати.

АНАЛОГИЧНО – аналогічно, подібно, відповідно:
аналогично тому, как – аналогічно до того, як (тому, як);
аналогично рассуждая – міркуючи аналогічно;
совершенно аналогично – цілком (зовсім) аналогічно.
АНАЛОГИЧНЫЙ – аналогічний, подібний, відповідний, тотожний:
аналогичным образом – аналогічно.
АНАЛОГИЯ – аналогія, схожість, подібність, паралель, відповідність, тотожність:
по аналогии – за аналогією.
АРГУМЕНТ – аргумент, доказ, підстава, підпертя, об(рунтування, резон:
приводить аргументы – подавати (наводити) аргументи.
АСПЕКТ – аспект, погляд, кут зору, точка зору, точка бачення, бік, сторона:
в аспекте – в аспекті; в напрямку; в межах; з погляду; з позиції.
БЕЗДОКАЗАТЕЛЬНЫЙ – бездоказовий.
БЕЗОСНОВАТЕЛЬНЫЙ – безпідставний, необ(рунтований, безпричинний, без підстав, голослівний.
БЕЗОТЛАГАТЕЛЬНЫЙ – невідкладний, негайний, пильний, нагальний.
БЕЗОШИБОЧНЫЙ – безпомилковий, безпомильний, непохибний, нехибний, бездоганний.

---------- БЕЗ
БЕЗРАЗЛИЧНЫЙ – байдужий, не вартий уваги, неістотний, індиферентний.
БЕЗУСЛОВНО – безумовно, безсумнівно, без сумніву, звичайно, безперечно, дуже можливо, саме так, авжеж, поза всяким сумнівом.
БЕЗУСПЕШНЫЙ – невдалий, даремний, марний, надаремний.
БЕСКОНЕЧНО – нескінченно, без кінця, без краю, без кінця–краю, безмірно, без міри, незмірно.
БЕСКОНЕЧНЫЙ – нескінченний, безмірний, безмежний.
БЕСПОЛЕЗНО – непотрібно, марно, марне, даремно, даремне, дарма, надаремно, надаремне, марна річ, не варто, немає сенсу:
бесполезно терять (тратить) время – гаяти час; марно (марне, даремно, даремне) витрачати час; марнувати час.
БЕСПОЛЕЗНЫЙ – непотрібний, марний, даремний, зайвий.
БЕСПОМОЩНЫЙ – безпорадний, безпомічний, безрадний.
БЕСПРЕКОСЛОВНЫЙ – беззаперечний, безсуперечний.
БЕСПРЕПЯТСТВЕННО – безперешкодно, без перешкоди, без перешкод, безборонно, беззаборонно, без перепон, вільно.
БЕСПРЕРЫВНЫЙ – безперервний, безупинний, невпинний, неспинний, безперебійний, суцільний:
беспрерывное движение – безперервний (безупинний, невпинний, неспинний) рух.
БЕСПРЕСТАННО – безперестану, безперестанку, безперестанно, невпинно, без упину, неспинно, безупинно.

БЕСПРЕЦЕДЕНТНЫЙ – безпрецедентний, небувалий, нечуваний, безприкладний, унікальний, винятковий.
БЕССВЯЗНО – незв'язно, без зв'язку, нескладно, безладно, без ладу, недоладно.
БЕССИЛЬНЫЙ – безсилий, безсильний, безвладний, слабкий:
бессильный что-либо сделать – нездатний зарадити чому; неспроможний.
БЕССМЫСЛЕННО – марно, даремно, не варто:
бессмысленно отрицать – марно (даремно, не варто) заперечувати.

БЕС ----------
БЕССМЫСЛЕННЫЙ – безглуздий, беззмістовний, марний, даремний:
бессмысленные фразы – беззмістовні (безглузді) фрази.
БЕССПОРНО – безперечно, безсумнівно, зрозуміло, певна річ, справді, звичайно, очевидно.
БЕСЧИСЛЕННЫЙ – незліченний, незчисленний:
бесчисленное количество – безліч, незліченна (незчисленна) кількість.
БЛАГОДАРЯ чему – завдяки чому, за чого, в умовах чого, у разі чого, через що, з причини чого, внаслідок чого, в результаті чого,з огляду на що, на підставі чого, залежно від чого.
БЛАГОПРИЯТНЫЙ – сприятливий, слушний, схвальний, прихильний, відповідний, зручний:
благоприятный момент – слушний момент, слушна нагода;
благоприятные условия – сприятливі умови;
благоприятный исход – щасливий кінець, добрий (сприятливий) результат, добре (сприятливе) завершення.
БЛАГОРАЗУМНЫЙ – розважливий, розважний, обдуманий, обміркований, розумний:
благоразумный совет – розумна, добра порада.
БЛИЖАЙШИЙ – найближчий, якнайближчий, щонайближчий:
при ближайшем рассмотрении вопроса – якщо (коли) розглядати питання якнайдокладніше.
БЛИЗКИЙ – близький, поблизький, недалекий, схожий, подібний, споріднений:
близкое родство – близька спорідненість, близьке споріднення;
более близкий – ближчий.
БЛИЗКО – близько, недалеко, поблизу:
наиболее близко – найближче, якнайближче, щонайближче.
БЛИЗОСТЬ – близькість:
поблизости – поблизу.
БОЛЕЕ – більше, більш, понад:
более чего – понад що;
более высокий (сложный, точный, эффективный) – вищий (складніший, точніший, ефективніший); більш високий (більш складний, більш точний, більш ефективний);

---------- БОЛ
более детально (подробно) – детальніше, докладніше, більш детально (більш докладно);
более того – (а) до того (ж), більше того, на додаток до того;
более или менее – більше чи (або) менше, більш-менш, приблизно, до певної міри;
не более (и) не менее как, ни более (и) ни менее как – не більше (і) не менше як;
более всего – понад усе; найбільше, найбільш (більш);
более чем достаточно – більше ніж досить;
более чего – понад що;
все более и более – дедалі (чимраз, щораз) більше, все більше і більше;
тем более – надто; і зовсім; поготів.
БОЛЬШЕ – більше, більш, понад:
больше кого-чего (чем кто-что) – більше за кого-що (кого-чого, від кого-чого, ніж хто-що); понад що;
больше всего – понад усе, найбільше, більше за все;
больше ничего – більше нічого;
больше того – (а) до того (ж), більше того;
больше чем достаточно – більш ніж досить;
вдвое больше – удвоє більше;
все больше и больше – дедалі (щодалі, щораз, чимраз, все) більше;
как можно больше, возможно больше – якнайбільше, щонайбільше, якомога більше;
ни больше ни меньше – ні більше ні менше; якраз точно;
самое большее – щонайбільше.
БОЛЬШИЙ – більший:
большей частью, по большей части – здебільшого, переважно, здебільше, здебільша;
все больший и больший – дедалі (щодалі, щораз, чимраз) більший;
самое большее – якнайбільше, щонайбільше;
самый больший – ??????, ??????
становиться большим – більшати, збільшуватися.

?? ----------
БОЛЬШИНСТВО – більшість, більша частина:
в большинстве случаев – здебільшого, здебільше, здебільша, у більшості випадків;
подавляющее большинство – переважна (величезна) більшість.
БОЛЬШОЙ – великий, немалий, чималий, важливий, видатний, визначний, численний:
без больших усилий – без великих зусиль;
с большим трудом – з великими труднощами, ледве, ледь;
слишком большой – досить великий, чималий;
иметь большое распространение – занадто великий, завеликий;
большие трудности – великі труднощі;
иметь большое значение – мати велике значення;
представляющий большой интерес – дуже цікавий;

довольно большой – чималий.
БРАТЬ – брати:
брать на учёт – брати на облік;
брать начало – починатися;
брать под сомнение – брати під сумнів;
брать препятствия – долати перешкоди.
БРОСАТЬСЯ, БРОСИТЬСЯ – кидатися, кинутися:
бросаться из одной крайности в другую – вдаватися до крайнощів;
бросаться в глаза – ????????.
БУДТО – наче, неначе, мов, немов, ніби, нібито, начебто, неначебто, мовбито, немовбито:
будто бы (как будто бы) этого было (будет) недостаточно – начебто цього було (буде) недостатньо.
БУДУЩЕЕ – майбутнє, майбуття, прийдешнє, прийдешність, завтрашній день:
в будущем – надалі, в майбутньому;
в недалеком будущем – незабаром, невдовзі.
БЫВАТЬ – бувати, траплятися:
ничуть не бывало – зовсім ні.
БЫВШИЙ – колишній, минулий, давній, попередній, старий, застарілий:

---------- БЫВ
бывший перед этим (до настоящего времени) – дотеперішній;
бывший ранее – попередній.
БЫСТРО – швидко, скоро, невдовзі, незабаром.
БЫТЬ – бути, існувати, перебувати:
быть на чьей стороне – тримати (держати) чию сторону;
может быть, быть может – може, може бути, можливо, мабуть;
быть в обиходе – бути в ужитку;
быть в состоянии – бути спроможним (здатним);
быть известным под названием – бути відомим під назвою;
каков бы ни был – хоч би який був;
быть сведущим в чем – знатися на чому;
быть осведомленным – бути поінформованим, обізнаним;
быть полезным – стати в пригоді;
не может быть удовлетворено – не можна задовольнити;
должно быть (вероятно, наверное) – мабуть, певно;
как бы там ни было – хоч що буде, хай там що, хай там як.
ВАЖНО – важливо, суттєво, істотно, вагомо, цінно, актуально:
это не важно – це не важливо (не суттєво, не істотно);
важно само по себе – важливо (суттєво, істотно) само із себе (???), ????? ??.
ВАЖНОСТЬ – важливість, вагомість, вага, актуальність:

задача первостепенной важности – завдання великої ваги; важливе (актуальне) завдання;
особую важность при этом имеет что – особливої ваги при цьому набуває що; особливу роль при цьому відіграє що;
придавать важность – надавати ваги.
ВАЖНЫЙ – важливий, значний, істотний, суттєвий, вагомий, цінний, відповідальний, актуальний:
важное открытие – важливе (значне, суттєве) відкриття;
играть важную роль – відігравати важливу (значну) роль;
наиболее важный – найважливіший, особливо (????) важливий;
очень важный – дуже важливий.
ВБЛИЗИ – поблизу, близько, недалеко, неподалік:
вблизи находящийся – близький.

ВВЕ ----------
ВВЕРХ – угору, догори, нагору.
ВВИДУ чего – зважаючи на що, з огляду на що, через що, в зв'язку з чим, внаслідок чого, на підставі чого, на основі чого:
ввиду того, что – зважаючи (з огляду) на те, що; через те, що; у зв'язку з тим, що.
ВВОДИТЬ, ВВЕСТИ – уводити, увести; впроваджувати, впровадити:
ввести в действие – пустити в хід, увести в дію;
вводить в курс дела (в суть вопроса) – уводити в суть справи;
ввести в обиход – увести (впровадити) в ужиток, узвичаїти;
ввести в состав – увести до складу;
ввести новые методы – провадити нові методи.
ВДВОЕ – удвоє, удвічі, у два рази.
ВДВОЙНЕ – подвійно, удвоє, удвічі, у два рази.
ВДОБАВОК – до того ж, на додаток.
ВДОЛЬ – уздовж, удовж, удовжки, уподовж, подовж, повздовж:
вдоль и поперек – уздовж (удовж) і впоперек (поперек, вшир);
точка, движущаяся вдоль чего – точка, що рухається вздовж чого.
ВЕДОМО – звісно, звичайно:
без ведома – без відома;
с ведома – з відома.
ВЕДУЩИЙ – головний, основний, чільний, провідний, керівний:
ведущая отрасль промышленности – провідна галузь промисловості;
ведущая роль – провідна (основна, головна, чільна, керівна) роль.
ВЕДЬ – адже, ж, же, адже ж, бо, отже, але.
ВЕЗДЕ – скрізь, усюди, повсюди, повсюдно.
ВЕЛИЧИНА – величина, розмір:
величиной (величиною) с кого, что – завбільшки (розміром) з кого, що;
абсолютная величина – абсолютна величина;

бесконечно малая величина – нескінченно мала величина;
величина ошибки – величина похибки;
одной величины – однакові завбільшки;
по (своей) величине – (за своїм) розміром, завбільшки;

---------- ВЕЛ
какой величины – який завбільшки;
постоянная величина – стала величина.
ВЕРНО – правильно, певно, певне, напевно, напевне:
вернее всего – певніше за все, найпевніше.
ВЕРНУТЬСЯ – вернутися, повернутися:
вернемся к предмету обсуждения – вернімося (вернімось) до теми обговорення.
ВЕРНЫЙ – певний, надійний, правильний, безпомилковий, непомильний, справедливий, слушний:
верный способ – надійний (певний, непомильний) спосіб;
верная мысль – правильна (справедлива, слушна) думка;
верный перевод – правильний (безпомилковий) переклад.
ВЕРОЯТНО – певно, певне, мабуть, імовірно (ймовірно), можливо:
весьма вероятно – цілком імовірно, напевно, напевне;
маловероятно, что – малоймовірно, що; непевне, не зовсім певно;
вероятнее всего – найімовірніше, скоріше за все.
ВЕРОЯТНОСТЬ – імовірність (??????), правдоподібність, можливість:
по всей вероятности – певно, певне, мабуть, цілком імовірно, очевидно, напевно, напевне, найімовірніше, як видно, за всіма даними, найпевніше;
с вероятностью – з імовірністю;
сходиться по вероятности – збігатися за ймовірністю;
теорема вероятностей – теорема ймовірностей.
ВЕРОЯТНЫЙ – імовірний, правдоподібний, можливий.
ВЕРХ – верх, вершина, перевага:
доверху – доверху, вщерть.
ВЕС – вага, значення, вагомість, авторитетність, важливість, ваговитість:
иметь вес – мати вагу, важити.
ВЕСТИ – вести, проводити, провадити, призводити, створювати, викликати, справляти вплив, впливати, породжувати, спричиняти що, спричинятися до чого:
вести занятия – проводити (провадити, вести) заняття;
вести начало от чего – починатися з чого;

ВЕС ----------
вести телефонную линию – прокладати (вести) телефонну лінію;
вести хозяйство – господарювати, хазяйнувати;
вести к нарушению – призводити до порушення, спричиняти порушення, спричинятися

до порушення;
вести к улучшению – поліпшувати, покращувати.
ВЕСЬ – весь, увесь, ввесь, цілий, повний:
при всем том, со всем тем – попри все те, а проте;
во всем мире – в усьому (в цілому) світі;
после всего – по всьому;
вдобавок ко всему – до всього (того);
только и всего, всего-навсего – тільки, лише, лиш, всього-на-всього;
прежде всего – насамперед, передусім, найперше;
более всего – над усе, найбільше;
лучше всего – найкраще, краще над усе, краще за все;
без всего – без нічого.
ВЕСЬМА – вельми, дуже, значно, досить, багато, надто:
весьма характерно – дуже характерно;
весьма важная характеристика – надто (дуже, вельми) важлива характеристика;
весьма сложный по структуре – дуже складної структури.
ВЕЩЬ – річ, предмет, реалія, справа:
положение вещей (дел) – стан речей (справ);
обычная вещь – звичайна річ;
вещь в себе – річ у собі, невідома річ.
ВЗАИМНО – взаємно, обопільно, спільно.
ВЗАИМНЫЙ – взаємний, обопільний, спільний, двобічний, двосторонній:
взаимная помощь – взаємодопомога, взаємна допомога, взаємопоміч, солідарність;
взаимное понимание – порозуміння, взаєморозуміння, взаємне розуміння.
ВЗАИМОВЫГОДНЫЙ – взаємовигідний:
взаимовыгодное сотрудничество – взаємовигідна співпраця, взаємовигідне співробітництво.

---------- ВЗА
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ – взаємодія, взаємодіяння, співдія, співдіяння.
ВЗАИМОЗАВИСИМОСТЬ – взаємозалежність.
ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТЬ – взаємозамінність, взаємозамінюваність.
ВЗАИМОПОМОЩЬ – взаємодопомога, взаємна допомога, взаємопоміч, обопільна допомога, солідарність.
ВЗАИМОСВЯЗАННЫЙ – взаємозв’язаний, ?????’???:
взаимосвязанные события – взаємозв’язані (зв’язані, пов’язані) між собою події.
ВЗАМЕН – натомість, намість, замість того.
ВЗГЛЯД – погляд, переконання, думка, розуміння, кут зору, точка зору:
на мой взгляд – як на мій погляд, як на мою думку, по-моєму;
на первый взгляд – на перший погляд;
ошибочный взгляд – хибний погляд, помилкова думка;

вырабатывать взгляды – доходити до поглядів, ??????? (????);
предвзятый взгляд – упереджений погляд, ????????;
высказывать свой взгляд – висловлювати свою думку (погляд);
как на чей взгляд – як на чию думку.
ВЗЯТЬ – узяти, забрати, здобути:
возьмем, например – візьмімо (візьмемо), наприклад.
ВИД – вигляд, образ, подоба, стан:
иметь виды на что – розраховувати (сподіватися) на що;
в виде чего – у вигляді чого;
иметь в виду – мати на увазі, пам'ятати;
имеется в виду что – йдеться про що, мова (йде) про що;
на вид, по виду, с виду – на вигляд, з вигляду, на погляд, з погляду;
при виде кого-чего – побачивши (бачачи) кого, що;
поставить на вид – зробити ????? (заува?), зауважити, поставити на карб;
потерять из виду (из вида) – упустити (згубити, випустити) з очей;
упустить (выпустить) из виду (из вида) – упустити (випустити) з уваги, забути, занедбати;

ВИД ----------
ни под каким видом – ні в якому разі, в жодному разі, жодним способом;
в упрощенном виде – спрощено, в спрощеному вигляді;
можно представить в виде – можна подати у вигляді;
надо иметь в виду – треба (необхідно, слід) мати на увазі;
приводить к простейшему виду – зводити до найпростішого вигляду (спрощувати);
приводить уравнение к виду – зводити рівняння до вигляду;
принимать вид – набирати вигляду;
по внешнему виду – зовні, із зовнішнього вигляду;
иметь вид кого-чего – виглядати як хто-що, виглядати ким-чим;
принимать какой-либо вид – набувати (прибирати) якогось вигляду;
имея в виду, что – зважаючи на те, що; враховуючи те, що; маючи на увазі, що;
ввиду того, что – через те, що; з огляду на те, що;
ввиду чего – через що, зважаючи на що, з огляду на що; задля чого; маючи на увазі, що.
ВИДЕТЬ – бачити, вбачати:
причину этого автор видит в том, что – причину цього автор вбачає в тому, що.
ВИДИМО – видно, як видно, мабуть, певно, певне.
ВИДИМОСТЬ – видимість, подоба:
для видимости – для годиться, про людське око;
по (всей) видимости – видно, як видно, мабуть, певно, напевно, напевне.
ВИДИМЫЙ – видимий, очевидний:
видимое дело – ясна річ (справа), цілком імовірно, певне, мабуть, очевидно.
ВИДНО – очевидно, мабуть, певно, певне, видно:

как видно из рисунка (графика, таблицы) – як видно з рисунка (графіка, таблиці);
из приведенных данных видно, что – з поданих даних видно, що.

---------- ВИД
ВИДНЫЙ – помітний, значний, визначний, видатний:
видная роль – значна (важлива) роль;
видный деятель науки – визначний діяч науки;
на видном месте – на видноті, на помітному (на чільному) місці.
ВИДОИЗМЕНЕНИЕ – видозміна, відміна, зміна, різновид, варіант, модифікація, метаморфоза.
ВИДОИЗМЕНЯТЬ, ВИДОИЗМЕНИТЬ – відмінювати, відмінити, змінювати, змінити, видозмінювати, видозмінити:
несколько видоизменяя метод – трохи змінюючи метод.
ВИНА – вина, провина, провинність, шкода:
по вине кого, чьей – з вини (з причини) кого, чиєї;
по вине чего – через що.
ВКЛЮЧАТЬ – містити, об’єднувати, охоплювати, складатися з, входити до складу, включати, належати до чого; вмикати:
включать в список – включати (заносити) до списку (в список), записувати;
включать мотор (свет) – вмикати (включати) мотор (світло);
включает в себя – до його складу входить; містить у собі, охоплює, об’єднує, складається з.
ВКЛЮЧАЮЩИЙ – який (що) містить, охоплює, об’єднує, складається з:
включающий все операции – який містить усі операції.
ВКЛЮЧЕННЫЙ – включений, який (що) належить до; увімкнутий, увімкнений.
ВКЛЮЧИТЕЛЬНО – включно.
ВКРАТЦЕ – коротко, стисло, кількома словами, коротко кажучи.
ВЛЕЧЬ – тягти, тягнути, спричиняти:
влечь за собой что – спричиняти (спричинювати) що, спричинятися (спричинюватися) до чого, тягти (вести) за собою що.
ВЛИЯНИЕ – вплив, дія, діяння, тиск, авторитет, вага:
влияние солнечных лучей – дія (діяння, вплив) сонячного проміння;
оказывать влияние – впливати, робити (справляти) вплив, вести (приводити) до чого, викликати (породжувати) що;
подвергаться влиянию – зазнавати впливу, підпадати (піддаватися) впливові (під вплив);

ВЛИ ----------
под влиянием – під впливом;
по своему влиянию – (за) своїм впливом.
ВЛИЯТЬ – впливати, діяти, вести, приводити до чого, призводити до чого, викликати

що, породжувати, спричиняти що, спричинятися до чого:
положительно влиять – позитивно впливати, приводити до чого;
отрицательно влиять – негативно впливати, призводити до чого.
ВЛИЯЮЩИЙ – який (що) впливає.
ВМЕСТЕ – разом, спільно:
вместе с тем – водночас, разом з тим.
ВМЕСТО – замість, натомість, намість:
вместо того – замість того, натомість, намість.
ВМЕШИВАТЬСЯ – втручатися, вмішуватися, встрявати, вплутуватися, не тримати нейтралітету.
ВНАЧАЛЕ (СНАЧАЛА) – спочатку, спершу, насамперед, передусім, перш за все:
вначале рассмотрим – спочатку розгляньмо (розглянемо);
вначале отметим, что – спочатку відзначимо (зазначимо), що.
ВНЕ – поза чим, без чого:
вне времени и пространства – поза часом і простором;
вне всякого сомнения – без будь-якого сумніву, поза всяким сумнівом, безсумнівно, безперечно;
вне всякого сравнения – поза всяким порівнянням, над усяке порівняння;
вне конкурса – поза конкурсом;
вне зависимости от – незалежно від.
ВНЕДРЕНИЕ – впровадження, впроваджування, укорінення, укорінювання:
широкое внедрение в практику – широке впроваджування (??????) в практику.
ВНЕЗАПНЫЙ – раптовий, наглий, нагальний, несподіваний.
ВНЕШНЕ – зовні, зовнішньо, на вигляд, з вигляду, на погляд, з погляду, на вид.
ВНЕШНИЙ – зовнішній:

---------- ВНЕ
по внешнему виду – зовні, із зовнішнього вигляду, за зовнішнім виглядом.
ВНИЗ – униз, донизу.
ВНИЗУ – внизу, долі.
ВНИКАТЬ, ВНИКНУТЬ – входити, ввійти в що; доходити, дійти чого; придивлятися, придивитися до чого; заглиблюватися, заглибитися в що; намагатися збагнути що.
ВНИМАНИЕ – увага, уважність:
вниманию кого – до уваги кого;
обратить внимание – звернути увагу, привернути увагу, взяти до уваги;
обращает на себя внимание – привертає до себе увагу, звертає на себе увагу;
относиться со вниманием к чему – ставитися з уважністю (з увагою) до чого;
привлекать внимание – привертати (притягати) увагу, цікавити;
это требует самого пристального внимания – це потребує особливої уваги;
оставить без внимания – не виявити уваги, не звернути уваги; залишити (лишити) поза

увагою (без уваги);
принять (взять) во внимание – взяти до уваги (на увагу);
уделять внимание – приділяти увагу;
акцентировать внимание – зосереджувати увагу;
сосредоточить внимание – зосередити увагу;
отвлечь внимание – відвернути (відтягнути) увагу;
представляем вашему вниманию – подаємо до вашої уваги;
достойный (заслуживающий) внимания – вартий уваги, слушний;
заслуживать внимания – заслуговувати на увагу.
ВНИМАТЕЛЬНО – уважно, уважливо, пильно, зосереджено.
ВНОВЬ – знову, знов, ізнов, ізнову, заново, наново, недавно, нещодавно, тільки що:
вновь назначенный – новопризначений, щойно призначений.
ВНОСИТЬ, ВНЕСТИ – вносити, внести:
вносить ясность в дело – з'ясовувати справу, вносити ясність у справу.

ВНО ----------
вносить дополнения (изменения, исправления, предложения) – доповнювати (змінювати, виправляти, пропонувати); вносити доповнення (зміни, виправлення, пропозиції);
ВНУШИТЕЛЬНЫЙ – значущий, промовистий, переконливий, значний.
ВНЯТНЫЙ – виразний, ясний, зрозумілий, розбірливий, розбірний.
ВОЗБУЖДАТЬ, ВОЗБУДИТЬ – збуджувати, збудити;
викликати, викликати:
возбуждать интерес – зацікавлювати, викликати (збуджувати, розпалювати) інтерес (цікавість);
возбудить сомнение – викликати (породити, посіяти) сумнів;
возбудить вопрос – порушити питання.
ВОЗВОДИТЬ, ВОЗВЕСТИ – зводити, звести; підіймати, підійняти; ?????, ????;
підносити, піднести:
возвести на ступень чего – звести на ступінь чого;
возводить в закон (в принцип) – зводити (підносити) в закон (у принцип);
возвести в степень – піднести до степеня.
ВОЗВРАЩАТЬСЯ – вертатися, вертати:
возвращаться к прошлому – вертатися (вертати) в минуле;
возвратимся к рассматриваемой проблеме – вернімось (вернемось) до названої (нашої, даної, цієї, аналізованої) проблеми;
возвращаясь к этому вопросу – вертаючись до цього питання.
ВОЗДЕЙСТВИЕ – вплив, діяння, дія:
находиться под воздействием кого-чего – бути під впливом (під дією) кого-чого;
оказать воздействие – вплинути, справити вплив.
ВОЗДЕЙСТВОВАТЬ – діяти, подіяти; впливати, вплинути; справляти (справити) вплив.

ВОЗЗРЕНИЕ – погляд:
вырабатывать свои воззрения – виробляти свої погляди, доходити до своїх поглядів.
ВОЗЛАГАТЬ, ВОЗЛОЖИТЬ – покладати, покласти; складати, скласти; доручати, доручити:

---------- ВОЗ
возложить задание – доручити (покласти) завдання;
возлагать надежды (ответственность) – покладати (складати) надії (відповідальність).
ВОЗЛЕ – біля, коло, близько, поруч, поряд:
возле чего проходить – повз що проходити.
ВОЗМОЖНО – можливо, можлива річ, як можна, якомога, по змозі, можна, може, мабуть:
в возможно короткий срок – терміново, у якнайкоротший строк (термін, час);
возможно скорее – якнайшвидше, якнайскоріше, якомога (як можна, по можливості) швидше (скоріше);
возможно ли с этим согласиться – чи можна (чи можливо) із цим погодитися;
вполне возможно – цілком можливо;
насколько возможно лучше – якнайкраще, щонайкраще, якомога краще.
ВОЗМОЖНОСТЬ – можливість, змога, спроможність, спромога:
до последней возможности – до останньої можливості, до останку;
иметь возможность – мати можливість (змогу, спроможність, спромогу);
получить возможность – одержати (дістати) змогу;
нет возможности – немає можливості (змоги), ніяк, нема як;
по возможности – по змозі, щомога;
при первой (при ближайшей) возможности – при першій нагоді;
имеющий возможность – спроможний;
не имеющий возможности – неспроможний;
неограниченные возможности – необмежені можливості;
творческие возможности – творчі можливості, творча спроможність;
это дает (открывает) возможность – це уможливлює, це дає (відкриває) можливість (змогу);
это исключает возможность – це унеможливлює, це не дає змоги;
не было возможности – не було змоги (можливості), не було як.
ВОЗМОЖНЫЙ – можливий, здійсненний, припустимий, потенційний, прийнятний:
всеми возможными средствами – усіма можливими засобами;

ВОЗ ----------
сделать возможным (невозможным) – уможливити, зробити можливим (унеможливити, зробити неможливим).

ВОЗНИКАТЬ – виникати, поставати, уявлятися:
возникает вопрос (проблема) – виникає питання (проблема), постає питання (проблема).
ВОЗНИКАЮЩИЙ – той, що (який) виникає (???, ?’?????).
ВОЗРАЖАТЬ, ВОЗРАЗИТЬ – заперечувати, заперечити; не погоджуватися, не погодитися; відкидати, відкинути; не визнавати, не визнати:
на это можно возразить так – на це можна заперечити так, на це можна відповісти так.
ВОЗРАЖЕНИЕ – заперечення, відповідь:
без возражения – не заперечуючи, без заперечення;
не терпящий (не допускающий) возражений – беззаперечний.
ВОЗЫМЕТЬ – набути, здобути, дістати, одержати, відчути:
возыметь действие – подіяти, вплинути;
возыметь силу – здобути силу, набрати (набути) сили (сил);
возыметь успех – вдало (щасливо, успішно) закінчитися, увінчатися успіхом;
возыметь намерение – наміритися.
ВОКРУГ – навколо, довкола, навкруги, навкруг.
ВООБЩЕ – взагалі, загалом, зовсім, цілком, у цілому, як правило:
вообще говоря – взагалі, беручи загалом, у загальних рисах;
вообще и в частности – взагалі й зокрема.
ВОПРЕКИ – всупереч, на (в) противагу, напроти, проти, незважаючи на, супротивно, насупроти:
вопреки ожиданиям – усупереч сподіванням (чеканням).
ВОПРОС – питання, запитання, запит, справа, проблема, річ:
вопрос времени – справа часу;
задать вопрос – поставити питання (запитання), спитати, запитати;
поднимать вопрос – порушувати питання;
ставить под вопрос – ставити під знак питання, сумніватися, робити сумнівним (непевним);

---------- ВОП
это совсем другой вопрос – це зовсім інша справа (інше);
возникает вопрос – постає (виникає) питання;
вопрос выяснен – справу з’ясовано;
под (большим) вопросом быть (находиться, оставаться) – бути (залишатися) сумнівним (нез’ясованим);
затрагивать вопрос – порушувати (торкатися, зачіпати) питання;
для выяснения вопроса – щоб з’ясувати (вияснити) питання, для з’ясування (висвітлення) питання;
напрашивается вопрос – постає (виникає) питання;
особый интерес представляет вопрос о чем – особливо цікавим видається питання про

що;
обсуждать вопрос – обговорювати питання;
вопрос подвергнется детальному обсуждению – грунтовно обговоримо питання, справу буде докладно обмірковано;
излагать вопрос – говорити, висвітлювати що;
уместно (стоит) задать вопрос – доречно (варто) спитати (задати питання);
не менее важным вопросом является – не менш важливим є.
ВОСПОЛНЯТЬ, ВОСПОЛНИТЬ – заповнювати, заповнити:
восполнить пробелы – заповнити прогалини.
ВОСПОЛЬЗОВАТЬСЯ чем – скористуватися, скористатися чим (із чого); послугуватися (покористуватися) чим (із чого); використати що:
воспользуемся известной рекомендацией – скористаємося відомою рекомендацією;
воспользоваться случаем – використати нагоду.
ВОСПРЕПЯТСТВОВАТЬ – перешкодити, стати на перешкоді, не допустити (не дозволити), заборонити.
ВОСПРИНИМАТЬ, ВОСПРИНЯТЬ – сприймати, сприйняти; приймати, прийняти.
ВОСПРОИЗВОДИТЬ, ВОСПРОИЗВЕСТИ – відтворювати, відтворити; викладати, викласти; наводити, навести; копіювати, скопіювати.
ВОСХОДИТЬ – сходити, підійматися, ??????, походити.
ВОТ – от, ось:
вот когда – аж от (ось) коли;

ВОТ ----------
вот потому (поэтому) – отож, тим-то;
вот тогда – от (ось) тоді;
так вот (и вот) – і от (ось), от, ось, так от (ось);
вот именно – атож.
ВПАДАТЬ, ВПАСТЬ – западати, запасти; упадати, упасти; допускатися, допуститися:
впадать в ошибку – допускатися помилки, робити помилку, помилятися;
впасть в противоречие – допуститися суперечності.
ВПЕРЕД – вперед, наперед:
забегая вперед – забігаючи вперед, кажучи наперед.
ВПЕРЕДИ – спереду, попереду, у майбутньому, далі:
об этом речь впереди – про це мова далі;
впереди кого, -чего – поперед кого-чого, перед ким-чим.
ВПЕЧАТЛЕНИЕ – враження, думка, оцінка, висновок, ефект:
ложное впечатление – хибне (помилкове, неправильне) враження;
производить впечатление – вражати;
по первому впечатлению – з найпершого враження.
ВПЛОТЬ:
вплоть до – аж до, до самого (до самої, до самих).

ВПОЛНЕ – цілком, цілковито, повністю, сповна, зовсім:
вполне достаточно – цілком (зовсім); достатньо (досить);
вполне естественно – цілком природно.
ВПОСЛЕДСТВИИ – згодом, потім, пізніше, далі, надалі, із часом.
ВПРЕДЬ – далі, надалі, наперед, потім, тоді, відтак:
впредь до чего – аж до чого;
впредь до выяснения – доки буде з'ясовано, аж до з'ясування.
ВПРОЧЕМ – втім, а втім, але, але ж, однак, проте, а проте, зрештою.
ВРЕД – шкода, втрати, збитки, пошкодження, ушкодження, вада:
приносить (причинять) вред – шкодити, вадити, бути шкідливим;
неисправимый вред – непоправна шкода;
пойти во вред – зашкодити, вийти на шкоду, завадити.

---------- ВРЕ

ВРЕДНЫЙ – шкідливий, вадливий, некорисний, небезпечний.
ВРЕМЯ – час, пора, година, момент, період, епоха, доба:
было время когда – був час (були часи, була пора) коли;
в давние времена – за давніх часів, за давнього часу, у давні часи, давньою порою;
в другое время – іншим часом, в інший час, в інші часи;
во все времена – за всіх часів, в усі часи;
во всякое время – повсякчас, повсякчасно, в усякий (у всякий) час, в усяку пору (годину), коли б не було;
(в) первое время – на початку, спочатку, перший час, на перших порах, спершу;
(в) последнее время – останнім часом, в останній час, в останні часи, останнього часу;
время от времени – час від часу, раз за разом, часом, коли-не-коли, іноді, інколи;
в свое время – свого часу, у належний (у свій) час, своєчасно;
до сего (до настоящего) времени – до цього часу, досі;
ко времени – вчасно, упору (???);
к тому времени – на той час, під той час, на ту пору;
на (короткое) время – на (короткий, недовгий, якийсь) час;
раньше времени – завчасно, завчасу, передчасно;
со временем, с течением времени – згодом, з часом, трохи згодом, з бігом (з плином) часу;
тем временем – тим часом, поки там що;
время кончилось (истекло) – час збіг, строк (термін) скінчився (минув, вийшов);
в настоящее время – у наш час, у цей час, тепер, зараз, нині, за нашого часу;
в то время, как – в той час, коли; тоді, коли; тим часом, як; у той час, як;
в скором времени – незабаром, скоро, невдовзі;
до поры до времени – до (якогось певного) часу, до слушної нагоди;
потребуется много времени – візьме (забере) багато часу;

продолжительное время – тривалий час;
со времени – від часу, від часів;

ВРЕ ----------
с этого времени – відколи, з якого часу, відтепер;
с того времени – відтоді, з того часу, з тих часів;
в это время – тим часом, у цей час, під цей час;
в то время – тоді, того часу, в той час, під той час, на той час;
в то же время – рівночасно, в той самий час;
в одно и то же время – водночас, одночасно;
тем временем – тим часом;
все время – раз у раз, раз по раз, весь час;
вовремя – вчасно, на свій час, впору (???);
не в свое время, не вовремя – невчасно, не в час, не свого часу;
всему свое время – на все свій час;
для своего времени – як на свій час, як для свого часу;
во всякое время – повсякчас, повсякчасно, в усі часи, завжди;
до последнего времени – донедавна, дотепер;
спустя (через) некоторое время – згодом, незабаром, невдовзі, за якийсь час;
с течением времени – дедалі, з часом, з плином часу;
в течение некоторого времени – протягом якогось часу;
удобное, благоприятное время – добра нагода, добра година, слушний час, сприятлива година;
указанное время – зазначений час;
определенное время – певний (визначений, призначений) час (термін);
относящийся к этому (тому) времени – сьогочасний (тогочасний, тодішній);
требующий (отнимающий) много времени – забарний, загайний;
время идет – час минає (плине);
время терять – гаяти час, марнувати час;
выиграть время – вигадати час;
как раз в это время – саме тоді, саме під той час.
ВРОДЕ – подібний до кого-чого, на зразок кого-чого, наче, неначе, ніби, нібито, начеб, неначебто, немов, немовби, немовбито, як-от, от як, а саме:
нечто вроде чего – щось подібне до чого, щось на зразок чого, наче як що;

---------- ВРО
нечто вроде ошибки – наче якась помилка, щось подібне до помилки.
ВРЯД ЛИ – навряд, навряд чи; навряд (сумнівно), щоб.
ВСЁ – усе:
всё более и более, всё дальше и дальше – щораз більше, щораз далі, дедалі більше;
всё больше – найбільше, найбільш, більше всього, більше за все, більше й більше;

всё время – весь (увесь) час, досі, дедалі, щодалі;
всё ещё – все ще;
всё ж – а все ж, а проте, втім, а втім;
всё же – все ж, все–таки, проте;
всё обстоит благополучно – усе гаразд;
всё равно – все одно, байдуже, однаково;
всё–таки – все–таки, все ж таки;
шум всё усиливается – шум раз у раз (весь час, дедалі, все) посилюється.
ВСЕГДА – завжди, повсякчас, повсякчасно, усякчас.
ВСЕГО – усього; тільки, лише, разом.
ВСЕГО-НАВСЕГО – усього-на-всього, тільки (лише), просто-напросто.
ВСЕЛЯТЬ, ВСЕЛИТЬ – вселяти, вселити:
вселить надежду – сповнити надією.
ВСЕМЕРНО – всіляко, усякими (усіма) способами (засобами), всемірно, всебічно, всесторонньо.
ВСКОРЕ – незабаром, невдовзі, трохи згодом, найближчим часом, скоро, швидко.
ВСКРЫВАТЬ, ВСКРЫТЬ – розкривати, розкрити; виявляти, виявити; показувати, показати; викривати, викрити.
ВСЛЕД – слідом, услід, наслідуючи:
вслед за тем – після того, відтак, слідом (услід) за тим.
ВСЛЕДСТВИЕ – внаслідок чого, через що, у зв’язку з чим, у результаті чого:
вследствие повышения температуры – внаслідок підвищення температури;

ВСЛ ----------
вследствие большой потери тепла – через великі втрати тепла;
вследствие того, что – внаслідок того, що; через те, що; у зв’язку з тим, що; в результаті того, що;
вследствие изложенного – тому; зважаючи на сказане.
ВСПОМИНАТЬ – згадувати, пригадувати:
следует вспомнить – треба (слід, необхідно, варто, належить) згадати.
ВСТРЕЧАТЬСЯ, ВСТРЕТИТЬСЯ – зустрічатися, зустрітися, зустрінутися; траплятися, трапитися:
значительно реже встречается что – значно рідше трапляється (зустрічається) що.
ВСТУПАТЬ, ВСТУПИТЬ – вступати, вступити; поступати, поступити:
вступить в должность – стати (вступити) на посаду, зайняти посаду;
вступить в законную силу – набрати сили (чинності) закону;
вступать в переговоры – починати переговори;
вступить в свои права – увійти (вступити) в свої права, набрати сили.
ВСЮДУ – скрізь, всюди:
сходиться почти всюду – збігатися майже скрізь (всюди).
ВСЯКИЙ – усякий, усяк, кожний, кожен, всілякий:

во всякую минуту – щохвилини, кожної хвилини, (в) усяку (кожну) хвилину;
во всяком случае – в кожному разі, в усякому разі;
на всякий случай – про (на) всяк (всякий) випадок;
всякий раз – щоразу, кожен раз, кожного разу, раз у раз, чимраз, дедалі;
всячески – всіляко, всяко, по-різному, всіма способами.
ВТОРИЧНЫЙ – вторинний, повторний, другий, побічний, другорядний.
ВХОДИТЬ, ВОЙТИ – входити, увіходити, увійти:
входить в подробности – вдаватися в подробиці;
войти в обычай – стати звичним, повестися, увійти в звичай:

---------- ВХО
войти в положение кого – зважати на становище чиє, входити (увіходити) в становище кого;
войти в силу – набрати сили (чинності), здобути силу;
войти в суть дела – дійти суті справи, увійти в суть справи (в справу);
входить в состав – входити до складу, належати до чого.
ВХОДЯЩИЙ – який (що) входить, вхідний:
величины, входящие в уравнение – величини, які входять до (у) рівняння.
ВЫБИРАТЬ, ВЫБРАТЬ – вибирати, вибрати; обирати, обрати; добирати, дібрати:
выбирать на основании литературных данных – вибирати на підставі літературних даних.
ВЫБОР – вибір, добір, обрання:
не зависеть от выбора – не залежати від вибору;
выбор предоставить – полишити на вибір, дати до вибору;
большой выбор чего – багато до вибору чого.
ВЫВОД – висновок, підсумок, результат, вислід:
делать вывод – робити висновок;
автор приходит к выводу, что – автор приходить до висновку, що;
ошибочный вывод – хибний висновок;
общий вывод – загальний висновок.
ВЫВОДИТЬ, ВЫВЕСТИ – виводити, вивести:
вывести формулу – вивести формулу.
ВЫГАДЫВАТЬ, ВЫГАДАТЬ – вигадувати, вигадати:
выгадывать время – вигравати час.
ВЫДЕРЖИВАТЬ, ВЫДЕРЖАТЬ кого-что – витримувати, витримати, видержувати, видержати кого-що; дотримувати, дотримати, додержувати, додержати чого:
выдерживать заданные размеры – витримувати (видержувати) задані розміри; додержувати заданих розмірів;
выдержать несколько изданий – витримати (видержати) кілька видань.

ВЫЗ ----------
ВЫЗЫВАТЬ, ВЫЗВАТЬ кого-что – викликати, викликати; спричиняти, спричинювати, спричинити; спричинятися, спричинюватися, спричинитися; породжувати, породити; збуджувати, збудити:
вызывать интерес – цікавити, викликати зацікавлення (інтерес);
бомба вызвала пожар – бомба викликала (спричинила) пожежу, бомба спричинилася до пожежі;
не вызывает сомнений тот факт, что – не викликає сумнівів той факт, що.
ВЫЗЫВАТЬСЯ, ВЫЗВАТЬСЯ – викликатися, викликатися:
это вызывается многими причинами – це залежить від багатьох причин.
ВЫКЛЮЧАТЬ, ВЫКЛЮЧИТЬ – виключати, виключити; вилучати, вилучити; вимикати, вимкнути:
выключить из списка – вилучити (виключити) зі списку;
выключить мотор – вимкнути (виключити) мотор.
ВЫМАРЫВАТЬ, ВЫМАРАТЬ – викреслювати, викреслити; вилучати, вилучити; закреслювати, закреслити.
ВЫНОСИТЬ, ВЫНЕСТИ – виносити, винести:
выносить за скобки – виносити за дужки;
вынести постановление (решение) – ухвалити (прийняти) постанову (рішення), прийняти ухвалу.
ВЫПАДАТЬ, ВЫПАСТЬ:
выпадает случай – трапляється нагода.
ВЫПОЛНЯТЬ, ВЫПОЛНИТЬ – виконувати, виконати; здійснювати, здійснити; проводити, провести; робити, зробити:
выполнять преобразования – перетворювати, виконувати (здійснювати) перетворення.
ВЫПОЛНЯТЬСЯ, ВЫПОЛНИТЬСЯ – виконуватися, виконатися; справджуватися, справдитися.
ВЫПУСКАТЬ, ВЫПУСТИТЬ – випускати, випустити:
выпускать из поля зрения – випускати з поля зору.
ВЫРАВНИВАТЬ, ВЫРОВНЯТЬ – вирівнювати, вирівняти; рівняти, вирівняти; розправляти, розправити; випрямляти, випрямити; розправляти, розправити; розпрямляти, розпрямити; випростовувати, випростувати, випростати.

---------- ВЫР
ВЫРАЖАТЬ, ВЫРАЗИТЬ – висловлювати, висловити; відбивати, відбити; виявляти, виявити; передавати, передати:
выразить желание – висловити (виявити) бажання;
эти слова верно выражают мысль – ці слова правильно (правдиво) передають (відбивають) думку.

ВЫРАЖАТЬСЯ, ВЫРАЗИТЬСЯ – виявлятися, виявитися; відбиватися, відбитися; передаватися, передатися; висловлюватися, висловитися:
если можно так выразиться – коли (якщо) можна так сказати (висловитися);
мягко выражаясь – м'яко кажучи, без будь-яких перебільшень.
ВЫРАЖЕНИЕ – висловлювання, висловлення, передавання, передача, вияв, вислів.
ВЫРАЗИТЕЛЬНЫЙ – виразний, промовистий:
достаточно выразительной является тенденция к чему – досить виразною є тенденція до чого.
ВЫСВОБОЖДАТЬ, ВЫСВОБОДИТЬ – вивільняти, вивільнювати, вивільнити; звільняти, звільнювати, звільнити; визволяти, визволити:
высвободить средства – вивільнити кошти.
ВЫСКАЗЫВАТЬ, ВЫСКАЗАТЬ – висловлювати, висловити, говорити, казати, сказати; передавати, передати; формулювати, сформулювати:
относительно этого высказывают достаточно категоричное мнение – щодо цього висловлюють досить категоричну думку.
ВЫСКАЗЫВАТЬСЯ, ВЫСКАЗАТЬСЯ – висловлюватися, висловитися:
высказаться в чью пользу – висловитися за кого (на чию користь);
высказаться о чем – висловлюватися (обзиватися) про що.
ВЫСОТА – висота, височина, вишина:
высотой – заввишки;
на одной высоте с кем-чем – врівні з ким-чим.
ВЫСШИЙ – вищий, найвищий, якнайвищий, щонайвищий:
в высшей степени – надзвичайно, найвищою мірою.
ВЫТЕКАТЬ – випливати, зумовлюватися, залежати:

ВЫТ ----------
вытекать из чего – випливати з чого;
непосредственно вытекать из – безпосередньо випливати з;
отсюда вытекает, что – звідси випливає, що; а отже;
это вытекает из – це випливає з; це залежить від; це зумовлюється чим;
из этого вытекает – із цього випливає, а отже; із цього можна зробити висновок.
ВЫХОД – вихід, вибуття:
единый (один) выход – єдиний (один) вихід (шанс, можливість, спосіб).
ВЫХОДИТЬ, ВЫЙТИ – виходити, вийти:
выходит – отже;
выходить из положения – виходити із становища;
выходить наружу – виявлятися, проявлятися.
ВЫХОДНОЙ – вихідний:
выходные параметры – вихідні параметри;
выходные сведения (данные) – вихідні відомості (дані).

ВЫЧЕТ – відрахування, вирахування:
за вычетом – за винятком, віднявши.
ВЫЧИСЛЕНИЕ – обчислювання, обчисляння, обчислення, обраховування, обрахування, вираховування, вирахування, вилічування, вилічення.
ВЫЧИСЛЯТЬ, ВЫЧИСЛИТЬ – обчислювати, обчислити; вираховувати, вирахувати; вилічувати, вилічити.
ВЫШЕ – вище, раніше, щойно:
выше об этом уже говорилось – раніше (вище) про це вже йшлося (згадувалося, говорилося, мовилося);
как указывалось выше – як зазначалося раніше (вище);
описанный (приведенный) выше – описаний (поданий) раніше (вище).
ВЫШЕИЗЛОЖЕННЫЙ – викладений раніше (вище, щойно), вищевикладений.
ВЫШЕНАЗВАННЫЙ – названий раніше (вище, щойно), вищеназваний.
ВЫШЕСКАЗАННЫЙ – сказаний раніше (вище, щойно), вищесказаний.

---------- ВЫШ
ВЫШЕУПОМЯНУТЫЙ – згаданий раніше (вище, щойно), вищезгаданий.
ВЫЯСНЕНИЕ – з’ясування, вияснення, висвітлення, визначення, встановлення:
до выяснения вопроса – доки з’ясується (виясниться) питання;
по выяснении – з’ясувавши, вияснивши.
ВЫЯСНЯТЬ, ВЫЯСНИТЬ – з’ясовувати, з’ясувати; вияснювати, виясняти, вияснити; висвітлювати, висвітлити; визначати, визначити; встановлювати, встановити:
выяснилось, что – з’ясувалося, що.
ГДЕ – де:
вот где – от (ось) де;
где бы – де б, чого б;
где бы ни – де б не, хоч де;
где бы то – де б то;
где бы то ни было – будь-де, абиде, деінде;
кое-где – де-не-де, подекуди;
где-либо, где-нибудь – де-небудь, десь;
где же – де ж, де то;
где-нибудь в другом месте – деінде;
где-то – десь;
где угодно – де завгодно.
ГИПОТЕТИЧЕСКИЙ – гіпотетичний, здогадний, уявний, можливий, правдоподібний, гаданий, сумнівний, непевний, маловірогідний, проблематичний.
ГЛАВА – голова, керівник, лідер; глава, розділ:
глава правительства – голова (глава) уряду;
во главе с кем – на чолі з ким;
ставить (класть) во главу угла – брати за основу.

ГЛАВНЫЙ – чільний, основний, головний, найважливіший, кардинальний, генеральний, центральний, провідний, стрижневий, ??????, наріжний:
главным образом – переважно, головним чином;
главное – головне, основне, головна річ;

ГЛА ----------
самое главное – найголовніше, головна річ, суть;
главное преимущество – головна (основна) перевага.
ГЛАЗ – око, погляд, зір:
невооруженным глазом – неозброєним оком, на око;
бросаться в глаза – впадати у вічі (в око).
ГЛАСИТЬ – говорити, казати, мовити, промовляти, вести річ (мову), висловлюватися, оповідати, викладати, твердити, свідчити, вказувати; йтися:
программа гласит – у програмі сказано, програма говорить, у програмі йдеться, у програмі йде мова.
ГЛУБИНА – глибина, глиб, глибочінь; давнина, віддаленість; мудрість, значущість, змістовність; сила:
в глубину, глубиною (несколько метров) – завглибшки (декілька метрів);
в глубине веков – у давню (сиву) давнину;
проникать в глубину чего – сягати вглиб чого;
не отличаться глубиной – не бути глибоким, неглибоко сягати;
из глубины веков – з далечі віків (століть).
ГЛУБОКИЙ – глибокий, глибинний; віддалений, незапам’ятний; мудрий, глибокодумний, серйозний; вдумливий, виразний; істотний, значний; сильний; повний, цілковитий, докладний, усебічний; ґрунтовний, фундаментальний, поглиблений, капітальний, солідний, докорінний, кардинальний:
самый (наиболее) глубокий – найглибший, щонайглибший, якнайглибший;
глубокоуважаемый – високошановний, вельмишановний, високоповажний.
ГОВОРИТЬ – говорити, казати, мовити, промовляти, вести річ (мову), висловлюватися, оповідати, викладати, твердити, свідчити, вказувати; йтися:
как говорят (говорится) – як (то) кажуть; як мовиться;
как уже говорилось – про що вже йшлося;
говоря словами кого – за висловом кого;
попросту говоря – сказати просто, просто кажучи;
по правде говоря – сказати правду, правду кажучи;

---------- ГОВ
откровенно говоря – сказати відверто (прямо), відверто (прямо) кажучи;
точнее говоря – точніше, сказати точніше, точніше кажучи;
вообще говоря – взагалі, загалом, у загальному, в цілому;
кстати говоря – до речі, між іншим, до того ж, крім того;

собственно говоря – власне, власне кажучи;
это говорит о том, что – це є свідченням того, що; це свідчить про те, що;
иначе говоря – іншими словами; тобто.
ГОД – рік, пора, період, епоха, тривалий час:
в течение нескольких лет – кілька років, протягом кількох років;
год от году, каждый год – щороку, кожного року;
два раза в год – двічі на рік;
текущий год – поточний (цей) рік;
год тому назад – рік тому, минулого року;
в прежние годы – колись, за колишніх років;
в последние годы – останнім часом;
этого года – цьогорічний, сьогорічний;
из года в год – рік у рік, з року в (на) рік;
каждый год – щороку, щорічно, кожного року.
ГОДИТЬСЯ – годитися, здаватися, придаватися, знадоблятися, підходити:
годится – годиться, належить, доречно, доцільно, слід, варто, треба, до речі;
не годится – не годиться, не гоже, не слід, не варто.
ГОДНЫЙ – придатний, здатний, корисний, потрібний, зручний, вигідний, слушний, годящий, підходящий:
стать ни на что не годным – стати ні до чого (ні на що, ні для чого) не придатним (здатним, потрібним).
ГОЛОС – голос, думка, авторитет, вага:
отдать свой голос – віддати свій голос, проголосувати.
ГОЛЫЙ – голий:
голые факты (цифры) – самі тільки факти (цифри).
ГОРАЗДО – набагато, багато, незрівнянно, значно, далеко, дуже:

ГОР ----------
гораздо больше (меньше) – значно більше (менше).
ГОРИЗОНТ – горизонт, видноколо, обрій, виднокруг, крайнебо, небокрай, небосхил, виднокрай:
появиться на горизонте – з’явитися (появитися) на горизонті (на обрії);
исчезнуть з чьего горизонта – зникнути з чийого горизонту.
ГОТОВИТЬ – готувати, готовити; лагодити, ладнати, ладити, рихтувати; споряджати; планувати, задумувати, мати на меті.
ГОТОВИТЬСЯ – готуватися, готовитися, приготовлятися, збиратися, лагодитися, лаштуватися, ладнатися, ладитися, рихтуватися, споряджатися, мати намір; насуватися, передбачатися.
ГОТОВНОСТЬ – готовність, готовість, згода, бажання:
боевая готовность – бойова готовність;

быть в полной готовности – бути зовсім (цілком) готовим, бути в повній готовності;
с готовностью – охоче, радо, залюбки, з готовністю.
ГОТОВЫЙ – готовий, підготований, приготований, підрихтований, ??????, ??????, зібраний; згоден, схильний, ладен; завершений, викінчений, ???.
ГРАНИЦА – межа, границя, кордон; край, кінець, грань; ліміт:
провести границу между чем – розмежувати що, встановити межу між чим;
провести границу чего – обмежити що;
выйти из границ, перейти границы – перебрати міру, перейти через край;
в границах – у межах.
ГРОМКИЙ – голосний, гучний; широковідомий, знаменний:
громкий процесс – гучний (голосний) процес; процес, який (що) набрав (набув) широкого (великого) розголосу;
громкие факты – широковідомі (знаменні) факти;
громкие фразы – гучні фрази.
ГРУБО – грубо, приблизно, неточно, не зовсім точно, орієнтовно, на око.
ГРУППА – група, громада, гурт, компанія, осередок, товариство, угруповання, середовище, фракція.

---------- ГРУ
ГРУППИРОВАТЬ – групувати, класифікувати, систематизувати; згуртовувати, гуртувати.
ДАВАТЬ, ДАТЬ – давати, дати; подавати, подати; надавати, надати; вручати, вручити:
давайте напишем – напишімо;
давать взаймы – позичати, давати в позику (в позичку);
давать знак – робити (подавати) знак;
давать знать – давати (подавати) звістку, оповіщати, давати знати;
давать награду – нагороджувати, давати нагороду;
давать поручение – доручати, давати доручення;
дать слово – надати слово; дати слово;
дать согласие – погодитися, дати згоду;
дать штраф – накласти штраф.
ДАВИТЬ – давити, тиснути, натискати, душити, гнітити, гнобити, пригноблювати.
ДАВНИЙ – давній, колишній, старий, стародавній, минулий, далекий, застарілий:
более давний – давніший.
ДАВНО – давно, віддавна, здавна, з давніх-???, з давніх-давен, тривалий час:
не так давно – нещодавно, не так давно, недавно;
довольно давно – досить давно;
давно прошедший – давно минулий;
давно известно, что – давно (здавна) відомо, що; добре відомо, що; загальновідомо, що; як відомо; як ми знаємо.

ДАВНОСТЬ – давність, стародавність, давнина, минувшина, минуле, давні часи, давноминуле.
ДАЖЕ – навіть:
даже в том случае, когда – навіть у тому разі, коли (якщо).
ДАЛЕЕ – далі, дальш; потім, тоді, відтак, по тому, після того, в дальшому:
и так далее – тощо, та інше;
не далее, как (чем)– не далі, як (ніж);
чем далее – дедалі, щодалі.
ДАЛЕКО – далеко, віддалено, віддалік; багато, набагато, значно:
далеко не – аж ніяк не, зовсім не, далеко не;

ДАЛ ----------
далеко больше, чем – набагато (багато, значно) більше, ніж.
ДАЛЬНЕЙШИЙ – дальший, подальший; наступний, черговий:
в дальнейшем – далі, потім, тоді, відтак;
дальнейшее изучение – дальше вивчення.
ДАЛЬШЕ – далі, дальш; потім, відтак, по тому, після того, в дальшому:
не дальше, как (чем) – не далі, як (ніж);
чем дальше – дедалі, щодалі;
как можно дальше – якнайдалі, якомога далі, щонайдалі.
ДАННЫЕ – дані, відомості, показники; підстави, причини; якості, здібності:
за неимением (за отсутствием, за нехваткой) данных – бо немає даних, за браком даних;
данные по теплообмену – дані з теплообміну;
как видно из данных, приведенных на рисунке – як видно з даних, наведених на рисунку;
по данным опытов – за даними дослідів;
исходные данные – початкові (первинні, вихідні) дані;
эти данные свидетельствуют о том, что – ці дані свідчать про те, що.
ДАННЫЙ – цей, названий, згаданий; даний, наданий, поданий; певний:
данная величина – ця (дана) величина;
в данное время – тепер, у цей (у даний) час, зараз;
при данных условиях (обстоятельствах) – за цих (за даних) умов (обставин).
ДАРОМ – дарма, задарма, марно, даремно, даремне, надаремно, даром, безкоштовно; байдуже, однаково, все одно.
ДВИЖЕНИЕ – рух, хід, розвиток, зміни перетворення, метаморфози:
движение вперед – рух уперед, поступ;
прийти в движение – рушити, почати рухатися;
без движения – нерухомо.
ДВИЖУЩИЙСЯ – який (що) рухається, рухомий, несталий; рухливий, мобільний, динамічний:
точка, движущаяся вдоль чего – точка, яка (що) рухається вздовж чого, ???.

ДВОЙНОЙ – подвійний, подвоєний; надмірний, підкреслений.

---------- ДВО

ДВОЙСТВЕННЫЙ – подвійний, двоїстий, двійчастий; двозначний, суперечливий, суперечний, невизначений, незрозумілий, неясний, нечіткий, туманний.
ДВОЯКИЙ – подвійний, роздвоєний, неоднозначний, двозначний.
ДВУСМЫСЛЕННОСТЬ – двозначність, неоднозначність, невизначеність, неясність.
ДВУХСТОРОННИЙ – двобічний, двосторонній, обопільний.
ДЕЙСТВИЕ – дія, діяння, акція, акт, церемонія; вплив, ефект; праця, діяльність; робота, функціонування:
машина в действии – машина, яка діє (працює);
привести в действие – пустити в хід, привести в дію.
ДЕЙСТВИТЕЛЬНО – справді, насправді, фактично, де факто, безперечно, безумовно, безсумнівно, без сумніву, поза всяким сумнівом, очевидно, зрозуміло, ясно, ясна річ, правда, якраз, саме.
ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТЬ – дійсність, реальність, справжність, очевидність, істина, правда, факт:
в действительности – насправді;
соответствующий действительности – справжній, правдивий, який (що) відповідає дійсності, дійсний.
ДЕЙСТВИТЕЛЬНЫЙ – дійсний, справжній, реальний, достеменний, правдивий, фактичний, істинний, неспотворений, чинний, законний, легальний.
ДЕЛАТЬ – робити, діяти, чинити, виконувати, здійснювати, провадити, проводити:
это делает невозможным что – це унеможливлює що, це робить неможливим що;
делать замену – замінювати, робити заміну;
делать излишним (ненужным) – робити зайвим (непотрібним);
делать предположение – припускати, робити припущення;
делать различие между чем – розрізняти що;
сделать несколько замечаний по поводу чего – зауважити щодо чого, зробити кілька зауважень щодо чого.
ДЕЛАТЬСЯ – ставати, робитися, відбуватися, реалізовуватися, проявлятися, здійснюватися:
делается попытка – робиться спроба.

ДЕЛ ----------

ДЕЛЕНИЕ – поділ, членування, розподіл, розподіляння, розподілення, ділення, роз’єднання, класифікація:
признаком такого деления является – ознакою такого поділу (розподілу) є.
ДЕЛИТЬСЯ – членуватися, поділятися, складатися з, розділятися, розподілятися, роз’єднуватися, розбиватися, класифікуватися.

ДЕЛО – діло, заняття, праця, робота; справа; потреба; подія, випадок; досьє, папка:
другое (иное) дело – інша річ (справа);
понятное (ясное) дело – зрозуміло, зрозуміла (ясна) річ;
на самом деле – насправді, справді, фактично;
в том-то и дело – в тому-то (в тім-то) й річ (справа, суть);
дело стало за чем – затримка за чим;
дело идет о том, чтобы – йдеться про те, щоб;
дело касается кого-чего – справа стосується кого-чого;
первым делом – насамперед, передусім, по-перше, щонайперше;
то и дело – раз у раз, весь час, безперестанку;
по сути дела – по суті справи, фактично;
иметь дело с чем – мати справу з чим; вивчати, розглядати що; торкатися чого;
положение дел – стан речей (справ);
известное дело – звісно, звичайно, відома річ;
дело случая – випадкова річ;
дело обыкновенное – звичайна річ;
не в том дело – не про те йдеться, не про те йде мова, не про те річ, не в тім (не в тому) справа (річ), інша річ (справа);
не к делу – не до речі;
помочь делу – зарадити справі;
затруднительное дело – клопітна справа;
понимать в деле – розумітися на справі;
дело стоит внимания – справа заслуговує на увагу, заслуговує (варта) уваги.
ДЕЛОВОЙ – діловий, робочий, практичний; працьовитий, досвідчений, кваліфікований, підготований; діловитий, заклопотаний; товарний, промисловий.

---------- ДЕН
ДЕНЬ – день, доба; дата; час, період:
день в день – день за днем, щодня;
день ото дня – з кожним днем;
изо дня в день – день у день, день від дня;
на (этих) днях – (цими) днями, на днях;
на другой (на следующий) день – назавтра, другого (наступного) дня, на другий день;
по сей день – по цей (по сей) день, понині, донині, дотепер, аж досі;
со дня на день – з дня на день;
в течение (в продолжение) дня – протягом дня, за день;
каждый день – щодня, щодень, кожен день, кожного дня, день у день;
со дня получения аванса – від дня отримання (одержання) авансу.
ДЕРЖАТЬ – тримати, держати; утримувати, вдержувати; дотримувати, додержувати:
держать курс – тримати (держати) курс;
держать слово – дотримувати (додержувати) слова, тримати (держати) слово;

держать наготове – тримати напоготові.
ДЕРЖАТЬСЯ – триматися, держатися; ґрунтуватися, базуватися, спиратися на що; дотримуватися, додержуватися; бути цілістю, не ділитися, не розкладатися, зберігатися:
держаться строгих правил – додержуватися (дотримуватися) твердих правил.
ДЕТАЛЬ – деталь, частина, запчастина; подробиця, факт, обставина, елемент, компонент, аспект, бік, риса; дрібниця, дрібничка:
любопытная деталь – цікава річ (деталь).
ДЕТАЛЬНО – детально, докладно, вичерпно, повно, деталізовано, з подробицями; старанно, ретельно, точно, пунктуально:
более детально – детальніше, докладніше, більш детально (більш докладно).
ДИВО – диво, дивина, чудо, нечувана річ, нечуване діло, феноменальне явище; подив, здивування, здивування:
на диво – напрочуд.

ДИЛ ----------
ДИЛЕММА – одне з двох, або–або, так чи так, дилема, альтернатива.
ДИЛЕТАНТСТВО – дилетантство, аматорство, дилетантизм, поверховість, школярство.
ДИСКУССИОННЫЙ – дискусійний, спірний, полемічний, неоднозначний:
дискуссионным является вывод относительно чего – дискусійним є висновок щодо чого.
ДИСКУССИЯ – дискусія, обговорення, дебати, диспут, полеміка, спір, суперечка, сперечання.
ДЛИНА – довжина, довгота, довгість; тривалість, протяг:
длиною в несколько метров – завдовжки у декілька метрів;
в длину – завдовжки, уздовж, удовжки, впродовж;
во всю длину – на всю довжину;
длина рабочего дня – тривалість робочого дня.
ДЛИННОТА – довгота, довгість, тривалість:
длинноты – розтягнутість, розтягненість.
ДЛИТЕЛЬНО – тривало, довгочасно, довго, безкінечно, безконечно, нескінченно (довго).
ДЛИТЕЛЬНЫЙ – тривалий, довготривалий, протяжний, довгочасний, безкінечний, безконечний, нескінченно (довгий), затяжний, хронічний, тривкий.
ДЛИТЬСЯ – тривати, продовжуватися, тягтися, тягнутися, точитися; бути, існувати.
ДОБРОСОВЕСТНЫЙ – сумлінний, совісний, добросовісний, ретельний, старанний, пунктуальний, точний, ґрунтовний, чіткий, акуратний, охайний, дбайливий.
ДОВЕРИЕ – довіра, довір’я, віра, певність:
заслуживающий доверия (факт, случай) – певний, безсумнівний (факт, випадок);
не заслуживающий (не внушающий) доверия – непевний, сумнівний;
питать доверие – вірити, довіряти, не сумніватися.
ДОВЕРШЕНИЕ:
в довершение всего – на додаток до всього, до того (ж), крім усього.

---------- ДОВ
ДОВОД – доказ, аргумент, довід; вияв, підтвердження, демонстрація; показник, свідчення:
обращаться к доводам – братися до доказів.
ДОВОДИТЬ, ДОВЕСТИ – доводити, довести; повідомляти, повідомити; доносити, донести:
довести до сведения – довести (поставити) до відома.
ДОВОЛЬНО – доволі, досить, достатньо, немало, чимало:
прошло уже довольно много времени – минуло (пройшло) вже чимало (доволі, досить) часу;
довольно хорошо – непогано, досить добре;
довольно большой – чималий.
ДОГОВОР – договір, угода, домовленість, пакт, контракт:
заключать договор – укладати (складати) договір;
расторгнуть договор – скасувати (розірвати) договір;
по договору – за договором.
ДОКАЗАТЕЛЬСТВО – доказ, доведення:
в доказательство чего – на доказ чого;
не требует доказательств – звичайно; звичайна (певна) річ, не потребує доведення;
без доказательства – не доводячи, без доведення;
для доказательства – щоб довести, для доведення;
приводить доказательство – подавати докази (доведення);
косвенные доказательства – непрямі докази;
веские доказательства – істотні (вагомі) докази;
за отсутствием доказательств – бо немає доказів, через брак (відсутність) доказів.
ДОКАЗЫВАТЬ, ДОКАЗАТЬ – доводити, довести; переконувати, переконати:
что и требовалось доказать – що й треба було довести;
нечего доказывать – нема чого (нічого) доводити;
нужно доказать, что – треба (слід) довести, що;
остается доказать – залишається (лишається) довести;
прежде чем доказать – перед тим як (перш ніж) довести;
сначала докажем – спочатку доведемо;
докажем от противного – доведемо від протилежного (супротивного, зворотного).

ДОЛ ----------
ДОЛГ – обов’язок, повинність:
по долгу службы – виконуючи службовий обов’язок, із службового обов’язку, з обов’язку служби;
считать своим долгом – вважати за свій обов’язок (своїм обов’язком);
первым долгом – передусім, насамперед, по-перше.

ДОЛГИЙ – довгий, не короткий; тривалий, довготривалий, довгочасний, довговічний:
довольно долгое время – довго, досить довго, чималий (тривалий, довгий) час; досить тривалий (довгий) час.
ДОЛГО – довго, тривало, довготривало:
как долго это будет продолжаться – скільки часу (чи довго) це триватиме.
ДОЛЖЕН – повинен, зобов'язаний, маю, мушу, змушений:
заседание должно начаться в три часа – засідання має початися о третій годині;
должен сказать – повинен (маю, зобов'язаний, мушу, змушений) сказати.
ДОЛЖНО – треба, слід, необхідно, належить:
должно быть (вероятно) – мабуть, певно, певне, напевно, напевне;
как должно – як треба, як слід, як повинно (має) бути, належно, належним чином.
ДОЛЖНОСТНОЙ – посадовий, службовий, відомчий, офіційний:
должностная инструкция – посадова інструкція;
должностное лицо – посадова особа, службова особа, службовець, посадовець;
должностные обязанности – службові (посадові) обов'язки.
ДОЛЖНЫЙ – належний, потрібний, необхідний, відповідний, який треба:
должным образом – належно, належним чином, як треба, як слід, відповідно, як повинно (має) бути.
ДОЛЯ – частка, часточка, частина, частинка, компонент, інгредієнт, елемент:
делить на равные доли – ділити порівну (на рівні частки);
доля правды (истины) – частка правди (істини).

---------- ДОМ
ДОМИНИРОВАТЬ – домінувати, переважати, превалювати, мати перевагу, панувати.
ДОПОЛНЕНИЕ – доповнювання, доповнення, додаток:
в дополнение к чему – додаючи, як додаток до чого, на додаток до чого.
ДОПУСК – допускання, допущення, допуск, допуст.
ДОПУСКАТЬ, ДОПУСТИТЬ – допускати, допустити; припускати, припустити; дозволяти, дозволити; не забороняти:
допустить ошибку – допустити помилку, допуститися (припуститися) помилки;
допускаю, что это так – припускаю (допускаю), що це так;
допустим – припустімо (припустимо), допустімо (допустимо);
не допускать чего – запобігати чому.
ДОПУСТИМЫЙ – допустимий, припустимий.
ДОПУЩЕНИЕ – допускання, допущення, припущення.
ДОРОГОСТОЯЩИЙ – коштовний, який (що) дорого коштує, дорогоцінний, неоціненний, (дуже) дорогий.
ДОСТАВАТЬ, ДОСТАТЬ – діставати, дістати; здобувати, здобути; отримувати, отримати; одержувати, одержати; вистачати, вистачити; ставати, стати:
не доставать – бракувати;
сил у нас достанет – сил у нас вистачить (стане).

ДОСТАВАТЬСЯ, ДОСТАТЬСЯ – діставатися, дістатися; припадати, припасти; перепадати, перепасти; випадати, випасти:
досталось кому (на чью долю) – випало кому (на чию долю).
ДОСТАТОЧНО – досить, достатньо, доволі, якраз стільки, вистачає, вистачить; обґрунтовано, переконливо:
этого совершенно (более чем) достаточно – цього цілком досить;
для этого достаточно, чтобы – для цього достатньо, щоб;
достаточно большой – досить (достатньо) великий;
достаточно сказать (показать), что – досить (достатньо) сказати (показати), що;
достаточно распространенное явление – досить поширене явище;

ДОС ----------
достаточно одного этого факта, чтобы опровергнуть что – вистачить (досить) одного цього факту, щоб спростувати що;
достаточно! – вистачить! буде! годі!
ДОСТАТОЧНЫЙ – достатній, вистачальний, задовільний, обґрунтований, переконливий:
быть достаточным – вистачати, бути достатнім.
ДОСТИГАТЬ, ДОСТИГНУТЬ, ДОСТИЧЬ – досягати, досягти, досягнути; доходити, дійти; діставатися, дістатися; сягати, сягнути; добиватися, добитися; домагатися, домогтися; здобувати, здобути; добувати, добути:
достичь цели – досягти мети;
достигать максимума (минимума) – досягати максимуму (мінімуму);
достигать (достичь) слави – здобувати (здобути) славу.
ДОСТИЖИМЫЙ – досяжний, здійсненний, можливий, неважкий, доступний.
ДОСТОВЕРНО – вірогідно, (цілком) певно, напевне, допевне, надійно, безсумнівно.
ДОСТОВЕРНОСТЬ – вірогідність, (цілковита) певність, надійність, безсумнівність.
ДОСТОВЕРНЫЙ – вірогідний, (цілком) певний, надійний, безсумнівний:
достоверное событие – вірогідна подія.
ДОСТОИНСТВО – перевага, переважання, вищість, першість, примат, верх, плюс, сила, привілей, пріоритет:
оценить по достоинству кого-что – віддати кому-чому належне, скласти належну ціну кому-чому, оцінити належно (як належить, належним чином) кого-що;
достоинства этого проекта следующие – переваги цього проекту такі;
чувство собственного достоинства – самоповага, почуття власної гідності.
ДОСТОЙНЫЙ – вартий, гідний, достойний, цінний, коштовний, вартісний, важливий, належний:
достойный внимания – гідний (вартий) уваги;
достойная оценка – належна оцінка.

---------- ДОС

ДОСТОЯНИЕ – надбання, набуток, надбанок, здобуток, скарб, добро:
всенародное достояние – всенародне надбання (добро).
ДОСТУП – доступ, приступ, право користування:
получить доступ – доступитися, здобути (одержати) доступ.
ДОСТУПНЫЙ – доступний, приступний, загальноприступний, відкритий, досяжний, нескладний, дохідливий, зрозумілий:
доступное изложение – доступний (приступний, зрозумілий) виклад.
ДОХОДИТЬ, ДОЙТИ – доходити, дійти; підходити, підійти; наближатися, наблизитися; досягати, досягти, досягнути; сягати, сягнути:
мороз доходит до 20 градусов – мороз досягає (сягає, доходить до) 20 градусів.
ДРЕВНИЙ – давній, давнішній, колишній, старий, застарілий, стародавній, прадавній, старовинний, ????.
ДРУГ – друг, товариш, приятель; прихильник, прибічник, захисник, оборонець:
отличаться друг от друга – відрізнятися один від одного.
ДРУГОЙ – інший, не цей, не той, інакший:
в другой раз – іншим разом, удруге;
другими словами – іншими словами, сказати інакше, тобто;
и другие – та інші, решта;
и тот и другой – і той і цей, обидва;
с другой стороны – з іншого (з другого) боку;
смотреть другими глазами – дивитися інакше, по-іншому, ???.
ДУМАТЬ – думати, мислити, міркувати, розмірковувати, роздумувати, мізкувати; мати на думці, мати намір, збиратися, планувати; гадати, вважати, припускати; турбуватися, піклуватися, дбати:
думаю, что да – гадаю (думаю, вважаю, мені здається, мабуть, певно, певне, напевне), що так; на мою думку, так.
ДУХ – дух, нематеріальність, свідомість; мужність, сміливість, відвага, рішучість, запал, завзяття, ентузіазм, енергія, натхнення:
в духе чего – як що;
дух времени – дух (характер, тенденція, ознака, властивість) часу (епохи).

ЕДВ ----------
ЕДВА – ледве, ледь, тільки, як тільки, тільки що, насилу, від сили, скоро, щойно, заледве, трохи не, мало (що) не, за малим не:
едва ли – ледве чи, навряд чи, заледве;
едва ли не – чи не, мабуть чи не, ледве не, мало не, трохи чи не;
едва лишь, едва только – як тільки, тільки, тільки що, скоро тільки, скоро, щойно тільки;
едва не – мало не, трохи не, ледве не, як не, трохи (мало) що не, замалим не, майже.
ЕДИНОВРЕМЕННЫЙ – одноразовий, одночасний.
ЕДИНООБРАЗНЫЙ – однаковий, такий самий, ідентичний; такий, як завжди;

стандартний, рівний:
единообразные формы учета – однакові (стандартні) форми обліку.
ЕДИНСТВЕННО:
единственно возможный способ – єдиний можливий спосіб.
ЕДИНСТВЕННЫЙ – єдиний, один, один тільки (лише, лиш), унікальний:
единственное, что можно сказать – одне, що можна сказати;
единственный в своем роде – свого роду єдиний, унікальний;
единственное отличие между – єдина різниця між;
единственное решение – єдиний розв'язок.
ЕДИНСТВО – єдність, спільність, збіг, подібність; згуртованість, неподільність, нерозривність, цілісність.
ЕДИНЫЙ – єдиний, один тільки (лише, лиш), спільний, загальний; неподільний, нерозривний, згуртований:
все до единого – всі до одного, абсолютно всі;
ни единый – жоден, жодний.
ЕЖЕГОДНО – щороку, щорічно, кожного року, кожен рік, рік у рік.
ЕЖЕДНЕВНО – щодня, щодень, щоденно, повсякденно, повсякдень, кожного дня, кожен день, день у день.
ЕЖЕДНЕВНЫЙ – щоденний, повсякденний.
ЕЖЕМИНУТНО – щохвилини, кожної хвилини, кожну хвилину.
ЕЖЕЧАСНО – щогодини, щогодинно, повсякчас, повсякчасно.
ЕЛЕ – ледве, ледь, трохи:
еле ощутимый (уловимый) – ледве (ледь) відчутний.
ЕСЛИ – якщо, коли, як, у (цьому) випадку, в разі:

---------- ЕСЛ
а если? – а що як (коли)?
если бы – якби, коли б, хай би;
если бы еще – ще коли б, ще якби;
если (и) не..., то (так)... – якщо (коли) (і) не..., то (так)...; хоч (і) не..., але (зате)...; хоча (й) не..., але (зате)...;
если можно так сказать (выразиться) – коли (якщо) можна так сказати;
а что, если – а що, як (коли);
в случае, если – якщо; у разі (у випадку), коли;
если не – якщо не;
если принять во внимание, что – якщо зважити на те, що; якщо взяти до уваги, що;
если (уж) на то пошло – в усякому разі, якщо (вже) на те пішло;
если говорить правду – сказати правду, правду кажучи.
ЕСТЕСТВЕННО – природно, натурально, звичайно, нормально, закономірно:
это вполне естественно – звичайна річ, звичайно, це (цілком) зрозуміло.
ЕСТЕСТВЕННЫЙ – природний, натуральний, не штучний, справжній, оригінальний;

нормальний, закономірний; вроджений, природжений; непідробний, невдаваний.
ЕСТЬ – є:
у нас есть – ми маємо, у нас є;
какой ни есть – хоч який, будь-який;
сколько ни (на) есть – хоч скільки, скільки-небудь;
то есть – тобто, іншими словами, словом, так би мовити;
есть (все) основания – є (всі) підстави.
ЕЩЕ – ще, іще:
все еще – усе ще;
еще бы – ще б пак.
ЖАЛЬ – шкода, жаль, на жаль.
ЖЕЛАНИЕ – бажання, хотіння, прагнення, побажання:
изъявлять (выражать) желание – виявляти (висловлювати) бажання;
исполнять (осуществлять, удовлетворять) желание – виконувати (здійснювати, задовольняти) бажання;

ЖЕЛ ----------
по собственному желанию – за власним бажанням, з власної волі, власною (своєю) волею;
по желанию кого – на бажання чиє, за бажанням кого;
против желания – проти волі, всупереч бажанню.
ЖЕЛАТЕЛЬНО – бажано, хотілося б.
ЖЕЛАТЬ – бажати, хотіти, прагнути, зичити:
оставляет желать лучшего – могло б бути краще.
ЖЕСТКИЙ – жорсткий, твердий, суворий, різкий:
жесткие условия – жорсткі умови;
жесткий график – твердий (жорсткий) графік;
жесткие требования – жорсткі (суворі) вимоги.
ЖИВОЙ – живий, жвавий; виразний, яскравий, чіткий; органічний, реальний, життєвий, ?????:
живой интерес – жвавий (живий) інтерес.
ЖИВОТРЕПЕЩУЩИЙ – животрепетний, актуальний, злободенний, болючий:
животрепещущий вопрос – животрепетне (актуальне, злободенне, болюче) питання.
ЗАБВЕНИЕ – забуття, забування, непам’ять:
предавать забвению – забувати, пускати в непам’ять, повернути в небуття;
приходить в забвение – забуватися, іти (упадати, западати) в непам’ять.
ЗАБЕГАТЬ, ЗАБЕЖАТЬ – забігати, забігти:
забегать вперед – випереджати, забігати наперед;
забегая вперед, следует сказать, что – забігаючи наперед, треба (слід) сказати, що; попередньо треба (слід) зауважити, що.

ЗАБЛАГОВРЕМЕННО – завчасно, завчасу, заздалегідь, наперед, авансом, передчасно.
ЗАБЛУЖДЕНИЕ – помилка, хибна (помилкова) думка, хибний (помилковий) погляд, хиба, похибка:
вводить в заблуждение – ошукувати;
впасть в заблуждение – помилитися.
ЗАБОТА – турбота, клопотання, клопіт, клопоти, вболівання, піклування:

---------- ЗАБ
взять на себя заботу о чём – клопотатися про (за) що, взяти на себе клопотання про що.
ЗАБОТИТЬСЯ – дбати, піклуватися, турбуватися, клопотатися, вболівати, виявляти увагу:
не заботиться о чём – занедбувати, занехаювати що.
ЗАВЕДОМО – напевне, напевно, свідомо, усвідомлено, явно.
ЗАВЕДОМЫЙ – добре (наперед) відомий, свідомий, усвідомлений, усвідомлюваний, явний:
заведомая ложь – умисно брехливі (неправдиві) свідчення, свідома (явна) брехня.
ЗАВЕРШАТЬ, ЗАВЕРШИТЬ – завершувати, завершити; закінчувати, закінчити; викінчувати, викінчити; доводити, довести до краю (до кінця); поставити крапку; покласти край; здійснювати, здійснити; виконувати, виконати.
ЗАВЕРШАЮЩИЙ – який (що) завершує, завершальний; прикінцевий, заключний, остаточний, останній, яким закінчується що.
ЗАВЕРШЕНИЕ – завершення, закінчення, фінал, фініш, кінець, край, межа:
в завершение – завершуючи (закінчуючи), на завершення (на закінчення);
для завершения обсуждения – щоб завершити (закінчити) обговорення.
ЗАВИСЕТЬ – залежати, підпорядковуватися, пов’язуватися, зв’язуватися:
зависеть от чего – залежати від чого, зумовлюватися (викликатися, визначатися, породжуватися) чим, випливати з чого;
не зависеть от выбора – не залежати від вибору, бути незалежним від вибору.
ЗАВИСИМОСТЬ – залежність, підпорядкованість, пов’язаність, зв’язаність:
в зависимости от чего – залежно від чого, через що, з причини чого, внаслідок чого, завдяки чому;
вне зависимости от чего – незалежно від чого.
ЗАВИСЯЩИЙ – залежний, який (що) залежить, несамостійний, підпорядкований, пов’язаний, зв’язаний:

ЗАВ ----------
не зависящий от чего – незалежний від чого, який (що) не залежить від чого.
ЗАВЛАДЕВАТЬ, ЗАВЛАДЕТЬ – заволодівати, заволодіти; привласнювати, привласнити; присвоювати, присвоїти; опановувати, опанувати; охоплювати, охопити; полонити:
завладеть вниманием – полонити увагу, опанувати увагу (увагою), заволодіти увагою.

ЗАГАДЫВАТЬ, ЗАГАДАТЬ – загадувати, загадати; задумувати, задумати; веліти, звеліти; давати, дати наказ; наказувати, наказати; давати, дати завдання; пропонувати, запропонувати:
не будем загадывать наперёд – не будемо загадувати (угадувати, казати, говорити) наперед.
ЗАДАВАТЬ, ЗАДАТЬ – задавати, задати; загадувати, загадати:
задавать вопрос кому – питати (запитувати) кого, ставити (задавати) питання (запитання) кому;
задавать тон разговора – задавати тон розмови.
ЗАДАВАТЬСЯ, ЗАДАТЬСЯ – ставити, поставити, заповзятися, завзятися:
задаться целью – поставити собі мету (за мету, метою).
ЗАДАНИЕ – завдання, задавання, накреслення, план, мета; настанова, розпорядження, наказ:
задание программы – задавання програми;
ответственное задание – відповідальне завдання.
ЗАДАННЫЙ – заданий, визначений, окреслений, запланований, передбачений:
на заданном уровне – на заданому рівні.
ЗАДАЧА – завдання, накреслення, план, мета, настанова, розпорядження, наказ; задача:
ставить перед собой задачу – ставити перед собою завдання (мету);
постановка задачи исследования – постановка завдання дослідження;
задача решается двумя способами – задача розв’язується двома способами;
задача первостепенной важности – першочергове завдання, завдання великої ваги, найважливіше (важливе) завдання.

---------- ЗАД
ЗАДЕРЖКА – затримка, загаяння, задержка:
без задержки – не затримуючись, не гаючи часу, не задержуючись, без затримки, без задержки.
ЗАКАЗ – замовлення:
по заказу – на замовлення.
ЗАКАЗНОЙ – зроблений на замовлення, замовлений:
заказное письмо – рекомендований лист.
ЗАКАНЧИВАТЬ, ЗАКОНЧИТЬ – закінчувати, закінчити; кінчати, кінчити, скінчити, завершувати, завершити; доводити, довести до краю (до кінця); здійснювати, здійснити, виконувати, виконати.
ЗАКЛАДЫВАТЬ, ЗАЛОЖИТЬ – класти, закладати, закласти, вкладати, вкласти; засновувати, заснувати; створювати, створити; організовувати, організувати; започатковувати, започаткувати:
закладывать основу (фундамент) чего – закладати основу (фундамент, підвалини) чого, засновувати що.

ЗАКЛЮЧАТЬ, ЗАКЛЮЧИТЬ – поміщати, помістити; виводити, вивести; робити (зробити) висновок; закінчувати, закінчити; завершувати, завершити; укладати, укласти; складати, скласти:
заключать в скобки (в кавычки) – брати (поміщати) в дужки (в лапки);
из вышесказанного можно заключить, что – зі сказаного раніше (вище) можна зробити висновок про те, що;
заключить договор – укласти (скласти) договір;
следовательно, можно заключить, что – отже, можна зробити такий висновок.
ЗАКЛЮЧАТЬСЯ – міститися, полягати, закінчуватися, завершуватися, поміщатися:
проблема заключается в чем – проблема полягає в чому;
слово заключается в скобки – слово береться (поміщається) в дужки.
ЗАКЛЮЧЕНИЕ – висновок, підсумок, наслідок, результат, вислід; укладання, закінчення, завершення, складання; ухвала, рішення:
приходить к заключению – доходити висновку, приходити до висновку;

ЗАК ----------
в заключение следует сказать – на закінчення (наприкінці) треба (слід) сказати;
дать (сделать) свое заключение – зробити свій висновок, подати свою думку, подати свої міркування.
ЗАКОН – закон, правило, норма, закономірність, принцип, догма, аксіома:
подчиняться закону – підкорятися закону;
противоречащий закону – такий, що суперечить законові;
по законам чего – за законами чого.
ЗАКОННОСТЬ – законність, правність, легальність, правосильність, правочинність, правоможність, справедливість, умотивованість, закономірність.
ЗАКОННЫЙ – законний, правовий, легальний, правосильний, правочинний, правоможний, справедливий, умотивований, закономірний.
ЗАМЕДЛЕНИЕ – сповільнювання, сповільнення; уповільнювання, уповільнення:
замедление скорости реакции – сповільнення (уповільнення) швидкості реакції;
без замедления – негайно, не зволікаючи, не затримуючись, без затримки, моментально, екстрено, терміново, невідкладно, нагально.
ЗАМЕДЛЯТЬ, ЗАМЕДЛИТЬ – сповільнювати, сповільнити; уповільнювати, уповільнити; притишувати, притишити; стишувати, стишити; затримувати, затримати:
замедлять ход – уповільнюватися, стишуватися, сповільнювати (уповільнювати, притишувати, стишувати) рух (ходу);
замедлить с ответом – загаятися (забаритися) з відповіддю;
он не замедлил явиться – він негайно з’явився, він не забарився;
случай не замедлил представиться – незабаром трапилася (випала) нагода.
ЗАМЕТКА – зазначка, позначка, нотатка, запис:
взять на заметку – занотувати; взяти до уваги;

---------- ЗАМ
делать заметки – нотувати, занотовувати, робити нотатки.
ЗАМЕЧАНИЕ – зауваження, заувага, репліка, закид, вказівка:
делать замечания – зауважувати, робити зауваження (зауваги);
сделать несколько замечаний по поводу чего – зробити кілька зауважень (зауваг) щодо чого.
ЗАМЕЧАТЬ, ЗАМЕТИТЬ – помічати, помітити; спостерігати, спостерегти; зауважувати, зауважити; завважувати, завважити:
заметьте (примите во внимание) – зауважте (завважте), зважте, візьміть до уваги;
не заметили как – непомітно, не помітили як;
заметим, что – зауважимо (зазначимо), що.
ЗАНИМАТЬ, ЗАНЯТЬ – займати, зайняти; брати, взяти; посідати, посісти; забирати, забрати; захоплювати, захопити; заволодівати, заволодіти; чіпати, зачіпати:
занимать внимание чем – привертати увагу чим;
занимать должность – бути на посаді;
работа заняла у него два месяца – роботу він виконував два місяці;
меня занимает эта идея – мене цікавить (захоплює) ця ідея;
занимать особое место – бути особливим.
ЗАНИМАТЬСЯ, ЗАНЯТЬСЯ – займатися, зайнятися:
заниматься проблемой – мати справу з проблемою; вивчати (розглядати, досліджувати) проблему; торкатися проблеми; працювати над проблемою; займатися проблемою;
заниматься наукой – вивчати (студіювати, досліджувати) що; займатися наукою.
ЗАПАС – запас, припас, резерв:
в запасе – у запасі;
на запас – про запас, у (на) запас;
неприкосновенный запас – непорушний запас.
ЗАПЕЧАТЛЕВАТЬ, ЗАПЕЧАТЛЕТЬ – відбивати, відбити; фіксувати, зафіксувати; закарбовувати, закарбувати:
запечатлеть в памяти – запам’ятати, зберегти (закарбувати) в пам’яті.
ЗАРАНЕЕ – заздалегідь, завчасно, завчасу, наперед, авансом, передчасно.

ЗАС ----------
ЗАСЛУЖИВАТЬ, ЗАСЛУЖИТЬ – заслуговувати, заслужувати, заслужити:
заслуживает внимания то, что – варте уваги (заслуговує на увагу) те, що.
ЗАСТАВЛЯТЬ, ЗАСТАВИТЬ – примушувати, примусити; змушувати, змусити; спонукувати, спонукати; схиляти, схилити; штовхати, штовхнути:
заставить согласиться – примусити (змусити) погодитися;
это заставляет думать (задуматься) о чем – це наштовхує на думку про що, це змушує

замислитися над чим.
ЗАТЕМ – потім, тоді, потому, далі, дальше, дальш, відтак, після того:
а затем – а тоді, а потім, а далі, а відтак;
затем, что – тому (того), що;
затем, чтобы – для того, щоб; на те, щоб.
ЗАТРАГИВАТЬ, ЗАТРОНУТЬ кого-что – зачіпати, зачепити кого-що; торкатися, торкнутися кого-чого; порушувати, порушити:
затрагивать вопрос – порушувати (торкатися, зачіпати) питання;
затронуть вскользь – торкнутися між іншим.
ЗАТРАТА – затрата, витрата:
затраты (расходы, издержки) – витрати, видатки.
ЗАТРУДНЕНИЕ – труднощі, утруднення, ускладнення, проблеми, перешкоди, перепони, завади, скрута:
испытывать затруднения (быть в затруднении) – зазнавати труднощів; бути в скруті; вагатися; не знати, що робити;
встретить затруднения, встретиться (столкнуться) с затруднениями – натрапити на труднощі (на перешкоди);
преодолеть затруднения – подолати труднощі (перешкоди), вийти зі скрути;
ставить в затруднение – утруднювати, ставити перешкоди.
ЗАТРУДНИТЕЛЬНЫЙ – важкий, трудний, складний, скрутний, критичний, проблематичний, тяжкий, незручний, утруднений, ускладнений.
ЗАТРУДНЯТЬСЯ, ЗАТРУДНИТЬСЯ:
я затрудняюсь ответить вам – мені важко відповісти вам.
ЗАХОДИТЬ, ЗАЙТИ – заходити, зайти:

---------- ЗАХ
зашел разговор – зайшла розмова (мова, річ).
ЗАЧЕМ – чого, навіщо, нащо, для чого, з якою метою, чому, з якої причини.
ЗАЧЕМ-ТО – чогось, навіщось, нащось, чомусь.
ЗДРАВОМЫСЛЯЩИЙ – розсудливий, розважливий, розміркований, поміркований.
ЗДРАВЫЙ – здоровий, розумний, обгрунтований, умотивований:
здравый смысл – здоровий глузд;
вопреки здравому смыслу – всупереч здоровому глузду.
ЗЛО – зло, лихо, біда, горе, нещастя, халепа, клопіт, неприємність, рахуба:
меньшее зло – ???? зло (лихо);
употреблять во зло что – зловживати чим.
ЗНАК – знак, позначка, зазначка; прикмета, риса, слід, відбиток; ознака, вияв, доказ:
в знак согласия – на згоду, на знак згоди.
ЗНАМЕНИЕ – знак, знамення, ознака, прикмета, риса, вияв, доказ:
знамение времени – ознака (прикмета, риса) часу.

ЗНАМЕНИТЫЙ – знаний, відомий, видатний, визначний, славетний, славнозвісний.
ЗНАМЕНОВАТЬ что – означати (позначати) що, свідчити про що.
ЗНАТЬ что – знати (про) що, знатися (розумітися) на чому, розуміти що, усвідомлювати що:
дает себя знать – дається взнаки, дає про себе знати;
знать толк в чем – розумітися (знатися) на чому;
знать цену кому-чему – знати, хто чого вартий (що варте), знати ціну кому-чому;
как мы знаем (видим) – як ми знаємо (бачимо); добре (давно) відомо, що; загальновідомо, що; як відомо.
ЗНАЧАЩИЙ – який (що) значить, значущий.
ЗНАЧЕНИЕ – значення, вага, роль, важливість; розуміння, сенс, зміст, суть, сутність:
иметь большое значение – багато важити, мати велику вагу, мати велике значення;
не придавать значения чему – не надавати значення (ваги) чому;

ЗНА ----------
это не имеет никакого значения – це нічого не важить; це не має значення;
приобретать первостепенное значение – набувати особливої ваги;
принимать значение – набувати значення;
приписывать значение – надавати значення.
ЗНАЧИМОСТЬ – значущість, значення, важливість, вага, вагомість, змістовність.
ЗНАЧИМЫЙ – значущий, важливий, вагомий, ваговитий, змістовний, промовистий:
коэффициент значим, если – коефіцієнт значущий, якщо.
ЗНАЧИТЕЛЬНО – значно, набагато, далеко:
значительно больше – значно (набагато, далеко) більше;
значительно реже – значно рідше.
ЗНАЧИТЕЛЬНЫЙ – значний, важливий, вагомий, ваговитий, великий, чималий, неабиякий, значущий:
значительные успехи – значні (великі, чималі, значущі) успіхи;
в значительной мере (степени) – значною (великою) мірою.
ЗНАЧИТ (следовательно) – отже, виходить, значить, так от, тобто:
а значит – а отже, а значить.
ЗНАЧИТЬ – значити, мати значення, означати, свідчити про, важити, мати вагу, відігравати роль:
ничего не значит – не має ніякого значення, нічого не важить (не значить);
много значит – багато важить;
это значит, что – це значить (означає), що; це свідчить (говорить) про те, що; це вказує на те, що.
ЗРЕНИЕ – зір, погляд:
под углом зрения – із цього погляду, під кутом зору;
с моей точки зрения – на мій погляд.
ЗРИМО – явно, зримо, видимо, очевидно, неприховано, наочно, відчутно.

ИБО – бо, через те що, тому що.
ИГРА – гра, ігра:
игра воображения – гра уяви;

---------- ИГР
игра не стоит свеч – не варта справа заходу.
ИГРАТЬ – грати:
играть важную (решающую, заметную) роль – відігравати важливу (вирішальну, помітну) роль.
ИДТИ – іти:
(дело) идет к чему – ідеться (йдеться) до чого;
дело (речь) идет о ком-чем – ідеться (йдеться) про кого-що, справа (мова) йде про кого-що;
идти вразрез с кем-чем – суперечити кому-чому, не погоджуватися з ким-чим, іти врозріз із ким-чим;
приходится идти на что – доводиться вдаватися до чого;
речь идет о чем – мова йде про що, що стосується чого.
ИДУЩИЙ – який (що) іде (йде):
далекоидущие планы – далекосяжні плани.
ИЗБАВЛЯТЬ, ИЗБАВИТЬ – звільняти, звільнити; позбавляти, позбавити; випускати, випустити; відпускати, відпустити; визволяти, визволити.
ИЗБЕГАТЬ, ИЗБЕЖАТЬ, ИЗБЕГНУТЬ кого-чего – уникати, уникнути кого-чого; ухилятися, ухилитися від чого; запобігати, запобігти кому-чому:
избегая подробностей – уникаючи подробиць, ухиляючись від подробиць, обминаючи (оминаючи, минаючи) подробиці;
во избежание чего (чтобы избежать чего) – щоб уникнути (уникаючи) чого; щоб запобігти (запобігаючи) чому; ухиляючись від чого; щоб не робити чого.
ИЗБЫТОК – надлишок, надмір, зайвина, лишок:
с избытком (в избытке) – з лишком, надміру.
ИЗВЕСТНО – відомо, звісно, звісна річ, загальновідомо:
достаточно (довольно хорошо) известно, что – відомо, що; загальновідомо, що; добре (давно) відомо, що; як відомо; як ми знаємо (бачимо); ми знаємо (бачимо), що; вважають, що.
насколько мне известно – наскільки мені відомо, наскільки я знаю, за моїми відомостями.
ИЗВЕСТНОСТЬ – слава, широка популярність, славнозвісність:
получить (приобрести) известность – стати відомим, набути слави (популярності);

ИЗВ ----------
поставить в известность – повідомити, сповістити, довести до відома.
ИЗВЕСТНЫЙ – відомий, знаний, звісний; якийсь, деякий, певний:
известное дело – звісно, звичайна (звісна, відома, певна) річ (справа);

известный всему миру ученый – відомий всьому світові вчений, учений зі світовим ім’ям (іменем), всесвітньо відомий учений;
в известных случаях – у певних (у деяких) випадках;
до (в) известной степени – певною (деякою, якоюсь) мірою, до певної (до деякої) міри, в якійсь (у деякій) мірі;
в известном смысле – у певному розумінні.
ИЗВЕЩЕНИЕ – сповіщання, сповіщення, оповіщання, оповіщення, повідомляння, повідомлення, інформування, інформація:
платёжное извещение – платіжне повідомлення;
по извещению – за повідомленням.
ИЗВЛЕКАТЬ, ИЗВЛЕЧЬ – витягати, витягувати, витягти, витягнути; видобувати, видобути; здобувати, здобути; вибирати, вибрати; діставати, дістати; виносити, винести:
извлекать прибыль – мати (діставати) прибуток;
извлечь урок – дістати (здобути, винести) урок (науку).
ИЗВРАЩЕННЫЙ – перекручений, викривлений, спотворений, порушений:
извращенное толкование – перекручене (викривлене, спотворене) тлумачення.
ИЗГЛАДИТЬСЯ, ИЗГЛАЖИВАТЬСЯ – згладжуватися, згладитися; стиратися, стертися:
изгладиться из памяти – вивітритися (стертися) з пам’яті, затиратися в пам’яті.
ИЗГОТОВЛЕНИЕ – виготовляння, виготування, виготовлення, приготовляння, приготування, готування.
ИЗГОТОВЛЕННЫЙ – виготовлений, виготуваний, приготовлений, зготовлений, зготований, зроблений.
ИЗДАВАТЬ, ИЗДАТЬ – видавати, видати, публікувати, опублікувати; друкувати, надрукувати; оприлюднювати, оприлюднити:
издавать за чей счёт – видавати чиїм коштом.

---------- ИЗД
ИЗДАВНА – здавна, віддавна, з давніх-давен, з давніх часів.
ИЗДЕРЖКИ (расходы, затраты) – витрати, видатки:
с большими издержками – значним коштом, з великими витратами.
ИЗЖИВАТЬ, ИЗЖИТЬ что – зживати, зжити, викорінювати, викоренити що, позбуватися, позбутися чого:
гипотеза давно изжила себя – гіпотеза давно зжила своє;
изжить вредные привычки – позбутися шкідливих звичок.
ИЗ–ЗА – через, із причини, внаслідок, завдяки, залежно від, у зв’язку з.
ИЗЛАГАТЬ, ИЗЛОЖИТЬ – викладати, викласти; говорити, сказати; висловлювати, висловити; наводити, навести.
ИЗЛИШНИЙ – зайвий, надмірний, додатковий, непотрібний, даремний:
делать излишним (ненужным) – робити зайвим (непотрібним);
излишнее употребление – надмірне вживання, надуживання.
ИЗЛОЖЕННЫЙ – викладений, сказаний, висловлений, наведений:

изложенное позволяет сделать вывод – викладене (сказане) дає змогу зробити висновок;
принцип аналогичен изложенному выше – принцип аналогічний вище наведеному.
ИЗМЕНЕНИЕ – змінювання, зміна, переміна, видозміна, відміна, модифікація:
без изменения – не змінюючи, без зміни;
вносить изменения во что – змінювати що.
ИЗМЕНЯТЬ, ИЗМЕНИТЬ – змінювати, змінити; міняти, поміняти; переміняти, перемінити; модифікувати; видозмінювати, видозмінити; переінакшувати, переінакшити; переломлювати, переломити.
ИЗМЕНЯТЬСЯ, ИЗМЕНИТЬСЯ – змінюватися, змінитися; мінятися, помінятися; перемінятися, перемінитися; видозмінюватися, видозмінитися:
измениться к лучшему – змінитися на краще.
ИЗМЕРЕНИЕ – вимірювання, виміряння, вимір, обмірювання, обмір:
четвертое измерение – четвертий вимір.
ИЗМЕРЯТЬ, ИЗМЕРИТЬ – вимірювати, виміряти, виміряти, виміряти; міряти, поміряти, зміряти; обмірювати, обміряти, обмірити.

ИЗР ----------
ИЗРЕДКА – зрідка, іноді, інколи, часом, рідко, коли-не-коли, де-не-де, де-де.
ИЗУМЛЕНИЕ – здивування, здивовання, подив:
достойный изумления – гідний (вартий) подиву;
к величайшему изумлению – на превеликий подив, на превелике здивування;
приводить в изумление – дивувати, викликати подив;
приходить в изумление от кого-чего – дивуватися кому-чому (з кого-чого, на кого-що, ким-чим).
ИЗЪЯН – вада, ґандж, дефект, хиба, недолік, мінус.
ИЗЪЯТИЕ – вилучення, виняток:
все без изъятия – усі без винятку, геть усі;
в изъятие из общих законов – як виняток із загальних законів.
ИЗЫСКАНИЕ – вишукування, пошук, шукання, досліджування, дослідження, дослід, розвідування, розвідка:
научные изыскания – наукові розвідки (дослідження);
изыскание средств и методов – пошук засобів і методів.
ИЗЫСКИВАТЬ, ИЗЫСКАТЬ – вишукувати, вишукати; знаходити, знайти; досліджувати, дослідити; розвідувати, розвідати.
ИМЕННО – саме, якраз, власне, властиво:
а именно – а саме, як-от;
именно так – саме так, безсумнівно, безперечно, немає сумніву;
именно потому, что – саме тому, що.
ИМЕНОВАТЬ – іменувати, називати, звати.
ИМЕНУЕМЫЙ – який (що) іменується, іменований, який (що) називається (зветься);

називаний, званий.
ИМЕТЬ – мати; посідати, володіти; діставати, одержувати:
иметь дело с чем – мати справу із чим;
иметь характер чего – мати (носити) характер чого (який), характеризуватися (відзначатися) чим, виявляти (мати) які риси, бути яким;
иметь место – бути, бувати, перебувати, існувати, спостерігатися, траплятися, ставатися, відбуватися;
иметь отношение к чему – належати до чого, стосуватися чого, співвідноситися із чим;

---------- ИМЕ
иметь смысл изучать – варто (є сенс) вивчати;
следует иметь в виду – треба (слід) пам'ятати (мати на увазі);
уравнение имеет следующий вид – рівняння має такий вигляд;
иметь (своей) целью (задачей), иметь цель (задачу) – мати на меті, мати метою (завданням), мати мету (завдання);
ничего не иметь против – не заперечувати, нічого не мати проти;
иметь вид чего – бути як що, бути схожим на що, мати вигляд чого;
за неимением – бо немає, коли немає, не маючи, через брак.
ИМЕТЬСЯ – бути, бути наявним, матися, існувати:
имеется возможность – є можливість;
не имеется чего – немає (нема) чого;
у нас имеется – ми маємо, у нас є;
имеется в виду – йдеться про, мова йде про.
ИМЕЮЩИЙ – який (що) має:
имеющий место – наявний, який (що) є (існує, спостерігається).
ИМЕЮЩИЙСЯ – наявний, який (що) є:
по имеющимся сведениям – за наявними відомостями.
ИМЯ – ім'я, імення, ймення, найменння, назва, найменування; слава, репутація, популярність, авторитет:
во имя кого-чего – в ім'я кого-чого;
именем кого-чего – ім'ям (іменем) кого-чого;
имени кого-чего – імені кого-чого;
называть вещи своими (собственными, настоящими) именами – називати речі своїми (власними, справжніми) іменами;
носить имя – називатися, зватися, мати ім'я;
по имени – на ім'я.
ИНАЧЕ – по-іншому, не так, інакше, по-інакшому, в інший спосіб:
иначе говоря – іншими словами, сказати по-іншому, інакше кажучи;
не иначе как – не інакше як;
так или иначе – так чи інакше; так чи інак; так чи так; чи так, чи не так.
ИНИЦИАТИВА – ініціатива, почин, перший крок (хід, удар, слово); заповзятливість,

??????, зарадність, енергійність, підприємливість:

ИНИ ----------
по собственной инициативе – з власної ініціативи.
ИНОГДА – іноді, інколи, часом, час від часу, деколи, подеколи, коли-не-коли.
ИНОЙ – інший, інакший, деякий, декотрий, певний:
в иное место – в інше місце;
иными словами – іншими словами, сказати по-іншому, інакше кажучи;
не что иное, как – не що інше, як;
в иных случаях – у деяких випадках;
иной раз – іноді, інколи, часом;
тот или иной – той чи (або) інший.
ИНТЕРЕС – цікавість, зацікавлення, інтерес; діло, справа, вигода:
проявлять интерес – цікавитися, виявляти (проявляти) цікавість (інтерес, зацікавлення);
с интересом – зацікавлено, із цікавістю, з інтересом, із зацікавленням;
потерять интерес к чему – втратити (згубити) інтерес до чого, знеохотитися до чого;
вызывать интерес – зацікавлювати, викликати інтерес;
представлять самостоятельный интерес – бути цікавим (становити інтерес) самим по собі;
особый интерес представляет вопрос о чем – особливо цікавим видається питання про що.
ИНТЕРЕСНО – цікаво, захоплююче, з цікавістю, з інтересом, допитливо:
интересно отметить, что – цікаво відзначити (зазначити), що.
ИНТЕРЕСНЫЙ – цікавий, захоплюючий, допитливий, зацікавлений:
интересный пример – цікавий приклад.
ИНТЕРЕСОВАТЬ – цікавити, зацікавлювати, привертати увагу, викликати зацікавлення, приваблювати, обходити:
меня это не интересует – мене це не цікавить (не обходить).
ИСКАЖАТЬ, ИСКАЗИТЬ – перекручувати, перекрутити; викривляти, викривити; спотворювати, спотворити; переінакшувати, переінакшити.
ИСКЛЮЧАТЬ, ИСКЛЮЧИТЬ – виключати, виключити; виводити, вивести; вилучати, вилучити:

---------- ИСК
исключая – за винятком, крім;
исключать возможность чего – унеможливлювати що, виключати можливість чого.
ИСКЛЮЧЕНИЕ – виняток:
без исключения – без винятку;
составлять исключение – бути винятком, становити виняток;
исключение составляет – винятком є;

за исключением – за винятком;
в виде исключения – як виняток.
ИСКЛЮЧЁННЫЙ – виключений, відрахований:
не исключена возможность – не виключена можливість.
ИСКЛЮЧИТЕЛЬНО – винятково, надзвичайно, виключно, тільки, лише, лиш.
ИСКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ – винятковий, надзвичайний:
исключительный случай – винятковий (надзвичайний) випадок;
исключительные права – виключні права.
ИСКОМЫЙ – шуканий:
искомый вывод – шуканий висновок .
ИСКОННЫЙ – споконвічний, предковічний, одвічний, відвічний.
ИСПОЛНЕНИЕ – виконання, здійснення, реалізація:
во исполнение чего – виконуючи що, щоб виконати що, на виконання чого;
к исполнению – до виконання;
для исполнения – щоб виконати, на виконання;
привести в исполнение – виконати, здійснити;
подлежит исполнению – треба виконати.
ИСПОЛНЯТЬ, ИСПОЛНИТЬ – виконувати, виконати; здійснювати, здійснити; робити, зробити; реалізувати:
временно исполнять обязанности – тимчасово виконувати обов’язки;
будет исполнено – буде зроблено (виконано).
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ – використовування, використання; користування, користання; вживання, вжиток:
по использовании – використавши.
ИСП ----------
ИСПОЛЬЗОВАТЬ – використовувати, використати що; користуватися, користатися, скористатися чим; послуговуватися, послугуватися чим, вживати, вжити що; застосовувати, застосувати що:
использовать подход – використовувати підхід;
принято (уместно) использовать, обычно используют – найчастіше використовують; як правило, використовують;
использовать другой метод – використовувати інший метод; послуговуватися іншим методом.
ИСПОЛЬЗОВАТЬСЯ – використовуватися, застосовуватися, вживатися, бути:
использоваться (служить) в качестве чего – використовуватися як що; бути чим.
ИСПОЛЬЗУЕМЫЙ – якого (що його) використовують (застосовують, уживають), використовуваний (застосовуваний, уживаний).
ИСПОРТИТЬ – зіпсувати, попсувати, пошкодити, поламати, знівечити, спотворити, погіршити.
ИСПРАВЛЯТЬ, ИСПРАВИТЬ – лагодити, полагодити; ладнати, поладнати; справляти, справити; підправляти, підправити; виправляти, виправити; ремонтувати,

відремонтувати.
ИСПРАВНЫЙ – справний, не зіпсований.
ИСПЫТАНИЕ – випробовування, випробування, перевірка, дослід, дослідження, експеримент, тест:
подвергать испытанию, брать на испытание – випробовувати.
ИССЛЕДОВАНИЕ – досліджування, дослідження; дослід, розвідка, експеримент, вивчення, аналіз, обстеження, розслідування:
исследования показали, что – дослідження показали, що;
для дальнейшего исследования – для подальшого дослідження.
ИССЛЕДОВАННЫЙ – досліджений, вивчений, проаналізований, обстежений.
ИССЛЕДОВАТЕЛЬ – дослідник, науковець, винахідник, шукач, практик, експериментатор.
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ – дослідний, дослідницький, експериментальний, пробний, емпіричний, випробувальний:
исследовательская работа – дослідна робота;
исследовательский метод – метод дослідження.

---------- ИСС
ИССЛЕДУЕМЫЙ – досліджуваний, аналізований, обстежуваний, розслідуваний.
ИСТЕКАТЬ, ИСТЕЧЬ – минати, минути; кінчатися, кінчитися, скінчитися; закінчуватися, закінчитися; виходити, вийти; витікати, витекти:
срок договора истек – термін (строк) договору минув (кінчився, скінчився, закінчився, вийшов);
воздух истекает из отверстий – повітря витікає з отворів.
ИСТЕКШИЙ – минулий, попередній, колишній, давній:
в истекшем году – минулого року, в минулому році;
истекший день – минулий (учорашній) день.
ИСТЕЧЕНИЕ – закінчення, завершення, кінець, фінал; витікання:
по истечении срока – коли закінчився строк (термін), після закінчення строку (терміну);
скорость истечения воздуха из отверстий – швидкість витікання повітря з отворів.
ИСТОЛКОВАТЬ, ИСТОЛКОВЫВАТЬ – тлумачити, стлумачити; витлумачувати, витлумачити; з’ясовувати, з’ясувати; трактувати, потрактувати, пояснювати, пояснити.
ИСХОД:
дать (найти) исход чему (для чего) – дати (знайти) вихід чому (для чого);
быть на исходе – кінчатися, минати, закінчуватися, завершуватися;
благоприятный исход – щасливий кінець;
на исходе первого года – наприкінці першого року.
ИСХОДИТЬ – виходити, іти, походити:
сведения исходят из достоверных источников – відомості виходять (йдуть, походять) з певних (з вірогідних) джерел;
исходя из предположения – на підставі (на основі) припущення, виходячи з

припущення;
исходя из конструктивных соображений – зважаючи на конструктивні думки;
автор исходит из того, что – автор виходить із того, що.
ИСХОДНЫЙ – вихідний, початковий, первинний:
исходная точка – вихідна точка;
исходные данные – вихідні дані.

ИСХ ----------
ИСХОДЯЩИЙ – який (що) виходить, вихідний:
исходящий документ – вихідний документ.
ИСЧЕРПЫВАТЬ, ИСЧЕРПАТЬ – вичерпувати, вичерпати:
исчерпать тему – повністю розробити (розкрити) тему.
ИСЧЕРПЫВАЮЩИЙ – вичерпний, повний, докладний, цілковитий, абсолютний, досконалий, остаточний.
ИСЧИСЛЕНИЕ – обчислювання, обчисляння, обчислення, обраховування, обрахування, вираховування, вирахування, вилічування, вилічення, перераховування, перерахування, перелічування, перелічення:
по предварительному исчислению – за попереднім обрахунком;
это не поддается исчислению – цього не можна обчислити (обрахувати, полічити, порахувати).
ИСЧИСЛЯТЬ, ИСЧИСЛИТЬ – обчислювати, обчисляти, обчислити; вираховувати, вирахувати; вичислювати, вичислити; лічити, полічити, злічити; рахувати, порахувати.
ИТАК – отже, таким чином, тож, так–от, тим-то, тому-то.
ИТОГ – підсумок, наслідок, результат, вислід:
в конечном итоге – у кінцевому (в остаточному) підсумку, кінець кінцем, врешті-решт, зрештою, після всього;
подвести итог чего – підсумувати що, підбити (підвести, зробити) підсумок чого (чому).
ИТОГО – разом, у кінцевому (в остаточному) підсумку.
КАЖДЫЙ – кожний, кожен, усякий, усяк:
каждый раз, когда – щоразу (кожного разу), коли;
каждый год – щороку, щорічно, рік у рік;
каждый в отдельности – кожен зокрема;
на каждом шагу – на кожному кроці, щокроку.
КАЖУЩИЙСЯ – який (що) здається (видається); вигаданий, гаданий, уявний, уявлюваний, позірний.
КАЗАТЬСЯ – здаватися, видаватися, уявлятися:
кажется – здається, мабуть, можливо;
кажется весьма удивительным – видається дуже дивним.
КАКОЙ – який, котрий:
какой бы ни – який би не; хоч би який;
какой ни (на) есть – хоч який, який завгодно;

---------- КАК
какой-нибудь – який-небудь, котрий-небудь, котрий-будь, якийсь, котрийсь, будь-який;
какой-то – якийсь, котрийсь, якийсь-то;
какой угодно – хоч який.
КАМЕНЬ – камінь:
не оставить камня на камне – не лишити каменя на камені;
краеугольный камень – наріжний камінь;
камень преткновения – камінь спотикання, притичина.
КАНУН – переддень, день перед чим:
накануне – напередодні.
КАНУТЬ – канути, зникнути, щезнути, пропасти, забутися, минути, перестати:
кануть в вечность (в прошлое) – піти (канути) у вічність (у небуття);
кануть в Лету – канути в Лету, зникнути.
КАСАТЬСЯ, КОСНУТЬСЯ кого-чего – торкатися, торкнутися кого-чого (до кого-чого); дотикатися, діткнутися, доткнутися до кого-чого; зачіпати, зачепити, дотикати, діткнути, дотикнути кого-що; стосуватися кого-чого (до кого-чого); обходити кого-що; мати справу із чим:
разговор касается кого-чего – йдеться про кого – про що, мова йде про кого – про що;
это нас не касается – це нас не стосується, це нас не обходить;
касаться рукой поверхности – торкатися рукою поверхні;
прикоснуться к холодному металлу – доторкнутися до холодного металу;
что касается затронутого вопроса – щодо порушеного питання, стосовно порушеного питання, що стосується порушеного питання;
коснемся этой темы – розгляньмо (розглянемо) цю тему.
КАЧЕСТВО – якість, властивість, риса, прикмета, характер:
быть (выступать) в качестве кого-чего – бути як хто-що (за кого-що), виступати у функції (у ролі) кого-чого;
представить в качестве примера – подати як приклад;
в качестве оптимальной приводится величина – як оптимальна наводиться величина;
плохой по качеству – неякісний.
КВАДРАТНЫЙ – квадратний, квадратовий:

КВА ----------
квадратные скобки – квадратні (квадратові) дужки.
КЛАСТЬ – класти, складати, викладати, розкладати, підкладати, відкладати, накладати:
класть начало – започатковувати.
КЛОНИТЬСЯ – хилитися, нахилятися, опускатися, падати, прихилятися, наближатися:
его предложение клонилось к тому, чтобы – його пропозиція була спрямована на те, щоб;

к чему ты клонишь – до чого ти ведеш.
КОГДА – коли, як, в якій порі, в який час, тоді як, якщо, раз:
когда бы – коли б, якби;
когда бы еще – коли б іще;
когда бы ни – коли б не;
как когда, когда как – як коли, коли як, якщо;
когда бы то ни было – абиколи, хоч коли;
когда-либо, когда–нибудь – коли-небудь, колись, як-небудь, якось, будь-коли, коли-будь;
когда-то – колись, колись-то, якось;
в том случае, когда – у тому разі (випадку), коли (якщо);
каждый раз, когда – щоразу (кожного разу), коли.
КОЕ-ГДЕ – подекуди, де-не-де, місцями, де-де, деінде.
КОЕ-КАК – абияк, як-небудь, якось, будь-як.
КОЕ-КАКОЙ – деякий, абиякий.
КОЕ-КОГДА – коли-не-коли, іноді, інколи, часом.
КОЕ-КТО – дехто.
КОЕ-КУДА – куди-небудь, кудись.
КОЕ-ЧТО – дещо.
КОЛЕБАНИЕ – коливання, хитання, вагання, сумнів:
колебания температуры – коливання температури;
без колебаний – не вагаючись, не сумніваючись, впевнено, без вагання, без вагань, без сумніву.
КОЛЕБАТЬСЯ – коливатися, хитатися, вагатися, сумніватися.
КОЛИЧЕСТВО – кількість, чисельність:
большое количество чего – багато (чимало) чого, велика кількість чого;

---------- КОЛ
в достаточном количестве – досить, у достатній кількості.
КОНЕЦ – кінець, край, межа, крайній пункт, закінчення, завершення, фінал, фініш:
без конца – без кінця, без краю, без кінця–краю;
в конце – наприкінці;
в конце концов – врешті, врешті-решт, зрештою, нарешті, кінець кінцем, у кінцевому (в остаточному) підсумку; після всього;
до конца – до кінця, до краю, украй, до решти, остаточно;
из конца в конец – від (з) краю до краю, з кінця в кінець;
палка о двух концах – у палиці два кінці, палиця на два кінці;
под конец – наприкінці, на (під) кінець;
положить конец чему – покласти край (кінець) чому;
со всех концов – з усіх кінців;
в конце года – наприкінці року; на кінець року; у кінці року;

к концу – під кінець, наприкінці чого;
в конец – до краю, до решти;
с конца в конец – від (од) краю до краю;
на худой конец – у гіршому разі.
КОНЕЧНО – звичайно, певна річ, звісно, адже ж, безперечно, безсумнівно, неодмінно, зрозуміло, аякже, авжеж, як і слід було сподіватися, само собою зрозуміло, без сумнівів, безумовно, справді, очевидно, ясна річ.
КОНЕЧНЫЙ – скінченний, кінцевий, прикінцевий, завершальний, заключний, остаточний, крайній, останній:
конечная величина – скінченна величина;
конечная цель – кінцева мета;
в конечном итоге (счёте) – зрештою, врешті, врешті-решт, нарешті, кінець кінцем, у кінцевому (в остаточному) підсумку, після всього.
КОНЧАТЬ, КОНЧИТЬ – кінчати, кінчити, скінчити; закінчувати, закінчити; викінчувати, викінчити; покінчувати, покінчити; переставати, перестати; поставити крапку; покласти край:
кончили на том, что – покінчили на тому, що;
кончить проект – кінчити (закінчити) проект.

КОС ----------
КОСВЕННЫЙ – посередній, опосередкований, непрямий, побічний:
косвенный вопрос – непряме питання.
КОТОРЫЙ – який (що), котрий.
КРАЙНЕ – надто, аж надто, дуже, конче, вельми, надзвичайно, до краю, украй:
крайне необходимо – конче потрібно (треба);
крайне важно – надто (аж надто, дуже, надзвичайно, вельми) важливо.
КРАЙНИЙ – крайній, кінцевий, останній; страшенний, граничний; гострий, пекучий, нагальний, винятковий, доконечний; найсуворіший, найрішучіший, надзвичайний; найгірший; найрадикальніший, екстремістський :
в крайнем случае – в крайньому (в найгіршому) разі (випадку);
крайний срок – крайній строк (термін);
крайняя необходимость – гостра (крайня, конечна, доконечна, нагальна) потреба;
по крайней мере – принаймні;
крайние меры – надзвичайні заходи.
КРАТКИЙ – короткий, стислий, лаконічний:
в краткой форме – стисло, у стислій формі, лаконічно.
КРАТКОСТЬ – стислість, лаконічність:
для краткости – одним словом, коротко кажучи.
КРИТИКА – критика, коментар, судження, оцінка, аналіз:

не выдерживает никакой критики, ниже всякой критики – не витримує (не видержує) ніякої (жодної) критики, нижче від усякої критики.
КРИЧАЩИЙ – кричущий, неприпустимий, обурливий, помітний, істотний, значний, великий:
кричащие противоречия – істотні (великі, помітні, значні) суперечності.
КРОМЕ – крім, опріч, окрім, за винятком:
кроме того – крім того, (а) до того (ж), більше того;
кроме того, что – крім того, що; за винятком того, що;
кроме всего прочего – крім усього іншого.
КРУГ – круг, коло, сфера, обсяг; оточення, середовище, угруповання:
описать (сделать) круг – описати (зробити) коло;

---------- КРУ
круг вопросов (обязанностей, занятий) – коло (обсяг) питань (обов'язків, занять);
в круг его обязанностей входит – до його обов'язків належить.
КРУГЛЫЙ – круглий; цілковитий, повний, увесь, цілий:
круглые скобки – круглі дужки;
круглым счетом – приблизно, орієнтовно, на око.
КРУГОМ – навколо, довкола, навкруги, навкруг, довкруги.
КРУПНЫЙ – великий, крупний, немалий, чималий; значний, важливий, видатний, визначний, славний, славетний, знаний.
КСТАТИ – до речі, до ладу, між іншим, вчасно:
сказать (заметить, упомянуть) кстати – сказати (зазначити, згадати) до речі (до ладу);
как нельзя кстати – дуже до речі (вчасно);
не кстати – не до речі, невчасно;
кстати случиться – нагодитися.
КТО – хто:
кто бы ни – хто б не;
кто бы ни был – хоч хто;
кто угодно – хто завгодно, хоч хто.
КТО-ЛИБО, КТО-НИБУДЬ – хто-небудь, хтось, будь-хто, хто-будь, абихто:
кто-нибудь другой – хтось інший.
КТО-ТО – хтось.
КУДА – куди:
куда угодно – куди завгодно, хоч куди;
куда там – куди там.
КУДА-ЛИБО, КУДА–НИБУДЬ – куди-небудь, кудись, будь-куди, куди-будь.
КУДА-ТО – кудись.
ЛАКОНИЧНЫЙ – лаконічний, стислий, короткий, лапідарний:
лаконичный стиль – лаконічний (стислий, лапідарний) стиль;
лаконичный заголовок – короткий (однослівний) заголовок.

ЛАПИДАРНЫЙ – лапідарний, стислий, короткий, лаконічний:
лапидарный стиль – лаконічний (стислий, лапідарний) стиль.

ЛЕГ ----------
ЛЁГКИЙ – легкий, неважкий, простий, незначний, непомітний, невеликий, слабкий, неістотний:
лёгкое изменение – незначна (неістотна, невелика) зміна.
ЛЕГКО – легко, просто, неважко, не дуже, трохи, злегка:
как легко вычислить – як легко (просто, неважко) обчислити (вирахувати);
легко убедиться в том, что – легко (неважко) пересвідчитися (переконатися, впевнитися) в тому, що.
ЛЕЖАТЬ – лежати, бути, перебувати, пролягати, проходити, тягнутися, простягатися:
лежать в основе – лежати (бути) в основі.
ЛЖЕТОЛКОВАНИЕ – псевдотлумачення, кривотлумачення.
ЛЖЕУЧЕНИЕ – псевдовчення, облудне вчення.
ЛЖИВЫЙ – обманний, брехливий, неправдивий, облудний, фальшивий; лицемірний, нещирий, підступний; ілюзорний, помилковий.
ЛИ – чи:
вряд ли – навряд чи;
так ли – чи (а чи) так, чи (а чи) так воно;
тот ли, другой ли – чи той, чи інший.
ЛИБО – або, чи то:
какой (кто-, где-)-либо – який (хто-, де-)-небудь;
либо еще что-либо – або ще щось.
ЛИДЕР – лідер, провідник, керівник, передовик.
ЛИНИЯ – лінія, риска; межа, кордон, край, границя; колія; курс, напрям; галузь, сфера, фах; траєкторія:
телефонная линия – телефонна лінія;
трамвайная линия – трамвайна колія (лінія);
пошел по научной линии – пішов по науковій лінії;
вести свою линию – вести (гнути) свою лінію;
идти по линии чего (какой) – іти по лінії чого (якій).
ЛИСТ – аркуш, листок, сторінка:
авторский лист – авторський аркуш;
лист берёзы – листок берези;
один из листов отчёта – одна зі сторінок звіту.
ЛИЦО – обличчя, лице; особа:

---------- ЛИЦ
знакомое лицо – знайоме обличчя (лице);
от лица кого – від кого, від імені кого;

в лице кого – в особі кого;
юридическое лицо – юридична особа.
ЛИЧНОСТЬ – особа, людина, постать; особистість, індивідуальність, індивідуум, індивід, персона:
удостоверение личности – особисте посвідчення, посвідка про особу, посвідчення особи;
литературная личность писателя – літературна особистість (індивідуальність) письменника.
ЛИЧНЫЙ – особистий, персональний, власний, приватний, особовий:
личная собственность – особиста (приватна) власність;
личная неприкосновенность – особиста недоторканність;
личное дело – особиста (приватна) справа; персональна справа; особова справа;
личный состав – особовий склад.
ЛИШАТЬ, ЛИШИТЬ – забирати, забрати; відбирати, відібрати; позбавляти, позбавити:
лишить слова – відібрати (забрати) слово; позбавити слова.
ЛИШАТЬСЯ, ЛИШИТЬСЯ – втрачати, втратити; губити, згубити, загубити; позбуватися, позбутися; позбавлятися, збуватися, збутися; позбавитися; залишатися, залишитися без; спекатися:
лишиться сил – втратити сили, збутися сил, знесилитися, знесилити, знемогтися.
ЛИШНИЙ – зайвий, непотрібний, вільний, даремний, додатковий, надмірний:
без лишних слов – без зайвих слів;
лишний раз – ще (іще) раз, зайвий раз;
не лишне – не зайвим буде, не зайво;
не лишнее – не зайва річ;
монография на двадцать с лишним листов – монографія на двадцять із чимось аркушів;
сто с лишним – понад сто.
ЛИШЬ – тільки, лише, лиш, ледве:
одного лишь нет – одного тільки (лише) немає (нема);
лишь бы (только) – аби тільки (лише), тільки б, аби-то;

ЛИШ ----------
лишь только, только лишь, чуть лишь – як тільки, скоро тільки, тільки–но, тільки, тільки що, скоро, ледве, заледве.
ЛОЖНЫЙ – неправильний, помилковий, хибний, неправдивий, удаваний, несправжній:
ложная мысль – помилкова (хибна, неправильна) думка;
ложный шаг (путь) – хибний (помилковий) крок (шлях);
ложное учение – псевдовчення, облудне вчення;
в ложном свете видеть (представлять) – у фальшивому світлі бачити (уявляти, подавати);
ложное представление (впечатление) – помилкове (хибне, неправильне) уявлення (враження).

ЛОКАЛЬНЫЙ – локальний, місцевий, тутешній; вузький, обмежений.
ЛОМАТЬ – ламати, ломити, трощити, розтрощувати, переламувати, розламувати, руйнувати, нищити, порушувати:
ломать голову над чем – сушити (морочити) голову над чим;
ломать копья – трощити (ламати) списи;
ломать традиции (стереотипы) – руйнувати (ламати) традиції (стереотипи).
ЛОЯЛЬНЫЙ – лояльний, законослушний, правослушний, не опозиційний; коректний, доброзичливий.
ЛУЧШЕ – краще, ліпше:
лучше всего – якнайкраще, якнайліпше, найкраще, найліпше, краще (ліпше) за все (над усе);
как можно лучше, как нельзя лучше – якнайкраще, якнайліпше, щонайкраще, щонайліпше, якомога краще (ліпше);
тем лучше – тим краще.
ЛУЧШИЙ – кращий, ліпший, найкращий, якнайкращий, щонайкращий, найліпший, якнайліпший, щонайліпший:
к лучшему – на краще, до кращого;
в лучшем случае – в найкращому випадку (разі);
сделаться лучшим – покращати, поліпшати.
ЛЬСТИТЬ:
льстить себя надеждой – плекати (мати) надію, тішитися (тішити себе) надією.
ЛЮБЕЗНЫЙ – люб’язний, ласкавий:

---------- ЛЮБ
любезный сударь! – ласкавий пане (добродію)!
любезный читатель! – ласкавий (шановний) читачу!
ЛЮБОЙ – будь-який, будь-котрий, перший–ліпший, усякий, усяк, кожний, кожен:
любой ценой – за всяку ціну;
в любое время – у будь-який (в усякий) час, повсякчас, повсякчасно.
МАКСИМАЛЬНО – максимально, якнайбільше, щонайбільше, якомога більше;
гранично: максимально возможный – максимально можливий, якомога більший;
условия, максимально приближенные к чему – умови, максимально наближені до чого.
МАКСИМУМ – максимум, найбільша величина (кількість), (що)найбільше, максимально: достигать максимума – досягати максимуму, доходити до максимуму.
МАЛО – мало, небагато, трохи, незначно, недосить:
слишком мало – надто мало;
ни мало не смутясь – нітрохи (анітрохи) не знітившись;
мало того – мало того, більше того;
мало–мальски – мало-немало, скільки-небудь, хоч трохи;
мало–помалу – потрохи, потроху, помалу, поволі, поступово, не одразу, з бігом часу.
МАЛОЗАМЕТНЫЙ – малопомітний, пересічний, звичайний, сірий, рядовий.

МАЛОЗНАЧАЩИЙ (МАЛОЗНАЧИТЕЛЬНЫЙ) – малозначний, маловажний, неважливий, неістотний, дрібний, другорядний.
МАЛЫЙ – малий, невеликий, незначний, дрібний, невисокий, низький, нечисленний, нетривалий, несильний, малозначний, неістотний, неважливий, другорядний:
бесконечно малая величина – нескінченно мала величина;
достаточно малый – досить (достатньо) малий;
без малого – трохи не, мало не.
МАРКА – марка; знак; ґатунок, сорт; вигляд, привід:
высокой (высшей, первой) марки – високої (??вищої, першої) марки;

МАР ----------
под маркой чего – під маркою (під виглядом) чого.
МАТЕРИАЛ – матеріал; сировина; відомості, факти, дані; документи:
как видно из приведённого материала – як видно з наведеного матеріалу;
богатый материал по вопросу – багатий матеріал з питання.
МГНОВЕНИЕ – мить, момент, мент, хвилина, секунда:
в одно мгновение – за одну мить (хвилину), миттю, умить (???), в один момент;
в то же мгновение – в ту ж мить (хвилину);
каждое мгновение – щомиті, щомить;
на мгновение – на мить, на хвилину.
МГНОВЕННО – миттю, умить, в один мент, в одну мить, блискавично, за хвилину, моментально, раптово, раптом, ураз, зненацька.
МЕДЛЕННО – повільно, поволі, помалу, тихо, без поспіху, неквапно, не поспішаючи, поступово, з часом.
МЕЖДУ – між, поміж (проміж) ким-чим (кого-чого), серед кого-чого:
(а) между тем – (а) тим часом, (а) проте, (а) втім, (а) насправді;
между прочим – між іншим, до речі, саме якраз, до слова; мимохідь, побіжно;
делать различие между чем – розрізняти що.
МЕЛКОМАСШТАБНЫЙ – дрібномасштабний.
МЕЛЬКАТЬ, МЕЛЬКНУТЬ – мигтіти, майнути, сяйнути, блиснути:
мелькает звезда – мигтить зірка;
мелькнула догадка – майнув (блиснув, сяйнув) здогад.
МЕНЕЕ – менше, менш:
тем не менее – проте, а проте, а втім, однак, а все–таки, а все ж таки, з усім тим;
менее всего – найменше, якнайменше, щонайменше, менш за все;
не менее успешно – не менш успішно.
МЕНЬШИЙ – менший:
меньше кого-чего (чем кто-что) – менший за кого-що (від кого-чого, ніж хто-що);
меньше всего – найменше, якнайменше, щонайменше, менш за все;
по меньшей мере – принаймні, щонайменше.

---------- МЕН
МЕНЯТЬСЯ – мінятися, змінюватися, змінятися, обмінюватися:
меняется к лучшему – повертає на краще.
МЕНЯЮЩИЙСЯ – мінливий.
МЕРА – міра, мірило, критерій; рівень; захід:
без меры – безмірно, без міри;
в меру – в міру, до міри;
в какой мере – якою мірою;
ни в какой мере – жодною мірою;
в одинаковой (в той же, в равной) мере – однаково, тією ж мірою;
в полной мере – повною мірою;
по крайней (по меньшей) мере – принаймні, щонайменше;
по мере того как – у міру того як;
сверх меры, через (чрез) меру, не в меру – над (понад) міру, занадто, над (понад, через) край (силу);
чувство меры – почуття міри;
принимать меры – вживати заходів;
прибегать к мерам – вдаватися до заходів;
принимать меры предосторожности – вживати застережних (запобіжних) заходів, вдаватися до застережних (запобіжних) заходів;
по мере сил – по змозі;
по мере усовершенствования – з удосконаленням.
МЕРИТЬ – міряти, виміряти, обміряти, проміряти, заміряти, приміряти:
мерить тою же мерою – міряти на ту саму мірку (тією самою міркою).
МЕСТО – місце, місцина, місцевість, арена, терен:
иметь (находить) место – траплятися, ставатися, відбуватися, бувати, бути, існувати, перебувати, спостерігатися;
к месту – до речі, доречно, до ладу;
не к месту – не до речі, недоречно, не до ладу;
в другом месте – в іншому місці, деінде;
во всех местах – скрізь, по всіх усюдах;
местами – де-де, де-не-де, подекуди.
МЕТОД – метод, метода, спосіб, шлях:
по методу – за методом (методою);

МЕТ ----------
использовать другой метод – використовувати інший метод, послуговуватися іншим методом, іти іншим шляхом, чинити в інший спосіб.
МЕШАТЬ – заважати, перешкоджати, ставати на заваді:
не мешает – не вадить, не завадить, не зашкодить;
не мешало бы – не завадило б, не зашкодило б, не зайво (не зайвим) було б.

МИГ – мить, момент, мент, хвилина, секунда:
в один миг – за (в) одну мить (хвилину), миттю, умить, в один момент (мент); блискавично, моментально, раптово, раптом, ураз, зненацька;
в тот же миг – в ту ж мить (хвилину);
ни на миг – ні на мить.
МИЗЕРНЫЙ – мізерний, дуже малий, неглибокий, незначний, жалюгідний, нікчемний.
МИМО – мимо, повз, побіля.
МИМОХОДОМ – мимохідь, мимоходом, між іншим, побіжно.
МИНОВАТЬ, МИНУТЬ – минати, минути; проминати, проминути; обминати, обминути; оминати, оминути; минатися, минутися:
минуя подробности – не вдаючись у подробиці, обминаючи (минаючи) подробиці;
опасность миновала – небезпека минула (минулася).
МИНУТА – хвилина:
минута в минуту – хвилина в хвилину;
через (спустя) минуту – за (через) хвилину, за кілька хвилин;
в ту же минуту – тієї ж хвилини;
каждую минуту – щохвилини;
сию (же) минуту – зараз же, цієї ж хвилини, цю ж мить, негайно.
МНЕНИЕ – думка, погляд, точка зору, переконання:
по нашему мнению – на нашу думку, на наш погляд, ми вважаємо (гадаємо);
при своем мнении остаться – не змінити своєї думки;
разделять чье мнение – поділяти чию думку (чий погляд);
я того мнения, что – я тієї (такої) думки, що;
по общему мнению – на загальну думку, за наявними відомостями, як усі вважають (кажуть);

---------- МНЕ
по мнению кого – на думку кого, як хто вважає (каже);
укрепиться во мнении – зміцніти на думці;
придерживаться какого мнения – додержуватись якої думки;
оставаться при своем мнении – обстоювати свою думку, стояти на своєму, лишатися з власною думкою, держатися (додержуватися) своєї думки;
особое мнение – окрема думка, окремий погляд;
обмен мнений – обмін думок (думками).
МНИМЫЙ – уявний, гаданий, уявлюваний, вигаданий, удаваний, позірний, несправжній.
МНОГИЕ – багато, багато хто, багато які:
во многих случаях – у багатьох випадках;
по многим причинам – з багатьох причин;
многие так думают – багато хто так вважає;
многим кажется – багатьом (багато кому) здається.

МНОГО – багато, немало, чимало, значно.
МНОГОЕ – багато, багато дечого, багато що:
во многом он прав – багато в чому (де в чому, в дечому) він має рацію;
я во многом не согласен – я багато із чим не згоден (не погоджуюсь);
во многом определяют – великою (значною) мірою визначають, багато в чому визначають.
МНОГОКРАТНЫЙ – багаторазовий, кількаразовий.
МНОГООБРАЗИЕ – різноманіття, різноманітність, ??????, ????????, ????????.
МНОГООБЪЕМЛЮЩИЙ – всеосяжний.
МНОГООПЫТНЫЙ – дуже (вельми) досвідчений.
МНОГОСЛОЖНОСТЬ – велика (надзвичайна) складність.
МНОГОСЛОЖНЫЙ – дуже (надзвичайно, вельми) складний.
МНОГОСТОРОННЕ – різносторонньо, різнобічно, багатосторонньо, багатобічно, ??????.
МНОЖЕСТВО – сила, безліч, велика кількість, багато:
во множестве – у великій кількості, без ліку;
бесчисленное множество – безліч, величезна кількість, ???????????.

МНО ----------
МНОЖИТЬ – множити, перемножувати; збільшувати, примножувати, намножувати, розмножувати.
МОЖНО – можна:
как можно лучше – якомога краще (ліпше), якнайкраще, щонайкраще;
можно ожидать, что – можна сподіватися (чекати), що;
можно заключить, что – можна зробити висновок про те, що;
можно доказать, что – можна довести, що;
можно легко обобщить – можна легко узагальнити;
можно отметить – можна відзначити;
можно представить в виде – можна подати у вигляді;
как можно более полная картина – якнайповніша (якомога повніша) картина;
легко можно понять – легко (неважко) зрозуміти;
можно предположить – можна припустити.
МОЛЧАНИЕ – мовчання, мовчанка, тиша:
в молчании – мовчки, без слів (слова), мовчазно, безмовно, тихо, без протесту;
обойти молчанием – замовчати, обійти (збути) мовчанням, промовчати.
МОМЕНТ – момент, мент, мить, хвилина, секунда:
в один момент – миттю, умить, в один момент, за одну мить (хвилину);
в данный момент – у цей (у даний) момент;
в настоящий момент – тепер, нині, у наш час, у цей час;
к настоящему моменту – на цей час, дотепер, донині;
с этого момента – відтепер, віднині, відтак.

МОМЕНТАЛЬНО – моментально, миттю, умить, за одну мить (хвилину).
МОТИВИРОВАТЬ – мотивувати, вмотивовувати, обґрунтовувати, узасаднювати, виправдовувати.
МОТИВИРОВКА – вмотивування, мотивація, мотив, підстава, причина, привід.
МОЧЬ – могти, бути здатним (спроможним), мати силу, уміти:
может быть – може, може бути, можливо, мабуть, певно, певне, ймовірно.

---------- МОЩ
МОЩНЫЙ – могутній, потужний, сильний, міцний.
МЫСЛЕННО – думкою, думками, у думці (в уяві), у думках.
МЫСЛЕННЫЙ – уявний, гаданий, уявлюваний, позірний; у думці (в уяві), у думках:
мысленным взором – думкою, думками, у думці (в уяві), у думках.
МЫСЛИМЫЙ – гаданий, уявний, можливий.
МЫСЛИТЕЛЬНЫЙ – розумовий, інтелектуальний; абстрактний, теоретичний:
мыслительные способности – розумові здібності, здатність мислити;
мыслительный процесс – розумовий процес, процес мислення.
МЫСЛИТЬ – думати, гадати, мислити, міркувати, розмірковувати, роздумувати:
логически мыслить – логічно (послідовно, розсудливо) мислити (міркувати, розмірковувати).
МЫСЛЬ – думка, гадка, міркування:
иметь в мыслях что – мати на думці (в думках) що;
приходить на мысль – спадати на думку;
не допускать и мысли – не допускати і думки;
наводить на мысль – наводити на думку;
по мысли автора – на думку автора;
иметь в мыслях – мати на думці;
постичь чью мысль – збагнути чию думку;
образ мыслей – напрямок думок.
НАБЛЮДАТЬ(СЯ) – спостерігати(ся), бути, відбувати(ся), проходити.
НАБЛЮДЕНИЕ – спостереження, спостерігання, стеження:
по моим наблюдениям – за моїми спостереженнями.
НАВЕРНО(Е) – напевне, напевно, певно, певне, певна річ, мабуть.
НАВЕРНЯКА – безперечно, безсумнівно, точно, допевне, обов’язково, неодмінно; з певністю, упевнено, безпомилково.
НАВЕРСТЫВАТЬ, НАВЕРСТАТЬ – надолужувати, надолужати, надолужити; наздоганяти, наздогнати.
НАВИСАТЬ, НАВИСНУТЬ – нависати, нависнути:

НАВ ----------
нависает опасность – нависає (загрожує) небезпека.
НАВОДИТЬ, НАВЕСТИ – подавати, подати; наводити, навести; наштовхувати,

наштовхнути; штовхати, штовхнути; спонукати:
навести на мысль – наштовхнути (навести) на думку;
наводить порядок – упорядковувати, робити (давати) лад, наводити лад (порядок).
НАВЫК – навичка, звичка, вміння:
приобретать навыки – набувати навички (навичок).
НАГЛЯДНО – наочно, зримо, видимо, промовисто, яскраво, переконливо:
показать наглядно – унаочнити, показати наочно.
НАД – над, понад:
железнодорожный путь проходит над морем – залізнична колія йде над (понад) морем;
задуматься над чем – задуматися (замислитися) над чим;
работать над книгой – працювати над книгою;
работать над составлением учебника – ???? (складати) підручник(а).
НАДЕЖДА – надія, сподіванка, сподівання, впевненість:
в надежде на вашу помощь – сподіваючись на вашу допомогу;
надежды осуществились – сподівання (надії) справдилися;
подавать (питать, возлагать, потерять) надежду – подавати (мати, покладати, втратити) надію;
слабая надежда – мала надія;
оправдывать надежды – справджувати надії (сподівання).
НАДЕЯТЬСЯ – надіятися, покладатися, сподіватися, мати (плекати, покладати) надію:
надеяться на лучшее – сподіватися (надіятися) на покращання, сподіватися (надіятися) на краще життя (умови);
надеяться на свои силы – покладатися на свої сили.
НАДЛЕЖАЩИЙ – належний, слушний, відповідний, потрібний, який треба:
надлежащим образом – належно, як належить, належним чином, як треба, як слід.

---------- НАД
НАДО – треба, слід, необхідно, належить, варто, не зайве, не шкодить, не шкодило б, не завадить, не завадило б, не зашкодить, не зашкодило б:
как надо – як треба, як слід, як належить;
надо думать (полагать) – мабуть, напевне, напевно, певно, певне, певна річ;
надо иметь в виду – треба (слід, необхідно, не зайве) зважати (мати на увазі).
НАДОБНОСТЬ – потреба, необхідність, потрібність:
по мере надобности – як до потреби.
НАДПИСЬ – напис, надпис.
НАЗАД – назад, взад, у зворотному напрямі (напрямку):
два года (тому) назад – два роки тому (перед тим), перед двома роками.
НАЗВАНИЕ – назва, найменування, наймення; заголовок; ім’я, імення, ймення:
быть известным под названием – бути відомим за назвою (найменуванням, ім’ям);
носить название – називатися, іменуватися, мати назву (ім’я).
НАЗНАЧАТЬ, НАЗНАЧИТЬ – призначати, призначувати, призначити; визначати,

визначити; встановлювати, встановити; присуджувати, присудити; домовлятися, домовитися.
НАЗНАЧЕНИЕ – призначання, призначення; визначання, визначення; встановлювання, встановлення; присуджування, присудження:
использовать по назначению – використовувати за призначенням;
место назначения – місце призначення.
НАЗНАЧЕННЫЙ – призначений, визначений, встановлений:
в назначенное время – у призначений (у визначений, встановлений) час, у призначену (у визначену, встановлену) годину.
НАЗЫВАЕМЫЙ – який (що) називається (зветься), називаний, званий, іменований:
так называемый – так званий.

НАЗ ----------
НАЗЫВАТЬ, НАЗВАТЬ – називати, звати, назвати; іменувати, поіменувати; давати, дати ім’я:
нельзя не назвать – не можна не назвати.
НАИБОЛЕЕ – найбільше, найбільш:
наиболее внимательно – найуважніше, найбільш уважно, якнайуважніше, щонайуважніше, якомога уважніше;
один из наиболее важных – один з найважливіших.
НАИМЕНЕЕ – найменше, найменш, якнайменше, щонайменше.
НАИМЕНЬШИЙ – найменший, якнайменший, щонайменший:
пойти по пути (по линии) наименьшего сопротивления – піти шляхом (по шляху, по лінії, лінією) найменшого опору.
НАКАПЛИВАТЬСЯ, НАКОПЛЯТЬСЯ, НАКОПИТЬСЯ – нагромаджуватися, нагромадитися; накопичуватися, накопичитися; акумулювати; призбирувати; складати, скласти; зосереджувати, зосередити; збирати, зібрати:
у него накопился большой опыт – він набув великого досвіду.
НАКОНЕЦ – нарешті, врешті, зрештою, кінець кінцем, врешті-решт, на додаток, на закінчення, плюс до всього.
НАКОПЛЕННЫЙ – нагромаджений, накопичений, набутий, зібраний, призбираний, складений, зосереджений.
НАЛАГАТЬ, НАЛОЖИТЬ – накладати, накласти; покладати, покласти:
налагать обязанность – зобов’язувати, покладати (накладати) обов’язок;
наложить печать на что – прикласти печатку до чого;
наложить (свой) отпечаток на кого-что – позначитися (відбитися) на кому-чому, накласти (свій) відбиток на кого-що;
наложить резолюцию на заявление – накласти (покласти) резолюцію на заяву;
налагать условие на что – підкоряти умові що.
НАЛЕВО – наліво, ?????, ???, ліворуч, у лівий бік, зліва.

НАЛИЦО:
быть налицо – бути наявним, бути.
НАЛИЧЕСТВОВАТЬ – бути, бути наявним (присутнім).
НАЛИЧИЕ:
быть (оказаться) в наличии – бути (виявитися) наявним (присутнім);

---------- НАЛ
все в наличии – усі є, всі присутні;
при наличии чего – якщо є що;
ввиду наличия чего – зважаючи на те, що є що;
в случае наличия чего – у разі, коли є що.
НАМЕКАТЬ, НАМЕКНУТЬ – натякати, натякнути, закидати, закинути; говорити, казати, сказати (закидати, закинути) наздогад.
НАМЕРЕВАТЬСЯ, НАМЕРИТЬСЯ – мати намір; збиратися, зібратися; мати на думці; намірятися, наміритися; замірятися, заміритися; хотіти, захотіти; планувати, запланувати:
я намеревають это сделать – я маю намір (маю на думці, збираюся, планую) це зробити.
НАМЕРЕНИЕ – намір, задум, бажання, замір, інтенція:
без (всякого) намерения – ненавмисно, ненавмисне, не наміряючись, не заміряючись, без (усякого) наміру (заміру);
с намерением – навмисно, навмисне, умисно, умисне, наміряючись, заміряючись.
НАМЕРЕННО – навмисно, навмисне, умисно, умисне, зумисно, зумисне, свідомо, спеціально.
НАМЕЧАТЬ, НАМЕТИТЬ – намічати, намітити; накреслювати, накреслити; планувати, запланувати; націлюватися, націлитися; мати намір, намірятися, наміритися; значити, позначати, позначувати, позначити:
наметить план – намітити (накреслити) план, запланувати.
НАОБОРОТ – навпаки, всупереч, наперекір, проти чого:
делать наоборот – робити навпаки;
и наоборот – і навпаки.
НАПЕРЕКОР – наперекір, поперек, всупереч, насупроти:
действовать наперекор обстоятельствам – діяти наперекір обставинам;
поступать наперекор здравому смыслу – чинити всупереч здоровому глузду.
НАПЕРЕЧЁТ:
знать всех наперечёт – знати всіх до одного (без винятку).
НАПОМИНАТЬ, НАПОМНИТЬ – нагадувати, нагадати, скидатися на, мати багато спільного з:
следует напомнить, что – треба (слід) нагадати, що.

НАП ----------
НАПРАВЛЕНИЕ – напрям, напрямок, курс, лінія, спрямування; школа, течія,

угруповання:
в этом направлении – у цьому напрямку;
идти по направлению к чему – прямувати до чого.
НАПРАВЛЯТЬ, НАПРАВИТЬ – спрямовувати, спрямувати; скеровувати, скерувати; орієнтувати, зорієнтувати; направляти, направити, навертати, навернути; призначати, призначити:
направить работу на что – спрямувати (скерувати, зорієнтувати) роботу на що;
направить средства – призначити (направити) кошти.
НАПРАВО – направо, праворуч, у правий бік, справа.
НАПРАСНО – даремно, даремне, марно, марне, намарне, без потреби, безрезультатно, безпідставно, дарма.
НАПРАСНЫЙ – даремний, марний, безрезультатний, непотрібний, безпідставний.
НАПРАШИВАТЬСЯ, НАПРОСИТЬСЯ:
напрашивается вопрос – виникає питання.
НАПРИМЕР – наприклад, приміром, до прикладу, скажімо, візьмімо, от хоч би й.
НАПРОТИВ – напроти, навпроти; супроти, насупроти; навпаки, всупереч, наперекір, проти чого.
НАРАВНЕ с кем-чем – нарівні, урівні, урівень з ким-чим, поряд з ким-чим (кого-чого), на одному рівні, на рівних правах.
НАРОЧИТО – навмисно, навмисне, умисно, умисне, зумисно, зумисне, свідомо, спеціально, підкреслено, значно, помітно.
НАРОЧИТОСТЬ – навмисність, умисність, зумисність, підкресленість, помітність.
НАРОЧИТЫЙ – навмисний, умисний, зумисний, свідомий, спеціальний, підкреслений, значний, помітний.
НАРОЧНО – навмисно, навмисне, умисно, умисне, зумисно, зумисне, свідомо, спеціально, підкреслено, значно, помітно.
НАРУЖНО – зовні, іззовні, назовні, зовнішньо, на вигляд, з вигляду, на погляд, з погляду.
НАРУЖУ – назовні, наверх, на поверхню.
НАРЯДУ с чем – поряд (разом) із чим.

---------- НАС
НАСКОЛЬКО – наскільки, скільки, якою мірою, в якій мірі:
насколько мне известно – наскільки мені відомо.
НАСПЕХ – поспіхом, похапки, похапцем, наспіх, нашвидку, на швидко руч, нашвидкуруч.
НАСТАВЛЕНИЕ – наука, повчання, порада, пропозиція, вказівка, напучення, консультація:
давать наставления – радити, давати поради.
НАСТОЙЧИВО – наполегливо, настійно, настійливо:
крайне настойчиво – невідступно.

НАСТОЯТЕЛЬНЫЙ – настійний, пильний, нагальний:
настоятельная необходимость – пекуча (нагальна) потреба.
НАСТОЯЩИЙ – справжній; теперішній, нинішній, сучасний, сьогочасний, сьогоднішній, цей, наш:
в настоящее время – тепер, у цей час, на цей час, за нашого часу, нині;
настоящим уведомляем (удостоверяем) – цим повідомляємо (свідчимо, засвідчуємо);
цель настоящей работы – мета цієї роботи;
настоящее исследование посвящено чему – це (дане) дослідження присвячене (присвячується) чому.
НАСУЩНОСТЬ – нагальність, конечна (доконечна) потреба.
НАСУЩНЫЙ – нагальний, конечний, доконечний, дуже потрібний, настійний:
насущная необходимость – нагальна (пекуча, конечна, доконечна) потреба.
НАТЯЖКА – перебільшення, гіпербола:
без натяжек – без перебільшень;
с натяжкой – через силу, від сили.
НАХОДИТЬ, НАЙТИ – знаходити, знайти; віднаходити, віднайти; відкривати, відкрити; винаходити, винайти; бачити, побачити; вбачати, вбачити; визнавати, визнати; вважати:
находить возможным – вважати (визнавати) за можливе (можливим);
находить удачным – вважати вдалим;
мы находим, что – ми вважаємо, що;

НАХ ----------
автор нашел новый закон – автор відкрив (винайшов) новий закон.
НАХОДИТЬСЯ – бути, перебувати, міститися, розташовуватися:
находиться в пределах – бути в межах;
квартира находится внизу – квартира міститься внизу;
находиться в (полной) зависимости от кого-чего – (цілком) залежати від кого-чого.
НАЧАЛО – початок, починання:
брать своё начало – починатися;
дать начало чему-либо – почати що-небудь;
в начале года – на початку року;
от (с) начала до конца – від (з) початку до кінця;
начала математики – початки (елементи, основи) математики;
с начала существования чего – відколи існує що;
на началах чего – на підставі чого;
для начала – почнімо (почнемо) з того, що; передусім; насамперед.
НАЧИНАТЬ, НАЧАТЬ – починати, почати; розпочинати, розпочати; класти, покласти (робити, зробити) початок; стартувати; ставати, стати до чого; започатковувати, започаткувати:
начнем с того, что – почнімо (почнемо) з того, що; передусім; насамперед.
НАЧИНАТЬСЯ, НАЧАТЬСЯ – починатися, початися; розпочинатися, розпочатися;

ставати, стати; з’являтися, з’явитися.
НЕБРЕЖНОСТЬ – недбалість, недбальство, недбання, недбайливість, неуважність:
по небрежности – через недбайливість (неуважність);
явная небрежность – видиме недбальство.
НЕВЕДЕНИЕ – незнання, необізнаність:
по неведению – через незнання, через необізнаність.
НЕВЕРНЫЙ – неправильний, хибний, помилковий, облудний:
неверное вычисление – неправильне (хибне, помилкове) обчислення.
НЕВЕРОЯТНО – неймовірно, неправдоподібно, неможливо; надзвичайно.

---------- НЕВ
НЕВЕРОЯТНОСТЬ – неймовірність, неправдоподібність, неможливість; надзвичайність.
НЕВЕРОЯТНЫЙ – неймовірний, неправдоподібний, неможливий; надзвичайний, небувалий, небачений, нечуваний, незнаний, сенсаційний:
в невероятном количестве – надзвичайно багато;
невероятное событие – надзвичайна (неймовірна) подія.
НЕВЗИРАЯ на – незважаючи на, невважаючи на, незалежно від, попри що, всупереч чому.
НЕВНИМАНИЕ – неувага, неуважність, неуважливість:
ошибаться по невниманию – помилятися через неувагу (неуважність, неуважливість).
НЕВНЯТНЫЙ – невиразний, нерозбірливий, нерозбірний, неясний, нечіткий, незрозумілий, непомітний, розпливчастий, туманний.
НЕВОЗМОЖНОСТЬ – неможливість, неспроможність, нездатність, нездійсненність, нестерпність, неприйнятність:
до невозможности – до краю;
невозможным образом – неможливо.
НЕВОСПРИИМЧИВЫЙ к чему – несприйнятливий до чого:
невосприимчивый к заболеваниям – несприйнятливий (несхильний) до захворювань.
НЕВОССТАНОВИМЫЙ – який (що) не можна відновити (поновити, відбудувати), невідновний, непоновний.
НЕВЫПОЛНИМЫЙ – нездійсненний, незбутній, неможливий, нереальний, фантастичний, утопічний, химерний.
НЕГОДНОСТЬ – непридатність:
за негодностью, по негодности – бо непридатний, через непридатність;
прийти в негодность – зробитися непридатним, зіпсуватися;
приводить в негодность – зробити непридатним, зіпсувати.
НЕДАВНИЙ – недавній, нещодавній; свіжий, останній, близький, недалекий:
до недавнего времени – донедавна, до недавнього часу;
с недавнего времени – знедавна, з недавнього часу.
НЕДАЛЁКИЙ – недалекий, близький, сусідній, недавній:

в недалёком прошлом – зовсім недавно.

НЕД ----------
НЕДАРОМ – недаремно, недаремне, немарно, недарма.
НЕДЕЛЯ – тиждень:
каждую неделю – щотижня, щотижнево;
на будущей неделе – наступного (другого) тижня.
НЕДОРАЗУМЕНИЕ – непорозуміння, незгода, суперечка; плутанина, неясність, помилка:
во избежание недоразумений – щоб уникнути непорозумінь;
по недоразумению – через (з) непорозуміння.
НЕДОСТАВАТЬ – не ставати, не вистачати, бракувати:
нам недостает чего – нам бракує (не вистачає) чого.
НЕДОСТАТОК – недостача, нестача, брак, відсутність; вада, дефект, хиба, недолік, огріх, ґандж, недогляд, помилка, упущення, мінус:
за недостатком средств – бо бракувало коштів, за браком (через брак) коштів;
нет недостатка в чем – не бракує чого, вистачає (досить, достатньо) чого;
гипотеза обладает существенным недостатком – гіпотеза має істотний (великий, значний) недолік.
НЕДОСТАТОЧНО – не досить, недостатньо.
НЕДОСТАЮЩИЙ – якого бракує (не стає, не вистачає).
НЕДОЧЁТ – недолік, хиба, огріх, вада, недогляд, помилка, упущення.
НЕЖЕЛИ – ніж, аніж, як:
прежде нежели – перше (перш) ніж, перед тим як.
НЕЗАВИСИМО – незалежно, самостійно:
независимо от чего – незважаючи на що, невважаючи на що, незалежно від чого.
НЕЗАВИСИМЫЙ – незалежний, самостійний, суверенний:
независимый от чего – незалежний від чого.
НЕЗАВИСЯЩИЙ – який (що) не залежить від кого-чого, самостійний:
по независящим обстоятельствам – через незалежні обставини, з незалежних обставин.
НЕЗАМЕНИМЫЙ – незамінний.
НЕЗАПАМЯТНЫЙ – споконвічний, одвічний, відвічний, прадавній:
с незапамятных времён – з давніх літ, з давніх-давен, здавна, з прадавнини.

---------- НЕЗ
НЕЗАЧЕМ – нема (немає) чого, не треба, не слід, не варто, нічого, немає сенсу:
незачем было – нічого було, не було чого, не треба (не слід) було.
НЕЗНАЧИТЕЛЬНЫЙ – незначний, невеликий, маленький, неважливий, невиразний, мізерний, другорядний, неістотний.
НЕЗЫБЛЕМЫЙ – непорушний, непохитний, міцний, несхибний, сталий, незмінний, постійний, стійкий, твердий, незламний.

НЕИЗБЕЖНЫЙ – неминучий, невідворотний, невідхильний; немину÷ий, вічний, нетлінний.
НЕИЗВЕДАННЫЙ – незвіданий, невідомий, недосліджений, незазнаний.
НЕИЗВЕСТНЫЙ – невідомий, незнаний, маловідомий, незнайомий.
НЕИЗМЕННЫЙ – незмінний, непохитний, постійний, звичайний.
НЕИЗМЕРИМЫЙ – незмірний, невимірний, неомірний, неосяжний.
НЕИМЕНИЕ – брак, відсутність:
за неимением кого-чего – бо немає (коли немає) кого-чого, не маючи кого-чого; через брак (через відсутність) кого-чого; за відсутністю (за браком) кого-чого.
НЕИСПОРЧЕННЫЙ – незіпсований, незіпсутий, непопсований, непошкоджений, неушкоджений.
НЕИСПРАВНЫЙ – несправний, зіпсований, зіпсутий, попсований, пошкоджений, поламаний
НЕИССЯКАЕМЫЙ – невичерпний, незмірний.
НЕИСЧИСЛИМЫЙ – незчисленний, незліченний, без ліку, без числа.
НЕКИЙ – якийсь, деякий, певний.
НЕКОТОРЫЙ – якийсь, деякий, котрийсь, певний:
до некоторой (в некоторой) степени – почасти, певною (якоюсь, деякою) мірою, до певної (до деякої) міри, у певному розумінні;
некоторое время – якийсь (деякий) час;
некоторое количество – деяка (певна) кількість;
некоторым образом – якось, певною (якоюсь, деякою) мірою, до певної (до деякої) міри, певним чином;
с некоторых пор – з якогось (з певного) часу.
НЕКСТАТИ – не до речі, не до діла, не до ладу, невпору, невчасно, невчас, недоречно, невлад, невгаразд.

НЕЛ ----------
НЕЛЬЗЯ – не можна, ніяк, немає (нема) як:
как нельзя более правильный – якнайправильніший, щонайправильніший;
нельзя ли – чи не можна;
нельзя не – не можна не, треба, слід, необхідно, варто;
нельзя не отметить – не можна не зауважити, треба (слід, необхідно, варто) зауважити.
НЕМАЛО – немало, чимало, багато, велика кількість, безліч.
НЕМЕДЛЕННО – негайно, не гаючись, не гаючи часу, зараз, зараз же, відразу, моментально, екстрено, терміново, невідкладно, нагально.
НЕМНОГИЕ – деякі, декотрі, нечисленні:
в немногих словах – небагатьма словами, в небагатьох словах;
за немногими исключениями – за деякими (за небагатьма) винятками;
немногое – мало що;
остановка за немногим – бракує дрібниці.

НЕМНОГО – небагато, мало, трохи, незначно, недовго, обмаль, недосить:
немного больше – трохи більше;
немного не – мало не;
немного спустя – трохи згодом, невдовзі, незабаром, найближчим часом.
НЕМЫСЛИМЫЙ – немислимий, неможливий, неймовірний. неправдоподібний, надзвичайний, небувалий, небачений, нечуваний, незнаний, сенсаційний.
НЕНАДОБНОСТЬ – непотрібність:
за ненадобностью – як непотрібний, бо непотрібний, через непотрібність.
НЕНУЖНЫЙ – непотрібний, зайвий, надмірний, додатковий, даремний:
делать ненужным – робити непотрібним (зайвим);
являться ненужным – бути непотрібним (зайвим).
НЕОБОСНОВАННЫЙ – безпідставний, необґрунтований, непідпертий, без підпертя, безпричинний, без підстав, голослівний:
необоснованные претензии – безпідставні претензії.

---------- НЕО

НЕОБХОДИМО – треба, слід, необхідно, неодмінно (конче) треба (слід).
НЕОБХОДИМОСТЬ – (доконечна) потреба, необхідність:
крайняя необходимость – конечна потреба;
нет необходимости – немає потреби, не треба, не слід, не варто;
при необходимости – якщо (коли) треба, якщо (коли) є потреба, у разі потреби;
отпала необходимость в чём (делать что) – вже немає потреби в чому (робити що).
НЕОБХОДИМЫЙ – (конче) потрібний, необхідний:
крайне необходимый – конче потрібний, вкрай необхідний.
НЕОБЪЯСНИМЫЙ – нез’ясовний, (зовсім) незрозумілий, непоясненний:
необъяснимым образом – (якось) незрозуміло, незрозумілим чином (способом);
нечто необъяснимое – щось незрозуміле.
НЕОГРАНИЧЕННЫЙ – необмежений, безмежний, безмірний, незміренний, ?????.
НЕОДНОКРАТНО – не раз, багато разів, кілька разів, неодноразово, багаторазово, кількаразово.
НЕОДНОКРАТНЫЙ – неодноразовий, багаторазовий, кількаразовий.
НЕОДОБРИТЕЛЬНЫЙ – несхвальний, осудний, вартий осуду, непохвальний, неприхильний, незадоволений, невдоволений:
неодобрительная оценка – несхвальна оцінка;
неодобрительный отзыв – несхвальний (неприхильний) відгук.
НЕОПРЕДЕЛЁННЫЙ – невизначений, (не)певний, невиразний, нечіткий, неясний:
отложить на неопределённое время – відкласти на невизначений (на певний) час;
неопределённое положение – непевне становище.
НЕОПРОВЕРЖИМЫЙ – неспростовний, незаперечний, очевидний, безсумнівний, безперечний, явний:

неопровержимая истина – незаперечна істина;
неопровержимые факты – неспростовні (незаперечні) факти;
неопровержимый довод – незаперечний доказ.

НЕО ----------
НЕОСВЕДОМЛЁННЫЙ – непоінформований про що, необізнаний із чим.
НЕОСНОВАТЕЛЬНЫЙ – необґрунтований, неґрунтовний, поверховий, непідпертий, без підпертя, голослівний:
неосновательный аргумент – необґрунтований аргумент.
НЕОСПОРИМЫЙ – безперечний, незаперечний, очевидний, безсумнівний, явний.
НЕОСУЩЕСТВИМЫЙ – нездійсненний, незбутній, неможливий, нереальний, фантастичний, утопічний, химерний.
НЕОСЯЗАЕМЫЙ – невідчутний (на дотик), невловимий, невловний, непомітний, малопомітний.
НЕОТВРАТИМЫЙ – неминучий, невідхильний, невідворотний.
НЕОТЛОЖНЫЙ – нагальний, пильний, негайний, невідкладний, терміновий, екстрений.
НЕОТРАЗИМЫЙ – невідпорний, невідхильний; непереборний, непереможний; незаперечний, очевидний, безсумнівний, безперечний, явний, неспростовний:
неотразимые доводы – незаперечні (неспростовні) докази.
НЕОТЧЁТЛИВЫЙ – невиразний, нечіткий, нерозбірливий, неясний, непомітний, розпливчастий, туманний.
НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ – невіддільний, обов’язковий, необхідний, (конче) потрібний.
НЕПОДХОДЯЩИЙ – непридатний, невідповідний, неслушний.
НЕПОМЕРНЫЙ – надмірний, непомірний, надлишковий.
НЕПОСРЕДСТВЕННО – безпосередньо, прямо:
непосредственно вытекать из чего – безпосередньо випливати із чого.
НЕПРАВЫЙ – неправий, несправедливий, неправильний, помилковий, хибний:
он не прав – він не має рації, він не правий;
неправое дело – несправедлива справа.
НЕПРЕДВИДЕННЫЙ – непередбачений, несподіваний, нежданий, негаданий, неочікуваний; раптовий, наглий, випадковий.
НЕПРЕДНАМЕРЕННО – ненавмисно, ненавмисне, неумисно, неумисне, незумисно, незумисне, несвідомо.

---------- НЕП
НЕПРЕДУГАДАННЫЙ – непередбачений несподіваний, нежданий, негаданий, неочікуваний; раптовий, наглий, випадковий.
НЕПРЕЛОЖНЫЙ – непорушний, непохитний, несхитний, незаперечний, несхибний, очевидний, безсумнівний, безперечний, явний, неспростовний:
непреложный закон – непорушний закон;
непреложный факт – незаперечний факт.

НЕПРЕМЕННО – неодмінно, обов’язково, конче, доконче, доконечне, доконечно.
НЕПРЕМЕННЫЙ – неодмінний, обов’язковий, конечний, доконечний, постійний, незмінний, необхідний.
НЕПРЕРЫВНЫЙ – безперервний, безупинний, невпинний, неперервний.
НЕПРИГОДНОСТЬ – непридатність, невідповідн??:
по непригодности – бо непридатний, через непридатність.
НЕПРИКОСНОВЕННОСТЬ – недоторканність, непорушність:
неприкосновенность личности – недоторканність особи;
оставить в неприкосновенности – зберегти, залишити непорушним.
НЕПРИКОСНОВЕННЫЙ – недоторканний, непорушний:
неприкосновенный запас – непорушний запас.
НЕПРИМЕЧАТЕЛЬНЫЙ – непримітний, не вартий уваги, ординарний, пересічний.
НЕПРИЯТНОСТЬ – прикрість, неприємність, халепа, клопіт, морока, біда, нещастя:
без всяких неприятностей – без ніякої прикрості;
доставить неприятность – завдати прикрість.
НЕПРОДОЛЖИТЕЛЬНЫЙ – нетривалий, недовгочасний, недовгий, короткий, миттєвий, моментальний:
в (самом) непродолжительном времени – незабаром, невдовзі.
НЕРАЗЛИЧИМЫЙ – нерозрізненний, невиразний, невидний, непомітний, нечіткий, неясний, розпливчастий, туманний.
НЕРАЗРЕШЁННЫЙ – недозволений, заборонений, нерозв’язаний, невирішений.
НЕРАЗРЕШИМЫЙ – нерозв’язний.

НЕР ----------
НЕРЕШИТЕЛЬНОСТЬ – нерішучість, вагання, хитання, нетвердість, нестійкість:
быть (находиться) в нерешительности – вагатися.
НЕСКОЛЬКО – кілька, скількись, трохи, дещо:
в нескольких словах – кількома словами, в кількох словах;
в течение нескольких лет – кілька років, протягом кількох років;
несколькими способами – кількома способами (у кілька способів);
несколько отличаться – трохи (дещо) різнитися (відрізнятися);
сделать несколько замечаний по поводу чего – зробити кілька зауважень (зауваг) щодо (стосовно) чого.
НЕСМЕТНЫЙ – незліченний, незчисленний, без ліку, без числа, величезний.
НЕСМОТРЯ – незважаючи (невважаючи), незважаючи (невважаючи) на кого-що, попри що, дарма що:
несмотря на то, что – незважаючи (невважаючи) на те, що; дарма що;
несмотря ни на что – незважаючи (невважаючи) ні на що.
НЕСОВПАДЕНИЕ – незбіг, незбіжність, розбіжність.
НЕСОГЛАСИЕ – незгода, розбіжність, незгідність:
несогласие во мнениях – незгода (розбіжність) у думках (поглядах);

по несогласию (вследствие несогласия) – бо не згодились, через незгоду.
НЕСОМНЕННО – безсумнівно, безперечно, немає сумніву, певна річ, звичайно, напевно, поза всяким сумнівом, будьте певні, неодмінно, не викликає сумніву, обов'язково, звісно, зрозуміло, аякже, авжеж, як і слід було сподіватись, справді, очевидно, ясна річ, без сумнівів.
НЕСОМНЕННЫЙ – безсумнівний, незаперечний, беззаперечний, безперечний, (цілком) певний, неспростовний, очевидний:
представляется несомненным то, что – видається безсумнівним (очевидним) те, що; не викликає сумніву те, що.
НЕСООБРАЗНЫЙ с чем – незгідний із чим, невідповідний до чого, безглуздий, нісенітний.
НЕСТИ – нести, переносити, переміщати; вносити, заносити, виносити, приносити; виконувати; зазнавати; відбувати:

---------- НЕС
нести издержки – платити (нести) витрати;
нести наказание – зазнавати кари, відбувати (нести) кару;
нести ответственность – відповідати, нести відповідальність;
нести службу – працювати, виконувати обов'язки, нести службу;
нести убытки – зазнавати збитків (втрат), мати збитки (втрати).
НЕСХОДНЫЙ с кем-чем – неподібний до кого-чого, несхожий з ким-чим, відмінний від кого-чого, різний, неоднаковий, розбіжний:
несходные понятия – відмінні (різні) поняття.
НЕТ – ні, немає:
сойти на нет – зійти (звестися, перевестися) нінащо (на ніщо);
совсем (нисколько, вовсе, ничуть) нет – аж ніяк, анітрохи, зовсім ні, ні в якому разі, ніяким чином, нічого подібного.
НЕУДАЧА – невдача, поразка, крах, неуспіх, фіаско, провал:
потерпеть неудачу – зазнати невдачі;
постигла неудача – спіткала невдача.
НЕУДИВИТЕЛЬНО – не дивно, не дивина.
НЕУЖЕЛИ – невже, справді, хіба, (та) невже, (та) хіба ж, справді.
НЕУЛОВИМЫЙ – невловний, невідчутний, непомітний, нечіткий, неясний, розпливчастий, туманний.
НЕУМЕСТНЫЙ – недоречний, не до речі, не до діла, не до ладу, недоладний, невчасний, невідповідний, неслушний, зайвий, непотрібний.
НЕЧЕГО – нічого, нема (немає) чого (що):
нечего доказывать – нема чого (нічого) доводити; не варто доводити.
НЕЧТО – щось, дещо:
нечто иное – щось (дещо) інше.

НИЖЕ – нижчий, нижче:
он ниже брата – він нижчий за брата (від брата, ніж брат);
об этом сказано ниже – про це сказано нижче.
НИЖЕИЗЛОЖЕННЫЙ – викладений нижче, нижчевикладений, поданий нижче, нижчеподаний.
НИЖЕНАЗВАННЫЙ – названий нижче, нижченазваний, нижчепойменований.

НИЖ ----------
НИЖЕПРИВЕДЕННЫЙ – поданий нижче, нижчеподаний, наведений нижче, нижченаведений, нижчезгаданий, нижчезазначений, нижческазаний.
НИКАК – ніяк, аніяк, аж ніяк, жодною (ніякою) мірою, зовсім, абсолютно.
НИКАКОЙ – ніякий, аніякий, жодний (жоден), ні один, нікотрий.
НИСКОЛЬКО – ніскільки, аніскільки, ніяк, нітрохи, анітрохи, аж ніяк, зовсім, жодною (ніякою) мірою, абсолютно.
НИСХОДЯЩИЙ – який (що) сходить (униз), низхідний, спадний.
НИЧТО – ніщо, нічого:
ничто иное – ніщо інше;
превратиться (обратиться) в ничто – перетворитися (обернутися) на (в) ніщо .
НИЧТОЖНЫЙ – (зовсім, дуже) малий, маленький, (зовсім) незначний, неглибокий, мізерний, неістотний.
НИЧУТЬ – нітрохи, анітрохи, ніскільки, жодною (ніякою) мірою, аж ніяк, зовсім, абсолютно, нічого подібного:
ничуть не бывало – аж ніяк, зовсім ні;
ничуть не меньше – аж ніяк (зовсім) не менше.
НОВШЕСТВО – новина, новація, новинка, нововведення.
НОСИТЬ – носити, мати:
носить имя – зватися (називатися), мати ім’я;
носить характер чего – бути яким, характеризуватися (відзначатися) чим, мати характер чого (який).
НУЖДА – потреба, необхідність:
не испытывать нужды ни в чём – не потребувати нічого, не мати потреби ні в чому;
нет нужды говорить об этом – не варто говорити про це, немає (нема) потреби говорити про це.
НУЖДАТЬСЯ – потребувати, мати потребу:
проект нуждается в переработке – проект треба (потрібно, слід, необхідно) переробити, проект потребує переробки.
НУЖНО – треба, слід, необхідно, належить, варто, не зайве, не шкодить, не шкодило б, не завадить, не завадило б, не зашкодить, не зашкодило б.
ОБВИНЯТЬ, ОБВИНИТЬ – звинувачувати, звинуватити; закидати, закинути; докоряти.

---------- ОБЕ
ОБЕСПЕЧИВАТЬ, ОБЕСПЕЧИТЬ – забезпечувати, забезпечити, задовольняти, задовольнити; постачати, постачити; гарантувати.
ОБЕСПЕЧЕНИЕ – забезпечення, задоволення, постачання, гарантія, гарантування:
для обеспечения – щоб забезпечити, для (на) забезпечення.
ОБЗОР – огляд, оглядання, обстеження, коментар:
беглый обзор – стислий (короткий) огляд.
ОБЛАДАТЬ чем – мати що, володіти чим, знати що; бути яким, відзначатися (характеризуватися) чим, мати характер чого:
обладать существенным недостатком – мати істотну (велику, значну, суттєву) ваду (??), ????????? (???);
обладать рядом преимуществ – мати істотні (великі, значні, суттєві) переваги.
ОБЛАСТЬ – галузь, сфера, царина, ділянка, зона, терен; область:
исследования в области чего – дослідження (в галузі) чого;
отойти в область преданий (воспоминаний) – відійти (піти, канути) в небуття (в забуття), стати легендою, забутися;
область оптимальных значений – сфера (зона) оптимальних значень;
область интереса – сфера інтересу;
область применения – галузь (сфера) застосування;
Черкасская область – Черкаська область.
ОБМЕН – обмін, обмінювання, заміна:
в обмен – на заміну, в обмін.
ОБНАРУЖИВАТЬ, ОБНАРУЖИТЬ – виявляти, виявити; знаходити, знайти; відкривати, відкрити; розкривати, розкрити; викривати, викрити; віднаходити, віднайти.
ОБОЗНАЧАТЬ, ОБОЗНАЧИТЬ – позначати, позначити; відзначати, відзначити; відмічати, відмітити; показувати, показати; намічати, намітити; указувати, указати; називати, назвати; визначати, визначити; виявляти, виявити.
ОБОЗНАЧЕНИЕ – позначання, позначення, значіння, відзначання, відзначення, показування, показання, позначка:
система обозначений – система позначень.
ОБОРОТ – оборот, оберт, поворот, напрям, зворот:

ОБО ----------
дело приняло иной оборот – справа повернула на інше;
смотри на обороте – дивися на звороті;
оборот мыслей – напрям думок;
оборот вокруг чего-либо – оберт навколо чого-небудь.
ОБОРУДОВАНИЕ – устатковування, устаткування, устаткування, обладнування, обладнання.
ОБОРУДОВАТЬ – устатковувати, устаткувати; обладнувати, обладнати.
ОБОСНОВАТЬ, ОБОСНОВЫВАТЬ – обґрунтовувати, обґрунтувати; вмотивовувати,

вмотивувати; аргументувати.
ОБОСНОВАННЫЙ – обґрунтований, слушний, аргументований:
обоснованные требования (замечания) – обґрунтовані (слушні) вимоги (зауваження).
ОБРАБАТЫВАЕМЫЙ – оброблюваний, опрацьовуваний.
ОБРАБАТЫВАТЬ, ОБРАБОТАТЬ – оброблювати, обробляти, обробити; опрацьовувати, опрацювати.
ОБРАБАТЫВАЮЩИЙ – обробний; той, що обробляє (опрацьовує):
обрабатывающая промышленность – обробна промисловість.
ОБРАБОТАННЫЙ – оброблений, опрацьований:
данные обработаны по методу – дані опрацьовано за методом.
ОБРАЗ – образ, подоба, уява, спосіб, характер, напрям:
главным образом – переважно, головним чином;
естественным (обыкновенным) образом – звичайно, природно, звичайним чином;
каким образом – як, яким чином (способом), у який спосіб;
наилучшим образом – якнайкраще, щонайкраще;
некоторым образом – якось, якоюсь (певною, деякою) мірою, до якоїсь (до певної, до деякої) міри, якимось (певним, деяким) чином;
никоим образом – ніяк, аж ніяк, у жодному (ні в якому) разі, жодним (ніяким) способом (чином);
подобным образом – подібно до цього (до того), так само, так, таким чином;
таким образом – так (отак), у такий (у той) спосіб, таким (отаким) способом (чином); отже, виходить;

---------- ОБР
каким бы то ни было образом – будь-як, будь-яким способом (чином);
надлежащим образом – належно, як належить, як треба, як слід, належним чином;
аналогичным образом – аналогічно, аналогічним чином;
равным образом – так само, як і, у такий же спосіб, таким же способом (чином), а також.
ОБРАЗЕЦ – зразок, взірець, кшталт, приклад:
по такому образцу – за таким зразком, на такий кшталт;
брать за образец – вважати (брати) зразком (прикладом), як зразок (як приклад);
выбирать по образцу – вибирати до зразку (за зразком).
ОБРАЗОВЫВАТЬ, ОБРАЗОВАТЬ – утворювати, утворити; творити, створювати, створити; формувати, сформувати; складати, скласти; становити:
совокупность чисел образует множество – сукупність чисел становить множину.
ОБРАЗУЮЩИЙ – який (що) утворює, твірний.
ОБРАМЛЯТЬ – обрамляти, оточувати, облямовувати.
ОБРАМЛЯЮЩИЙ – який (що) обрамляє (оточує, облямовує).
ОБРАТНЫЙ – зворотний, поворотний, протилежний, обернений:
в обратном порядке – у зворотному порядку;
обратный смысл – протилежне значення;

обратное число – обернене число;
предположим обратное – припустімо (припустимо) протилежне.
ОБРАЩАТЬ, ОБРАТИТЬ – повертати, повернути; обертати, обернути; направляти, направити; спрямовувати, спрямувати; звертати, звернути; переводити, перевести; перетворювати, перетворити; уживати, ужити:
обратить в свою веру – навернути на свою віру;
обратить воду в пар – перетворити воду на (в) пару;
обращать простые дроби в десятичные – перетворювати (обертати) прості дроби на (в) десяткові;
обратим внимание на что – звернімо (звернемо) увагу на що;
обращает на себя внимание тот факт, что – привертає увагу те, що.

ОБР ----------
ОБРАЩАТЬСЯ, ОБРАТИТЬСЯ:
обратимся с вопросом – звернімося (звернемося) із запитанням (з питанням);
осторожно обращаться с приборами – обережно поводитися з приладами;
обращаться к суровым мерам – вдаватися до суворих заходів;
обращаться (превращаться) во что – переходити (перетворюватися) в (на) що;
обращаться за чем – звертатися по що.
ОБСЛЕДОВАНИЕ – обстеження, обслідування, досліджування, огляд:
делать обследование – обстежувати, обслідувати, досліджувати.
ОБСТАНОВКА – обставини, оточення, умови, ситуація, становище, стан:
благоприятная обстановка – сприятливі умови (обставини);
неблагоприятная обстановка – несприятливі умови (обставини);
при такой обстановке – за таких обставин (умов), у таких умовах;
дестабилизация обстановки – дестабілізація становища.
ОБСТОЯТЕЛЬНЫЙ – докладний, ґрунтовний, всебічний, обґрунтований, умотивований, аргументований.
ОБСТОЯТЕЛЬСТВО – обставина, деталь, факт, аспект; подія, випадок, явище; обставини, оточення, умови, ситуація, становище, стан:
смотря (глядя) по обстоятельствам – залежно від обставин, зважаючи на обставини;
при сложившихся обстоятельствах – за нинішніх обставин (умов);
тяжелые обстоятельства – скрута, скрутні (складні) обставини (умови);
сопровождающие (сопутствующие) обстоятельства – супровідні обставини;
по независящим обстоятельствам – з незалежних обставин, через незалежні обставини;
по непредвиденным обстоятельствам – з непередбачених причин;
то обстоятельство, что – те, що.

---------- ОБС
ОБСТОЯТЬ:

так обстоит дело, что – справа в тому, що.
ОБУСЛОВЛИВАТЬ, ОБУСЛОВИТЬ – 1) зумовлювати, зумовити; спричиняти, спричинити що; спричинятися, спричинитися до чого; викликати, викликати:
обусловливать собой что – зумовлювати що, вести (приводити) до чого, спричиняти що, спричинятися до чого;
2) обумовлювати, обумовити; застерігати, застерегти:
обусловливать в договоре – обумовлювати в договорі.
ОБХОДИТЬ, ОБОЙТИ – обходити, обійти; обминати, обминути; минати, минути; не зважати, не зважити; не враховувати, не врахувати; не брати (не взяти) до уваги:
обойти молчанием – замовчати, промовчати.
ОБХОДИТЬСЯ , ОБОЙТИСЬ – обходитися, обійтися; давати (дати) собі раду:
обходиться без чего – обходитися без чого.
ОБШИРНЫЙ – великий, величезний, просторий, широкий, розширений, численний, різноманітний.
ОБЩЕИЗВЕСТНО – загальновідомо, добре відомо, як відомо.
ОБЩИЙ – загальний, стосовний до всіх; громадський, колективний, спільний; увесь, основний, елементарний:
общие вопросы науки – загальні питання науки;
общее место – загальне місце;
в общем – загалом, у цілому, взагалі;
в общем и целом – загалом і в цілому;
в общей сложности – беручи загалом (у цілому);
общими усилиями – спільними зусиллями (силами);
найти общий язык – знайти спільну мову;
не иметь ничего общего с кем-чем – не мати нічого спільного з ким-чим;
более общее утверждение – загальніше твердження.
ОБЪЁМ – об’єм, розмір, величина, обсяг, обшир:
меры объёма – міри об’єму;
объём геометрической фигуры – об’єм геометричної фігури;
объём знаний – обсяг (обшир) знань;

ОБЪ ----------
объём финансирования – обсяг (розмір) фінансування;
поставить проблему во всём объёме – поставити проблему в усьому обсязі (обширі).
ОБЪЕДИНЯТЬ, ОБЪЕДИНИТЬ – об’єднувати, об’єднати; поєднувати, поєднати; складатися, скластися; охоплювати, охопити; входити, ввійти до складу; належати.
ОБЪЯВЛЯТЬ, ОБЪЯВИТЬ – оголошувати, оголосити; оповіщати, оповістити; повідомляти, повідомити; сповіщати, сповістити; заявляти, заявити.
ОБЪЯСНЯТЬ, ОБЪЯСНИТЬ – пояснювати, пояснити; з’ясовувати, з’ясувати; роз’яснювати, роз’ясняти, роз’яснити; тлумачити, розтлумачувати, розтлумачити.
ОБЫКНОВЕННЫЙ – звичайний, звичний, пересічний, ординарний, нормальний,

загальноприйнятий, загальновідомий, характерний, типовий:
обыкновенным образом – звичайно, як завжди, як водиться.
ОБЫЧНО – звичайно, як правило, переважно, здебільшого, здебільше, головним чином, головно:
как обычно – звичайно, як правило, переважно;
обычно применяемый – загальновживаний;
обычно бывает так – часто (звичайно, як правило) буває так;
обычно используют – як правило (звичайно, найчастіше, переважно) використовують, перевагу віддають використанню.
ОБЫЧНЫЙ – звичний, пересічний, ординарний, нормальний, загальноприйнятий, загальновідомий, характерний, типовий:
в обычном смысле – у звичайному розумінні.
ОБЯЗАННОСТЬ – обов'язок, повинність:
считать (полагать) своей обязанностью – мати (вважати) за свій обов'язок;
исполнять обязанности – виконувати обов'язки;
возлагать обязанности – накладати обов'язки;
по обязанности – з обов'язку.
ОБЯЗАТЕЛЬНО – обов'язково, неодмінно, доконечне, доконче, доконечно, конче, конечне, конечно, безумовно, безсумнівно.
ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ – обов'язковий, неодмінний, доконечний, конечний:

---------- ОБЯ
обязательное условие – обов'язкова (неодмінна, доконечна, конечна) умова.
ОБЯЗАТЕЛЬСТВО – зобов'язання:
принимать на себя обязательства – брати на себе зобов'язання;
долговое обязательство – боргове зобов'язання.
ОВЛАДЕВАТЬ, ОВЛАДЕТЬ кем-чем – опановувати, опанувати кого-що, оволодівати, оволодіти ким-чим; охоплювати, охопити; захоплювати, захопити:
овладеть техникой – оволодіти технікою, опанувати техніку;
овладеть чужой территорией – захопити чужу територію.
ОГОВАРИВАТЬ, ОГОВОРИТЬ – домовлятися, домовитися; обумовлювати, обумовити, зазначати, зазначити; застерігати, застерегти:
заранее оговаривать условия – заздалегідь домовлятися про умови (зазначати умови, обумовлювати умови, робити застереження).
ОГОВОРЁННЫЙ – зазначений, застережений, про який домовилися:
если не оговорено противное – якщо не зазначено протилежне; якщо не зроблено застереження щодо протилежного;
кроме особо оговоренных случаев – крім випадків, зазначених окремо; крім випадків, які розглядалися (про які йшлося) окремо; крім окремо згаданих випадків.
ОГРАЖДАТЬ, ОГРАДИТЬ – обгороджувати, обгородити; боронити, обороняти,

оборонити; захищати, захистити; берегти, оберігати, оберегти; охороняти, охоронити; убезпечувати, убезпечити:
ограждать от посягательств – боронити від зазіхань;
ограждать (отстаивать) права – обстоювати права;
ограждать (отстаивать) взгляды – стояти на своєму.
ОГРАНИЧИВАТЬ, ОГРАНИЧИТЬ – обмежувати, обмежити, лімітувати; відгороджувати, відгородити; стримувати, стримати:
не ограничивая дискуссию – не обмежуючи (не стримуючи) дискусії;
ограничить денежные средства – (обмежити) лімітувати кошти.

ОГР ----------
ОГРАНИЧИВАТЬСЯ, ОГРАНИЧИТЬСЯ – обмежуватися, обмежитися; кінчатися, кінчитися, скінчитися; закінчуватися, закінчитися чим, зводитися, звестися до чого; задовольнятися, задовольнитися чим; не виходити, не вийти за межі чого:
дело ограничилось тем, что – справа звелася до того, що; справа закінчилася (скінчилася) тим (на тому), що.
ОДИН – один, той самий, однаковий, єдиний, неподільний, якийсь, котрийсь:
один за другим – один за одним, один по одному;
один и тот же – той (же) самий, один і той самий, один і той же, однаковий;
это одно и то же – це те саме;
ни один – жодний, жоден, ні один;
одно из двух – одне з двох;
один из наиболее важных – один з найважливіших.
ОДИНАКОВЫЙ – однаковий, такий самий, ідентичний, рівний:
совершенно одинаковый – цілком однаковий, такий самий;
примерно одинаковый – приблизно однаковий.
ОДНАКО – проте, однак, але, та, все ж, усе ж таки, все–таки, а втім:
однако следует отметить, что – проте слід зазначити, що.
ОДНОЗНАЧНО – однозначно, недвозначно, однаково, тотожно:
однозначно определённый – однозначно визначений;
вполне однозначно – безумовно, безсумнівно, цілком однозначно.
ОДНОЗНАЧНОСТЬ – однозначність, недвозначність, тотожність:
взаимная однозначность – взаємна однозначність.
ОЖИДАЕМЫЙ – очікуваний, сподіваний, жданий, передбачуваний.
ОЖИДАНИЕ – чекання, сподівання, сподіванка, надія, впевненість:
сверх (против) всякого ожидания – несподівано, не сподіваючись, над (понад) усяке сподівання; обмануть ожидания – не справдити сподівань;
в ожидании – сподіваючись, чекаючи.
ОЖИДАТЬ – ждати, чекати, очікувати, передбачати, мати надію:

как и следовало ожидать – як і очікувалося, як і треба (слід) було сподіватися (чекати);
ожидать удобного времени (подходящего момента) – ждати (чекати) нагоди.

---------- ОЗН
ОЗНАЧАТЬ – означати, значити, свідчити, вказувати:
это означает, что – це означає (значить), що; це свідчить про те, що.
ОКАЗЫВАТЬ, ОКАЗАТЬ – робити, зробити; чинити, учинити; справляти, справити; виявляти, виявити; проявляти, проявити; подавати, подати; віддавати, віддати:
оказывать влияние – впливати, справляти вплив;
оказывать действие – діяти;
оказывать предпочтение кому-чему перед кем-чем – віддавати (давати) перевагу кому-чому над ким-чим;
оказывать содействие – сприяти, допомагати, підтримувати;
оказывать сопротивление – опиратися, чинити опір.
ОКАЗЫВАТЬСЯ, ОКАЗАТЬСЯ – виявлятися, виявитися; опинятися, опинитися; бути; проявлятися, проявитися; позначатися, позначитися; давати, дати себе взнаки; робитися, зробитися:
оказалось, что – виявилося, що;
он оказался годным – виявилося, що він придатний;
оказывается – виявляється, виходить.
ОКОЛО – поруч, поряд, навколо, навкруги, кругом, поблизу, біля, коло, під, попід, при, близько, майже (що, скільки), мало не, трохи не, щось із (скільки).
ОКОНЧАНИЕ – закінчення, кінець, завершення, скінчення, фінал, фініш:
по окончании чего – коли закінчилося (скінчилося) що, коли закінчиться (скінчиться) що, після закінчення (скінчення) чого, по закінченні чого;
окончание следует – далі буде, кінець (закінчення) буде;
перед окончанием чего – наприкінці чого.
ОКОНЧАТЕЛЬНО – остаточно, цілком, цілковито, до кінця, до краю, вкрай, безповоротно, повністю.
ОКОНЧАТЕЛЬНЫЙ – остаточний, кінцевий, останній, вирішальний, безповоротний, повний, цілковитий.
ОПАСНОСТЬ – небезпека, небезпечність, загроза, можливість, ризик:
находиться в опасности – бути (перебувати) в небезпеці;
предупреждать об опасности – попереджати про небезпеку, застерігати від чогось;

ОПА ----------
подвергать опасности – наражати на небезпеку;
избегнуть опасности – уникнути небезпеки.
ОПАСЕНИЕ – побоювання, осторога, непевність:
без опасений – певно, напевно, без вагань, без побоювань, упевнено;
возникает опасение – виникає побоювання.

ОПИСАНИЕ – опис, описання, описування; зображення, відображення, відтворення:
это не поддаётся описанию – цього не можна описати, це не піддається описанню;
при описании – описуючи, під час описування, при описуванні.
ОПИСАННЫЙ – описаний.
ОПИСЫВАЮЩИЙ – який (що) описує:
уравнение, описывающее теплообмен – рівняння, яке (що) описує теплообмін.
ОПЛОШНОСТЬ – помилка, хиба, необачність, недогляд, недолік, прогріх, упущення:
допустить оплошность – схибити, помилитися, допустити (зробити) помилку.
ОПОВЕЩАТЬ, ОПОВЕСТИТЬ кого-что – сповіщати, сповістити; оповіщати, оповістити кого-що; повідомляти, повідомити кого-що (кому-чому); інформувати; доводити (довести) до відома.
ОПРЕДЕЛЕНИЕ – визначання, визначення, означання, означення, окреслення:
из определения следует – з означення випливає (виходить);
область определения – зона (сфера, ділянка) визначення;
общие понятия и определения – загальні поняття та означення;
по определению – за означенням;
при определении – визначаючи, під час визначення, при визначенні.
ОПРЕДЕЛЁННО – виразно, ясно, точно, безперечно, безумовно, напевно, напевне, звичайно:
определённо выраженный – виразний, чітко виражений.
ОПРЕДЕЛЁННЫЙ – визначений, окреслений, призначений, обумовлений, певний, виразний, ясний, точний, деякий:
встретиться в определённый час – зустрітися у визначений час;

---------- ОПР
существует определённый порядок – існує певний порядок;
дать определённый ответ – дати виразну (ясну, точну) відповідь;
совершенно (вполне) определённый – цілком певний;
при определённых условиях – за певних умов;
однозначно определённый – однозначно означений;
определённый с точностью до – визначений із точністю до;
определены зависимости – визначено залежності;
зависимости, определённые по уравнениям – залежності, визначені (встановлені) за рівняннями;
определённо, что – безперечно, що, безумовно, що;
в определённой степени – певною мірою.
ОПРЕДЕЛЯЕМЫЙ – який (що) визначається (означається), визначуваний (означуваний).
ОПРЕДЕЛЯТЬ, ОПРЕДЕЛИТЬ – визначати, визначити; означувати, означати, означити; окреслювати, окреслити; призначати, призначити; обумовлювати, обумовити; давати, дати означення:

во многом определяют – багато в чому визначають, великою (значною) мірою визначають.
ОПРЕДЕЛЯЮЩИЙ – який (що) визначає, визначальний:
определяющие факторы – визначальні фактори;
свойства, определяющие деформацию – властивості, які (що) визначають деформацію.
ОПРОВЕРГАТЬ, ОПРОВЕРГНУТЬ – спростовувати, спростувати; заперечувати, заперечити, відхиляти, відхилити; відкидати, відкинути.
ОПРОВЕРЖЕНИЕ – спростування, спростовання, заперечування, заперечення, відхиляння, відхилення.
ОПРОВЕРЖИМЫЙ – спростовний, заперечний:
неопровержимые доказательства – неспростовні (незаперечні) докази.
ОПРОМЕТЧИВЫЙ – необачний, нерозважливий, нерозважний, необережний.
ОПУСКАТЬ, ОПУСТИТЬ – опускати, опустити; випускати, випустити; поминати, поминути; пропускати, пропустити:
опустить перпендикуляр – опустити перпендикуляр;

ОПУ ----------
это можно опустить – про це можна не згадувати, це можна випустити (пропустити, проминути).
ОПЫТ – досвід; дослід, спроба, експеримент:
приобретать опыт – набувати досвіду;
сделать в качестве опыта – зробити для спроби (на спробу, як спробу);
по опыту – з досвіду;
провести опыт на моделях – провести експеримент (дослід) на моделях.
ОПЫТНЫЙ – досвідчений; досвідний, спробний; дослідний, експериментальний:
опытный человек – досвідчена людина;
опытный метод – дослідний (експериментальний) метод;
опытные данные – дослідні дані.
ОРГАНИЗОВЫВАТЬ, ОРГАНИЗОВАТЬ – організовувати, організувати, зорганізувати; упоряджати, упорядити; створювати, створити; засновувати, заснувати; влаштовувати, влаштувати; налагоджувати, налагодити; впорядковувати, впорядкувати.
ОРИЕНТИРОВОЧНЫЙ – орієнтовний, попередній, приблизний:
ориентировочные данные – орієнтовні дані.
ОСВАИВАТЬ, ОСВОИТЬ – освоювати, освоїти; опановувати, опанувати; оволодівати, оволодіти; засвоювати, засвоїти; осягати, осягнути.
ОСВЕЩЕНИЕ – освітлювання, світло; освітлення, висвітлення, інтерпретація, тлумачення:
электрическое освещение – електричне світло;
дать правильное освещение фактам – правильно висвітлити (витлумачити, інтерпретувати) факти, дати правильне висвітлення (освітлення) фактам.
ОСВОБОЖДАТЬСЯ, ОСВОБОДИТЬСЯ – звільнятися, звільнитися; вивільнятися,

вивільнитися; позбуватися, позбутися:
при реакции освобождается (высвобождается) теплота – під час реакції вивільняється тепло;
освободиться от предрассудков – позбутися забобонів, звільнитися від забобонів.

---------- ОСЛ
ОСЛАБЛЯТЬ, ОСЛАБИТЬ – ослаблювати, ослабляти, ослабити; послаблювати, послабляти, послабити; зменшувати, зменшити:
ослаблять ограничения – послабляти (послаблювати) обмеження.
ОСНОВА – основа, засада, підвалини, фундамент, принцип, правило, наріжний камінь:
заложить основы (основу) чего – закласти основу чого;
лежать в основе чего – лежати в основі чого;
на научных основах – на наукових засадах (основах);
на основе чего – на основі (на базі) чого, на засадах чого, внаслідок чого, в зв'язку з чим;
на основе идей кого – на основі (на засадах) ідей кого;
основы физики – початкові (елементарні) відомості з фізики, елементи (початки, ази) фізики.
ОСНОВАНИЕ – основа, підвалини, підвалина, фундамент, засади, засада, заснування, підстава, принцип, правило, наріжний камінь:
положить основание чему – заснувати що;
разрушить до основания – зруйнувати дощенту (дотла, до решти, вщент);
закон достаточного основания – закон достатньої підстави;
не без основания – небезпідставно, не без підстави;
он имеет основание так говорить – він має підставу так говорити;
для этого нет никаких оснований – для цього немає (нема) жодних (ніяких) підстав;
с таким же основанием – на цій самій основі (підставі);
с полным основанием – упевнено;
есть все основания утверждать – є всі підстави твердити;
на основании анализа литературных данных – на основі (виходячи з) аналізу літературних даних;
основание для предположения – підстава гадати (вважати);
брать за основание что (основываться на чём) – брати за основу що (засновуватись на чому);
автор без всяких оснований утверждает – автор безпідставно (без жодних підстав) твердить, стверджує;

ОСН ----------
достаточное основание – достатня підстава.
ОСНОВАТЕЛЬНЫЙ – поважний, розважливий, розважний, ґрунтовний, докладний,

усебічний, глибокий, вичерпний, капітальний, солідний, докорінний, кардинальний, серйозний:
основательные причины – поважні (серйозні) причини;
основательное исследование – ґрунтовне (докладне, серйозне) дослідження.
ОСНОВНОЙ – основний, головний, найважливіший, чільний, провідний, визначальний, центральний, переважний:
в основном – в основному, переважно, в цілому, в загальних рисах, загалом;
основная причина – головна (основна) причина.
ОСНОВЫВАТЬ, ОСНОВАТЬ – засновувати, заснувати; ґрунтувати; закладати, закласти фундамент (підвалини) чого; базувати:
основать школу – заснувати школу;
основывать свою теорию на известных фактах – ґрунтувати (базувати) свою теорію на відомих фактах.
ОСНОВЫВАТЬСЯ, ОСНОВАТЬСЯ – засновуватися, заснуватися; ґрунтуватися, базуватися на чому; спиратися на що; бути на засадах чого:
основываться на фактах – ґрунтуватися (базуватися) на фактах, спиратися на факти.
ОСОБЕННО – а надто, а найбільше, особливо, особливо ж:
эти факты, особенно первый... – ці факти, а надто (а найбільше, особливо) перший;
особенно важный – особливо важливий.
ОСОБЕННОСТЬ – особливість, відмінність, відмітна риса (ознака):
в особенности – зокрема, особливо;
в особенности же – а надто, а найбільше, особливо ж;
характерная особенность – характерна особливість.
ОСОБЫЙ – особливий, незвичайний, окремий, осібний:
без особых трудностей – без особливих труднощів;
особое мнение – окрема думка;
кто-что занимает особое место – особливе місце належить кому-чому, хто-що має велике значення;

---------- ОСО
особый интерес представляет вопрос о чем – особливо цікавим видається питання про що (видається що).
ОСПАРИВАТЬ, ОСПОРИТЬ – заперечувати, заперечити; не погоджуватися, не погодитися; суперечити; спростовувати; відкидати, відкинути; не визнавати, не визнати:
оспаривать мнение – заперечувати думку, сперечатися з ким за що.
ОСТАВАТЬСЯ, ОСТАТЬСЯ – залишатися, залишитися; лишатися, лишитися; позбуватися, позбутися:
остается сделать что – лишається (залишається, треба) зробити що;
оставаться в силе (верным) – залишатися в силі;
остается доказать – залишається (лишається) довести;
продолжает оставаться – надалі лишається.

ОСТАВЛЯТЬ, ОСТАВИТЬ – залишати, залишити; лишати, лишити; облишати, облишити; покидати, покинути; кидати, кинути; відкладати, відкласти; відкидати, відкинути:
оставляет желать много лучшего – могло б бути набагато кращим; бажано, щоб було краще;
оставим это – облишмо (облишимо) це (про це);
оставить своё намерение – покинути (облишити, кинути) свій намір;
оставлять без рассмотрения – не розглядати, залишати без розгляду.
ОСТАЛЬНОЙ – решта, інший:
в остальном – в (усьому) іншому;
остальное время – решта часу, весь (увесь) інший час.
ОСТАНАВЛИВАТЬ, ОСТАНОВИТЬ – зупиняти, зупинити; спиняти, спинити; припиняти, припинити:
остановить внимание на ком-чём – звернути увагу на кого-що, привернути увагу до кого-чого; зосередитися на кому-чому;
остановить работу – припинити роботу;
остановить свой выбор на ком-чём – вибрати кого-що, віддати перевагу чому; на кому-чому.
ОСТАНАВЛИВАТЬСЯ, ОСТАНОВИТЬСЯ – зупинятися, зупинитися; спинятися, спинитися:

ОСТ ----------
остановимся на этих фактах – ?????, спинимося (?????, зупинимося) на цих фактах;
на чём мы остановились? – на чому ми спинилися (зупинилися)?
ОСТРЫЙ – гострий, різкий, рішучий, влучний, сильний, напружений, крайній:
острая необходимость – гостра (крайня) потреба;
острое слово – різке (дошкульне) слово.
ОСУЩЕСТВИМЫЙ – здійсненний, можливий, потенційний, прийнятний:
это вполне осуществимо – це річ цілком здійсненна, це можна зробити.
ОСУЩЕСТВЛЯТЬ, ОСУЩЕСТВИТЬ – здійснювати, здійснити; виконувати, виконати; справджувати, справдити; проводити, провести; робити, зробити; реалізувати.
ОТБОР – відбір, відбирання, добір, добирання:
отбор экспериментальных данных – відбір експериментальних даних;
естественный (искусственный) отбор – природний (штучний) добір.
ОТВЕРГАТЬ, ОТВЕРГНУТЬ кого-что – відкидати, відкинути що; відмовлятися, відмовитися від кого-чого; заперечувати, заперечити що; нехтувати, знехтувати кого-що, ким-чим; відхиляти, відхилити що:
отвергнуть требование – відхилити вимогу;
отвергать гипотезу – відкидати гіпотезу;
отвергать обвинения – заперечувати звинувачення;
отвергать правила безопасности – нехтувати правилами (????) безпеки.

ОТВЕТ – відповідь, реакція, результат:
в ответ на что – відповідаючи на що.
ОТВЕТСТВЕННОСТЬ – відповідальність:
брать на себя ответственность – брати на себе відповідальність;
нести ответственность за что – відповідати за що;
слагать ответственность – складати (скидати) із себе відповідальність.

---------- ОТВ
ОТВЕЧАТЬ, ОТВЕТИТЬ – відповідати, відповісти; відказувати, відказати; відписувати, відписати:
отвечать за свои поступки – відповідати за свої дії (вчинки);
ответить на письмо – відписати листа.
ОТВЛЕЧЁННЫЙ – відірваний, далекий, абстрактний, нереальний, уявний, теоретичний, умоглядний:
отвлечённое понятие – абстрактне поняття;
отвлечённые представления – далекі від (реальної) дійсності уявлення.
ОТДАВАТЬ, ОТДАТЬ – віддавати, віддати; давати, дати:
отдать должное (справедливость) кому-чему – віддати належне кому-чому;
отдать предпочтение кому-чему – дати (віддати) перевагу кому-чому;
отдавать себе отчёт в чём – усвідомлювати (розуміти) що, розумітися на чому, розбиратися в чому.
ОТДАЛЁННЫЙ – віддалений, далекий, дальній, приблизний:
в отдалённые времена – за давніх часів, у давні часи, у давнину;
отдалённое будущее (прошлое) – далеке майбутнє (минуле);
отдалённое сходство – далека (приблизна) подібність (схожість);
отдалённые последствия – віддалені наслідки.
ОТДЕЛЕНИЕ – відділяння, відділення; відокремлювання, відокремлення; відмежовування, відмежування; вилучання, вилучення; відділ:
отделение одной части от целого – відокремлення (відділяння) однієї частини від цілого; вилучення однієї частини із цілого.
ОТДЕЛЬНО – окремо, відрубно, нарізно, осібно, зокрема:
отдельно следует отметить – зокрема (окремо) треба (слід, необхідно) відзначити (зауважити).
ОТДЕЛЬНОСТЬ – окремість, окремішність, відрубність:
в (по) отдельности – окремо, зокрема.
ОТДЕЛЬНЫЙ – окремий, осібний, поодинокий, відокремлений, відрубний:
в каждом отдельном случае – в кожному окремому (поодинокому) випадку;

отдельные факты – окремі (поодинокі) факти.

ОТД ----------
ОТДЕЛЯТЬ, ОТДЕЛИТЬ – відділяти, відділити; відокремлювати, відокремити; відмежовувати, відмежувати; відрізняти, відрізнити; вилучати, вилучити.
ОТКАЗЫВАТЬСЯ, ОТКАЗАТЬСЯ, – відмовлятися, відмовитися; відступатися, відступитися; облишати, облишити:
отказаться от своих слов – відмовитися від своїх слів, зректися своїх слів.
ОТКЛОНЕНИЕ – відхиляння, відхилення; відвертання, відвернення, збочення.
ОТЛАГАТЕЛЬСТВО – зволікання, відкладання:
дело не терпит отлагательства – зі справою не можна зволікати;
дело, не терпящее отлагательства – негайна (невідкладна, нагальна) справа;
без малейшего отлагательства – негайно, не зволікаючи, не відкладаючи.
ОТЛИЧАТЬСЯ, ОТЛИЧИТЬСЯ – відзначатися, відзначитися; визначатися, визначитися; відрізнятися, різнитися, розпізнаватися, вирізнятися, мати відмінність (особливість), бути яким, характеризуватися чим, мати характер чого:
отличаться друг от друга чем – відрізнятися один від одного чим;
отличаться среди всех чем – відрізнятися (визначатися, вирізнятися) серед усіх чим; різнитися від усіх чим; бути яким на відміну від усіх;
данное явление отличается стабильностью – дане (це) явище має стабільний характер (характеризується стабільністю).
ОТЛИЧИЕ – відміна, відмінність, модифікація, відмітна риса (ознака, прикмета), відзнака, різниця:
в отличие от – на відміну від, відмінно від.
ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЙ – відмітний, розпізнавальний, відзначний, характерний:
отличительная черта – відмітна (характерна) риса;
отличительный знак – відмітний (розпізнавальний) знак.
ОТЛИЧНЫЙ – відмінний, зразковий, дуже добрий, ефективний:
отличный от чего – відмінний від чого.

---------- ОТМ
ОТМЕЧАТЬ, ОТМЕТИТЬ – відзначати, відзначити; відмічати, відмітити; позначати, позначити; помічати, помітити; занотовувати, занотувати; зазначати, зазначити:
как отмечает кто – як відзначає хто;
прежде всего отметим – насамперед (передусім, ?????) відзначимо;
следует отметить – треба (слід) відзначити (відмітити, зазначити);
как (нами) уже отмечалось – як (ми) вже зазначали.
ОТМЕЧАТЬСЯ, ОТМЕТИТЬСЯ – відзначатися, відзначатися; відмічатися, відмітитися; зазначатися, зазначитися.
ОТМЕЧЕННЫЙ – відзначений, відмічений, позначений, помічений, зазначений:

там же отмечено, что – там же відзначено, що;
особенность, отмеченная в большинстве работ – особливість, відзначена (відмічена, помічена) в більшості робіт.
ОТНОСИТЕЛЬНО – відносно, порівняно, щодо кого-чого, про кого-що, стосовно кого-чого:
относительно более высокие значения – порівняно вищі значення;
относительно центра – відносно центра;
противоречивость данных различных авторов относительно чего – суперечливість даних різних авторів щодо (стосовно) чого;
относительно новый – порівняно новий.
ОТНОСИТЬ, ОТНЕСТИ – відносити, віднести; зараховувати, зарахувати; приписувати, приписати:
отнести к разряду чего – зарахувати (віднести) до чого (до розряду чого);
ошибку следует отнести на счёт его небрежности – помилка пояснюється його недбайливістю (недбальством), помилку слід приписати його недбайливості (недбальству).
ОТНОСИТЬСЯ – належати, обходити, стосуватися, входити до складу:
это ко мне не относится – це мене не стосується (не обходить).
ОТНОШЕНИЕ – ставлення, стосунок, причетність, відносини:

ОТН ----------
во всех (во многих) отношениях – з усякого погляду, з усіх (багатьох) поглядів;
в отношении кого-чего – щодо (стосовно) кого-чого; що стосується кого-чого;
в этом отношении – щодо цього, з цього погляду;
иметь отношение к чему – стосуватися чого;
имеющий отношение к кому-чему – стосовний чого, який (що) стосується кого-чого;
по отношению к кому-чему – щодо кого-чого, стосовно кого-чого;
это не имеет отношения к делу – це не стосується справи;
производственные отношения – виробничі відносини;
высказывать своё отношение к чему – висловлювати свій погляд на що (своє ставлення до чого);
в других отношениях – щодо іншого, з іншого погляду;
ни в каком отношении – аж ніяк не.
ОТНЫНЕ – віднині, відтепер, з (від) цього часу, від сьогодні, з (від) сьогоднішнього дня.
ОТНЮДЬ НЕ – аж ніяк не, у жодному (ні в якому) разі, зовсім ні, жодним способом, жодною мірою.
ОТОБРАЖАТЬ, ОТОБРАЗИТЬ – відображати, відобразити; віддзеркалювати, віддзеркалити; відбивати, відбити.
ОТПРАВНОЙ – вихідний, відправний, початковий, первинний, вступний:
отправная точка – вихідна (відправна) точка.
ОТПУСКАТЬ, ОТПУСТИТЬ – відпускати, відпустити; випускати, випустити; пускати,

пустити; давати, дати; видавати, видати; продавати, продати:
отпустить товар – відпустити (видати, дати, продати) товар;
отпустить раньше с работы – відпустити раніше з роботи.
ОТРАЖАТЬ, ОТРАЗИТЬ – відбивати, відбити, заперечувати, заперечити, спростовувати, спростувати, відображати, відобразити, віддзеркалювати, віддзеркалити.
ОТРАЖАТЬСЯ, ОТРАЗИТЬСЯ – відбиватися, відбитися, відображатися, відобразитися, позначатися, позначитися.
ОТРАСЛЬ – галузь, ділянка, сфера, царина:
во всех отраслях знаний – в усіх галузях (в усіх сферах) знання;

---------- ОТР
исследования по всем отраслям – дослідження з усіх галузей.
ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ – негативний, заперечний:
отрицательный ответ – негативна (заперечна) відповідь.
ОТРИЦАТЬ – заперечувати, відкидати, не погоджуватися, суперечити, мати проти, спростовувати.
ОТСТАИВАТЬ, ОТСТОЯТЬ – відстоювати, відстояти; обстоювати, обстояти; наполягати, наполягти на своєму:
отстаивать своё мнение – обстоювати (відстоювати) свою думку (свій погляд).
ОТСТУПАТЬ, ОТСТУПИТЬ – відступати, відступити; відступатися, відступитися; поступатися, поступитися; уступати, уступити; уступатися, уступитися; порушувати, порушити; ухилятися, ухилитися:
отступать от истины – ухилятися (відступати) від істини, поступатися істиною.
ОТСУТСТВИЕ – відсутність, брак, нестача:
за отсутствием времени – бо не було (немає) часу, через брак часу, за браком часу;
на время отсутствия кого-чего – поки не буде кого-чого;
ввиду отсутствия кого-чего – бо бракує чого, бо немає кого-чого, через брак чого, через відсутність кого-чого;
в случае отсутствия – якщо (коли) немає (не буде).
ОТСУТСТВОВАТЬ – бути відсутнім, не бути:
доказательства отсутствуют – доказів немає (нема).
ОТСЫЛАТЬ, ОТОСЛАТЬ – відсилати, відіслати:
отсылать к чему – відсилати до чого.
ОТСЮДА – звідси; із цього, через це, отже, а отже:
отсюда следует, что – звідси (з цього) можна зробити (такий) висновок; звідси випливає (виходить), що.
ОТТОГО – того, тому, тим, через те.
ОТЧАСТИ – почасти, частково, до деякої міри, деякою (якоюсь, певною) мірою, якось, у деякому (якомусь, певному) розумінні.
ОТЧЁТ – звіт, рапорт, донесення:
давать (отдавать) себе отчёт в чём – усвідомлювати що, давати собі звіт із чого (в чому,

про що), розумітися на чому, розбиратися в чому;

ОТЧ ----------
не давая себе отчёта, без отчёта – несвідомо.
ОТЧЁТЛИВОСТЬ – виразність, чіткість, розбірливість, ясність.
ОТЧЁТЛИВЫЙ – виразний, чіткий, розбірливий, розбірний, ясний.
ОХВАТЫВАТЬ, ОХВАТИТЬ – охоплювати, охопити; осягати, осягнути; збагнути, об'єднувати, об'єднати; обіймати, обійняти:
этот период охватывает что – цей період охоплює (обіймає) що.
ОЦЕНКА – оцінка, оцінювання, цінування, характеристика, думка, відгук:
по грубой оценке – приблизно, приблизно кажучи;
согласно с оценкой – відповідно до оцінки;
при оценке чего – оцінюючи що.
ОЧЕВИДНО – очевидно, звичайно, звісно, адже ж, зрозуміло, як і треба було сподіватися, само собою зрозуміло, справді, напевно, певно, певне, як видно:
совершенно очевидно – безумовно, безперечно, безсумнівно, без сумніву (без сумнівів), певна (ясна) річ.
ОЧЕВИДНЫЙ – очевидний, явний:
становится (представляется) очевидным, что – само собою зрозуміло, що; ніхто не сумнівається в тому, що; зрозуміло, що; не викликає сумнівів (сумніву) той факт, що.
ОЧЕНЬ – дуже, вельми, конче, вкрай:
не очень – не дуже, не зовсім, зовсім не;
очень важный – дуже (конче, вкрай) важливий.
ОЧЕРЕДЬ – черга:
в первую очередь – насамперед, передусім (?????), у першу чергу;
в свою очередь – і собі, у свою чергу, своєю чергою;
по очереди – по черзі;
вне очереди – поза чергою, позачергово, без черги.
ОЧУТИТЬСЯ – опинитися, потрапити, попасти:
очутиться в другом месте – потрапити до іншого місця.
ОШИБАТЬСЯ, ОШИБИТЬСЯ – помилятися, помилитися; робити, зробити помилку; хибити, схибити; неправильно думати, подумати про; плутатися у чому:
если я не ошибаюсь – якщо я не помиляюся.

---------- ОШИ
ОШИБКА – помилка, похибка, неправильність; хиба, огріх:
по ошибке – помилково;
вкралась ошибка – трапилася помилка;
исправить ошибку – виправити помилку;
впадать в ошибку – допускатися помилки;
вводить в ошибку – призводити до помилки.

ОШИБОЧНЫЙ – помилковий, хибний, неправильний, облудний.
ОЩУЩЕНИЕ – відчування, відчуття; почування, почуття; чуття, передчуття, інтуїція:
интуитивное ощущение – інтуїтивне відчуття.
ПАДАТЬ, ПАСТЬ – падати, упасти; випадати, випасти; спадати, спасти, занепадати, занепасти; зменшуватися, зменшитися.
ПАДЕНИЕ – падіння, спад, спадання, зменшування, зменшення:
падение веса – зменшення ваги;
падение производства – спад виробництва;
падение температуры – спад (спадання, зменшення) температури.
ПАМЯТЬ – пам'ять, згадка, спогад, спомин:
врезаться в память – укарбуватися (урізатися) в пам'ять;
удержать в памяти – запам'ятати;
приходить на память – спадати на думку.
ПАРА – пара, два, двоє:
пара к чему – пара до чого;
по парам – парами;
подбирать пару – добирати до пари.
ПАРАЛЛЕЛЬНЫЙ – паралельний, рівнобіжний:
параллельный плоскости – паралельний площині, паралельний до площини.
ПЕРВИЧНЫЙ – первинний, перший, первісний, початковий, основний, головний:
первичная обработка – первинна (перша) обробка;
первичные признаки – основні (первинні) ознаки.
ПЕРВОНАЧАЛЬНО – спочатку, із самого початку, на самому початку, насамперед, спершу, передусім.
ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЙ – початковий, ранній, первісний, колишній.

ПЕР ----------
ПЕРВОСТЕПЕННЫЙ – першорядний, особливо важливий, вагомий, цінний, відповідальний:
задача первостепенной важности – завдання особливої ваги;
приобретать первостепенное значение – набувати особливого значення.
ПЕРВЫЙ – перший:
(в) первый раз – уперше, перший раз, першого разу, у перший раз;
в первом приближении – у першому наближенні;
в первую очередь – насамперед, передусім, у першу чергу;
во–первых – по-перше.
ПЕРЕВЕС – перевага, переважання, верх, вищість, першість, пріоритет: иметь перевес над кем-чем – переважати над ким-чим, мати перевагу (верх) над ким-чим;
численный перевес – чисельна (кількісна) перевага.
ПЕРЕДАВАТЬ, ПЕРЕДАТЬ – передавати, передати; віддавати, віддати; переказувати, переказати:

передавать на усмотрение кому – віддавати на розсуд кого;
передать слова чьи – переказувати (переказати, передати, переповісти) слова чиї;
это выражение хорошо передает мысль – цей вислів добре передає думку.
ПЕРЕМЕНА – зміна, переміна, відміна, заміна, перехід:
перемена обстановки – зміна (переміна) обстановки (оточення).
ПЕРЕМЕННЫЙ – змінний, перемінний:
переменная величина – змінна величина;
переменный успех – перемінний успіх;
переменный ток – змінний струм.
ПЕРЕМЕНЯТЬ, ПЕРЕМЕНИТЬ – змінювати, змінити, переміняти, перемінити:
переменить мнение – змінити думку.
ПЕРЕРЫВ – перерва, пауза, інтервал, зупинка:
без перерыва, без перерывов – не перестаючи, безперервно, безперестанку, безперестану, без перерви.
ПЕРЕСЕКАТЬСЯ, ПЕРЕСЕЧЬСЯ – пересікатися, пересіктися, перехрещуватися, перехреститися, перетинатися, перетнутися, перерізатися.

---------- ПЕР
ПЕРЕСЕКАЮЩИЙСЯ – який (що) пересікається, перехресний.
ПЕРЕСТАВАТЬ, ПЕРЕСТАТЬ – переставати, перестати; припиняти, припинити; облишати, облишити; кидати, кинути; покидати, покинути:
не переставая – не перестаючи, безперестанку, безперестану, безперервно, без перерви.
ПЕРЕЧЕНЬ – перелік, список, каталог, реєстр, прейскурант, розклад:
исчерпывающий перечень – повний перелік.
ПЕЧАТЬ – печать, печатка, штамп; друк; преса:
книга вышла из печати – книжка (книга) вийшла друком (з друку);
книга еще в печати – книжка (книга) ще друкується;
отдать книгу в печать – віддати книжку (книгу) до друку;
появиться в печати – з'явитися в пресі, з'явитися друком.
ПЛАН – план, задум, ідея, намір, думка:
строить планы – планувати;
составить план – скласти план;
ввести в план – запланувати;
отойти на второй план – відійти на другий план;
по плану – за планом.
ПЛОХО – погано, недобре, негарно, негаразд; не так, як треба (слід); не годиться, не до речі, незадовільно.
ПОБЛИЖЕ – (трохи) ближче, якнайближче, щонайближче, якомога ближче.
ПОБУЖДАТЬ, ПОБУДИТЬ к чему – спонукати до чого (на що); піднімати, підняти; підіймати, підійняти на що, змушувати, змусити до чого; штовхати, штовхнути на що.
ПОБУЖДЕНИЕ – спонука, спонукання, мотив, імпульс, поштовх:

побуждение к действию – спонука (спонукання) до дії;
из корыстных побуждений – з корисливих мотивів (міркувань);
по собственному побуждению – з власної волі.
ПОВЕДЕНИЕ – поведінка, поводження, манери:
антиобщественное поведение – антигромадська поведінка.
ПОВЕРХНОСТНЫЙ – поверхневий, позверхній; неглибокий, поверховий:
поверхностное натяжение – поверхневий натяг;
поверхностное сравнение – поверхове порівняння;

ПОВ ----------
поверхностные знания – поверхові (неглибокі, побіжні) знання.
ПО-ВИДИМОМУ – мабуть, певно, певне, очевидно, (як) видно, виявляється, виявилося, зважаючи на все, судячи з усього.
ПОВЛЕЧЬ – потягти, спричинити що; спричинити, спричинитися до чого; викликати що; повести, привести, призвести до чого:
повлечь за собой что – потягти (повести) за собою що, викликати (спричинити) що, спричинитися (призвести) до чого;
это повлечет ненужные расходы – це викличе непотрібні (зайві) витрати; це призведе (спричиниться, поведе) до непотрібних (зайвих) витрат.
ПОВОД – привід, підстава, поштовх, причина:
дать (подать) повод к чему – дати привід до чого;
по поводу чего – з приводу чого;
по этому поводу – із цього приводу;
без всякого повода – без ніякої причини;
послужить поводом – стати приводом, спричинитися.
ПОВРЕЖДЕНИЕ – пошкодження, ушкодження, псування, зіпсування, шкода:
сильное повреждение – велике пошкодження;
причинять повреждение кому-чему – шкодити кому-чому, ушкоджувати (псувати) що.
ПОВСЕМЕСТНО – повсюдно, всюди, скрізь, повсюди.
ПОВТОРЕНИЕ – повторення, наслідування, копіювання:
чтобы избежать в дальнейшем повторений – щоб далі (надалі) не повторюватися, щоб уникнути надалі (далі) повторень.
ПОВТОРНО – повторно, удруге, ще раз.
ПОВЫШАТЬ, ПОВЫСИТЬ – підвищувати, підвищити; підносити, піднести; піднімати, підняти; підіймати, підійняти.
ПОВЫШАТЬСЯ, ПОВЫСИТЬСЯ – підвищуватися, підвищитися; підноситися, піднестися; підніматися, піднятися; зростати, зрости.
ПОГРЕШИТЬ против чего – погрішити, схибити проти чого, помилитися в чому:
погрешить в переводе против оригинала – погрішити (схибити) в перекладі проти оригіналу.
ПОГРЕШНОСТЬ – огріх, помилка, хиба, похибка.

---------- ПОД
ПОДАВАТЬ, ПОДАТЬ – подавати, подати; давати, дати; надавати, надати; показувати, показати:
подать документы на рассмотрение – подати документи на розгляд;
подать работу на конкурс – подати (дати) роботу на конкурс;
подать пример – показати приклад;
подать повод к чему – дати привід до чого, спричинити що;
подать помощь – надати (дати) допомогу.
ПОДАВЛЯЮЩИЙ – переважний, величезний:
подавляющее большинство – величезна (переважна) більшість;
подавляющий перевес – величезна перевага.
ПОДБИРАТЬ, ПОДОБРАТЬ – підбирати, підібрати, добирати, дібрати:
подбирать факты (литературу) для доклада – підбирати (добирати) факти (літературу) для доповіді.
ПОДБОР – підбір, підбирання, добір, добирання.
ПОДВЕРГАТЬ, ПОДВЕРГНУТЬ кого-что чему – піддавати, піддати кого-що чому; робити, зробити кому-чому (у кого-чого, з ким-чим, над ким-чим) що; накладати, накласти на кого-що що; віддавати, віддати кого-що на що (під що):
подвергать действию света – піддавати дії світла;
подвергать испытанию кого-что – випробовувати кого-що, брати на спробу кого-що;
подвергать критике – критикувати;
подвергать сомнению – брати за сумнів;
подвергать анализу (расчёту) – аналізувати (розраховувати); проводити (провадити, здійснювати, виконувати, робити) аналіз (розрахунок).
ПОДВЕРГАТЬСЯ, ПОДВЕРГНУТЬСЯ чему – підлягати, підлягти чому; підпадати, підпасти під що; зазнавати, зазнати чого:
подвергаться влиянию – зазнавати (на собі) впливу, підпадати під вплив;
подвергаться изменениям – зазнавати змін;
подвергаться критике – зазнавати критики, підпадати під критику;
подвергаться сомнению – братися під сумнів;
подвергаться испытаниям – зазнавати випробувань.

ПОД ----------
ПОДВЕРЖЕННЫЙ чему – схильний до чого, з нахилом до чого.
ПОДВОДИТЬ, ПОДВЕСТИ – підводити, підвести, підбивати, підбити:
подводя итоги, следует сказать, что – підсумовуючи (підбиваючи підсумки, на закінчення) треба (потрібно, слід, необхідно) зауважити (сказати, відзначити), що;
подводить к чему – підводити до чого.
ПОДДАВАТЬСЯ, ПОДДАТЬСЯ – піддаватися, піддатися; здаватися, здатися; зазнавати, зазнати:

это не поддается описанию – цього не можна описати.
ПОДДЕРЖИВАТЬ, ПОДДЕРЖАТЬ – підтримувати, підтримати; піддержувати, піддержати; тримати, утримувати, утримати; допомагати, допомогти; субсидіювати, фінансувати:
поддерживать переписку – підтримувати листування, продовжувати листуватися;
поддержать кого в чём – підтримати кого (допомогти кому) в чому;
поддерживать постоянным уровень инфляции – підтримувати (тримати, утримувати) постійним рівень інфляції.
ПОДДЕРЖКА – підтримка, допомога, сприяння:
оказывать поддержку кому – допомагати кому, підтримувати кого;
при его поддержке – з його допомогою.
ПОДКРЕПЛЯТЬ, ПОДКРЕПИТЬ – підкріплювати, підкріпити; потверджувати, потвердити; підтверджувати, підтвердити; підпирати, підперти:
опыт подкрепил его мнение – досвід підкріпив (підтвердив, потвердив, підтвердив) його думку;
подкрепить теорию доказательствами – підкріпити (підтвердити, підперти) теорію доказами.
ПОДЛЕЖАТЬ – підлягати, підпадати:
не подлежит сомнению то, что – не викликає сумніву (видається очевидним, досить очевидно, стає очевидним) те, що; безсумнівно, що; безперечно, що;
подлежать ведению кого – належати до відання кого;
это подлежит сомнению – це річ (справа) сумнівна (непевна).
ПОДЛЕЖАЩИЙ – який (що) підлягає (підпадає), який (що) повинен бути, який (що) має бути, належний.

---------- ПОД
ПОДЛИННО – справді, по-справжньому, суто, істинно, точно, достоту, достотно.
ПОДЛИННЫЙ – справжній, автентичний, оригінальний, сущий, істинний, достотний, реальний, правдивий:
подлинный источник знаний – справжнє джерело знань.
ПОДНИМАТЬ, ПОДНЯТЬ – піднімати, підняти; підіймати, підійняти; здіймати, здійняти; підносити, піднести; підводити, підвести; зводити, звести; порушувати, порушити; підвищувати, підвищити; збільшувати, збільшити.
ПОДНИМАТЬСЯ, ПОДНЯТЬСЯ – підніматися, піднятися; підвищуватися, підвищитися; збільшуватися, збільшитися:
температура поднимается – температура підвищується (піднімається).
ПОДОБАЮЩИЙ – належний, потрібний, необхідний, відповідний, який треба:
с подобающим вниманием – з належною увагою;
подобающим образом – належно, як годиться, як слід.
ПОДОБИЕ – подоба, схожість, подібність.
ПОДОБНО – подібно, так само, так, таким чином; як (і) хто-що; мов, наче, неначе, ніби

хто-що:
подобно тому как – так само як, подібно до того як.
ПОДОБНЫЙ кому-чему – подібний до кого-чого; схожий на кого-що; такий; цей:
нечто подобное тому – щось подібне до того;
подобным образом – подібно до цього (до того), так само, так, таким чином;
и тому подобное (и т.п.) – тощо, і таке інше (і т. ін), і подібне (і под.);
подобные явления наблюдаются – такі явища трапляються.
ПОДПИСАНИЕ – підписання:
при подписании чего – підписуючи що;
по подписанию (подписании) чего – підписавши що.
ПОДПИСЬ – підпис, автограф, напис:
за подписью кого – за підписом чиїм.
ПОДРАЖАТЬ – наслідувати, імітувати, повторювати, копіювати, брати за взірець, брати приклад з.

ПОД ----------
ПОДРАЗДЕЛЯТЬСЯ, ПОДРАЗДЕЛИТЬСЯ – підрозділятися, підрозділитися; поділятися, поділитися; складатися, скластися; членуватися, розчленуватися.
ПОДРАЗУМЕВАТЬ – мати на увазі, мати на думці, припускати, розуміти:
что вы подразумеваете под этим? – що ви маєте на увазі? що ви розумієте під цим?
ПОДРАЗУМЕВАТЬСЯ – матися на увазі, матися на думці, припускатися, розумітися:
подразумеваться под чем – розумітися під чим;
это подразумевается само собой – це мається на увазі само собою.
ПОДРОБНОСТЬ – докладність, подробиця, дрібниця, деталь, факт, окремість:
подробность описания – докладність опису;
вдаваться (входить) в подробности – вдаватися в подробиці;
до малейшей (мельчайшей) подробности – до найменшої подробиці (дрібниці).
ПО-ДРУГОМУ – по-іншому, інакше, не так, в інший спосіб.
ПОДСЧЁТ – підрахунок, підрахування, підрахунки.
ПОДТВЕРЖДАТЬ, ПОДТВЕРДИТЬ – підтверджувати, підтвердити; потверджувати, потвердити; ствердження, ствердити.
ПОДТВЕРЖДАТЬСЯ, ПОДТВЕРДИТЬСЯ – підтверджуватися, підтвердитися; потверджуватися, потвердитися; ствердження, ствердитися:
однако такое объяснение не подтверждается фактами – однак (проте, але) таке пояснення не підтверджується фактами.
ПОДТВЕРЖДЕНИЕ – підтвердження, ствердження:
в подтверждение чего – підтверджуючи (потверджуючи, ствердження) що, на підтвердження (потвердження, ствердження, доказ) чого;
являться (быть) подтверждением чего – підтверджувати (потверджувати, ствердження, доводити) що.
ПОДХОДИТЬ, ПОДОЙТИ – підходити, підійти; наближатися, наблизитися; надходити,

надійти; доходити, дійти:

---------- ПОД
подходить к концу – кінчатися, скінчатися, закінчуватися, доходити (до) кінця;
подходить вплотную к чему – наближатися до чого;
это нам не подходит – це нам не годиться.
ПОДХОДЯЩИЙ – який (що) підходить, придатний, відповідний, слушний, прийнятний:
подходящее время – слушний час;
подходящий инструмент – відповідний інструмент;
подходящий к использованию – придатний для використання.
ПОДЧЁРКИВАТЬ, ПОДЧЕРКНУТЬ – підкреслювати, підкреслити; наголошувати, наголосити; акцентувати; робити, зробити акцент (наголос); виділяти, виділити; вирізняти, вирізнити:
хотелось бы подчеркнуть – хотілося б підкреслити (звернути увагу, наголосити);
как подчёркивалось выше – як зазначалося (підкреслювалося, вказувалося) вище (раніше).
ПОЖАЛУЙ – мабуть, може, можливо, а втім, може бути.
ПОЗВОЛЯТЬ, ПОЗВОЛИТЬ – дозволяти, дозволити; давати, дати дозвіл; санкціювати:
анализ позволил обнаружить что – аналіз дав змогу виявити що;
прибор позволяет исследовать что – прилад дає змогу дослідити що, за допомогою приладу можна дослідити що.
ПОЗДНО – пізно:
рано или поздно – рано чи пізно;
слишком поздно – надто пізно, запізно.
ПОЗЖЕ – пізніше, пізніш:
позже всех – ?????, пізніше за всіх (всіх, від усіх).
ПОИМЕНОВАТЬ – пойменувати, найменувати, назвати.
ПОИСК – шукання, пошук, пошукування, розшукування:
в поисках кого-чего – шукаючи (у пошуках) кого-чого;
после долгих поисков – після довгого шукання, після довгих пошуків (???);
поиск путей интенсификации чего – пошук шляхів інтенсифікації чого.

ПОИ ----------
ПОИСТИНЕ – по правді, справді, насправді, воїстину, істинно:
поистине говоря – правду кажучи.
ПОЙТИ – піти:
пойти на пользу – стати в пригоді, піти на користь.
ПОКА – поки що, поки, тим часом:
пока что – поки що, тим часом;
до тех пор пока – доти, доки; поки.
ПОКАЗАНИЕ – показання, показ, свідчення:

показания источников – свідчення джерел;
показания барометра – показання барометра.
ПОКАЗАТЕЛЬНЫЙ – показовий, характерний, типовий, красномовний, зразковий, взірцевий.
ПОКАЗЫВАТЬ, ПОКАЗАТЬ – показувати, показати; являти, явити; виявляти, виявити; свідчити, означати, вказувати, вказати:
достаточно показать, что – достатньо (досить) показати, що;
как показано выше – як показано вище (раніше);
анализ экспериментальных данных показывает – аналіз експериментальних даних показує;
проведённые расчёты показали, что гипотеза не подтверждается – виконані розрахунки показали (виявили, свідчать, означають, указують), що гіпотеза не підтверджується (не потверджується).
ПОКОЛЕБАТЬ – похитнути, захитати, порушити:
поколебать основы – похитнути (захитати, порушити) основи.
ПОКОЛЕБАТЬСЯ – похитнутися, завагатися:
поколебаться в своём решении – завагатися в своєму рішенні;
непоколебимый в своём решении – непохитний у своєму рішенні.
ПОКОНЧИТЬ – покінчити, скінчити, закінчити, покласти кінець (край):
покончить с чем – покласти кінець (край) чому.
ПОКРОВИТЕЛЬСТВОВАТЬ – сприяти, підтримувати, субсидіювати, фінансувати, спонсорувати.
ПОЛАГАТЬ – думати, гадати, вважати, вбачати:
надо полагать – треба думати (гадати), мабуть, припустимо;
мы склонны полагать – ми схильні вважати (думати, гадати);
полагаю, что – думаю (гадаю, вважаю), що; на мою думку;

---------- ПОЛ
как вы полагаете – яка ваша думка, як на вашу думку, як ви гадаєте, як вам здається.
ПОЛАГАТЬСЯ, ПОЛОЖИТЬСЯ – покладатися, покластис я; упевнятися, упевнитися:
как и полагается – як і годиться, як і треба, як і заведено, як і ведеться, за звичаєм, як і належить;
не полагается – не годиться, не дозволено, не дозволяється, не можна.
ПОЛЕЗНО – корисно, небезкорисно, вигідно:
полезно напомнить, что – корисно нагадати (зауважити, зазначити), що;
считать полезным – вважати корисним (за корисне).
ПОЛЕЗНЫЙ – корисний, небезкорисний, вигідний, прибутковий, рентабельний:
быть полезным кому – бути корисним кому, ставати в пригоді кому.
ПОЛНОСТЬЮ – цілком, цілковито, сповна, повністю, цілком і повністю, з усією повнотою, в усій повноті, з початку до кінця:

полностью удовлетворительный – цілком задовільний.
ПОЛНОТА – повнота, вичерпність, насиченість:
со всей полнотой, во всей полноте – цілком, цілковито, сповна, повністю, в усій повноті, з усією повнотою.
ПОЛНЫЙ – повний, наповнений, заповнений, сповнений, насичений, увесь, вичерпний, цілковитий, абсолютний, необмежений, остаточний, максимальний, найвищий:
в полной мере – цілком, повністю, повною мірою;
с полным основанием можно утверждать – є всі підстави стверджувати, з цілковитою певністю (цілком певно) можна стверджувати.
ПОЛОЖЕНИЕ – положення, місцеперебування, позиція, становище, стан; теза, твердження:
основные положения доклада – основні положення (тези, твердження) доповіді;
оставаться в одном положении – залишатися в тому самому стані;

ПОЛ ----------
положение изменилось к лучшему – становище поліпшилось, становище повернулось на краще;
безвыходное положение – безвихідь, безвихідне становище;
критическое (затруднительное) положение – скрута, скрутне становище;
спасти положение – врятувати становище;
при данном положении дел – за цих обставин, за даних умов.
ПОЛОЖЕННЫЙ – покладений, вирішений, ухвалений, призначений, належний, установлений:
положенный час – призначена (встановлена, належна) година.
ПОЛОЖЕНО – заведено, так ведеться, є (такий) звичай, належить, годиться, вирішено, ухвалено, призначено.
ПОЛОЖИМ – припустімо.
ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЙ – позитивний, похвальний, схвальний, ствердний, очікуваний, сподіваний, передбачуваний:
положительный ответ – позитивна відповідь;
положительное число – додатне число;
положительный заряд – позитивний заряд.
ПОЛОЖИТЬ – покласти:
положить начало чему – започаткувати що, покласти початок чому (чого), дати (зробити) початок чому;
положить (заложить) основы чего – заснувати що, закласти основи чого.
ПОЛУЧАТЬ, ПОЛУЧИТЬ – одержувати, одержати; отримувати, отримати; діставати, дістати; здобувати, здобути що; набувати, набути що (чого); набирати, набрати чого:
получить ответ – одержати (отримати, дістати) відповідь;
получить отказ – одержати (отримати, дістати) відмову;
получить повреждение – зазнати (дістати) пошкодження (ушкодження);

получить форму чего – набрати (набути) форми чого;
получить название – дістати назву, бути названим;
получить широкое распространение – стати поширеним;
получать в результате – діставати (одержувати) остаточно.

---------- ПОЛ
ПОЛУЧАТЬСЯ, ПОЛУЧИТЬСЯ – виходити, вийти; утворюватися, утворитися; одержуватися, одержатися; діставатися, дістатися; здобуватися, здобутися; набуватися, набутися: из этого ничего не пол?чилось – із цього нічого не вийшло; из каменного угля получился кокс – з кам'яного вугілля утворився (одержано, здобуто) кокс.
ПОЛУЧЕННЫЙ – одержаний, отриманий; дістаний, здобутий, набутий:
обработка полученных данных – обробка одержаних даних;
получена следующая зависимость – одержано таку залежність;
данные, полученные в результате опытов – дані, що їх отримано (одержано, здобуто, набуто) в дослідах.
ПОЛЬЗА – користь, вигода, корисність, інтерес, зиск, прибуток:
высказаться в пользу кого – висловитися за кого (на користь кого);
для общей пользы – для загальної користі, для загального добра;
располагать в свою пользу – привертати до себе;
извлекать пользу – мати зиск, мати користь із чого;
приносить пользу – бути корисним, давати користь;
с пользой употреблять – вживати (використовувати) на користь;
являться доводом в пользу чего – підтверджувати що.
ПОЛЬЗОВАНИЕ чем – користування чим (з чого), використовування чого:
находиться в пользовании – бути на користуванні.
ПОЛЬЗОВАТЬСЯ – користуватися, користатися ким-чим (з чого); послуговуватися чим; використовувати кого-що; уживати, споживати що; мати що:
пользоваться своими правами – користуватися своїми правами (із своїх прав), використовувати свої права;
пользоваться случаем – користатися (користуватися) з нагоди;
пользоваться влиянием (успехом) – мати вплив (успіх);
пользоваться словарём – користуватися (послуговуватися) словником, використовувати словник.
ПОМЕХА – перешкода, завада, перепона, бар'єр, труднощі, утруднення:
быть помехой – перешкоджати, заважати, бути (стояти) на перешкоді (на заваді), бути перешкодою (завадою).

ПОМ ----------
ПОМЕШАТЬ – перешкодити, завадити, стати на перешкоді (на заваді):
одно другому не помешает – одне одному не завадить (не перешкодить);

не помешало бы – не завадило б, не зайв? (???) було б.
ПОМЕЩАТЬ, ПОМЕСТИТЬ – поміщати, помістити; розташовувати, розташувати; розміщати, розмістити; ставити, поставити; класти, покласти; уміщати, уміщувати, умістити:
поместить статью в газете – умістити статтю в газеті.
ПОМИМО – крім, опріч, окрім кого-чого; без кого-чого; поза ким-чим; всупереч кому-чому:
помимо всего прочего – крім усього іншого;
помимо того – (а) крім того; (а) до того (ж).
ПОМОЩЬ – допомога, підтримка, сприяння, субсидія, дотація:
без посторонней помощи – без сторонньої (без чиєїсь) допомоги;
при помощи, с помощью – за допомогою чого, з чиєю допомогою;
оказывать помощь – допомагати, надавати допомогу;
прийти на помощь – допомогти, прийти на допомогу, стати в пригоді;
прибегнуть к помощи – скористатися допомогою.
ПОНАДОБИТЬСЯ – знадобитися, придатися, здатися, бути потрібним:
если понадобится – якщо (коли) треба буде;
нам понадобится – нам знадобиться.
ПОНИЖАТЬ, ПОНИЗИТЬ – знижувати, знизити; понижувати, понизити; зменшувати, зменшити; притишувати, притишити; стишувати, стишити:
понижать температуру – зменшувати (знижувати) температуру;
понижать скорость машины – притишувати (стишувати, зменшувати) швидкість машини.
ПОНИМАНИЕ – розуміння, порозуміння:
достигнуть взаимопонимания – порозумітися.
ПОНИМАТЬ, ПОНЯТЬ – розуміти, зрозуміти; осягати, осягти; сприймати, сприйняти; усвідомлювати, усвідомити; визнавати, визнати; оцінювати, оцінити; розцінювати, розцінити; мати на увазі; знати:
насколько я понимаю – наскільки я розумію;
легко можно понять, что – неважко зрозуміти, що;

---------- ПОН
я немного в этом понимаю – я трохи на цьому знаюся (розуміюся).
ПОНЫНЕ – дотепер, досі, і досі, до сьогодні, до сьогоднішнього дня.
ПОНЯТИЕ – уявлення, поняття, розуміння, гадка, думка:
дать понятие о ком-чём – дати уявлення про кого-що.
ПОНЯТНЫЙ – зрозумілий, самозрозумілий, дохідливий, легкий, нескладний, ясний, доступний, популярний, вмотивований, закономірний:
понятное дело, понятная вещь – зрозуміло, зрозуміла річ.
ПОПАДАТЬ, ПОПАСТЬ – попадати, попасти; потрапляти, потрапити; натрапляти, натрапити; опинятися, опинитися:

где попало – абиде, будь-де;
как попало – абияк, будь-як;
что попало – абищо, будь-що;
попасть в тяжелое положение – потрапити у скруту; у скрутне (важке) становище.
ПОПЕРЁК – поперек, упоперек, наперекір, всупереч:
вдоль и поперёк – вздовж і впоперек;
сказать поперёк – сказати всупереч (наперекір).
ПОПРАВКА – поправка, виправлення:
сделаем поправку на что – зважимо на що; врахуємо, що.
ПОПРАВЛЯТЬ, ПОПРАВИТЬ – виправляти, виправити; поправляти, поправити; регулювати, відрегулювати; лагодити, полагоджувати, полагодити; упорядковувати, упорядкувати; покращувати, покращити, ??????.
ПО-ПРЕЖНЕМУ – як колись, як і досі, як і раніше (раніш), як і до того, по-старому, по-давньому, як завжди.
ПОПРИЩЕ – нива, поле, терен, поле діяльності:
на научном поприще – на науковій ниві.
ПОПРОСТУ – по-простому, просто:
попросту говоря – просто кажучи, словом, одним словом.
ПО-ПУСТОМУ, ПОПУСТУ – даремно, даремне, марно, марне, дарма:
попусту (по-пустому) тратить время – марно (марне) витрачати (гаяти) час, марнувати час.
ПОПУТНО – за одним заходом, одночасно, водночас, разом з тим, мимохідь, побіжно, принагідно:
ПОП ----------
попутно упомянем о чём – принагідно згадаємо про що.
ПОПУТНЫЙ – попутний, побіжний, принагідний:
попутное замечание – побіжне (принагідне) зауваження, побіжна (принагідна) заувага.
ПОПЫТКА – спроба, намагання:
сделать попытку – спробувати, зробити спробу.
ПОРА – пора, доба, час, часи, година:
в ту пору – тоді, на (в) ту пору;
до сих пор – досі, дотепер, до цього часу;
до тех пор – доти, до того часу;
ранняя пора истории человечества – рання доба історії людства;
на первых порах – попервах, перший час, на початку, спочатку, спершу, сперш;
на ту пору – тоді, на той час;
с давних пор – здавна, віддавна, з давніх-давен, з давніх часів;
с некоторых пор – віднедавна;
с каких (которых) пор – відколи, з якого часу;
с тех пор, с той поры – відтоді, з (від) того часу;
с тех пор (с той поры) как – відколи, з (від) того часу як;
с этих пор, с этой поры – віднині, відтепер, з (від) цього часу;

давно пора было это сделать – давно треба було це зробити;
до поры, до времени – поки що, до якогось часу.
ПОРОЖДАТЬ, ПОРОДИТЬ – породжувати, породити, викликати, викликати, спричиняти, спричинити, створювати, створити, визначати, визначити що; спричинятися, спричинитися, приводити, привести, призводити, призвести до чого:
порождать недоразумения – викликати непорозуміння, спричинятися до непорозумінь.
ПОРОЙ – часом, інколи, іноді, деколи.
ПОРТИТЬ – псувати, пошкоджувати, ушкоджувати, нищити, нівечити, виводити з ладу:
портить впечатление – псувати враження;
портить оборудование – псувати (пошкоджувати, виводити з ладу) обладнання.

---------- ПОР
ПОРЧА – псування, зіпсуття, зіпсованість, нівечення, знівечення, пошкодження, ушкодження, шкода:
порча оборудования наказывается в административном порядке – псування обладнання тягне за собою адміністративне покарання.
ПОРЯДОК – порядок, лад, добрий стан, злагодженість, узгодженість, організованість, дисципліна, послідовність, черговість, спосіб, метод:
для порядка – для годиться, для порядку;
приводить в порядок что – упорядковувати що, давати лад чому, доводити до ладу що;
это в порядке вещей – це звичайна (природна, нормальна) річ, це нормально;
по порядку – по черзі, послідовно;
идти своим порядком – іти (собі) своїм звичаєм (своєю чергою);
вещи одного (и того же) порядка – речі того самого роду;
напряжение порядка 500 вольт – напруга близько (коло) 500 вольт;
в порядке чего – з метою (заради, на предмет) чого, для чого;
в произвольном порядке – довільно, в довільному порядку;
располагать что в возрастающем (убывающем) порядке – розташовувати (розміщати) що в зростаючому (спадному) порядку.
ПОСВЯЩАТЬ, ПОСВЯТИТЬ – присвячувати, присвятити; ознайомлювати, ознайомити; відкривати, відкрити:
посвятить в подробности дела – докладно з’ясувати (пояснити) справу.
ПОСКОЛЬКУ – оскільки, бо, через те що, тому що:
постольку, поскольку – остільки, оскільки; стільки, скільки;
поскольку речь идет о чём – оскільки йдеться про що, оскільки мова йде про що, що стосується чого.
ПОСЛЕ – після, потім, потому, відтак, пізніше, за деякий час.
ПОСЛЕДОВАТЬ – настати, виникнути, надійти:
последовал запрос – надійшов запит;
последовало соответствующее решение – вийшло відповідне рішення;

ПОС ----------
последовать совету – послухатися поради; зробити, як радять; піти за радою (за порадою);
одно событие последовало за другим – одна подія настала за іншою, одна подія змінює іншу.
ПОСЛЕДНИЙ – останній, попередній, крайній, найпізніший; найгірший, поганий:
до последней черты – до краю, вкрай, гранично;
последнее дело – остання річ, найгірша справа;
последний по счёту, но не по значению – останній чергою, але не вагою (значенням);
последний, но не менее важный – (хоч і) останній, але не менш важливий.
ПОСЛЕДСТВИЕ – наслідок, результат, вислід, підсумок:
повлечь за собой последствия – спричинятися (призводити) до наслідків, спричиняти (зумовлювати, породжувати) наслідки, тягти за собою наслідки;
по своим последствиям – (за) своїми наслідками.
ПОСЛЕДУЮЩИЙ – наступний, дальший, черговий, на черзі, майбутній, завтрашній.
ПОСЛУЖИТЬ – стати, бути, послужити:
это послужило причиной чего – це спричинилося до чого, це зумовило (породило, спричинило) що; це привело (призвело) до чого; це стало причиною чого;
это послужит поводом – це буде (стане) приводом.
ПОСРЕДСТВО – посередництво:
при посредстве чего – за допомогою чого;
при посредстве (через посредство) кого – за посередництвом (за допомогою) кого.
ПОСРЕДСТВОМ чего – за допомогою чого, через що, шляхом чого:
посредством прибора – за допомогою приладу;
посредством переписки – листуванням, за допомогою листування.
ПОСТАВКА – поставляння, доставляння, постачання, забезпечення:
комплексная поставка – комплексне постачання.

---------- ПОС
ПОСТАВЛЯТЬ, ПОСТАВИТЬ – постачати, постачати; поставляти, поставити; доставляти, доставити, забезпечувати, забезпечити; давати, дати:
поставить в затруднительное положение – поставити в скрутне становище;
поставить себе цель – покласти (поставити) собі за мету.
ПОСТЕПЕННО – поступово, ступнево, поволі, повільно, звільна:
устройство постепенно приходит в негодность – пристрій поволі псується;
постепенно привыкнуть к новой обстановке – поступово звикнути до нових умов.
ПОСТОЛЬКУ – остільки:
постольку, поскольку – остільки, оскільки; стільки, скільки.
ПОСТОЯННО – постійно, завжди, повсякчас, день у день, рік у рік, повсякчасно, безупинно, безперестанно, безперервно, перманентно, незмінно:

постоянно использовать – постійно використовувати;
постоянно сталкиваться с чем – постійно (повсякчасно) стикатися із чим.
ПОСТОЯННЫЙ – постійний, повсякчасний, сталий, стійкий, незмінний, твердий, безупинний, безперестанний, безперервний, перманентний.
ПОСТРОЕНИЕ – побудова, структура, будова, композиція, план, теорія:
для построения графика – щоб побудувати графік, для побудови графіка.
ПОСТРОЕННЫЙ – збудований, побудований:
график, построенный по результатам испытаний – графік, побудований за результатами випробувань.
ПОСТУПАТЕЛЬНЫЙ – поступальний, поступний:
поступательное движение – поступальний рух.
ПОСТУПЛЕНИЕ – надходження:
прочие финансовые поступления – інші фінансові надходження.
ПОТЕРЯ – втрата, збиток, шкода:
без потерь – безутратно, без втрат;
нести потери – втрачати, зазнавати втрат (збитків), мати втрати (збитки).

ПОТ ----------
ПОТЕРЯТЬ – загубити, втратити, позбутися, занедбати, зіпсувати, знищити:
потерять время – згаяти (згайнувати, змарнувати, марно витратити) час.
ПОТОМ – потім, потому, далі, відтак.
ПОТОМУ – тому, через те, того, тим, отим:
вот потому – тому-то, от тому, тим-то;
а потому – а тому, а через те;
и потому – і тому, і через те;
потому что – бо, тому що, через те що, того що, позаяк;
только потому, что – тільки (лише) тому (через те), що.
ПОТРЕБЛЕНИЕ – споживання, спожиття, вжиток, витрачання, використання:
предметы широкого потребления – речі загального (широкого) вжитку (споживання);
потребление топлива – споживання палива.
ПОТРЕБНОСТЬ – потреба.
ПОТРЕБОВАТЬ – зажадати, поставити вимогу, вимагати, потребувати:
это дело потребует большой опытности – ця справа потребуватиме великої досвітченості (великого досвіду); для цієї справи потрібна буде велика досвідченість (потрібен буде великий досвід).
ПОТРЕБОВАТЬСЯ – бути потрібним, необхідним:
потребуется – буде потрібним, треба буде.
ПОУЧИТЕЛЬНЫЙ – повчальний, корисний, цінний.
ПОХОДИТЬ – бути схожим на кого-що, бути подібним до кого-чого, скидатися на кого-що.
ПОХОЖЕ – схоже, подібно, скидається на те, здається, наче, неначе, ніби, нібито:

похоже на то, что – схоже (скидається) на те, що.
ПОЧЕМУ – чому, через що:
почему бы то ни было – чому (через що, чого) б там не було, будь-чому.
ПОЧЕМУ-ЛИБО, ПОЧЕМУ–НИБУДЬ – чому-небудь, чомусь, чого-небудь, через що-небудь.

---------- ПОЧ
ПОЧЕМУ-ТО – чомусь, чогось, через щось.
ПОЧТИ – майже, мало не, трохи не, все одно що:
почти нигде – мало де.
ПОЭТОМУ – тому, того, отим, тож, отож, через це, через те, отже, виходить:
поэтому-то – тому-то;
и поэтому – і тому, а тому.
ПОЯВЛЯТЬСЯ, ПОЯВИТЬСЯ – з’являтися, з’явитися; появлятися, появитися; виникати, виникнути; ставати, стати; починатися, початися.
ПОЯСНЕНИЕ – пояснення, пояснювання, з’ясовування, з’ясування, роз’яснювання, роз’яснення, тлумачення, мотивування:
исчерпывающее пояснение – повне (вичерпне) пояснення;
для пояснения чего – щоб з’ясувати що, для пояснення чого.
ПРАВДА – правда, істина, реальність; щоправда, справді:
по правде говоря (сказать), правду говоря (сказать) – правду (по правді, по щирості, щиро) кажучи; сказати правду (по щирості, щиро);
возможно, это и правда – можливо, це й правда; так може бути.
ПРАВИЛО – правило, припис, норма, рекомендація, принцип, закон, звичай:
как (общее) правило – як (загальне) правило;
нет правила без исключения – немає правила без винятку;
по всем правилам – за всіма правилами, з додержанням усіх правил, додержуючи всіх правил;
соблюдать правила – додержувати правил.
ПРАВИЛЬНО – правильно, слушно, справедливо, правдиво, безпомилково, як треба (слід, належить):
правильно рассудить – правильно (слушно, справедливо) розміркувати (вирішити);
совершенно правильно (верно) – цілком правильно (слушно).
ПРАВИЛЬНЫЙ – правильний, слушний, правдивий, безпомилковий:
правильное замечание – слушне (правильне, правдиве) зауваження.

ПРА ----------
ПРАВО – право, законодавство, юриспруденція, перевага, привілей, пільга, прерогатива, дозвіл, влада, підстава; слово честі, чесне слово, правду кажучи, ???, бігме, далебі:
иметь право (быть в праве) сделать что – мати право зробити що;
по какому праву – (за) яким правом, з якого права;

принадлежащий по праву – належний по праву;
исключительное право – прерогатива;
вы, право, меня удивляете – ви, чесно кажучи, мене дивуєте.
ПРЕБЫВАТЬ – перебувати, бути.
ПРЕВОСХОДИТЬ, ПРЕВЗОЙТИ – перевершувати, перевершити; перевищувати, перевищити; переважати, переважити; лишати, лишити позаду:
превосходить численностью – кількісно перевищувати.
ПРЕВОСХОДЯЩИЙ – який (що) перевершує (перебільшує, перевищує, переважає).
ПРЕВРАТНЫЙ – перекручений, неправдивий, фальшивий, помилковий, хибний, неправильний:
превратное представление – хибне (помилкове, неправильне) уявлення;
превратное толкование – перекручене тлумачення.
ПРЕВРАЩАТЬ, ПРЕВРАТИТЬ в кого-что – перетворювати, перетворити, обертати, обернути в (на) кого-що; трансформувати.
ПРЕВЫШАТЬ, ПРЕВЫСИТЬ – перевищувати, перевищити, перебільшувати, перебільшити; переважати, переважити; лишати, лишити позаду.
ПРЕВЫШЕ ВСЕГО – над (понад) усе.
ПРЕДВАРИТЕЛЬНО – попередньо, спочатку, заздалегідь, перше, перш, уперед, наперед, насамперед, передусім (?????).
ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫЙ – попередній, заздалегідний, неостаточний.
ПРЕДВАРЯТЬ, ПРЕДВАРИТЬ – передувати, випереджати, випередити:
предварять события – випереджати події.
ПРЕДЕЛ – межа, край, кінець, границя, поріг, ліміт:
в пределах Украины – у межах України;

---------- ПРЕ

за пределами чего, вне пределов чего – за (поза) межами чого, за (поза) чим;
за пределы города – за межі міста;
пределы колебания температуры – межі (границі) коливання температури;
этому надо положить предел – цьому треба покласти край (кінець);
выйти из пределов чего – перебрати міри в чому, перейти за межі (зайти за край, перейти через край) чого;
ситуация дошла до предела – ситуація перейшла за межі (через край); ситуація зайшла за край.
ПРЕДЕЛЬНЫЙ – крайній, граничний, межовий, критичний, найбільший:
предельная скорость – гранична (найбільша) швидкість;
предельная температура – гранична (крайня) температура;
предельный срок – крайній (останній) строк (термін);
в предельном случае это может привести к негативным последствиям – у крайньому (критичному) випадку це може призвести до негативних наслідків.
ПРЕДЛОГ – привід, причина, підстава, поштовх, спонука, стимул:

под предлогом чего – під приводом чого, під виглядом чого.
ПРЕДЛОЖЕНИЕ – пропозиція, рекомендація, порада, рада, думка:
по предложению кого – на пропозицію кого, з пропозиції кого;
внести предложение – подати пропозицію.
ПРЕДМЕТ – предмет, річ, реалія, тема, об'єкт, дисципліна, наука:
предмет научного исследования – об'єкт (предмет) наукового дослідження;
на предмет чего – для того, щоб; з метою чого; маючи на меті що; заради чого; щоб зробити що; для чого; як що.
ПРЕДНАЗНАЧАТЬ, ПРЕДНАЗНАЧИТЬ – призначати, призначувати, призначити; визначати, визначити; встановлювати, встановити; приділяти, приділити; розраховувати, розрахувати.
ПРЕДНАЗНАЧЕННЫЙ – призначений, визначений, розрахований:
рекуператор предназначен для работы при температуре свыше 800 градусов – рекуператор розрахований на роботу при температурі понад 800 градусів;
камера предназначена для чего – камера призначена для чого.

ПРЕ ----------
ПРЕДНАЧЕРТАНИЕ – визначення (наперед), накреслення, припис, план, задум, вказівка.
ПРЕДОПРЕДЕЛЁННЫЙ – визначений наперед, обумовлений.
ПРЕДОСТАВЛЯТЬ, ПРЕДОСТАВИТЬ – давати, дати; віддавати, віддати; надавати, надати; дозволяти, дозволити:
предоставить возможность – надати можливість, дозволити, дати нагоду;
предоставить что на усмотрение кого – полишити (віддати) що на розсуд кого, здатися на розсуд кого.
ПРЕДОСТЕРЕЖЕНИЕ – застереження, засторога, пересторога, попередження, перестереження, осторога, остереження, спеціальне зауваження:
для предостережения – щоб застерегти проти чого, щоб запобігти чому, для пересторoги (для застереження).
ПРЕДОТВРАЩАТЬ, ПРЕДОТВРАТИТЬ – запобігати, запобігти чому; відвертати, відвернути що; не допускати, не допустити чого.
ПРЕДПОЛАГАЕМЫЙ – гаданий, передбачуваний.
ПРЕДПОЛАГАТЬ, ПРЕДПОЛОЖИТЬ – припускати, припустити, думати, гадати, мати намір, збиратися, передбачати, мати передумовою:
предполагать делать что – мати на думці (мати намір) робити що;
трудно предположить, что – важко уявити, що;
предположим обратное – припустімо зворотне (протилежне);
решение проблемы предполагает выявление специфических черт – для вирішення проблеми треба (слід) виявити специфічні риси.
ПРЕДПОЛАГАТЬСЯ – передбачатися, матися на увазі, припускатися:
предполагалось, что – передбачалося (малося на увазі, припускалося), що;

предполагается сделать что – є думка зробити що;
полученные данные предполагается использовать для чего – одержані дані маємо намір (передбачається) використати для чого.
ПРЕДПОЛОЖЕНИЕ – припущення, здогад, здогадка, передбачення, намір, задум, гадка, думка, ідея, міркування, погляд:

---------- ПРЕ
строить (делать) предположения – припускати, передбачати, робити припущення;
исходя из предположения – припускаючи, на підставі припущення, з припущення.
ПРЕДПОЛОЖИТЕЛЬНО – здогадно, приблизно, можливо.
ПРЕДПОЛОЖИТЕЛЬНЫЙ – здогадний, гаданий, передбачуваний, приблизний, можливий.
ПРЕДПОСЫЛКА – передумова, засновок:
имеются все предпосылки для чего – є всі передумови для чого;
исходить из правильной предпосылки – виходити з правильної думки;
теоретические предпосылки – теоретичні засновки.
ПРЕДПОЧИТАТЬ, ПРЕДПОЧЕСТЬ – віддавати, віддати перевагу; давати, дати перевагу; вважати за краще; визнавати, визнати за краще.
ПРЕДПОЧТЕНИЕ – перевага, першість, вищість, верх, плюс, переважання, привілей, пріоритет:
оказывать (отдавать) предпочтение кому-чему перед кем-чем – віддавати (давати) перевагу кому-чому над ким-чим (перед ким-чим).
ПРЕДПОЧТИТЕЛЬНО – краще, найкраще, переважно, здебільшого, головним чином.
ПРЕДПОЧТИТЕЛЬНЫЙ – кращий, найкращий, переважний, більший, головний, основний: такой метод является наиболее предпочтительным – такий метод найкращий.
ПРЕДПРИНИМАТЬ, ПРЕДПРИНЯТЬ – робити, зробити; вживати, вжити; братися, узятися:
предпринять меры – вжити заходів.
ПРЕДСКАЗЫВАТЬ, ПРЕДСКАЗАТЬ – передбачати, передбачити; говорити (казати) наперед, сказати наперед:
трудно предсказать, каковы будут окончательные результаты чего – важко передбачити (сказати наперед), які будуть остаточні наслідки (результати) чого.
ПРЕДСТАВЛЕНИЕ – подавання, подання, показування, наведення, зображення, уявлення:

ПРЕ ----------
давать представление о чём – давати уявлення про що;
по представлению – на подання, за поданням, після подання, з подання;
неправильное представление о чём – хибне уявлення про що;

составить себе отчётливое представление о чём – добре уявити собі що;
по современным представлениям – за сучасними уявленнями.
ПРЕДСТАВЛЕННЫЙ – поданий, наведений, показаний, зображений, змальований, репрезентований:
данные представлены в таблице – дані подано (наведено) в таблиці;
деталь, представленная на рисунке – деталь, подана (зображена, наведена) на рисунку.
ПРЕДСТАВИТЬ, ПРЕДСТАВЛЯТЬ – подавати, подати; показувати, показати; наводити, навести; зображати, зобразити; виводити, вивести; змальовувати, змалювати; ставити, поставити; викликати; уявляти, уявити; являти (собою), становити, бути:
хорошо представлять суть дела – добре уявляти (собі) суть справи;
представить новые данные – подати (навести) нові дані;
эта работа не представит больших затруднений – ця робота не викличе (не становитиме) великих утруднень (не завдасть великих труднощів);
это дело не представляло ничего особенного – ця справа не являла собою нічого особливого;
представить в качестве примера – подати (навести) як приклад;
представлять интерес – становити інтерес, бути цікавим;
представлять собой – являти собою, становити, бути;
трудно себе представить – важко уявити;
особый интерес представляет вопрос о чём – особливий інтерес становить (особливо цікавим видається) питання про що (видається що);
значительный научный интерес представляют работы – значний науковий інтерес становлять праці;
данную зависимость можно представить в виде – дану залежність можна подати у вигляді;

---------- ПРЕ
представлять самостоятельный интерес – бути цікавим самим по собі, становити окремий інтерес;
живо представлять – виразно (ясно, добре) уявляти;
представьте себе – уявіть собі.
ПРЕДСТАВЛЯТЬСЯ, ПРЕДСТАВИТЬСЯ – уявлятися, уявитися; здаватися, здатися; подаватися, податися:
представляется очевидным (несомненным) – не викликає сумнівів (сумніву); само собою зрозуміло; зрозуміло; очевидно; звісно; безумовно; безперечно; безсумнівно; певна (ясна) річ;
дело представляется в таком виде – справа має такий вигляд;
представляется возможность – є можливість (нагода);
нам представляется, что – вважаємо (гадаємо), що; на нашу думку; здається;
это представляется возможным – це цілком можливо, це видається можливим.
ПРЕДСТАВЛЯЮЩИЙ – який (що) становить (являє собою), який є:

случай, представляющий собою практический интерес – випадок, що становить практичний інтерес;
представляющий большой интерес – дуже цікавий.
ПРЕДСТОЯТЬ:
предстоит – має бути, буде, має відбутися, треба буде, доведеться, передбачається;
предстоит большой труд – буде велика робота (багато роботи), попереду велика робота;
нам предстоит решить этот вопрос – ми маємо (повинні) вирішити це питання, ми вирішимо це питання.
ПРЕДСТОЯЩИЙ – майбутній, наступний, черговий, дальший, подальший .
ПРЕДУПРЕДИТЕЛЬНЫЙ – попереджувальний, попереджальний, запобіжний, профілактичний, охоронний, захисний:
предупредительные меры – запобіжні заходи.
ПРЕДУПРЕЖДАТЬ, ПРЕДУПРЕДИТЬ – попереджати, попередити; остерігати, остерегти; перестерігати, перестерегти; застерігати, застерегти; запобігати, запобігти чому; відвертати, відвернути що; випереджати, випередити; не допускати, не допустити:

ПРЕ ----------
предупреждать события – випереджати події;
предупредить заблаговременно о чём – повідомити (попередити) заздалегідь;
предупреждать что – запобігати чому.
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ – попередження, попереджання, попереджування, застереження, запобігання:
делать предупреждение – попереджувати, попереджати;
предупреждение чего – запобігання чому.
ПРЕДУСМАТРИВАТЬ, ПРЕДУСМОТРЕТЬ – передбачати, передбачити; завбачати, завбачити.
ПРЕДУСМОТРИТЕЛЬНЫЙ – передбачливий, завбачливий, обачний.
ПРЕДШЕСТВОВАТЬ чему – передувати чому; відбуватися, відбутися, траплятися, трапитися, ставатися, статися перед чим.
ПРЕДШЕСТВУЮЩИЙ – попередній, минулий, давній, колишній.
ПРЕДЪЯВЛЕНИЕ – подання, подавання:
при предъявлении требований – якщо ставляться вимоги;
по предъявлению – подавши, показавши, після (на) подання.
ПРЕДЪЯВЛЯТЬ, ПРЕДЪЯВИТЬ – показувати, показати, подавати, подати, висувати, висунути, ставити, поставити:
предъявить доказательства – подати докази;
предъявлять требования – ставити вимоги.
ПРЕДЫДУЩИЙ – попередній, минулий, давній, колишній.
ПРЕЖДЕ – колись, колись-то, перше, попереду, давніше, раніше, спочатку, спершу, до чого, перед чим:
как и прежде – як і колись, як і раніше:

прежде и теперь – колись (давніше, раніше) і тепер;
прежде чем – перед тим як, перше ніж;
прежде времени – передчасно, перед часом;
прежде всего – насамперед, передусім (?????), найперше, щонайперше, перш за все, перед усього, перше всього, у першу чергу, головним чином, по-перше, над усе, для початку.
ПРЕЖДЕВРЕМЕННО – передчасно, перед часом, завчасно, завчасу, дочасно.
ПРЕЖНИЙ – колишній, давній, минулий, дотеперішній.

---------- ПРЕ
ПРЕИМУЩЕСТВЕННО – переважно, здебільшого, здебільше, здебільш, головним чином.
ПРЕИМУЩЕСТВЕННЫЙ – переважний, вищий, перший, пріоритетний, головний, основний.
ПРЕИМУЩЕСТВО – перевага, вищість, першість, плюс, переважання, привілей, пріоритет:
по преимуществу – переважно, здебільшого, здебільш, здебільше, головним чином;
обладать рядом (существенных) преимуществ – мати істотні переваги;
главное преимущество – головна перевага;
иметь преимущество – переважати.
ПРЕКРАСНО – прекрасно, прегарно, чудово, дуже добре, гаразд:
прекрасно, а теперь ответьте мне на следующий вопрос – гаразд (чудово, дуже добре), а тепер дайте мені відповідь на таке запитання.
ПРЕКРАСНЫЙ – прекрасний, прегарний, чудовий, дуже гарний (добрий), досконалий, довершений, надзвичайний, феноменальний, вдалий, влучний, сприятливий:
это прекрасный повод для разговора – це чудовий привід для розмови;
прекрасным образом – дуже добре, чудово, прекрасно.
ПРЕКРАЩАТЬ, ПРЕКРАТИТЬ – припиняти, припинити; класти край, покласти край (кінець); кінчати, кінчити; переставати, перестати.
ПРЕКРАЩЕНИЕ – припинення, закриття:
по прекращении – коли скінчиться (закінчиться), коли буде припинено, після закінчення.
ПРЕНЕБРЕГАТЬ, ПРЕНЕБРЕЧЬ – нехтувати, знехтувати; ігнорувати, зігнорувати; легковажити, злегковажити; недооцінювати, недооцінити; залишати, залишити без уваги.
ПРЕОБЛАДАТЬ – переважати, мати перевагу.
ПРЕОБЛАДАЮЩИЙ – переважний, який (що) має перевагу, головний, основний, вищий, перший.

ПРЕ ----------
ПРЕОБРАЗОВЫВАТЬ, ПРЕОБРАЗОВАТЬ во что – перетворювати, перетворити в що (на що); перебудовувати, перебудувати; реформувати, зреформувати.
ПРЕОДОЛЕВАТЬ, ПРЕОДОЛЕТЬ – переборювати, перебороти; долати, подолати; перемагати, перемогти:
преодолеть препятствия – подолати (перебороти) перешкоди;
преодолеть затруднения – подолати (перебороти) труднощі.
ПРЕПОДНОСИТЬ, ПРЕПОДНЕСТИ – подавати, подати; давати, дати; наводити, навести:
преподнести факты – подати факти.
ПРЕПЯТСТВИЕ – перешкода, завада, бар'єр, труднощі, утруднення:
препятствий не встречается – ніщо не заважає, перешкод немає.
ПРЕПЯТСТВОВАТЬ – перешкоджати, заважати, бути (ставати) на перешкоді (на заваді), ставити бар'єр, утруднювати.
ПРЕРЫВАТЬ, ПРЕРВАТЬ – переривати, перервати; уривати, увірвати; обривати, обірвати; поривати, порвати; припиняти, припинити; переставати, перестати (робити що); перебивати, перебити.
ПРЕСЛЕДОВАТЬ – переслідувати, не давати спокою, мати на меті:
преследовать цель – мати на меті, мати мету, ставити собі (за) мету (метою), домагатися (добуватися, добиватися) мети;
какие цели она преследует? – що вона має на меті?
преследовать свои интересы – дбати лише (тільки) про своє (про свої інтереси).
ПРЕТВОРЯТЬ, ПРЕТВОРИТЬ – перетворювати, перетворити; запроваджувати, запровадити; втілювати, втілити; здійснювати, здійснити; реалізувати:
претворить в жизнь что – запровадити в життя що, здійснити що;
претворить замысел – здійснити (реалізувати) задум.
ПРЕТЕНЗИЯ – претензія, нарікання, незадоволення, рекламація, домагання своїх прав:
быть в претензии к кому-чему – нарікати на кого-що.
ПРЕТЕРПЕВАТЬ, ПРЕТЕРПЕТЬ что – зазнавати, зазнати чого; спізнавати, спізнати що; підлягати, підлягти чому; підпадати, підпасти під що:

---------- ПРЕ
претерпевать изменения – змінюватися, зазнавати змін.
ПРЕУВЕЛИЧЕНИЕ – перебільшення, перебільшування, прибільшення, прибільшування, гіпербола.
ПРЕУМЕНЬШЕНИЕ – (надмірне) зменшення, применшення, (надмірне) зменшування, применшування.
ПРИБЛИЖАТЬСЯ, ПРИБЛИЗИТЬСЯ – наближатися, наближуватися, наблизитися, ближчати, поближчати, надходити, надійти:

приближаться к концу – доходити кінця (до кінця), наближатися до кінця, кінчатися.
ПРИБЛИЖЕННЫЙ – наближений, близький:
условия эксперимента, максимально приближенные к реальным – умови експерименту, максимально наближені до реальних.
ПРИБЛИЗИТЕЛЬНО – приблизно, близько, близько до цього, щось подібне.
ПРИВЕДЕННЫЙ – наведений, поданий; зведений:
данные приведены в таблице – дані наведено (подано) в таблиці;
методика, приведенная в работе – методика, наведена (подана) в праці;
приведенные выше соображения показывают, что – наведені вище (раніше) міркування показують (свідчать про те), що;
цифры, приведённые к общему знаменателю – цифри, зведені до спільного знаменника.
ПРИВЛЕКАТЬ, ПРИВЛЕЧЬ – притягати, притягти; притягувати, притягнути; залучати, залучити; привертати, привернути; прихиляти, прихилити:
привлечь к работе – залучити до роботи;
привлекать новые материалы – залучати (використовувати) нові матеріали;
привлекать внимание – привертати увагу, цікавити;
привлечь к ответственности – притягти до відповідальності.
ПРИВОДИТЬ, ПРИВЕСТИ – приводити, привести; наводити, навести; подавати, подати; надавати, надати; спричиняти, спричинити; спричинятися, спричинитися до чого; призводити, призвести; викликати, викликати; доводити, довести; завдавати, завдати чого; створювати, створити; визначати, визначити; справляти, справити вплив; породжувати, породити; зумовлювати, зумовити:

ПРИ ----------
приводить в движение что – надавати руху чому, приводити (пускати) в рух що;
привести в равновесие что – надати рівноваги чому, привести до рівноваги (зрівноважити) що;
привести в исполнение своё намерение – здійснити свій намір;
привести в негодность – зробити непридатним, довести (призвести) до непридатності;
приводить в затруднение – ставити в скрутне становище;
все это приводит к тому, что – все це спричиняється (спричинюється, приводить) до того, що;
приводить к улучшению – покращувати (поліпшувати), приводити до покращення (поліпшення);
приводить к ухудшению – погіршувати, призводити до погіршення;
приводить к заключению – приводити до висновку, давати змогу зробити висновок;
приводить к мысли – наводити на думку, примушувати (змушувати) думати;
приводить доказательство – наводити доказ;
приводить к простейшему виду (упрощать) – зводити до найпростішого вигляду (спрощувати);
приводить уравнение к виду – зводити рівняння до вигляду.

ПРИВЫЧКА – звичка, манера, звичай, традиція:
войти в привычку – стати (зробитися) звичкою (звичним, звичайним);
по привычке – за звичкою, своїм звичаєм;
усвоить привычку – взяти звичку.
ПРИВЫЧНЫЙ – звичний, звичайний, традиційний:
привычное явление – звичайне явище;
так привычно – так ведеться, такий звичай.
ПРИГОДИТЬСЯ – здатися, придатися, пригодитися, згодитися, стати в пригоді, знадобитися:
полученные сведения вам пригодятся в дальнейшем – одержані відомості вам знадобляться (згодяться, пригодяться) потім (далі);
этот человек нам ещё пригодится – ця людина нам іще стане в пригоді.

---------- ПРИ
ПРИГОДНЫЙ – придатний, здатний, корисний, потрібний, годящий, зручний, вигідний, слушний:
пригодный к чему – придатний на що.
ПРИДАВАТЬ, ПРИДАТЬ – додавати, додати, надавати, надати:
придавать смысл чему – надавати змісту чому.
ПРИДЕРЖИВАТЬСЯ, ПРИДЕРЖАТЬСЯ – притримуватися, притриматися; придержуватися, придержатися; додержувати, додержати; держатися; триматися:
придерживаться правил – додержувати правил;
придерживаться мнения – дотримуватися думки, мати думку.
ПРИЕМЛЕМЫЙ – прийнятний, допустимий, припустимий, підхожий, можливий.
ПРИЗНАВАТЬ, ПРИЗНАТЬ – визнавати, визнати; вважати:
надо (нужно) признать, что – треба (слід, варто) визнати, що;
признать свою ошибку – визнати свою помилку;
признавать необходимым – визнавати за необхідне (за потрібне).
ПРИЗНАК – ознака, риса, познака, знак, прикмета, властивість, особливість:
отвечать признакам каким – мати ознаки які;
отвечающий определённым признакам – який (що) має певні ознаки (властивості).
ПРИЛАГАТЬ, ПРИЛОЖИТЬ – додавати, додати; докладати, докласти; прикладати, прикласти; застосовувати, застосувати:
приложить теорию к практике – застосувати теорію на практиці;
приложить свои знания – прикласти (застосувати) свої знання;
прилагать все усилия – докладати всіх зусиль (сил);
при сем прилагаю – до цього додаю.
ПРИЛЕГАЮЩИЙ – прилеглий, прилежний, який (що) прилягає; суміжний, який (що) межує; сусідній, який (що) сусідить.
ПРИЛОЖЕНИЕ – застосування, додавання, докладання, застосовування, додаток.

ПРИМЕНЕНИЕ – застосовування, застосування, вживання, вжиток, використовування, використання, користування, користання:
в применении к чему – стосовно (до) чого, відповідно до чого, щодо чого;
ПРИ ----------
находить применение – застосовуватися, вживатися, знаходити застосування;
с применением метода – застосовуючи метод, із застосуванням методу.
ПРИМЕНИМОСТЬ – застосовність, придатність.
ПРИМЕНИМЫЙ – застосовний, придатний:
результаты применимы во многих областях – результати можна застосовувати в багатьох галузях.
ПРИМЕНИТЕЛЬНО – стосовно чого, щодо чого, в застосуванні до чого:
применительно к целям (к условиям) работы – відповідно до (стосовно) цілей (до умов) роботи.
ПРИМЕНЯЕМЫЙ – застосовуваний, вживаний:
обычно применяемый – загальновживаний.
ПРИМЕНЯТЬ, ПРИМЕНИТЬ – застосовувати, застосувати; прикладати, прикласти; вживати, вжити:
применить иные методы – застосувати інші методи, вжити інших методів.
ПРИМЕР – приклад, зразок, взірець, ілюстрація, доказ, свідчення:
для примера – для прикладу, на взірець, для зразка, для взірця;
к примеру – наприклад, приміром;
приводить примеры – наводити приклади;
приводить (ставить) в пример кого-что – наводити як приклад (за взірець, як зразок) кого-що;
служить примером – бути прикладом;
в качестве примера – як приклад, за приклад;
такие примеры наблюдаются – такі приклади спостерігаються (можна спостерігати).
ПРИМЕРНО – приблизно, орієнтовно, попередньо, майже:
примерно одинаковый – приблизно (майже) однаковий.
ПРИМЕТА – прикмета, примітка, ознака, знак, риса, особливість:
особая примета – особлива прикмета.
ПРИМЕЧАНИЕ – примітка, нотатка, зауваження, зауважа.
ПРИМЫКАТЬ, ПРИМКНУТЬ – примикати, примкнути; приєднувати, приєднати; прилягати до чого; межувати, сусідити з чим; приставати, пристати; прилучатися, прилучитися; приєднуватися, приєднатися:

---------- ПРИ
гараж примыкает к стене здания – гараж прилягає до стінки будівлі;
примкнуть к партии – приєднатися (прилучитися, пристати) до партії, вступити в партію (до партії).
ПРИНАДЛЕЖАТЬ – належати, бути властивим, стосуватися, припадати:

к этой группе принадлежит что – до цієї групи належить що, ця група охоплює що.
ПРИНИМАТЬ, ПРИНЯТЬ:
принять за основу – взяти за основу;
принять за правило – взяти за правило;
принять к сведению – взяти до відома;
принять участие в чём – взяти участь у чому;
принять резолюцию – ухвалити резолюцію;
принять вид – набрати вигляду, прибрати вигляд;
принять направление – набрати напряму (напрямку);
примем эту величину за единицу – приймімо, що ця величина – одиниця; домовимося (вважаймо), що ця величина буде за одиницю;
принять меры – вжити заходів;
принимать во внимание что – брати до уваги (враховувати) що, зважати на що;
принимать значение – приймати (набувати) значення;
принимать решение – вирішувати;
принять форму – набрати форми, прибрати форму;
принимая во внимание – беручи до уваги.
ПРИНИМАТЬСЯ, ПРИНЯТЬСЯ – братися, взятися; починатися, початися; розпочинатися, розпочатися; вважатися; визнаватися, визнатися; сприйматися, сприйнятися; припускатися, припуститися:
приниматься за что – братися до чого.
ПРИНОСИТЬ, ПРИНЕСТИ – приносити, принести; давати, дати; завдавати, завдати; складати, скласти:
приносить вред – шкодити, робити шкоду, завдавати шкоди;
приносить пользу – давати (приносити) користь.
ПРИНЦИП – принцип, засада, закон, правило, канон, норма, переконання:

ПРИ ----------
в принципе, мне все равно – власне (кажучи) (фактично, насправді), мені однаково (байдуже) (мене це не обходить).
ПРИНЯТО – заведено, прийнято:
так не принято делать (поступать) – так не роблять, так не слід робити, так не ведеться;
так принято – є такий звичай, так заведено, так ведеться;
принято говорить, что – звичайно (як правило, найчастіше, часто) кажуть, що.
ПРИНЯТЫЙ – взятий, ухвалений, набутий, перейнятий, визнаний, сприйнятий, припущений, заведений, вживаний, загальновживаний, звичайний:
в качестве определяющей принята начальная температура – визначальною прийнято початкову температуру.
ПРИОБРЕТАТЬ, ПРИОБРЕСТИ – придбавати, придбати; набувати, набути; здобувати, здобути; діставати, дістати; засвоювати, засвоїти; набирати, набрати:
приобрести новое значение – набути (набрати) нового значення.

ПРИОБЩАТЬ, ПРИОБЩИТЬ – прилучати, прилучити, залучати, залучити, приєднувати, приєднати, долучати, долучити:
приобщить к делу – долучити до справи.
ПРИПИСЫВАТЬ, ПРИПИСАТЬ – дописувати, дописати, надавати, надати, приписувати, приписати:
приписывать значение – надавати значення.
ПРИСОЕДИНЯТЬ, ПРИСОЕДИНИТЬ – приєднувати, приєднати, прилучати, прилучити, долучати, долучити.
ПРИСПОСОБЛЯТЬ, ПРИСПОСОБИТЬ – пристосовувати, пристосувати, припасовувати, припасувати, приладжувати, приладити, прилаштовувати, прилаштувати.
ПРИСТУПАТЬ, ПРИСТУПИТЬ – підступати, підступити; починати, почати; братися, взятися:
приступить к обсуждению – почати обговорювати, почати обговорення (розгляд);
приступить к работе – почати працювати, стати до роботи (до праці), почати роботу (працю), взятися до роботи (до праці).
ПРИХОДИТЬ, ПРИЙТИ – прибувати, прибути, наставати, настати, надходити, надійти, приходити, прийти:

---------- ПРИ
прийти в голову (на ум) – спасти на думку;
прийти к заключению – дійти висновку;
прийти к (твёрдому) убеждению – (твердо) переконатися;
прийти к соглашению – дійти згоди, порозумітися;
прийти в движение – почати рухатися;
прийти в негодность – зробитися непридатним;
прийти в противоречие – зайти в суперечність;
прийти к концу – дійти кінця (до кінця);
пришло время – настав час.
ПРИХОДИТЬСЯ, ПРИЙТИСЬ – знадобитися, придатися, здатися; доводитися, довестися; траплятися, трапитися; приходитися, прийтися:
прийтись кстати – знадобитися, придатися, прийтися до речі (до ладу);
не приходится об этом говорить – не випадає (не доводиться) про це говорити;
приходится идти на уступки – доводиться поступатися;
на вашу долю приходится – на вашу частку припадає.
ПРИЧЁМ – до того, до того ж; причому, причім.
ПРИЧИНА – причина, мотив, підстава, привід, міркування:
по той причине, что – через те, що;
по причине чего – через що;
служить (являться) причиной чего – спричинятися (спричинюватися) до чого, бути причиною чого, спричиняти (спричинювати) що, приводити (призводити) до чого,

зумовлювати що;
основательные причины – поважні (слушні) причини;
без видимой причины – не знати з якої причини;
по многим причинам – з багатьох причин.
ПРИЧИНЯТЬ, ПРИЧИНИТЬ что – заподіювати, заподіяти що; чинити, учинити що; спричиняти, спричинити що; спричинятися, спричинитися до чого; завдавати, завдати чого: причинить вред – зашкодити, заподіяти шкоду, завдати (наробити) шкоди; причинять затруднения – утруднювати, завдавати труднощів, чинити труднощі.

ПРО ----------
ПРОБА – проба, зразок, взірець, якість, ґатунок, спроба:
низкой пробы – найгіршого ґатунку, низької проби;
дать (взять) на пробу – дати (взяти) для проби (на пробу);
проба пера – спроба (проба) пера.
ПРОБЕЛ – прогалина, пропуск, вада, хиба, недолік, недогляд, помилка, упущення, мінус.
ПРОВЕДЁННЫЙ – проведений, здійснений, зроблений, виконаний:
исследования, проведённые в лаборатории – дослідження, проведені в лабораторії;
проведена обработка данных – проведено обробку даних.
ПРОВОДИТЬ, ПРОВЕСТИ – здійснювати, здійснити; провадити; проводити, провести; виконувати, виконати; робити, зробити:
проводить анализ (опыт, расчёты) – аналізувати (досліджувати, розраховувати);
здійснювати (провадити, виконувати, робити) аналіз (дослід, розрахунки);
проводить в жизнь – запроваджувати в життя.
ПРОГЛЯДЫВАТЬ, ПРОГЛЯДЕТЬ – переглядати, переглянути; недоглянути, недоглядіти (??????), недобачити, пропустити, проминути:
проглядеть (просмотреть) газеты – переглянути газети;
проглядеть (просмотреть) ошибки – недоглянути (??????, недоглядіти) помилки.
ПРОДЛЕВАТЬ, ПРОДЛИТЬСЯ – тривати, протривати, потривати, тягтися, тягнутися, продовжуватися, продовжитися:
эксперимент продлится полгода – експеримент триватиме півроку.
ПРОДОЛЖАТЬ, ПРОДОЛЖИТЬ – продовжувати, продовжити; діяти (робити, виконувати, здійснювати) далі:
продолжим – продовжмо, продовжимо;
продолжать говорить – говорити (вести, провадити) далі;
прежде чем продолжить – перед продовженням, перш ніж продовжити;
продолжать делать что – далі робити що;
продолжить срок выполнения договора – відкласти термін виконання договору.
ПРОДОЛЖЕНИЕ – продовження:

---------- ПРО

в продолжение чего – протягом чого;
продолжение следует – далі буде.
ПРОДОЛЖИТЕЛЬНЫЙ – тривалий, довготривалий, довгочасний, довгий, безкінечний, безконечний:
продолжительное время – тривалий (довгий) час.
ПРОДУМЫВАТЬ, ПРОДУМАТЬ – обмірковувати, обміркувати; продумувати, продумати:
продумать вопрос – обміркувати питання (проблему).
ПРОИЗВЕДЕНИЕ – твір, витвір, творіння; добуток:
произведение известного автора – твір відомого автора;
площадь квадрата равна произведению двух его сторон – площа квадрата дорівнює добуткові двох його сторін.
ПРОИЗВОДИТЬ, ПРОИЗВЕСТИ – робити, зробити; провадити; проводити, провести; виробляти, вироблювати, виробити; викликати, викликати; справляти, справити; спричиняти, спричинювати, спричинити; здійснювати, здійснити; виконувати, виконати:
произвести вычисления – обчислити;
произвести расчёт – розрахувати, зробити розрахунок.
ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ – продуктивність, видатність, плідність, результативність:
производительность труда – продуктивність праці;
производительность механизма – видатність механізму.
ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ – виробничий:
производственные отношения – виробничі відносини;
производственное совещание – виробнича нарада.
ПРОИЗВОДСТВО – виробництво, виробляння, вироблювання, вироблення, провадження, проведення:
орудия производства – знаряддя виробництва;
производство работ – провадження робіт;
отрасль производства – галузь виробництва.
ПРОИЗВОЛЬНЫЙ – довільний, необґрунтований, безпідставний, голослівний:
произвольное толкование – довільне (безпідставне) тлумачення;
произвольный вывод – довільний висновок;
в произвольном порядке – довільно, в довільному порядку.

ПРО ----------
ПРОИСХОДИТЬ, ПРОИЗОЙТИ – відбуватися, відбутися; чинитися, учинитися, зчинитися; ставатися, статися; робитися, зробитися; творитися, створитися; виникати, виникнути; поставати, постати; походити, піти:
заседание происходит в зале – засідання відбувається в залі;
как это произошло? – як це сталося?
может произойти – може статися;
посмотрим, что произойдет – подивимось, що станеться (буде);

это происходит от того, что – це виникає від того, що;
произошло неожиданное событие – сталася несподіванка.
ПРОИСХОЖДЕНИЕ – походження, виникнення, утворення, генеза:
по происхождению – з походження, за походженням.
ПРОЛИВАТЬ, ПРОЛИТЬ:
пролить свет на что – кинути світло на що.
ПРОМЕДЛЕНИЕ – гаяння часу, прогаяння, загаяння, зволікання, сповільнення:
без промедления – негайно, не зволікаючи, не гаючись, не гаючи часу.
ПРОМЕЖУТОК – проміжок, інтервал, відтинок, відрізок:
промежуток времени – проміжок (період) часу.
ПРОМЕЖУТОЧНЫЙ – проміжний:
промежуточная стадия – проміжна стадія.
ПРОПИСНОЙ – прописний:
прописная истина – прописна істина;
прописная буква – велика літера.
ПРОПОРЦИОНАЛЬНЫЙ – пропорційний, співвідносний:
обратно пропорциональный – обернено пропорційний;
прямо пропорциональный – прямо пропорційний;
пропорциональный чему – пропорційний чому (пропорційний до чого).
ПРОСМАТРИВАТЬ, ПРОСМОТРЕТЬ – переглядати, переглянути; проглядати, проглянути; передивлятися, передивитися; продивлятися, продивитися; недоглядати, недоглядіти, недоглянути; недобачати, недобачити; пропускати, пропустити:
между этими событиями просматривается (прослеживается) непосредственная связь – між цими подіями проглядається (простежується) безпосередній зв’язок.
---------- ПРО
ПРОСМОТР – перегляд, переглядання, проглядання, недогляд.
ПРОСТЕЙШИЙ – найпростіший, простий, елементарний, нескладний:
приводить к простейшему виду – зводити до найпростішого вигляду (спрощувати).
ПРОСТО – просто, по-простому, легко, зрозуміло, природно, звичайно:
просто-напросто – просто, просто-таки, прямо–таки, не що інше як;
проще всего – найпростіше.
ПРОСТОЙ – простий, звичайний, зрозумілий, природний, нескладний, елементарний, щоденний, повсякденний:
по той простой причине – з тієї простої причини, що;
в более простом случае – у простішому випадку;
значительно проще – набагато (значно) простіше.
ПРОСТОРЕЧИЕ – проста мова, просторіччя:
в просторечии – простою мовою.
ПРОСТОТА – простота, нескладність, природність, звичайність, легкість, зрозумілість:
простоты ради – для (задля) простоти.
ПРОСТРАННО – надто (занадто, дуже) довго, предовго, надто (занадто, дуже) широко,

надто (занадто, дуже) докладно.
ПРОСТРАННЫЙ – великий, широкий, обширний, надто (занадто, дуже) довгий, надто (занадто, дуже) широкий, надто (занадто, дуже) докладний.
ПРОСЧЁТ – похибка, прорахунок, помилка в рахунку.
ПРОСЬБА – прохання, просьба, клопотання, заява, апеляція:
согласно вашей просьбе (по вашей просьбе) – на ваше прохання, згідно з вашим проханням.
ПРОТИВНОЕ – протилежне, супротивне, противне, зворотне:
доказательство от противного – доказ від протилежного (від супротивного);
если не оговорено противное – якщо не зазначено протилежне (супротивне).
ПРОТИВНЫЙ – протилежний, супротивний, противний, зворотний:
противное мнение – протилежна думка;

ПРО ----------
в противном случае – у протилежному (у противному) разі (випадку);
противный чему – суперечний із чим, протилежний (зворотний) до чого (чому).
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ – протидія, протидіяння, опір, опозиція.
ПРОТИВОДЕЙСТВОВАТЬ – протидіяти, опиратися, чинити опір, перешкоджати, діяти всупереч, протиборствувати, бути в опозиції.
ПРОТИВОДЕЙСТВУЮЩИЙ – який (що) протидіє, протидійний.
ПРОТИВОЕСТЕСТВЕННЫЙ – протиприродний, неприродний, ненормальний, ненатуральний, незвичайний.
ПРОТИВОПОЛОЖНОСТЬ – противага, протилежність, антипод:
в противоположность – на противагу.
ПРОТИВОПОСТАВЛЕНИЕ – протиставлення, протиставляння, протипоставлення, прирівнювання.
ПРОТИВОПОСТАВЛЯТЬ, ПРОТИВОПОСТАВИТЬ – протиставляти, протиставити; прирівнювати, прирівняти.
ПРОТИВОРЕЧАЩИЙ чему – суперечний чому (із чим).
ПРОТИВОРЕЧИВЫЙ – суперечливий, суперечний, неузгоджений, контроверсійний.
ПРОТИВОРЕЧИЕ – суперечність, суперечливість, сперечання, суперечка, заперечення, незгідність, неузгодженість, розбіжність, контроверсія, контроверза:
впасть в противоречие – зайти в суперечність, допуститися (припуститися) суперечності;
находиться в противоречии с чем – суперечити чому;
не терпеть противоречий – не терпіти (не переносити) сперечань (заперечень);
не допускать противоречий – не допускати сперечань;
в противоречие с чем – всупереч чому;
ввиду противоречия – зважаючи на суперечність.

ПРОТИВОРЕЧИТЬ – суперечити, не відповідати, не узгоджуватися:
противоречить допущению (предположению) – суперечити припущенню;
что противоречит чему – що суперечить чому.
ПРОТИВОСТОЯТЬ – протистояти, опиратися чому, стояти проти, чинити опір, протидіяти, протиборствувати, пливти проти течії:

---------- ПРО
этой теории противостоит другая – проти цієї теорії стоїть інша, цій теорії протистоїть інша.
ПРОТЯЖЕНИЕ:
на протяжении трех дней – три дні, протягом трьох днів;
на протяжении трех километров – на відстані трьох кілометрів.
ПРОТЯЖЁННОСТЬ – довжина, ширина, висота.
ПРОХОДИТЬ, ПРОЙТИ – минати, минути; минатися, минутися; проминати, проминути; проходити, пройти; спливати, спливти; збігати, збігти:
время прошло незаметно – час минув (проминув, сплив, збіг, пройшов) непомітно;
проходить мимо чего – минати що, проходити повз що (мимо чого).
ПРОХОДЯЩИЙ – який (що) минає (проходить, проминає, спливає, збігає).
ПРОЦЕСС – процес, хід, плин, перебіг; справа, розгляд:
в процессе чего – в процесі (в ході) чого;
начать антидемпинговый процесс – почати антидемпінгову справу.
ПРОЧИЕ – інші, решта.
ПРОЧИЙ – інший, не цей, не той, інакший:
и прочие, и пр., и проч., и прочая – та інше, та ін., і таке інше, і т. ін.;
между прочим – між іншим, принагідно;
при прочих равных условиях – за інших рівних (однакових) умов;
кроме всего прочего – крім усього іншого; крім того, що; крім окремо згаданих випадків; крім випадків, які розглядалися (про які йшлося) окремо.
ПРОШЕДШИЙ – минулий, який (що) минув (минувся, проминув, пройшов, сплив, збіг), колишній, давній, попередній.
ПРОШЛОЕ – минуле, минувшина, колишнє, давні часи, давнина, старовина:
далекое прошлое – давня давнина, далеке минуле;
отойти в прошлое – минути, минутися, відійти в минуле.
ПРОШЛЫЙ – минулий, колишній, давній, попередній:

ПРО ----------
в прошлом году – торік, минулого року;
на прошлой неделе – минулого тижня, на тому (на тім) тижні.
ПРОЩЕ – простіший, простіше:
как нельзя проще – якнайпростіше, щонайпростіше, простіше за все, якомога простіше.
ПРОЯВЛЕНИЕ – виявляння, виявлення, проявляння, проявлення, вияв, прояв.

ПРОЯВЛЯТЬ, ПРОЯВИТЬ – виявляти, виявити; проявляти, проявити; являти, явити.
ПРОЯСНЯТЬ, ПРОЯСНИТЬ – проясняти, прояснювати, прояснити, вияснювати, вияснити, з'ясовувати, з'ясувати:
прояснить обстановку – з'ясувати (вияснити) обстановку.
ПРЯМОЙ – прямий, справжній, простий, безпосередній, буквальний, очевидний, безперечний, неприхований, цілковитий:
прямая польза – пряма користь (вигода);
прямая потребность – цілковита потреба;
в прямом смысле слова – у буквальному (в прямому) розумінні (цього) слова.
ПУБЛИЧНЫЙ – публічний, прилюдний, привселюдний, гласний, відкритий, громадський, загальний, загальнодоступний:
публичная лекция – публічна (прилюдна, привселюдна) лекція;
публичное выступление – публічний (прилюдний, привселюдний) виступ.
ПУСТЬ – хай, нехай, бодай, навіть, хоч би:
необходимо его согласие, пусть вынужденное – конче потрібна його згода, нехай (хай, бодай, навіть, хоч би й) вимушена;
пусть так – нехай (хай) так.
ПУТАНИЦА – плутанина, плутаність:
во избежание путаницы – щоб не заплутатися, щоб уникнути плутанини.
ПУТАТЬ – плутати, сплутувати, заплутувати, переплутувати, змішувати, збивати (з пантелику), вводити в оману:
путать вопросами – збивати (плутати) запитаннями (питаннями).
ПУТАТЬСЯ – плутатися, сплутуватися, заплутуватися, помилятися, збиватися, губитися:

---------- ПУТ
путаться в выводах – плутатися (помилятися, збиватися) у висновках;
мысли путаются – думки плутаються (сплутуються).
ПУТЕМ – шляхом чого, способом чого, за допомогою чого, на основі чого:
путем анализа данных – аналізом даних, аналізуючи дані, шляхом аналізу даних, за допомогою аналізу даних, на основі аналізу даних;
определить аналогичным путем – визначати аналогічно (аналогічним шляхом, аналогічним чином);
путем увеличения скорости – збільшуючи швидкість, збільшенням швидкості, шляхом збільшення швидкості;
экспериментальным путем получены данные – експериментальним шляхом одержано дані, в ході експерименту одержано дані.
ПУТЬ – шлях, спосіб, тип, стиль, зразок, кшталт:
идти по пути чего – іти шляхом чого;
направить (наставить, обратить) кого на путь истины (на истинный путь) – наставити (настановити, направити) на путь істини, настановити

(направити) на добру путь;
сделать каким путем – зробити яким способом (шляхом), зробити на кшталт (на зразок) чого.
ПЫТАТЬСЯ – намагатися, пробувати, докладати (робити) зусилля, силкуватися, старатися.
ПЫТЛИВО – допитливо, з допитливістю, цікаво, з цікавістю.
РАБОТА – робота, праця, труд, заняття, діло:
совместная работа – спільна праця (робота);
печатные работы – друковані праці;
в работе рассматривается что – в роботі розглядається що;
цель настоящей работы – мета цієї роботи (праці);
отвлекать от работы – відривати від роботи;
заниматься работой – працювати, робити що;
взяться за работу – стати до роботи, взятися до роботи;
вести работу по усовершенствованию чего – вдосконалювати що, здійснювати (проводити) вдосконалення чого, провадити роботу щодо вдосконалення чого.

РАБ ----------
РАБОТНИК – працівник.
РАБОЧИЙ – робітник.
РАВНО – однаково, дорівнює:
два плюс один равно трём – два плюс один дорівнює трьом;
равно и (как, как и) – (а) так само (і); так само, як і; (а) також (і); також, як і; так, як і;
все равно – байдуже, однаково.
РАВНОВЕСИЕ – рівновага, баланс, стійке співвідношення:
прийти в равновесие – врівноважитися, прийти до рівноваги;
потерять равновесие – втратити рівновагу.
РАВНОДЕЙСТВУЮЩИЙ – рівнодійний.
РАВНОСИЛЬНЫЙ – рівнозначний, тотожний, рівноцінний, який (що) дорівнює.
РАВНЫЙ – однаковий, тотожний, який (що) дорівнює, рівний:
равные между собой величины – однакові величини, рівні між собою величини;
равные по величине – однакові (рівні) за розміром (за обсягом);
равные промежутки времени – однакові (рівні) проміжки часу;
в равном количестве – в однаковій (у рівній) кількості;
не равного достоинства – не однакової (не рівної) вартості;
при прочих равных условиях – за інших рівних (однакових) умов;
равным образом – так само, а також;
равный (равен) чему – дорівнює чому;
площадь квадрата равна произведению двух его сторон – площа квадрата дорівнює добуткові двох його сторін.

РАВНЯТЬСЯ – дорівнювати, ??????, ???????.
РАДИ – задля, для, заради, ради:
ради простоты – задля (для) простоти.
РАДИКАЛЬНЫЙ – докорінний, корінний, рішучий, радикальний:
радикальное средство – рішучий (радикальний) засіб;
радикальные изменения – докорінні (корінні, радикальні) зміни.
РАЗ – раз, один раз:
раз за разом (раз от разу) – раз у раз, раз по раз;
раз на раз не приходится – раз на раз не випадає (не припадає, не виходить);

---------- РАЗ
бесчисленное количество раз – безліч разів;
в сто раз – у сто разів (раз);
в тот раз – тоді, того разу, той раз, тим разом, у той раз;
в (на) этот раз – цим разом, цього разу, цей раз, на цей раз, у цей раз;
каждый (всякий) раз – щоразу, щораз, кожного разу, кожний (кожен) раз;
много раз – багато разів;
ни разу – жодного разу;
в первый раз – уперше, першого разу, перший раз;
в последний раз – востаннє, останнього разу, останній раз;
каждый раз, когда – щоразу (кожного разу), коли;
в два раза – удвоє, в (?) два рази;
в другой раз – іншим разом, іншого разу;
как раз – якраз.
РАЗБИВАТЬ, РАЗБИТЬ – розбивати, розбити; поділяти, поділити; розподіляти, розподілити.
РАЗБИРАТЬ, РАЗОБРАТЬ – розбирати, розібрати; розглядати, розглянути; аналізувати, проаналізувати.
РАЗБОР – розбір, розбирання, упорядкування, упорядковування, розгляд, розглядання, аналіз, аналізування:
без разбора – не розбираючи, без розбору.
РАЗВЕ – хіба, чи ж невже:
разве возможно? – хіба (чи ж) можливо?;
разве что – хіба що.
РАЗВЁРТЫВАТЬ, РАЗВЕРНУТЬ – розгортати, розгорнути; розвивати, розвити, розвинути:
развернуть аргументацию – розгорнути (розвинути) аргументацію.
РАЗВИВАТЬ, РАЗВИТЬ – розвивати, розвинути, розвити, розгортати, розгорнути; вдосконалювати, вдосконалити; підносити, піднести; поглиблювати, поглибити; рухати:
развивать идею – розвивати ідею.
РАЗВИТИЕ – розвиток, розвій, розвивання, рух, хід, поступ, ???, ????.

РАЗ ----------
РАЗВОРОТ – розгортання, розгорнення:
разворот событий – розгортання подій;
разворот (разворачивание) работ – розгортання робіт.
РАЗГОВОР – розмова, бесіда, інтерв'ю, розповідь, мова:
клонить разговор к чему – вести (хилити) розмову до чого;
разговор идет о чём – йдеться про що, мова йде про що; мова про те, що.
РАЗДВИГАТЬ, РАЗДВИНУТЬ – розсовувати, розсувати, розсунути, розширяти, розширювати, розширити:
раздвинуть границы чего – розсунути (розширити) межі чого.
РАЗДВОЕНИЕ – роздвоєння, роздвоювання.
РАЗДЕЛЕНИЕ – поділ, розділення, розділяння, розподіляння, розподіл, роз'єднання, роз'єднування.
РАЗДЕЛИТЕЛЬНЫЙ – розмежувальний, ?????:
разделительная линия – розмежувальна лінія.
РАЗДЕЛЬНО – окремо, нарізно, відокремлено, роздільно, ізольовано.
РАЗДЕЛЬНЫЙ – окремий, нарізний, відокремлений, роздільний, ізольований.
РАЗДЕЛЯТЬ, РАЗДЕЛИТЬ – розділяти, розділювати, розділити; розподіляти, розподілити; роз'єднувати, роз'єднати; поділяти, поділити:
он не разделяет вашего мнения – він не згоден (не погоджується) з вами, він не поділяє (не притримується) вашої думки;
разделить прямую пополам – поділити (розділити) пряму навпіл.
РАЗЛИЧАТЬ, РАЗЛИЧИТЬ – розрізняти, розрізнювати, розрізнити; розпізнавати, розпізнати; відрізняти, відрізнити.
РАЗЛИЧИЕ – різниця, відмінність, відміна, неоднаковість, розрізнення:
знаки различия – знаки розрізнення (різниці);
без различия формы – не зважаючи на форму;
делать различие между кем-чем – розрізняти кого-що;
в чем различие – яка різниця.
РАЗЛИЧИМЫЙ – помітний, примітний, прикметний.
РАЗЛИЧИТЕЛЬНЫЙ – розпізнавальний, розрізняльний.
РАЗЛИЧИМО – по-різному, різно, відмінно, неоднаково.
РАЗЛИЧНЫЙ – різний, відмінний, неоднаковий, несхожий, всілякий, усякий:

---------- РАЗ
различные мнения – різні (відмінні) думки.
РАЗМЕР – розмір, величина, формат, масштаб, обсяг, габарити:
по размеру – (за) розміром;
в половинном размере – на половину менше.
РАЗМЕЩАТЬ, РАЗМЕСТИТЬ – розташовувати, розташувати; розміщати, розміщувати,

розмістити; поміщувати, помістити.
РАЗМЫШЛЕНИЕ – міркування про що (над чим), розмірковування, розміркування про що, обмірковування, обміркування чого, роздумування про що (над чим), думка, роздум:
дать время на размышление – дати час розміркувати (обміркувати, на розміркування, на обміркування);
согласиться по зрелом размышлении – добре розміркувавши, погодитися.
РАЗНИТЬСЯ – відрізнятися, розрізнятися, не відповідати, не збігатися.
РАЗНИЦА – різниця, відмінність, несхожість, невідповідність, розбіжність, розрізнення, розмежування; остача, решта, результат віднімання:
разница состоит в том, что – різниця полягає в тому, що;
с той разницей, что – відрізняючись чим;
существенная разница – істотна різниця.
РАЗНОВИДНОСТЬ – різновид, відміна, видозміна.
РАЗНОГЛАСИЕ – розбіжність, незгода, суперечність, суперечливість, незгідність, неузгодженість, розбіжність.
РАЗНОЕ – різне, всяке.
РАЗНООБРАЗИЕ – різноманітність, різноманіття, розмаїтість, розмаїття:
внести разнообразие во что – урізноманітнити що, внести різноманітність у що.
РАЗНООБРАЗИТЬ – різноманітити, урізноманітнювати, розмаїтити.
РАЗНООБРАЗНОСТЬ – різноманітність, різноманіття, розмаїтість, розмаїття.
РАЗНООБРАЗНЫЙ – різноманітний, розмаїтий, різний, всякий, всілякий.
РАЗНОРЕЧИВЫЙ – суперечливий, суперечний, різнобіжний, розбіжний, незгідний, неузгоджений.
РАЗНОРОДНЫЙ – різний, відмінний, різноманітний, різнорідний.

РАЗ ----------
РАЗНОСТОРОННИЙ – різнобічний, різносторонній.
РАЗНЫЙ – різний, відмінний, неоднаковий, несхожий, усякий, всілякий, різноманітний:
много разных вопросов – багато всяких (різноманітних) питань.
РАЗРАБАТЫВАЕМЫЙ – розроблюваний, який (що) розробляється.
РАЗРАБАТЫВАНИЕ – розроблення, розроблювання, опрацьовування, відпрацьовування.
РАЗРАБАТЫВАТЬ, РАЗРАБОТАТЬ – розробляти, розробити; опрацьовувати, опрацювати; відпрацьовувати, відпрацювати.
РАЗРАБОТАННЫЙ – розроблений, опрацьований, відпрацьований:
конструкция устройства, разработанная коллективом авторов – конструкція пристрою, яку розробив колектив авторів;
по разработанной методике – за відпрацьованою (розробленою) методикою;
разработан прибор – розроблено прилад.
РАЗРЕШАТЬ, РАЗРЕШИТЬ – дозволяти, дозволити, розв’язувати, розв’язати, вирішувати, вирішити:

разрешить книгу к печати – ухвалити книжку (книгу) до друку; дозволити друкувати книжку (книгу);
разрешить конфликт – розв'язати конфлікт;
разрешить сомнение – розв'язати сумнів;
разрешить проблему – розв'язати проблему.
РАЗРЕШИМЫЙ – який (що) можна розв'язати, розв'язний.
РАЗРОЗНЕННЫЙ – порізнений, роз'єднаний, окремий, нарізний, розрізнений.
РАЗРУШАТЬ, РАЗРУШИТЬ – руйнувати, зруйнувати; розруйновувати, розруйнувати; скасовувати, скасувати; ліквідувати, зліквідувати; занапащати, занапастити; розоряти, розорити; знищувати, знищити; ламати, зламати; спустошувати, спустошити:
разрушить устоявшееся мнение – зруйнувати (зламати) усталену думку;
разрушить здание – зруйнувати (розруйнувати, зламати) будівлю;
разрушить экономику – зруйнувати (занапастити, розорити) економіку;

---------- РАЗ

разрушить привилегии – скасувати (ліквідувати) привілеї.
РАЗУБЕЖДАТЬ, РАЗУБЕДИТЬ кого – переконувати, переконати кого в помилковості його думки; доводити, довести кому помилковість його переконання:
разубедить кого в его мнении – переконати кого (довести кому), що він помиляється; довести кому помилковість його думки;
его нельзя разубедить – його не можна переконати в протилежному (що це не так); йому не можна довести, що він помиляється.
РАЗУВЕРЯТЬ, РАЗУВЕРИТЬ – порушувати, порушити чию впевненість; переконувати, переконати кого в помилковості його думки:
разуверить кого в основательности его сомнений – переконати (упевнити) кого в неслушності (в безпідставності) його сумнівів.
РАЗУМЕТЬСЯ – матися на увазі (на думці), розумітися:
разумеется – зрозуміло, певна річ, звичайно, звісно, авжеж, аякже, очевидно, адже ж, справді, напевно, певно, певне, видно, безумовно, безсумнівно, неодмінно;
само собой разумеется – звичайно, зрозуміло, само собою зрозуміло, звичайна (певна) річ, не потребує доказів, не підлягає сумніву, видається очевидним, цілком очевидно.
РАЗУМНЫЙ:
разумное сочетание методов – розумне (вдале, доцільне, вміле, оптимальне) поєднання методів.
РАНЕЕ – раніше, давніше, колись-то, колись, спочатку, спершу, перше:
как указывалось (установлено) ранее – як зазначалося (встановлено) раніше.
РАМКА:
находиться в рамках чего – перебувати в межах чого;
ограничимся рамками теории – залишімося в межах теорії;
в рамках программы – у межах (у рамках) програми.

РАНЬШЕ – раніше, давніше, колись-то, колись, спочатку, спершу, перше:
раньше всех – раніше від усіх (за всіх);
ни раньше, ни позже – ні раніше, ні пізніше;

РАС ----------
не раньше, чем – не раніше, ніж.
РАСПЛЫВЧАТЫЙ – розпливчастий, туманний, незрозумілий, неясний, непевний.
РАСПОЛАГАТЬ, РАСПОЛОЖИТЬ – розташовувати, розташувати; розміщати, розмістити; розставляти, розставити; розподіляти, розподілити:
располагать что в возрастающем (убывающем) порядке – розташовувати (розміщати) що в зростаючому (в спадному) порядку.
РАСПОЛОЖЕНИЕ – розташовування, розташування, розміщання, розміщування, розміщення, розставляння, розставлення, розподіляння, розподілення, розподіл.
РАСПОЛОЖЕННЫЙ – розташований, розміщений, розставлений, розподілений.
РАСПОРЯЖЕНИЕ – розпорядження, наказ, постанова, припис, вказівка:
в распоряжение кого-чего – у розпорядження кого-чого;
иметь в своём распоряжении – мати в своєму розпорядженні;
по его распоряжению – за його розпорядженням, з його розпорядження.
РАСПРЕДЕЛЯТЬ, РАСПРЕДЕЛИТЬ – розподіляти, розподілити; розкладати, розкласти; ділити, розділити; поділяти, поділити.
РАСПРОСТИРАТЬ, РАСПРОСТЕРЕТЬ – простягати, простягти; простягатися, простягтися, сягати, сягти; досягати, досягти; досягатися, досягти; доходити, дійти; діставати, дістати:
далеко распростереть свою пытливую мысль – далеко сягнути своєю допитливою думкою;
распростереть свои требования до того, что – довести свої вимоги (дійти в своїх вимогах) до того, що.
РАСПРОСТРАНЕНИЕ – поширювання, поширення, розповсюджування, розповсюдження, популяризація:
иметь большое распространение – бути дуже поширеним, мати велике поширення;
распространение тепла (света, звука) в пространстве – поширювання (передача) тепла (світла, звуку) в просторі;

---------- РАС
способствовать распространению чего – сприяти поширюванню чого.
РАСПРОСТРАНЁННЫЙ – поширений, розповсюджений, широко вживаний (відомий), популярний:

распространённое мнение – поширена думка.
РАСПРОСТРАНЯЕМЫЙ – поширюваний, розповсюджуваний.
РАСПРОСТРАНЯТЬ, РАСПРОСТРАНИТЬ – ширити, поширювати, поширити, розповсюджувати, розповсюдити; розширювати, розширити; розвивати, розвинути; популяризувати; пропагувати.
РАСПРОСТРАНЯТЬСЯ, РАСПРОСТРАНИТЬСЯ – ширитися, поширюватися, поширитися; розповсюджуватися, розповсюдитися; розходитися, розійтися, розноситися, рознестися.
РАССЕИВАТЬ, РАССЕЯТЬ – розсіювати, розсівати, розсіяти; розганяти, розгонити, розігнати; розвіювати, розвівати, розвіяти; розпорошувати, розпорошити:
рассеивать свет (энергию) – розсіювати світло (енергію);
рассеять сомнения – розвіяти (розігнати) сумніви;
рассеять внимание – розпорошити увагу.
РАССЕКАТЬ, РАССЕЧЬ – розсікати, розсікти; розтинати, розтяти, розітнути; розрізувати, розрізати:
рассекать воздух (воду, волны) – розсікати (розтинати, розрізувати, розбивати) повітря (воду, хвилі).
РАССМАТРИВАЕМЫЙ – розглядуваний, який (що) розглядається:
рассматриваемые работы – розглядувані (ці, зазначені, аналізовані, названі) праці; праці, які (що) розглядаються;
в рассматриваемом случае – у випадку, що розглядається; у розглядуваному (в аналізованому, в цьому) випадку.
РАССМАТРИВАТЬ, РАССМОТРЕТЬ кого-что – розглядати, розглянути; розбирати, розібрати; вивчати, вивчити; досліджувати, дослідити; обговорювати, обговорити кого-що; дивитися на кого-що як на кого-що; уважати кого-що за кого-що (ким-чим); розглядати кого-що як кого-що:
вначале рассмотрим – спочатку розглянемо;
можно рассматривать как – можна розглядати як;
теперь рассмотрим – тепер ????? (розглянемо);

РАС ----------
автор рассматривает это как исключение – автор дивиться на це як на виняток, автор вважає це винятком;
нельзя рассматривать что в разрыве от чего – не можна розглядати що, не враховуючи чого (не зважаючи на що);
мы рассматриваем проблему – ми розглядаємо (вивчаємо, досліджуємо) проблему чого, ми маємо справу з проблемою (працюємо над проблемою, торкаємося проблеми) чого;
рассмотрим в качестве примера – ????? (розглянемо), наприклад (як приклад).
РАССМАТРИВАТЬСЯ – розглядатися, йтися, вести мову:
в работе рассматривается вопрос о чём – у роботі йдеться (мова йде) про що

(розглядається питання про що).
РАССМОТРЕНИЕ – розгляд, розглядання, розбір, розбирання, аналіз обговорення:
представлять на рассмотрение – подавати на розгляд;
при ближайшем рассмотрении вопроса – розглядаючи питання глибше (детальніше, уважніше);
оставлять без рассмотрения – не розглядати, залишати без розгляду (не розглянувши);
подлежит рассмотрению – треба розглянути;
не подлежит рассмотрению – не можна розглядати;
по рассмотрении – розглянувши, після розгляду.
РАССМОТРЕННЫЙ – розглянутий, розібраний, проаналізований, досліджений, вивчений, обговорений:
в рассмотренных выше случаях – у розглянутих (розібраних) раніше (вище) випадках.
РАССРЕДОТОЧИВАТЬ, РАССРЕДОТОЧИТЬ – розосереджувати, розосередити.
РАССТАВЛЯТЬ, РАССТАВИТЬ – розставляти, розставити; розміщати, розміщувати, розмістити; розстановляти, розстановлювати, розстановити; розташовувати, розташувати; класти, розкладати, розкласти.
РАССТАНОВКА – розставляння, розставлення, розміщування, розміщення, порядок.
РАССТОЯНИЕ – віддаль, відстань, віддалення, віддаленість, дистанція.

---------- РАС
РАССТРАИВАТЬ, РАССТРОИТЬ – розладнувати, розладнати; завдавати (завдати) шкоди, дезорганізовувати, дезорганізувати; розладжувати, розладити; розстроювати, розстроїти; порушувати, порушити:
расстроить планы – порушити (розладити, розстроїти) плани.
РАССУЖДАТЬ – міркувати, розмірковувати, думати, обмірковувати, аналізувати:
рассуждая аналогично – міркуючи аналогічно;
рассуждая так же, как – міркуючи так само, як.
РАССУЖДЕНИЕ – міркування, думання, думка, переконання, погляд:
верное рассуждение – правильне міркування;
пускаться в рассуждения – вдаватися до міркувань.
РАССЧИТЫВАТЬ, РАССЧИТАТЬ – розраховувати, розрахувати, обраховувати, обрахувати; зважувати, зважити; сподіватися; очікувати; мати (плекати, покладати) надію:
рассчитывать на что – сподіватися на що;
не рассчитать своих сил – не розрахувати (не зважити) своїх сил.
РАСТИ – рости, зростати, більшати, збільшуватися, розвиватися, посилюватися, ширитися, розростатися:
потребность в топливе растёт – потреба в паливі збільшується.
РАСХОД – витрата, витрачання, витрачення:
расход пара машиной – витрата (витрачання) пари машиною;
удельный расход топлива – питомі витрати палива.

РАСХОДИТЬСЯ, РАЗОЙТИСЬ – розходитися, розіходитися, розійтися; не збігатися, не збігтися; не сходитися, не зійтися; різнитися; ширитися, поширюватися, поширитися; розповсюджуватися, розповсюдитися:
разойтись во взглядах – розійтися в поглядах;
это расходится с предварительными данными – це суперечить попереднім даним.
РАСХОДЫ (ИЗДЕРЖКИ, ЗАТРАТЫ) – витрати, видатки.
РАСХОЖДЕНИЕ – розбіжність, суперечливість, несумісність.
РАСЧЁТ – розрахунок, обрахунок, обрахування, обраховування, розподіл, сподівання, намір, вигода, користь, інтерес:
на хозяйственном расчёте – на господарчому розрахунку;
ошибка в расчёте – помилка в розрахунку;

РАС ----------
из расчёта видно, что – з розрахунку видно, що;
из расчёта, что – розраховуючи на те, що; сподіваючись, що;
по расчёту кого (чьему) – за розрахунками кого (чиїм);
принять (взять) в расчёт кого-что – взяти до уваги кого-що, врахувати кого-що, зважити на кого-що, включити в розрахунок кого-що;
расчёты не оправдались – сподівання (сподіванки, розрахунки) не справдилися;
сказать с расчётом – сказати навмисно (навмисне, умисно, умисне);
нет расчёта делать это – нема (немає) рації (інтересу) робити це;
с таким расчётом, чтобы – так, щоб.
РАСЧЁТЛИВО – ощадливо, ощадно, дбайливо, розважливо, обачно, обачливо.
РАСЧЁТЛИВЫЙ – ощадливий, ощадний, дбайливий, дбалий, розважливий, розважний, обачний, обачливий.
РАСЧЁТНЫЙ – розрахунковий:
анализ расчётных данных позволил заключить, что – аналіз розрахункових даних дав змогу (дозволив) зробити висновок про те, що;
расчётный счёт – розрахунковий рахунок.
РАСШИРЕННЫЙ – розширений, поширений, (надто, занадто) широкий.
РАСШИРИТЕЛЬНЫЙ – занадто (надто) широкий:
расширительное толкование закона – занадто широке тлумачення закону.
РЕАЛИЗОВАТЬ – реалізувати, здійснювати, робити, втілювати в життя, продавати.
РЕАЛИЗОВАТЬСЯ – реалізуватися, проходити, відбуватися, здійснюватися, робитися, проявлятися, втілюватися, продаватися.
РЕДКИЙ – рідкісний, раритетний, унікальний, нечастий, винятковий, мало який, рідко який:

---------- РЕД
редкая книга – рідкісна (раритетна) книга;
редкий воздух – розріджене повітря;
за редкими исключениями – за незначними винятками.
РЕДКО – зрідка, мало коли, нечасто:
редко кто – мало хто;
редко где – мало де.
РЕДКОСТЬ – рідкість, рідкісність, раритетність, раритет, винятковість, виняток:
это не редкость – це річ (досить) звичайна;
на редкость – надзвичайно, винятково, на диво, навдивовижу, напрочуд.
РЕДЧАЙШИЙ – винятковий, надзвичайний.
РЕЖИМ – режим, лад, устрій, порядки, розпорядок, розклад, правила, умови:
поддерживать требуемый температурный режим – підтримувати належний (потрібний, відповідний, визначений) температурний режим;
режим экономии – режим економії (заощадження);
режим работы – режим (розпорядок, розклад) праці (роботи);
режим хранения – режим (умови) зберігання.
РЕЗУЛЬТАТ – результат, наслідок, підсумок, висновок, вислід:
в результате чего – внаслідок (у результаті) чого, через що, завдяки чому, з якої причини, залежно від чого;
не получилось никакого результата – наслідок (вийшов) ніякий; ????????;
получать в результате – діставати (одержувати) остаточно (як наслідок, у результаті).
РЕКОМЕНДАЦИЯ – рекомендація, порада, рада, характеристика, відгук:
дать письменную рекомендацию (характеристику) кому – дати письмову рекомендацію (характеристику) кому;
дать рекомендацию (совет) о чем – порадити (рекомендувати) що; дати пораду (рекомендацію) про що (кому).

РЕК ----------
РЕКОМЕНДОВАТЬ – рекомендувати, порекомендувати; відрекомендовувати, відрекомендувати; радити, порадити; давати, дати пораду; пропонувати, запропонувати; характеризувати, схарактеризувати:
рекомендовать к печати – рекомендувати до друку;
мне вас рекомендовали как квалифицированного специалиста – мені вас рекомендували (характеризували) як кваліфікованого фахівця.
РЕЧЬ – мова, мовлення, промова:
не о том речь – не про те мова, не в тому справа (річ);
об этом и речи не было – про це й мови (розмови) не було;

о чем идёт речь? – про що мовиться? про що (йде) мова?
произнести речь – виголосити промову;
об этом не может быть и речи – про це не може бути й мови;
поскольку речь идёт о чём – оскільки йдеться (мова йде) про що, що стосується чого, що ж до чого.
РЕШАТЬ, РЕШИТЬ – вирішувати, вирішити; приймати, прийняти рішення; ухвалювати, ухвалити; постановляти, постановити; розсуджувати, розсудити; зважувати, зважити; розв'язувати, розв'язати; робити, зробити висновок:
решать вопрос – вирішувати питання;
решать задачу – розв'язувати задачу.
РЕШАТЬСЯ, РЕШИТЬСЯ – вирішувати, вирішити; зважуватися, зважитися, наважуватися, наважитися:
не решаться – не наважуватися (не зважуватися), вагатися.
РЕШАЮЩИЙ – вирішальний, головний, основний, кардинальний, генеральний, центральний, провідний, стрижневий (??????), наріжний:
играть решающую роль – відігравати вирішальну (головну, основну, провідну) роль.
РЕШЕНИЕ – вирішування, вирішання, вирішення, розв'язування, розв'язання; рішення, розв'язок, ухвала, постанова:
приходить к решению, принять решение – вирішувати, ухвалювати;
иметь единственное решение – мати єдиний розв'язок;

---------- РЕШ
при решении задач – розв'язуючи задачі, при розв'язуванні задач.
РЕШИТЕЛЬНО – рішуче, категорично, зовсім, абсолютно, цілком, цілковито, повністю, до кінця:
действовать решительно – діяти рішуче;
решительно возразить – рішуче (категорично) заперечити;
решительно каждый – абсолютно кожний;
решительно никакой – аніякий, абсолютно ніякий;
решительно ничего – анічого, зовсім (абсолютно) нічого;
я решительно не понимаю – я зовсім не розумію.
РИСУНОК – рисунок, малюнок:
на рисунке изображён график – не рисунку зображено графік;
рисунок известного художника – малюнок відомого художника.
РОВНЫЙ – рівний, прямий, однаковий, такий самай, рівноцінний, рівнозначний, рівновартий, рівномірний, круглий:
для ровного счёта – для круглого (рівного) рахунку.
РОД – рід, тип, категорія, вид:
в некотором роде – до певної міри, певною мірою;
в своём роде – в своєму роді;
своего рода – своєрідний, до певної міри, певною мірою, свого роду;

это дело такого рода – ця справа така (отака);
что-то в этом роде – щось подібне (таке);
такого рода явления – такі явища;
всякого рода явления – різні явища.
РОЗНЬ:
рознь во взглядах – розбіжність (різниця) у поглядах.
РОЛЬ – роль, значення, вага, вплив, функція, призначення:
играть большую (важную, решающую) роль в чём – відігравати велику (вирішальну, важливу) роль у чому;
в роли чего – як що, у ролі (у функції) чого.
РОСТ – ріст, збільшення, зростання; зріст, розгортання, розвиток, поступ, рух уперед:
рост производства – зростання (збільшення) виробництва;
возрастать с ростом – зростати із зростанням;
большого роста – великий на зріст, великого зросту.
РУБЕЖ – межа, рубіж, границя, грань, край, кордон, кінець, злам:

РУБ ----------
на рубеже двух эпох – на зламі (на грані, на межі) двох епох.
РУКОВОДСТВО – керівництво, керування, провід:
под руководством – під керівництвом, під (за) проводом;
руководство к действию – керівництво до дії, настанова;
принять к руководству – взяти до керівництва, прийняти як настанову.
РУКОВОДЯЩИЙ – керівний, який (що) керує, провідний:
руководящие органы – керівні органи;
руководящий состав (персонал) – керівний (провідний) склад (персонал);
руководящая идея – провідна ідея.
РУСЛО:
в русле – по лінії, в напрямі, в межах, в аспекті, з погляду, з точки зору, з позицій.
РУЧАТЕЛЬСТВО – порука, запорука, запевнення, гарантія:
дать ручательство (поручиться) – дати поруку;
служить ручательством чего – бути (слугувати) запорукою (порукою) чого.
РЯД – ряд, низка:
в течение ряда лет – кілька років, протягом кількох років;
в целом ряде случаев – у цілому ряді випадків;
по ряду причин – з ряду причин, з багатьох причин;
ряд статей – низка (ряд) статей;
на ряде примеров – з багатьох прикладів;
в ряду кого-чего – серед кого-чого;
из ряда вон (выходящий) – незвичайний, надзвичайний, неабиякий, нечуваний, небувалий;
обладать рядом преимуществ – мати істотні переваги.

РЯДОМ с кем-чем – поруч кого-чого (з ким-чим), поблизу (близько) кого-чого.
САМ – сам, самий:
сам за себя говорит – сам за себе говорить;

---------- САМ
само собой разумеется – звичайно, зрозуміло, звичайна (певна) річ, само собою зрозуміло (розуміється), очевидно, звісно, адже ж, як і слід було сподіватися, справді, напевно (????), певно, певне, неодмінно, насправді, фактично, аякже, авжеж, безумовно;
само по себе – само собою, само по собі.
САМОПРОИЗВОЛЬНЫЙ – мимовільний, спонтанний, довільний, самовільний, самочинний:
самопроизвольное деление ядер – самочинний (спонтанний) поділ ядер;
самопроизвольное зарождение – са?вільне зародження, самозародження.
САМОСТОЯТЕЛЬНЫЙ – самостійний, незалежний, непідлеглий, непідпорядкований, оригінальний, суверенний, окремий, самобутній, власний:
представлять самостоятельный интерес – бути цікавим самим собою (самим по собі), становити окремий інтерес.
САМЫЙ – самий, сам:
в (на) самом деле – справді, насправді, фактично, само собою зрозуміло;
в самом начале – на самаму початку;
в тот же самый день – того (ж) самого дня, у той (же) самий день;
самый большой – найбільший, якнайбільший, щонайбільший; якомога більший;
самое большое – щонайбільше;
самый большой круг задач – величезна кількість (величезне коло, величезний обсяг) завдань;
тот же самый – такий самий (такий же);
самые различные формы – найрізноманітніші форми.
СВЕДЕНИЕ – відомість, повідомлення, звістка, інформація, знання:
по нашим сведениям – за нашими відомостями;
сообщать сведения – повідомляти, подавати відомості;
к вашему сведению – до вашого відома;
довести до сведения – довести до відома;
принять к сведению – взяти до відома;
по имеющимся у нас сведениям – як нам відомо, за наявними відомостями.

СВЕ ----------
СВЕРХ – над, понад:
сверх плана – над (понад) план;
сверх сил – над силу;
сверх меры – надмірно, над (понад) міру;
сверх того – над що, крім того, до того (ж), до того ще й;

сверх всякого ожидания – понад усякі сподівання.
СВЕРХУ – зверху, згори, поверх:
сверху донизу – згори донизу, від (з) верху до низу.
СВЕТ – світло; світ:
свет истины – світло істини;
бросать (проливать) свет на что – висвітлювати що, кидати (проливати) світло на що;
в свете чего – у світлі чого;
всё на свете – все на світі;
выпустить в свет – видати, опублікувати;
книга увидела свет – книга (книжка) побачила світ;
явиться (появиться) на свет – з'явитися на світ.
СВИДЕТЕЛЬСТВО – свідчення, посвідчення, свідоцтво, доказ, аргумент, вияв, підтвердження, демонстрація, показник:
по свидетельству очевидцев – за свідченням очевидців;
исторические свидетельства – історичні свідчення.
СВИДЕТЕЛЬСТВОВАТЬ – свідчити, засвідчувати, засвідчити; давати, дати свідчення:
это свидетельствует о том, что – це свідчить (говорить) про те, що; це вказує на те, що; це означає, що.
СВОБОДНЫЙ – вільний, незалежний, самостійний, незв'язаний, не зайнятий, вакантний:
вы свободны думать об этом как вам угодно – ви маєте право (вам вільно) думати про це як вам завгодно.
СВОД – зведення; склепіння:
свод данных статистики – зведення даних статистики;
свод печи – склепіння печі.
СВОДИТЬ, СВЕСТИ – зводити, звести; переводити, перевести; виводити, вивести; винищувати, винищити; знищувати, знищити:

---------- СВО
сводить к чему – зводити до чого.
СВОДИТЬСЯ, СВЕСТИСЬ – зводитися, звестися; переводитися, перевестися; виводитися, вивестися; винищуватися, винищитися; знищуватися, знищитися:
дело сводится к тому, что – справа зводиться до того, що;
дело свелось на нет – справа зійшла (звелася) нанівець, ???? (нінащо, на ніщо, на нінащо);
особенности чего сводятся к следующему – особливості чого такі.
СВОЕВРЕМЕННЫЙ – вчасний, своєчасний, доречний, актуальний.
СВОЕОБРАЗНЫЙ – своєрідний, особливий, незвичайний, самобутній, оригінальний, неповторний, унікальний, характерний, специфічний:
своеобразный стиль – своєрідний (характерний, специфічний) стиль;
своеобразный учёный – своєрідний (самобутній, оригінальний) науковець.

СВОЙСТВО – властивість, риса, ознака, прикмета, особливість:
обладать свойством – мати властивість;
по своим свойствам – (за) своїми властивостями.
СВЫШЕ – понад що, більше (більш), ніж (як) що:
свыше сорока штук – понад сорок штук, більше (більш), ніж (як) сорок штук, більше сорока штук.
СВЯЗАННЫЙ – пов'язаний, сполучений, поєднаний, з'єднаний, зв'язаний:
это связано с тем, что – це пов'язане (зв'язане) з тим, що.
СВЯЗЫВАТЬ, СВЯЗАТЬ – пов'язувати, пов'язати, сполучати, сполучити, єднати, поєднати, зв'язувати, зв'язати:
не надо связывать эти вопросы – не треба пов'язувати (поєднувати) ці питання.
СВЯЗЬ – зв'язок, поєднання, з'єднання, сполучення, відношення, відносини, стосунки, спілкування, контакт; логічність, послідовність, відповідність, взаємозв'язок:
связь науки и производства – зв'язок науки і виробництва;

СВЯ ----------
в связи с чем – у зв'язку із чим, на базі (на основі) чого, внаслідок чого;
вне всякой связи – без ніякого зв'язку;
какую связь это имеет со сказанным? – яким чином це стосується (до) сказаного?
международные связи – міжнародні зв'язки;
обратная связь – зворотний зв'язок;
в этой связи следует отметить, что – у зв'язку з цим треба (потрібно, слід) зазначити, що;
железнодорожная связь – залізничне сполучення.
СГЛАЖИВАТЬ, СГЛАДИТЬ – згладжувати, згладити, вирівнювати, вирівняти:
сглаживать неровности поверхности – вирівнювати поверхню, згладжувати шорсткість поверхні; сглаживать противоречия (острые углы) – стирати (згладжувати) суперечності (гострі кути).
СГОДИТЬСЯ – згодитися, здатися, придатися, пригодитися, стати в пригоді, знадобитися:
эти сведения нам ещё сгодятся – ці відомості вам іще згодяться (знадобляться, пригодяться).
СГУЩАТЬ, СГУСТИТЬ – згущати, згущувати, згустити:
сгущать краски – перебільшувати, перебирати міри (міру).
СДАВАТЬ, СДАТЬ – здавати, здати, складати, скласти:
не сдавать позиций – не здавати позицій;
сдать экзамен на выносливость – скласти іспит на витривалість.
СДЕЛАТЬ – зробити:
сделать более выразительным – увиразнити, зробити виразнішим;
сделать невозможным – унеможливити, зробити неможливим;
сделать возможным – уможливити, зробити можливим;

сделать разнообразным – урізноманітнити, зробити різноманітним;
сделать как следует – зробити як треба (як слід, як належить);
сделать вопреки чему – зробити всупереч (наперекір) чому.

---------- СЕГ

СЕГОДНЯШНИЙ – сьогоднішній, нинішній, теперішній, сучасний, сьогоденний, модерний, новітній, актуальний:
до сегодняшнего дня – до сьогодні, до сьогоднішнього (цього) дня;
с сегодняшнего дня – від сьогодні, віднині, від сьогоднішнього (цього) дня.
СЕЙ – цей, сей:
до сей поры, до сего времени, до сих пор, по сю пору – дотепер, (і) досі, до цього часу;
по сей день – дотепер, понині, донині, до сьогодні, до цього дня.
СЕЙЧАС – зараз, зараз же, тепер, нині, сьогодні, тільки що, тільки–но, щойно, зразу.
СЕРЬЁЗНЫЙ – серйозний, поважний, статечний, досвідчений, кваліфікований, вимогливий, істотний, великий, вагомий, небезпечний:
серьёзный физик – серйозний (досвідчений, кваліфікований) фізик;
серьёзное отношение к работе – серйозне (вимогливе) ставлення до праці;
серьёзная болезнь – серйозна (небезпечна) хвороба;
серьёзные потери – серйозні (великі, істотні, вагомі) втрати.
СЗАДИ – ззаду, позаду, позад.
СИЛА – сила, міць, снага, енергія, могутність, потужність, інтенсивність, глибина, здатність, спроможність, влада, вплив, вага, чинність, правочинність:
быть в силе – здужати, бути спроможним, бути в силі, бути сильним;
в меру сил, по мере сил – по змозі, у міру сил;
в силу чего – через що, внаслідок (в результаті) чого, з огляду на що, на підставі чого, тому, завдяки чому, залежно від чого;
в силу обстоятельств – через обставини, з огляду на обставини;
по силе возможности – якщо можна, по можливості, по змозі, у міру можливості;
оставаться в силе – залишатися в силі;
изо всех сил – щосили, чимдуж, щомога (????); ???;

СИЛ ----------

нет сил – несила, неспромога, не під силу;
сверх сил – над силу, через силу;
по силам – під силу;
собственными силами – самотужки, власними силами;
насколько сил хватит – скільки буде сили (снаги);
общими силами – спільно, гуртом.
СИЛЬНЫЙ – сильний, міцний, дужий, могутній, потужний, твердий, стійкий, непохитний, рішучий, владний, інтенсивний, переконливий, ефективний, здібний,

талановитий, умілий, великий, визначний, впливовий:
занимать (иметь) сильные позиции – мати міцні позиції;
сильная сторона кого-чего – сильна сторона (сильний бік) кого-чого.
СКАЗАННЫЙ – сказаний, зазначений, висловлений, наведений, поданий, викладений:
из сказанного следует – із сказаного випливає (виходить);
сказано будет ниже – буде сказано далі (нижче).
СКАЗАТЬ – сказати, промовити, вимовити, висловити, навести, відповісти, виголосити, розповісти, порадити, наказати, запропонувати, викласти:
лучше (вернее, точнее) сказать – краще (точніше) сказати;
можно сказать – можна сказати;
нечего сказать (ничего не скажешь) – нічого не скажеш;
скажем – скажімо, наприклад, приблизно, припустімо, припустимо;
так сказать – так би мовити, мовляв, як говорять, як кажуть, сказати б;
прежде чем сказать – перед тим, як сказати; перш ніж сказати;
чтобы не сказать больше – щоб не сказати більше;
как сказать – як сказати, дивлячись по тому, як; побачимо;
достаточно сказать, что – досить (достатньо) сказати, що;
по правде (по чести) сказать – сказати правду, правду (по правді) кажучи;
лучше сказать – краще (точніше) сказати;
забегая вперёд, следует сказать, что – забігаючи наперед, треба (потрібно, слід) сказати, що;

---------- СКА
что ещё можно сказать – що ще можна сказати, що ще можна додати до сказаного, більше нічіго сказати, більше нічого додати до сказаного;
всё, что можно сказать – усе, що можна сказати;
смело (с уверенностью) можно сказать, что – можна сміливо (з певністю) сказати, що.
СКАЗЫВАТЬСЯ, СКАЗАТЬСЯ – виявлятися, виявитися; відбиватися, відбитися; позначатися, позначитися; даватися взнаки, датися взнаки.
СКАПЛИВАТЬ, СКОПИТЬ – збирати, зібрати; складати, скласти; відкладати, відкласти; нагромаджувати, нагромадити; накопичувати, накопичити; скупчувати, скупчити; набувати, набути.
СКВОЗНОЙ – наскрізний, прохідний.
СКЛАДЫВАТЬ, СЛОЖИТЬ – складати, скласти; додавати, додати; створювати, створити:
сложить два с пятью (два и пять) – додати два до п’яти (до п’ятьох), додати до двох п’ять, скласти два і п’ять;
сложить несколько чисел – скласти кілька чисел.
СКЛАДЫВАТЬСЯ, СЛОЖИТЬСЯ – складатися, скластися; згортатися, згорнутися; створюватися, створитися; утворюватися, утворитися:
складывается впечатление – створюється (складається) враження;
сложилось мнение – склалася (створилася) думка, склався (утворився) погляд.
СКОБКА – дужка: брать в круглые (квадратные, фигурные) скобки – брати в круглі

(квадратні, фігурні) дужки;
раскрывать скобки – розкривати дужки.
СКОЛЬ: сколь важен этот факт, покажет будущее – який (наскільки) важливий цей факт, буде видно в майбутньому;
сколь возможно – якомога, скількимога, скільки можна;
сколь ни – хоч скільки, скільки не;
сколь угодно – скільки завгодно.

СКО ----------
СКОЛЬКО – скільки:
не столько, сколько хотелось бы – не стільки, скільки хотілося б;
сколько (бы) ни – хоч (би) скільки, скільки (б) не;
столько, сколько и предполагалось – стільки, скільки й очікувалося;
сколько следует – скільки належить;
сколько–нибудь – хоч скільки, скільки-небудь, будь-скільки;
сколько раз – скільки разів.
СКОМКАТЬ:
скомкать факты в докладе – подати жужмом (зжужмити) факти в доповіді.
СКОПЛЕНИЕ – збирання, складання, нагромадження, накопичення, скупчення, набуття, набування.
СКОРЕЕ – швидше, скоріше, скоріш:
как можно скорее – якнайшвидше, якнайскоріше, якомога швидше (скоріше);
скорее всего – найімовірніше, мабуть.
СКОРЫЙ – швидкий, скорий:
в скором времени – незабаром, невдовзі;
скорый суд – передчасний суд.
СКРЕПЛЕНИЕ – скріплення, скріплювання, зміцнення:
скрепление документов подписью – стверджування документів підписом.
СКРЫТЫЙ – схований, прихований, таємний, негласний, захований, перехований, утаєний, притаєний, затаєний.
СЛАБЫЙ – слабкий, слабий, несильний, неміцний, малосилий, слабосилий, малий, незначний, непереконливий, недосконалий:
слабая надежда – мала (слабка) надія;
слабый ответ – погана (незадовільна) відповідь;
слабая сторона, слабое место – слабке (дошкульне) місце;
слабое утешение – мала (слабка) втіха.
СЛАГАТЬСЯ, СЛОЖИТЬСЯ – складатися, скластися; створюватися, створитися; формуватися, сформуватися, вироблятися, виробитися:

---------- СЛА
обстоятельства сложились благоприятно – обставини склалися сприятливо;
сложилась привычка – виробилася звичка;
сложилось определенное мнение – склалася певна думка, склався певний погляд.
СЛЕВА – ліворуч, зліва.
СЛЕГКА – трохи, потроху, потрохи, дещо, до деякої міри, якоюсь мірою:
слегка изменять формулировку – трохи змінювати формулювання.
СЛЕДИТЬ – стежити, слідкувати, спостерігати, пильнувати, наглядати.
СЛЕДОВАНИЕ кому-чему – наслідування кого-чого, додержування, додержання, дотримування, дотримання чого.
СЛЕДОВАТЕЛЬНО – отже, а отже, звідси, таким чином, значить, тому, через те:
следовательно, можно заключить, что – отже, можна зробити такий висновок (висновок про те, що).
СЛЕДОВАТЬ:
что за этим следует? – що йде за цим (по цьому)? що далі буде?
следовать ему (его примеру) – наслідувати його (його приклад), іти за ним (за його прикладом);
следовать инструкции – додержуватися (дотримуватися) інструкції;
следуя старинным обычаям – додержуючись (дотримуючись) стародавніх звичаїв;
из сказанного следует – із сказаного виходить (випливає);
следовало бы – варто б, варт би, треба було б, слід би;
следует сказать (напомнить), что – треба (слід) сказати (нагадати), що;
делать что-либо, как следует – робити що-небудь, як годиться (як належить, як слід);
как и следовало ожидать – як і очікувалося (передбачалося), як належало очікувати, як і треба (слід) було очікувати;

СЛЕ ----------
следует помнить (заметить, отметить), что – треба (слід) пам’ятати (зауважити, зазначити, відзначити), що;
следует иметь в виду – треба (слід) зважати (враховувати, мати на увазі);
как следует из приведенных данных – як випливає (виходить) з наведених даних, про що свідчать наведені дані, за наведеними даними;
из этого (отсюда) следует, что – звідси (з цього) випливає (можна зробити висновок), що; отже;
особо следует остановиться на чём – особливо треба (слід) зупинитися на чому (звернути особливу увагу на що);
в заключение следует сказать, что – підсумовуючи (на закінчення) треба (слід) сказати, що;
это следует из чего – це виходить із чого;
в первую очередь следует отметить – передусім (насамперед,у першу чергу) треба (слід)

відзначити;
в этой связи следует отметить, что – у зв’язку з цим треба (слід) зазначити (зауважити), що.
СЛЕДОМ – услід за чим, слідом, наслідуючи кого.
СЛЕДСТВИЕ – наслідок, результат, вислід, підсумок, висновок:
нет следствия без причины – нема (немає) наслідку без причини;
и, как следствие – і, як наслідок;
являться следствием – бути наслідком.
СЛЕДУЮЩЕЕ – таке:
разговор шёл о следующем – розмова йшла про таке;
решили следующее – вирішили (ухвалили) так (таке);
данные позволили заключить следующее – дані дали змогу зробити висновок про те, що (такий висновок);
заключаться в следующем – полягати в чому.
СЛЕДУЮЩИЙ – наступний, дальший, другий, такий, от (ось) такий:
в следующий раз – наступного (??ого) разу, наступним разом;
следующим образом – так, таким чином, таким способом, у такий (у той) спосіб;
в следующем смысле – в такому розумінні;

---------- СЛЕ
диапазон значений выбран из следующих соображений – діапазон значень вибрано з таких міркувань; діапазон значень вибрано тому, що;
последовательность расчёта следующая – послідовність розраховування така;
уравнение имеет следующий вид – рівняння має такий вигляд;
уравнение можно представить в следующем виде – рівняння можна подати в такому вигляді.
СЛИШКОМ – надто, занадто:
слишком много – забагато, надто (занадто) багато;
слишком мало – замало, надто (занадто) мало.
СЛОВНО – як, наче, неначе, мов, немов, ніби:
словно бы – начеб, начебто, мовби, мовбито, немовби, немовбито, ніби, нібито.
СЛОВО – слово, вислів, висловлювання, думка, мова, промова, обіцянка:
без лишних слов – без зайвих слів;
взять свои слова обратно – взяти свої слова назад;
заключительное слово – заключне (прикінцеве) слово;
к слову (сказать) – до речі (кажучи);
на словах – на словах;
новое слово в чём – нове слово в чому;
(одним) словом – одне слово, (одним) словом;
по словам чьим – за (згідно зі) словами чиїми;
последнее слово науки (техники) – останнє слово науки (техніки);

слово в слово – слово в слово;
другими словами – іншими словами, інакше кажучи;
в двух (нескольких) словах – кількома словами, у кількох словах, коротко кажучи.
СЛОЖИВШИЙСЯ – який (що) склався, який (що) створився, який (що) сформувався, сформований, сталий, усталений:
в силу сложившихся обстоятельств – через (з огляду на) обставини, що склалися;
сложившееся расписание – сталий розклад;

СЛО ----------
сложившиеся обычаи – усталені звичаї;
вполне сложившийся учёный – цілком сформований науковець.
СЛОЖНОСТЬ – складність, труднощі, утруднення, проблема:
в общей сложности – (беручи) загалом (у цілому);
по своей сложности – (за) своєю складністю.
СЛОЖНЫЙ – складний, нелегкий, важкий, нерозв'язний, скрутний, критичний.
СЛУЖИТЬ – слугувати, правити за, служити:
служить в качестве чего – бути (правити) за що, бути чим, використовуватися як що;
это послужило основанием для чего – це стало підставою для чого;
служить на пользу – бути на користь;
служить орудием – бути знаряддям, правити за знаряддя;
служить причиной чего – спричинятися (спричинюватися) до чого, бути причиною чого;
служить препятствием – бути (стояти) на перешкоді.
СЛУЧАЙ – випадок, казус, інцидент, епізод, подія, пригода, прецедент, випадковість:
благоприятный случай – нагода, оказія, шанс, момент; слушний (сприятливий) випадок;
в большинстве случаев – здебільшого, здебільше, здебільша, у більшості випадків;
во всяком случае – принаймні, в усякому разі (випадку), як би там не було;
в крайнем случае – у крайньому разі (випадку);
в положительном случае – коли так;
в отрицательном случае – коли ні;
нередки случаи, когда – часто трапляється, що; нерідко буває, що;
в случае – якщо, у випадку;
в случае вашего согласия – якщо ваша згода, якщо ви будете згодні (згідні), у разі вашої згоди;
в случае необходимости – якщо (коли) буде треба, якщо (коли) буде (є) потреба, за потреби, у разі потреби;

---------- СЛУ
в таком (подобном) случае – у такому разі (випадку);
в этом случае – якщо, у цьому випадку (разі);

на случай чего – на випадок чого;
на всякий случай – про всяк (усякий) випадок;
на первый случай – на перший раз (випадок);
ни в коем случае – нізащо, у жодному разі, ні в якому разі, ні за яких обставин;
звичайно, ні; аж ніяк, ні в якій мірі, ніякою мірою;
от случая к случаю – час від (од) часу, від часу до часу;
по случаю чего – з нагоди чого, у зв'язку із чим, з огляду на що, через що;
при случае – принагідно, при нагоді;
представился случай – трапилась (випала) нагода;
в некоторых случаях – іноді, інколи, деколи, часом, ????, у деяких випадках;
в противном случае – у протилежному (у зворотному) разі (випадку);
в случае (на случай), если – якщо (коли); на випадок, коли (якщо); у тому разі, коли (якщо, як);
в рассматриваемом случае – у розглядуваному (в даному, в цьому) випадку; у випадку, що розглядається;
в том случае, когда – у тому разі (випадку), коли (якщо);
в частном случае – в окремому випадку;
в случае отсутствия – якщо (коли) немає (не буде);
в лучшем случае – в найкращому разі (випадку);
в худшем случае – в найгіршому разі (випадку);
в общем случае – загалом, взагалі;
в особом случае – в особливому випадку;
в предельном случае – у граничному випадку;
во многих случаях – у багатьох випадках;
даже в том случае, когда – навіть у тому разі, коли (якщо);
как и в случае чего – як і у випадку чого;
мы ограничимся случаем – обмежимося випадком;
кроме особо оговоренных (упомянутых) случаев – за винятком того, що; крім того, що; крім окремо згаданих випадків; крім випадків, які розглядалися (про які йшлося) окремо.

СЛУ ----------
СЛУЧАЙНО – випадково, випадком, часом, іноді, ненароком, несподівано, непередбачено.
СЛУЧАЙНОСТЬ – випадковість, несподіваність, несподіванка, випадок:
оградить себя от случайностей – забезпечити себе від випадковостей (від несподіванок);
это не было случайностью – це не було випадком (випадковістю);
по счастливой случайности – через щасливий випадок, завдяки щасливому випадкові.
СЛУЧАЙНЫЙ – випадковий, несподіваний:
случайным образом – випадково, випадком.
СЛУЧАТЬСЯ, СЛУЧИТЬСЯ – траплятися, трапитися, випадати, випасти:

случилось так, что – трапилося так, що;
случается – випадає, трапляється.
СЛЫШАТЬСЯ – чутися, бути чутним:
эти возражения часто слышатся – ці заперечення часто чути (можна почути);
не раз слышался вопрос о чём – не раз було чути питання (запитання) про що.
СМЕШИВАТЬ, СМЕШАТЬ – змішувати, змішати, плутати, сплутувати, сплутати:
не следует смешивать эти понятия – не треба плутати ці поняття (речі).
СМЕЩАТЬ, СМЕСТИТЬ – зміщувати, зміщати, змістити, зсовувати, зсунути, скидати, скинути, знімати, зняти.
СМОТРЕТЬ – дивитися, придивлятися, зосереджувати увагу, спостерігати, розцінювати (розглядати) що, вважати:
смотря где – залежно від того, де; дивлячись де;
смотря как – залежно від того, як; дивлячись як;
смотря когда – як коли; залежно від того, коли; дивлячись коли;
смотря по обстоятельствам – залежно від обставин, зважаючи на обставини, з огляду на обставини;
смотря по чему – залежно від чого, зважаючи на що, з огляду на що;

---------- СМО
смотреть на кого-что как на что – вважати кого-що ким-чим (яким, за кого-що, за якого); дивитися на кого-що як на що;
он смотрит на это как на нарушение закона – він вважає це порушенням (за порушення) закону, він дивиться на це як на порушення закону.
СМОЧЬ – спромогтися, змогти, знайти спосіб (можливість).
СМУТНЫЙ – неясний, невиразний, непевний, туманний, непомітний, нечіткий, розпливчастий:
смутное чувство (предчувствие) – невиразне почуття (передчуття);
смутное представление – неясне (невиразне) уявлення.
СМЫСЛ – зміст, значення, розуміння, рація:
буквальный, прямой, переносный смысл – буквальне, пряме, переносне значення (розуміння);
в смысле чего, в каком смысле – у розумінні чого, щодо чого;
в полном смысле слова – у повному розумінні (значенні) слова;
понять смысл теоремы – зрозуміти зміст (сенс) теореми;
нет смысла – немає (нема) сенсу, не варто, марно, марне, даремно, даремне, надаремно, надаремне, марна річ;
смысл существования – сенс існування;
здравый смысл – здоровий глузд, здоровий (тверезий, добрий) розум;
в более широком смысле – у широкому розумінні;
в обычном смысле – у звичайному розумінні;
не иметь смысла – не мати сенсу ;

придавать смысл чему – надавати сенсу (змісту) чому;
в отрицательном смысле – негативно;
в положительном смысле – позитивно;
извлечь смысл – з'ясувати;
в некотором смысле – до деякої (до якоїсь, до певної) міри; деякою (певною, якоюсь) мірою, у деякому (якомусь, певному) розумінні;
в известном смысле – у певному розумінні;
имеет смысл изучать – варто (є сенс) вивчати.
СМЫСЛОВОЙ – змістовий, значеннєвий.

СНА ----------
СНАБЖАТЬ, СНАБДИТЬ кого-что чем – постачати, постачити кому-чому що (кого-що чим); забезпечувати, забезпечити кого-що чим; давати, дати кому-чому що; доставляти, доставити кому-чому кого-що; приробляти, приробити, прилаштовувати, прилаштувати, обладнувати, обладнати:
снабдить всем необходимым – забезпечити всім необхідним;
снабдить книгу примечаниями – дати (подати) до книжки (до книги) примітки;
снабдить устройство предохранителем – приробити (прилаштувати) до пристрою запобіжник; обладнати (забезпечити) пристрій запобіжником.
СНАБЖЁННЫЙ – постачений, споряджений, забезпечений, поданий:
книга снабжена иллюстрациями – у книзі (у книжці) подано ілюстрації;
снабжённый предохранителем прибор – прилад із запобіжником; прилад, що має запобіжник.
СНАРУЖИ – зовні, ззовні, іззовні, на зовнішній погляд, на погляд, з вигляду, з погляду.
СНАЧАЛА – спочатку, перше, перш, поперед ???, уперед, знов, знову, ізнов, ізнову, наново, по-перше, в першу чергу, перш за все, насамперед, передусім.
СНИЖАТЬ, СНИЗИТЬ – зменшувати, зменшити, скорочувати, скоротити, знижувати, знизити:
необходимо снизить потребление топлива – необхідно зменшити споживання палива.
СНИЗУ – знизу, спіднизу, зісподу, спідсподу:
снизу доверху – від (з) низу до верху, знизу доверху.
СНИМАТЬ, СНЯТЬ – знімати, зняти, брати, забрати; скидати, скинути; звільняти, звільнити; усувати, усунути:
снять запрет (запрещение) – зняти заборону;
снять с должности – звільнити з посади.
СНИСКАТЬ – здобувати, здобути; придбавати, придбати; завойовувати, завоювати; досягати, досягти; заживати, зажити:
снискать доверие – придбати (здобути) довіру (довір'я);
снискать расположение чьё – здобути прихильність (ласку) чию (кого), запобігти ласки в кого;
---------- СНИ

снискать славу – здобути славу, зажити слави.
СНОВА – знов, знову, ізнову, ізнов, спочатку, наново.
СНОСКА – виноска; ????, ??????????.
СОБИРАТЬ, СОБРАТЬ – збирати, зібрати, складати, скласти; накопичувати, накопичити; нагромаджувати, нагромадити; зосереджувати, зосередити.
СОБИРАТЬСЯ, СОБРАТЬСЯ – збиратися, зібратися; сходитися, зійтися; гуртуватися, згуртуватися; купчитися, скупчуватися, скупчитися; лагодитися, налагоджуватися, налагодитися; лаштуватися, налаштуватися; споряджатися, спорядитися; мати намір, хотіти, захотіти, схотіти; планувати, запланувати:
собираются участники конференции – збираються (сходяться, з'їжджаються) учасники конференції;
собираться в дорогу – лагодитися (готуватися, лаштуватися, збиратися) в дорогу;
собираться исследовать что – мати намір (планувати, хотіти) дослідити що.
СОБЛЮДАТЬ, СОБЛЮСТИ – дотримувати, дотримати; дотримуватися, дотриматися; додержувати, додержати; додержуватися, додержатися; зберігати, зберегти:
не соблюсти меры – не дотримати (не додержати) міри, перебрати міру;
соблюдать закон – дотримувати (дотримуватися, додержувати, додержуватися) закону;
соблюдать меру в чём – знати міру (дотримувати міри, додержувати міри) в чому;
соблюдать порядок – дотримувати (дотримуватися, додержувати, додержуватися) порядку, зберігати порядок.
СОБЛЮДЕНИЕ – дотримання, додержання:
при соблюдении ряда условий – дотримуючи ряду (низки) умов; при дотриманні (при додержанні) низки (ряду) умов.
СОБСТВЕННО – власне, власне кажучи, властиво, по суті, правду кажучи, саме, якраз:
собственно говоря – власне, власне (властиво) кажучи, у власному розумінні цього слова, саме, якраз.

СОБ ----------
СОБСТВЕННЫЙ – власний, свій, особистий:
в собственном смысле (этого) слова – у власному розумінні (цього) слова.
СОБЫТИЕ – подія, випадок, інцидент, пригода, сенсація:
это событие имело место где – ця подія відбулася (сталася) де.
СОВЕРШАТЬ, СОВЕРШИТЬ – робити, зробити; чинити, учиняти, учинити; проводити, провести; здійснювати, здійснити; виконувати, виконати; провадити.
СОВЕРШАТЬСЯ, СОВЕРШИТЬСЯ – відбуватися, відбутися; робитися, зробитися; чинитися, учинитися; здійснюватися, здійснитися; ставатися, статися; збуватися, збутися.
СОВЕРШЕННО – досконало, ідеально, довершено, викінчено, взірцево, відмінно, бездоганно, безпомильно, неперевершено, незрівнянно, неповторно; цілковито, цілком, зовсім, абсолютно, повністю, до кінця, дощенту, тотально:
совершенно верно – цілком (абсолютно) правильно;

совершенно необходимо – конче треба (потрібно), абсолютно необхідно;
совершенно так же – цілком (зовсім) так само;
совершенно ясно – цілком ясно;
совершенно очевидно – безумовно, безперечно, безсумнівно, без сумніву (без сумнівів), певна (ясна) річ, не викликає сумніву (сумнівів) той факт, що; як і слід було сподіватися.
СОВЕРШЕННЫЙ – досконалий, ідеальний, довершений, викінчений, взірцевий, відмінний, бездоганний, безпомильний, неперевершений, незрівнянний, неповторний; цілковитий, абсолютний, повний, тотальний.
СОВЕТ – порада, рада, пропозиція, вказівка, консультація, напучення:
дать (подать) совет – порадити, дати пораду, подати раду;
последовать совету – піти за порадою;
по совету – з поради, за порадою.
СОВМЕСТНО – спільно, вкупі, сукупно, гуртом, разом.
СОВМЕЩАТЬ, СОВМЕСТИТЬ – сполучати, сполучити, поєднувати, поєднати; з'єднувати, з'єднати; зв'язувати, зв'язати; суміщати, сумістити; об'єднувати, об'єднати.
СОВОКУПНО – разом, вкупі, сукупно, спільно.
СОВОКУПНОСТЬ – сукупність, комплекс, сполучення, сполука, поєднання:

---------- СОВ

во всей совокупности – усе разом, усе загалом, усе в сукупності;
по (в) совокупности – разом, загалом, у сукупності.
СОВПАДАТЬ, СОВПАСТЬ – збігатися, збігтися:
совпасть во мнениях – збігтися у поглядах.
СОВПАДЕНИЕ – збіг, збіжність:
совпадение обстоятельств – збіг обставин;
случайное совпадение – випадковий збіг обставин, випадкова збіжність.
СОВРЕМЕННЫЙ – сучасний, сьогочасний, теперішній, нинішній, сьогоднішній, сьогоденний, модерний, новітній, актуальний, злободенний:
современная политическая обстановка – сучасні (сьогочасні) політичні обставини (умови);
современное оборудование – сучасне (новітнє, модерне) устаткування (обладнання).
СОВСЕМ – зовсім, цілком, абсолютно, повністю:
совсем не – ніяк (аж ніяк) не, зовсім не;
не совсем ясно (понятно), что – не зовсім ясно (зрозуміло), що.
СОГЛАСИЕ – згода, позитивна відповідь, порозуміння, погодженість, узгодженість, гармонія, консенсус:
в случае вашего согласия – якщо ваша згода, якщо ви погоджуєтеся, якщо ви будете згодні, у разі вашої згоди;
в согласии с чем – згідно із чим;
по общему согласию – за спільною (загальною) згодою;
прийти к согласию – дійти згоди, прийти до згоди;

изъявить согласие – згоджуватися, давати згоду.
СОГЛАСНО чему – згідно із чим, відповідно до чого, за чим:
согласно с текстом договора – за договором, згідно з текстом договору; відповідно до тексту договору;
согласно этой модели – за цією моделлю, відповідно до цієї моделі;
согласно закону – за законом, згідно із законом;
согласно приказу – за наказом, згідно з наказом, відповідно до наказу.
СОГЛАСНЫЙ – згоден, згодний, згідний, однієї думки (поглядів), солідарний:
быть согласным на что – приставати на що; бути згодним (згідним) на що;

СОГ ----------
если вы будете согласны – якщо ваша згода, якщо ви погоджуєтеся, якщо ви будете згодні;
я полностью согласен – я цілком згоден;
я абсолютно не согласен – я абсолютно не згоден.
СОГЛАСОВАНИЕ – погоджування, погодження, погодженість, узгоджування, узгодження, узгодженість, згода:
по согласованию сторон – за згодою сторін.
СОГЛАСОВАННОСТЬ – погодженість, узгодженість.
СОГЛАСОВЫВАТЬ, СОГЛАСОВАТЬ – погоджувати, погодити, узгоджувати, узгодити; координувати, скоординувати.
СОГЛАСОВЫВАТЬСЯ, СОГЛАСОВАТЬСЯ – погоджуватися, погодитися, узгоджуватися, узгодитися; узгіднюватися, узгіднитися:
это согласуется с данными о том, что – це узгоджується з даними про те, що;
согласование мнений – погоджування (погодження) думок (поглядів).
СОГЛАШАТЬСЯ, СОГЛАСИТЬСЯ – згоджуватися, згодитися; погоджуватися, погодитися; приставати, пристати; давати, дати згоду; не мати проти; порозумітися, порозумітися; признавати (визнавати), признати (визнати) рацію.
СОГЛАШЕНИЕ – погоджування, погодження, згода, порозуміння, угода, домовлення, домовленість, умова, договір:
прийти к соглашению, достичь соглашения – порозумітися, дійти згоди, прийти до згоди;
войти в соглашение с кем – домовитися (договоритися) з ким;
заключить соглашение – укласти угоду.
СОДЕЙСТВИЕ – сприяння, допомога, підтримка:
при содействии – за сприяння, за (з) допомогою;
оказывать содействие – сприяти, допомагати, підтримувати, ставати в пригоді.
СОДЕЙСТВОВАТЬ – сприяти, посприяти; допомагати, допомогти; підтримувати, підтримати; зараджувати, зарадити.
СОДЕРЖАНИЕ – вміст, наявність, кількість, зміст, склад, концентрація:
процентное содержание – процентний вміст (склад), концентрація;

содержание книги – зміст книги (книжки);
по содержанию – за змістом.
СОДЕРЖАТЬ – містити, вміщати, мати, утримувати, тримати:
---------- СОД
книга содержит сто страниц – книга (книжка) має (містить у собі) сто сторінок;
содержать оборудование в хорошем состоянии – утримувати (тримати) обладнання в доброму стані.
СОДЕРЖАТЬСЯ – міститися, розміщуватися, вміщатися, бути, перебувати:
в книге содержится ряд указаний – у книзі (у книжці) є ряд (низка) вказівок.
СОЕДИНЯТЬ, СОЕДИНИТЬ – з'єднувати, з'єднати, сполучати, сполучити, об'єднувати, об'єднати, поєднувати, поєднати.
СОЕДИНЯЮЩИЙ – сполучний, який (що) з'єднує (сполучає).
СОЖАЛЕНИЕ – жаль, співчуття, співчування:
к великому (глубокому) сожалению – на превеликий жаль;
без сожаления – безжально, без жалю;
достойный сожаления – жалюгідний;
к сожалению – на жаль, шкода.
СОЗДАВАЕМЫЙ – створюваний, утворюваний, творений, будований, споруджуваний.
СОЗДАВАТЬ, СОЗДАТЬ – створювати, створити; утворювати, утворити; будувати, збудувати, побудувати; споруджувати, спорудити:
создавать впечатление – створювати враження;
создать соответствующие условия – створити відповідні умови;
создать препятствия чему – перешкодити (зашкодити) чому, стати на перешкоді до чого, створити (породити) перешкоди до чого;
создать определённые трудности – створити (породити, зумовити, спричинити, викликати) певні труднощі, спричинитися (привести, призвести) до певних труднощів.
СОЗДАННЫЙ – створений, витворений, утворений, збудований, побудований, споруджений.
СОЗНАВАТЬ, СОЗНАТЬ – усвідомлювати, усвідомити; визнавати, визнати; розуміти, зрозуміти; осягати, осягнути; збагнути:
сознавать свою ошибку – усвідомлювати (визнавати) свою помилку.
СОИЗМЕРИМЫЙ – порівнянний, сумірний, спільномірний:
соизмеримые величины – сумірні (порівнянні) величини.

СОИ ----------
СОИЗМЕРЯТЬ, СОИЗМЕРИТЬ – порівнювати, порівняти; зіставляти, зіставити; проводити, провести паралель.
СОИСКАНИЕ – змагання, конкурс, здобування:
соискание премии – змагання на здобуття (на одержання) премії;

защита диссертации на соискание ученой степени – захист дисертації на здобуття (на одержання) наукового ступеня.
СОКРАЩАТЬ, СОКРАТИТЬ – зменшувати, зменшити; скорочувати, скоротити.
СОМНЕВАТЬСЯ – сумніватися, брати під сумнів, мати сумнів, не бути певним чого, не довіряти кому, вагатися:
никто не сомневается в том, что – ніхто не сумнівається в тому, що; не викликає сумнівів (сумніву) той факт, що; цілком очевидно, що; само собою зрозуміло, що;
сомневаться не приходится – не викликає сумніву, безперечно, безсумнівно.
СОМНЕНИЕ – сумнів, непевність, вагання, підозра, побоювання, острах:
взять под сомнение (подвергнуть сомнению) что – узяти під сумнів що;
нет оснований для сомнения – немає підстав сумніватися;
нет никакого сомнения – немає найменшого сумніву, ніякого сумніву в цьому;
не подлежит сомнению (без всякого сомнения) – не викликає сумніву, безсумнівно, безперечно, очевидно, звичайно, звісно, зрозуміло, як і слід було сподіватися, без усякого сумніву, безумовно, напевно, певно;
это подлежит сомнению – ця річ непевна, це сумнівно, це викликає сумнів.
СОМНИТЕЛЬНО – сумнівно, непевно, проблематично, сумнівна річ.
СООБРАЖАТЬ, СООБРАЗИТЬ – міркувати, розмірковувати, розміркувати; думати, додумуватися, додуматися; розуміти, зрозуміти; збагнути.
СООБРАЖЕНИЕ – розуміння, міркування, думка, переконання, погляд:
по нашим соображениям – на нашу думку, на наше міркування;
некоторые соображения заставляют предположить – певні (деякі) міркування змушують припустити (думати) (наводять на думку) про те, що;

---------- СОО

исходя из приведенных выше соображений – зважаючи на наведені раніше міркування.
СООБРАЗНО – згідно, відповідно, розумно, доцільно:
действовать сообразно обстоятельствам – діяти згідно з обставинами (відповідно до обставин).
СООБРАЗОВАТЬСЯ с чем – пристосовуватися, пристосуватися до чого; зважати, зважити на що; рахуватися з чим; ураховувати, врахувати що:
сообразовываться с обстоятельствами – пристосовуватися до обставин, зважати на обставини;
ни с чем не сообразуясь – ні на що не зважаючи, ні з чим не рахуючись.
СООБЩАТЬ, СООБЩИТЬ – повідомляти, повідомити; сповіщати, сповістити; переказувати, переказати; доповідати, доповісти; передавати, передати; надавати, надати; подавати, подати:
сообщить сведения – подати відомості.
СООТВЕТСТВЕННО – відповідно, відповідним чином, як треба (належить, має бути), належно, доцільно, слушно, доречно, адекватно.

СООТВЕТСТВЕННЫЙ – відповідний, належний, доцільний, підходящий, слушний, доречний, згідний з, адекватний.
СООТВЕТСТВИЕ – відповідність, доцільність, слушність, доречність, узгодженість, адекватність:
в соответствии с чем – відповідно до чого, згідно із чим;
привести в соответствие – зробити відповідним, привести до відповідності, узгодити;
находиться в соответствии – відповідати чому;
ставить в соответствие – ставити у відповідність.
СООТВЕТСТВУЮЩИЙ – відповідний, який (що) відповідає:
соответствующим образом – відповідно, відповідним чином;
соответствующий действительности – правдивий, згідний з дійсністю, реальний, справжній, фактичний.
СООТНОСИТЬ, СООТНЕСТИ – співвідносити, співвіднести.
СООТНОШЕНИЕ – співвідношення, взаємовідношення, взаємний зв'язок, взаємозв'язок, взаємна залежність, взаємозалежність:
по соотношению с чем – за співвідношенням із чим.
СОПОСТАВЛЕНИЕ – зіставлення, зіставляння, порівняння, порівнювання, паралель.

СОП ----------
СОПОСТАВЛЯТЬ, СОПОСТАВИТЬ – зіставляти, зіставити; порівнювати, порівняти; проводити, провести паралель.
СОПРЕДЕЛЬНЫЙ – суміжний, прилеглий, сусідній, споріднений, близький.
СОПРИКАСАТЬСЯ, СОПРИКОСНУТЬСЯ – стикатися, зіткнутися; торкатися, торкнутися; доторкатися, доторкнутися; дотикатися, діткнутися; доткнутися; прилягати.
СОПРИКОСНОВЕНИЕ – торкання, доторкування, доторкання, прилягання, зіткнення, стикання, стик:
входить в соприкосновение с кем-чем – стикатися з ким-чим;
находиться в соприкосновении с чем – прилягати до чого, межувати із чим;
уклоняться от соприкосновения – уникати (ухилятися) зіткнення;
при первом соприкосновении с действительностью – при першому зіткненні з дійсністю;
точки соприкосновения – точки зіткнення (стикання, стику).
СОПРОВОЖДАТЬ, СОПРОВОДИТЬ – супроводити, супроводжувати; додавати, додати:
сопровождать предисловием – супроводжувати передмовою, додавати передмову.
СОПРОВОЖДАЮЩИЙ – супроводжувальний, супровідний, який (що) супроводить (супроводжує), додатковий, супутній:
сопроводительное письмо – супровідний лист;
сопровождающие обстоятельства – супровідні (додаткові) обставини.
СОПРОВОЖДЕНИЕ – супровід, супроводження, проводжування.

СОПРОТИВЛЕНИЕ – опір, протидія, спротив, опозиція, заперечення, незгода:
оказывать сопротивление – опиратися, чинити опір.
СОПРЯГАТЬ, СОПРЯЧЬ – сполучати, сполучувати, сполучити; поєднувати, поєднати; з'єднувати, з'єднати; зв'язувати, зв'язати, спрягати, спрягти.
СОПРЯЖЕНИЕ – сполучення, сполучання, поєднання, поєднування, зв'язування, спряження.
СОПРЯЖЁННЫЙ – сполучений, зв'язаний, спряжений:
это сопряжено с огромными трудностями – це зв'язано з великими труднощами, це складно, це нелегко
СОПУТСТВОВАТЬ – супроводити, супроводжувати; додавати, додати.
---------- СОП
СОПУТСТВУЮЩИЙ – супутній, супровідний, додатковий:
сопутствующие изменения – супровідні зміни.
СОРАЗМЕРНЫЙ – розмірний, домірний, пропорційний, відповідний до чого, помірний, пропорційний, гармонійний.
СОРАЗМЕРЯТЬ, СОРАЗМЕРИТЬ – розміряти, розмірювати, розмірити відповідно до чого.
СОРТ – сорт, ґатунок, категорія, різновид, розряд, тип.
СОСРЕДОТОЧИВАТЬ, СОСРЕДОТОЧИТЬ – зосереджувати, зосередити; скупчувати, скупчити; концентрувати, сконцентрувати; збирати, зібрати; спрямовувати, спрямувати увагу на що:
сосредоточить внимание (усилия) – зосередити (спрямувати) увагу (зусилля).
СОСТАВ – склад, сполука, речовина, суміш:
изготовить химический состав – виготовити хімічну сполуку;
в полном составе – в повному (в цілому) складі;
по составу – за складом;
входить в состав чего – входити до складу чого, належати до чого.
СОСТАВЛЯТЬ, СОСТАВИТЬ – складати, скласти; укладати, укласти; упорядковувати, упорядкувати; робити, зробити; готувати, виготувати; виготовляти, виготовити; створювати, створити; складати, скласти; збирати, зібрати; здобувати, здобути; становити:
составить доклад – скласти доповідь;
составить представление – скласти уявлення;
составить уравнение – скласти рівняння;
составить лекарство – виготовити ліки;
составить коллекцию – зібрати (скласти) колекцію;
составлять исключение – бути винятком, становити виняток;
это не составит большого труда – це не становитиме великих труднощів, це неважко буде зробити;
площадь геометрической фигуры составляет – площа геометричної фігури становить.
СОСТАВЛЯЮЩАЯ – складник, складова (частина).

СОСТАВНОЙ – складений, складовий:
составная часть – складник, складова часина.
СОСТОЯНИЕ – стан, становище, ситуація, кондиція:

СОС ----------
быть в состоянии сделать что – могти (спромогтися, бути спроможним, бути в силі, мати спроможність) зробити що;
в образцовом состоянии – у взірцевому стані;
приходить в состояние упадка – занепадати;
приводить в какое состояние – доводити до якого стану.
СОСТОЯТЕЛЬНЫЙ – переконливий, слушний, обґрунтований, сильний, спроможний, заможний, маєтний, багатий.
СОСТОЯТЬ – складатися, полягати, бути, перебувати:
устройство состоит из отдельных модулей – пристрій складається з окремих модулів, до складу пристрою входять окремі модулі;
проблема (отличие, точка зрения) состоит в том, что – проблема (відмінність, точка зору) полягає в тому, що.
СОСТОЯТЬСЯ – відбутися, статися, скоїтися, здійснитися:
лекция не состоялась – лекція не відбулася.
СОХРАНЕНИЕ – збереження, зберігання, дотримування, дотримання, додержування, додержання, заощаджування, схов, схованка:
сохранение энергии – збереження (зберігання, заощаджування) енергії;
отдать на сохранение – віддати на схов (на схованку, до схову, до схованки), віддати на зберігання.
СОХРАННОСТЬ – цілість, схоронність:
быть в сохранности – добре зберігатися, бути цілим;
возвратить в сохранности – повернути цілим.
СОХРАНЯТЬ, СОХРАНИТЬ – зберігати, зберегти; заощаджувати, заощадити; схороняти, схоронити; заховувати, заховати; ховати, сховати; дотримувати, дотримати; додержувати, додержати:
сохранять за собой право – зберігати (залишати) за собою право;
сохранять порядок – зберігати порядок, додержувати (дотримувати) порядку.
СОЧЕТАЕМОСТЬ – сполучуваність, сполучність.
СОЧЕТАНИЕ – сполучання, сполучення, поєднування, поєднання.
СОЧИНЯТЬ, СОЧИНИТЬ – складати, скласти; писати, написати; творити, створити; компонувати, скомпонувати; вигадувати, вигадати.
СОЧЛЕНЕНИЕ – зчленовування, зчленування, з’єднування, з’єднання.
СПАСЕНИЕ – рятування, рятунок, порятунок, вихід:
для спасения положения – щоб урятувати становище, для врятування становища;

---------- СПА
единственное спасение в том, чтобы – єдиний рятунок (порятунок) у тому, щоб.
СПЕРВА – спершу, перше, перш, сперш, поперед, попереду, вперед, спочатку, по-перше, насамперед, передусім, у першу чергу.
СПЕРЕДИ – спереду, попереду, поперед.
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ – спеціальність, фах, професія, кваліфікація:
он по специальности врач – він за фахом лікар.
СПЕШНЫЙ – нагальний, терміновий, негайний, невідкладний, пекучий, конечний, доконечний, пильний, дуже потрібний, настійний, спішний:
спешное дело – нагальна (пильна, негайна, невідкладна, термінова) справа;
в спешном порядке – негайно, нагально, терміново, невідкладно, спішно.
СПЛОШЬ – суцільно, суціль, суспіль, поспіль, цілком, наскрізь, цілковито:
эта тирада – сплошь бессмыслица – ця тирада – цілковита нісенітниця (цілковите безглуздя);
сплошь и (да) рядом – скрізь і всюди, часто, часто-густо, раз у раз.
СПОР – суперечка, сперечання, спір, дискусія, обговорення, дебати, диспут, полеміка:
вне спора, бесспорно, спору нет – поза (всяким) сумнівом, безперечно, безсумнівно, безумовно, звісно, певна (ясна) річ;
вступить в спор – почати сперечатися, вступити у суперечку;
начинать спор – починати сперечатися, зчиняти суперечку, починати суперечку.
СПОСОБ – спосіб, метод, прийом, шлях, тип, стиль, кшталт, засіб:
следующим способом – так, таким чином (способом), у такий (у той) спосіб;
по известному способу – відомим способом.
СПОСОБНОСТЬ – здатність, здібність, спроможність, придатність:
иметь способность к чему – бути здібним (здатним) до чого, мати здібність (здатність) до чого;
за неспособностью (по неспособности) – бо нездатний, через нездатність.
СПОСОБНЫЙ – здатний, спроможний, здібний, придатний:
вода способна превращаться в пар – вода здатна (може) перетворюватися в (на) пару;
способный к чему – здібний (здатний) до чого (на що).

СПО ----------
СПОСОБСТВОВАТЬ – сприяти, допомагати, підтримувати, позитивно впливати.
СПОСОБСТВУЮЩИЙ – який (що) сприяє, який (що) допомагає, сприятливий для чого.
СПРАВА – праворуч, справа:
справа налево – справа наліво;
справа от завода – справа (праворуч) від заводу.
СПРАВЕДЛИВО – слушно, правдиво, правильно, справедливо, об’єктивно, обґрунтовано.

СПРАВЕДЛИВЫЙ – правдивий, слушний, правильний, справедливий, об'єктивний, обґрунтований:
справедливое замечание – слушне зауваження.
СПРАВЛЯТЬСЯ, СПРАВИТЬСЯ – упоратися, справлятися, справитися, довідуватися, довідаться:
справиться с трудной работой – упоратися з важкою роботою;
справьтесь в канцелярии – довідайтесь у канцелярії.
СПРАШИВАТЬ, СПРОСИТЬ – питати, спитати; запитувати, запитати; ставити, поставити запитання:
уместно (стоит, ?ть все основания, естественно) спросить (задать вопрос) – варто (є всі підстави, природно) спитати (запитати, задати питання, поставити запитання);
можно спросить – можна запитати, ви можете запитати.
СПРАШИВАТЬСЯ, СПРОСИТЬСЯ – питатися, спитатися:
спрашивается – постає (виникає) запитання.
СПРОС – попит, вимоги:
спрос и предложение – попит і пропозиції (пропонування);
без спросу – не спитавшись, без дозволу;
с него спрос больше – від нього більше вимагають, з нього більше питають (спитають).
СПУСТЯ – через що, по чому, по тому, за що:
почти год спустя – майже рік по тому;
спустя двадцать лет – за (через) двадцять років;
спустя некоторое время – згодом, незабаром, через якийсь (через деякий) час;
немного спустя – трохи згодом, незабаром.
СРАВНЕНИЕ – порівняння, порівнювання, паралель:
в сравнении (по сравнению) с кем-чем – порівняно (у порівнянні) з ким-чим;
при сравнении – порівнюючи, при порівнянні;
---------- СРА
не идет (ни) в (какое) сравнение (не поддаётся никакому сравнению) с кем-чем – якого важко порівняти з ким-чим, непорівнянний з ким-чим, не витримує порівняння (не йде ні в яке порівняння) з ким-чим.
СРАВНИВАЕМЫЙ – порівнюваний, зрівнюваний, прирівнюваний.
СРАВНИВАТЬ, СРАВНИТЬ – порівнювати, порівняти; проводити, провести паралель; зрівнювати, зрівняти; прирівнювати, прирівняти.
СРАВНИТЕЛЬНО с кем-чем – проти (супроти) кого-чого, порівняно (порівнюючи, як порівняти) з ким-чим (до кого-чого).
СРАЗУ – зразу, спочатку, передусім, насамперед, ?????, відразу, з першого разу, одним разом, негайно, з першого погляду, за один раз, ураз, раптом, раптово, несподівано, зненацька, разом, заразом, водночас, одночасно.
СРЕДА – середовище, сфера, оточення, коло, довкілля, навколишній світ (простір, середовище):
окружающая среда – довкілля, навколишній світ (простір), навколишнє середовище.

СРЕДНИЙ – середній, внутрішній, проміжний, помірний, посередній, пересічний:
выше среднего – вище (???) від середнього, ????? (?????), ?????? (????);
нечто среднее – щось середнє;
среднее арифметическое – середнє арифметичне;
в среднем – в середньому, пересічно.
СРЕДСТВО – засіб, знаряддя, інструмент, спосіб, метод, прийом, шлях:
всеми средствами – всіма (всілякими, усякими) засобами;
изыскивать средства – добирати засобів (способів);
пустить в ход все средства – ужити всіх засобів (заходів);
денежные средства – кошти.
СРОК – термін, строк, дата:
без срока давности – безстроково, без строку давності;
в срок, к сроку – вчасно;
до истечения срока – до закінчення терміну (строку); до того, як закінчиться (мине, вийде) термін (строк);
по истечении срока – після закінчення терміну (строку); коли закінчиться (мине, вийде) термін (строк);

СРО ----------
за истечением (вследствие истечения) срока – через те, що закінчився (минув, вийшов) термін (строк), зважаючи (з огляду) на закінчення терміну (строку);
к определённому сроку – до визначеного (до певного) строку;
указанный срок – вказаний термін (строк), дата;
срок исполнения плана – строк (термін) виконання плану;
сроком до – на термін (строк) до; строком до;
в кратчайший срок – якнайшвидше.
СРОЧНЫЙ – терміновий, нагальний, негайний, пильний, невідкладний, пекучий, конечний, доконечний, дуже потрібний, настійний:
срочный заказ – термінове замовлення;
срочное дело – термінова (негайна, нагальна) справа.
ССЫЛАТЬСЯ, СОСЛАТЬСЯ – посилатися, послатися; покликатися.
ССЫЛКА – посилання, покликання.
СТАВИТЬ – ставити, становити, призначати, встановлювати, призначати, будувати, споруджувати, робити, організовувати, створювати:
поставить в известность – довести до відома, повідомити;
ставить в пример – наводити як приклад (як зразок, як взірець), ставити за приклад (за зразок, за взірець);
ставить перед необходимостью – змушувати, примушувати;
ставить выше (превыше) всего – ставити над усе (понад усе, вище за все);
ставить знак равенства между кем-чем – ототожнювати кого-що з ким-чим;
ставить в соответствие – ставити у відповідність.

СТАЛКИВАТЬСЯ, СТОЛКНУТЬСЯ – стикатися, зіткнутися; зустрічатися, зустрітися:
столкнуться с новым вопросом – зіткнутися з новим питанням, натрапити на нове питання;
постоянно сталкиваться с чем – постійно стикатися (зустрічатися) з чим;
сталкиваться с затруднениями – натрапляти на труднощі, стикатися з труднощами;
технолог сталкивается с большим кругом задач – технолог стикається з великим колом завдань, технологові доводиться вирішувати велике коло завдань.

---------- СТА

СТАНОВИТЬСЯ, СТАТЬ – ставати, поставати, постати; виникати, виникнути, з'являтися, з'явитися; братися, взятися; починати, почати; ставати, стати; робитися, зробитися:
стал вопрос – постало (виникло) питання;
стать во главе чего – очолити що, стати на чолі чого;
во что бы то ни стало – що б не було, за всяку ціну, хоч би (там) що, хоч би там що було, хоч що будь, будь-що-будь;
становится понятным – стає зрозумілим;
стало быть – отже, отож, виходить, значить.

СТАРАНИЕ – ретельність, дбайливість, старання:
при всём старании – хоч як старався (стараюся), за всієї ретельності, при всьому старанні, при всіх стараннях;
приложить все старания – докласти всіх старань (зусиль);
с большим старанием – дуже старанно (ретельно, дбайливо), з великою ретельністю (старанністю, дбайливістю);
со старанием – старанно, ретельно, дбайливо.

СТАРАТЕЛЬНЫЙ – старанний, ретельний, дбайливий.

СТАРАТЬСЯ – старатися, дбати, намагатися, силуватися, докладати зусиль, робити зусилля, прагнути, старатися.

СТАРИНА – старовина, старі часи, давнина, давні часи, минуле:
в старину – за старих (за давніх) часів, у давні часи, у старовину;
по старинке – за старим (за давнім) звичаєм.

СТАРИННЫЙ – старовинний, минулий, далекий, давній, колишній, старий, стародавній, дуже старий, застарілий.

СТЕПЕНЬ – ступінь, міра, розмір, обсяг, інтенсивність; посада, ранг, звання, чин, титул; розряд, категорія; етап, стадія, фаза, щабель; степінь:
в высшей степени – надзвичайно;
в должной степени – належно, як належить, належною мірою;
в (до) какой степени – як, якою мірою, до якої міри, у якій мірі;
в одинаковой (в равной) степени – однаково, однаковою мірою, в однаковій мірі;
до последней степени – до краю, до останньої межі;

ни в какой (ни в малейшей) степени – аж ніяк, ніяк, зовсім, жодною мірою, ні в якій мірі;
в значительной степени – значно, значною мірою;
в небольшой степени – незначно, незначною мірою;

СТЕ ----------
до известной степени – певною (деякою, якоюсь) мірою, до певної (до деякої) міри, в якійсь (у деякій) мірі;
до некоторой (в некоторой) степени – до деякої (до якоїсь, до певної) міри, деякою (якоюсь, певною) мірою, якось, у деякому (якомусь, певному) розумінні, почасти;
возведение в степень – піднесення до степеня (степенювання);
степень числа – степінь числа.
СТЕЧЕНИЕ – стікання, скупчення, наплив, сплив, збіг:
стечение обстоятельств – збіг обставин.
СТОИТЬ – коштувати, мати ціну, вартувати, обходитися:
это будет стоить – це буде коштувати, це обійдеться в;
это чего–нибудь стоит – це чого-небудь варте, це що-небудь значить;
стоит внимания – заслуговує на увагу (уваги), вартий уваги;
стоит напомнить – варто (варт) нагадати;
не стоит – нема (немає) сенсу, не варто, марне, марно, даремне, даремно, дарма, надаремне, надаремно, марна річ;
стоит только ..., как – тільки ..., як; досить тільки ..., як.
СТОЛКНОВЕНИЕ – зіткнення, сутичка, колізія:
столкновение противоположных мнений – зіткнення протилежних думок;
прийти в столкновение – зіткнутися.
СТОЛЬ – так, такий:
столь далеко – так далеко.
СТОРОНА – сторона, бік, аспект, риса:
взять (принять) чью сторону, стать на чью сторону – стати на чий бік (на чию сторону), схилитися на чий бік (на чию сторону);
во все стороны – урізнобіч, на всі боки;
поворот в сторону чего – поворот у бік чого;
положительная сторона – позитивний бік, позитивна сторона;
по правую сторону – праворуч, із правого боку;
по левую сторону – ліворуч, із лівого боку;
слабые стороны теории – слабкі сторони теорії;
с обеих сторон – з обох боків;
со всех сторон – з усіх боків, звідусіль, звідусюди;
с одной стороны ..., но с другой стороны ... – з одного боку ..., але з другого (з іншого) боку.

---------- СТО

СТОЯТЬ – стояти, наполягати, триматися, держатися, обстоювати, дотримуватися, бути, перебувати:
стоять во главе кого-чего – очолювати кого-що, стояти на чолі кого-чого;
стоять выше чего – бути вищим за що, стояти вище від чого (за що);
стоять на реальной (твердой) почве – стояти на реальному (на твердому) ґрунті;
стоять на своем – правити своє, стояти на своєму.
СТРАННО – дивно, навдивовижу, незвичайно, незрозуміло, нетипово, оригінально, безпрецедентно, цікаво, неймовірно, винятково:
как ни странно – як не дивно.
СТРАННЫЙ – дивний, незвичайний, незрозумілий, рідкісний, нетиповий, оригінальний, безпрецедентний, цікавий, аномальний, неймовірний, екзотичний, винятковий.
СТРЕМИТЕЛЬНЫЙ – стрімкий, стрімливий, навальний, швидкий, бурхливий:
стремительный рост промышленности – стрімкий (швидкий, бурхливий) розвиток промисловості;
стремительный рост инфляции – стрімке зростання інфляції.
СТРЕМИТЬСЯ – прагнути, намагатися, хотіти, докладати зусиль, робити зусилля, силкуватися, старатися:
стремиться к знаниям – прагнути (до) знань.
СТРОГИЙ – строгий, суворий, твердий, непохитний, невідворотний, точний, витриманий, класичний:
в строгом смысле слова – у строгому (в точному) значенні цього слова.
СТРОИТЬ – будувати, споруджувати, робити, укладати:
строить заключения – робити висновки;
строить предположения – припускати, робити припущення;
строить работу – планувати роботу;
строить гипотезу – будувати гіпотезу;
строить здание – споруджувати (зводити) будівлю;
строить фундамент теории – укладати фундамент теорії.
СТРОЙ – будова, склад, лад, ряд:
строй мышления – склад мислення;
ввести в строй – ввести в дію;
войти в строй – стати до ладу;

СТР ----------

вывести из строя – вивести з ладу;
выйти из строя – вийти з ладу.
СТРОКА – рядок:
строка в строку – слово в слово;
не в строку – не до речі;
красная строка – новий рядок.
СТРУЯ – струмінь, струмина, течія, напрям:

струя воздуха – струмінь (струм, течія) повітря;
внести свежую струю – внести свіжий струмінь;
новая струя в развитии науки – новий напрям (нова течія) в розвитку науки;
попасть в струю – вибрати правильний напрям.
СТУПЕНЬ – щабель, рівень, етап, стадія:
поднять на высшую ступень – піднести (підняти) на ???? (вищий) рівень (щабель);
на нынешней ступени развития – на сьогоднішньому етапі розвитку.
СУДИТЬ – судити, міркувати, думати, гадати, зважати:
судя по всему – зважаючи на все, судячи з усього (по всьому);
судя по чему – судячи по чому (з чого);
судите сами – міркуйте (розміркуйте, судіть) самі;
судить обо всем – міркувати про все;
судить по внешнему виду – судити із (на підставі) зовнішнього вигляду;
судя по внешнему виду – на перший погляд.
СУЖДЕНИЕ – судження, думка, міркування, висновок, рішення, присуд:
составлять суждение – робити висновок.
СУЖДЕНО – призначено, судилося, випало (на долю):
не суждено – не судилося.
СУТЬ – суть, зміст, основа, квінтесенція, раціональне зерно, альфа і омега, природа, єство, сутність:
суть дела – суть справи;
по сути – насправді, власне кажучи.
СУЩЕСТВЕННО – істотно, суттєво, по суті, важливо:
это не существенно – це не істотно (не суттєво, не важливо), це не має ваги (значення);
существенно также и то, что – важливо (також) і те, що.

---------- СУЩ
СУЩЕСТВЕННЫЙ – істотний, суттєвий, важливий, значний, вагомий, великий:
оказывать существенное влияние – істотно впливати, справляти істотний вплив;
обладать существенным недостатком – мати істотний (великий, значний) недолік;
существенное значение – істотне (велике, важливе) значення;
существенное замечание – суттєве (істотне) зауваження;
существенным образом – істотно.
СУЩЕСТВО – істота, створіння; суть, сутність, єство, зміст, основа, квінтесенція, раціональне зерно, альфа й омега, природа:
говорить по существу – говорити по суті;
по существу говоря – власне, власне кажучи;
по существу (в сущности) – по суті, фактично, з усіх поглядів, у всіх відношеннях.
СУЩЕСТВОВАТЬ – існувати, бути, перебувати, жити:
существовать в виде чего – існувати у вигляді чого, мати вигляд чого;

если такой существует – якщо такий є (існує).
СУЩЕСТВУЮЩИЙ – наявний, який (що) існує:
существующие данные – наявні дані.
СУЩНОСТЬ – суть, сутність, зміст:
в сущности – по суті, фактично, з усіх поглядів, у всіх відношеннях;
в сущности говоря – власне, власне кажучи;
по самой своей сущности – самою своєю суттю, у самій своїй суті.
СХВАТЫВАТЬ, СХВАТИТЬ – схоплювати, схопити; сприймати, сприйняти; засвоювати, засвоїти; запам'ятовувати, запам'ятати; вловлювати, вловити; підмічати, підмітити:
схватывать мысль на лету – швидко розуміти (схоплювати) думку.
СХОДНЫЙ – схожий на кого-що (з ким-чим, до кого-чого), подібний до кого-чого, близький, аналогічний, однаковий, такий самий, тотожний, ідентичний, споріднений:
сходный случай произошёл с кем – подібний випадок стався з ким.
СЦЕПЛЕНИЕ – зчеплення, зчіплювання, зв'язок, сплетення.
СЧЁТ – лічба, лічення, лічіння, рахунок, рахування:

СЧЁ ----------
без счёта – безліч, без ліку, без числа;
брать (принимать) в счёт (расчёт) – враховувати, брати до уваги (на увагу);
иметь счёт в банке – мати рахунок у банку;
быть на хорошем счету – бути відомим з позитивного боку;
в счёт чего – у рахунок чого;
не (идти) в счёт – не рахуватися, не враховуватися;
первый по счёту – перший числом;
относить за счёт кого-чего – відносити на рахунок кого-чого;
на этот счёт – щодо цього;
на счёт этого говорить – про це говорити; з приводу цього говорити;
это не в счёт – це не береться до уваги, не це враховується, це не рахується;
за счёт выбора – за рахунок вибору, внаслідок вибору;
в конечном счёте – зрештою, в кінцевому (в остаточному) підсумку, кінець кінцем, врешті-решт, нарешті, після всього.
СЧИТАТЬ, СЧЕСТЬ – лічити, полічити; рахувати, порахувати; вважати, повважати; визнавати, визнати; думати, подумати; гадати, вбачати:
считать по порядку – лічити (рахувати) по порядку;
считать своим долгом – вважати за свій обов'язок (своїм обов'язком);
считать возможным – вважати (визнавати) за можливе (можливим);
считать необходимым – вважати за потрібне (потрібним);
авторы работы считают, что – автори роботи вважають, що;
считать за единицу – вважати за одиницю (одиницею);
можно считать, что – можна вважати, що;

считать полезным – вважати за корисне (корисним);
считают, что – вважають (визнають, відомо), що.
СЧИТАТЬСЯ – бути, вважатися, визнаватися, трактуватися, розумітися.
ТАКЖЕ – так само, також, теж:
а также – а також, а так само.
ТАКОЙ – такий:
в таком случае – в такому разі (випадку);
до такой степени – настільки, так;

---------- ТАК
таким образом – так (отак), таким (отаким) чином, таким способом, у такий (у той) спосіб; отже;
такой же – такий самий, такий же;
такая методика является в корне неверной – така методика зовсім неправильна;
с таким же основанием можно утверждать – на цій же підставі можна стверджувати.
ТАМ – там:
как бы там ни было – що б (як би) там не було, хоч би там що (було), хоч би там як.
ТВЕРДО:
твердо знать – добре знати;
быть твердо уверенным в ком-чем – бути цілком упевненим у кому-чому.
ТЕКУЩИЙ – поточний, цей, сучасний, нинішній, повсякденний, щоденний:
в текущем году – цього року, в цьому році, поточного року, в поточному році;
текущий момент – сучасний (нинішній) момент;
текущий ремонт – поточний ремонт;
текущие дела – повсякденні (щоденні) справи.
ТЕМ – тим, то:
чем больше, тем лучше – що більше, то краще; чим більше, тим краще;
тем не менее – проте, а втім, однак, а все–таки, а все ж таки;
тем более – тим більше.
ТЕПЕРЬ – тепер, зараз, нині, у наш час, у цей час, за наших часів:
воспользуемся теперь – скористаймося (скористаємося) тепер;
теперь легко показать – тепер легко показати;
теперь рассмотрим – тепер розгляньмо (розглянемо).
ТЕРЯТЬ – втрачати, губити, позбуватися, лишатися без, марнувати, гайнувати, гаяти:
терять нить разговора – губити (втрачати) хід (нитку) розмови;
терять равновесие – втрачати рівновагу;
терять силу – втрачати силу;
терять время – марнувати (гайнувати, гаяти) час.

ТЕЧ ----------
ТЕЧЕНИЕ – біг, перебіг, хід, плин; течія:
в течение определенного времени – певний час, протягом певного часу;
с течением времени – дедалі, з часом, з бігом (з плином) часу;
в течение нескольких лет – кілька років, протягом кількох років.
ТЕЧЬ – текти, плисти, протікати, минати, збігати, проходити, сходити, іти:
время течёт быстро – час минає (іде, спливає, збігає, пливе, плине, сходить) швидко;
ТОГДА – тоді, не тепер, у той час, на ту пору, тієї миті, потім, у такому разі:
тогда, когда – тоді, коли;
тогда как – тимчасом, як; тоді, як;
тогда и только тогда – тоді і лише (тільки) тоді, коли (якщо).
ТО ЕСТЬ – тобто, цебто, себто, іншими словами, інакше кажучи, (одним) словом.
ТОЛК – глузд, розум, інтелект, сенс, рація, зміст:
во всём этом мало толку – в усьому цьому мало глузду (сенсу);
без толку – без пуття;
понимать (знать) толк в чём – розумітися (знатися) на чому.
ТОЛКОВАНИЕ – тлумачення, трактування, з'ясування:
распространённое толкование – поширене тлумачення.
ТОЛЧОК – поштовх, спонука, ?????, стимул, привід:
послужить для кого толчком к чему – стати (бути) для кого поштовхом до чого.
ТОЛЬКО – тільки, лише, лиш, лишень; щойно, тільки–но, ледве, трохи; але, проте, однак:
это только начало – це лише початок;
только что – тільки–но, щойно;
только бы (б) – аби лише (лиш), аби тільки, тільки б, аби;
не только, а (но) и – не лише, а (але) й;
едва только – як тільки, тільки, скоро;
и не только – і не лише (тільки);
в том и только и том случае, когда – тоді і лише (тільки) тоді, коли (якщо);
если только – якщо тільки;
как только – як тільки;
один и только один – один і тільки один;

---------- ТОЛ
тогда и только тогда, когда – тоді і лише (тільки) тоді, коли (якщо).
ТОТЧАС – зараз, зараз же, негайно, в ту ж хвилину, зразу, відразу, враз.
ТОЧКА – крапка, точка:
точка зрения – погляд, точка зору;
с этой точки зрения – із цього погляду, із цієї точки зору;
отправная точка – вихідна точка;
с практической точки зрения – з практичного погляду, з практичної точки зору, з

погляду практики.
ТОЧНО – точно, влучно, адекватно, конкретно, акуратно, пунктуально, педантично, докладно, вичерпно:
точно определить – точно визначити;
точно так – так само;
точно так же, как – так само, як;
точно такой же – такий (отакий) самий;
это точно так – саме так, так точно, авжеж, цілком (абсолютно) правильно, так і не інакше.
ТОЧНОСТЬ – точність, влучність, адекватність, конкретність, акуратність, пунктуальність, педантичність, докладність, вичерпність:
с точностью до – з точністю до;
в точности – точно.
ТОЧНЫЙ – точний, влучний, адекватний, конкретний, акуратний, пунктуальний, педантичний, докладний, вичерпний:
точнее говоря – точніше кажучи;
точное условие – точна умова;
точные науки – точні науки;
точное замечание – влучне зауваження (????????), ????.
ТРАКТОВАТЬСЯ – трактуватися, розумітися, визнаватися, вважатися, тлумачитися.
ТРАТА – витрата, витрачання, марнування:
трата времени (сил) – витрата часу (сил);
напрасная трата времени и сил – марнування часу і сил.
ТРЕБОВАНИЕ – вимога, домагання, вимагання, наполягання:
требования эпохи – вимоги доби (часу);
отвечать требованиям – відповідати вимогам;
по всем требованиям – за всіма вимогами;

ТРЕ ----------
предъявлять по первому требованию – подавати (показувати) на першу вимогу;
по требованию кого делать что – на вимогу чию чинити (робити) що;
при предъявлении требований – якщо ставляться вимоги;
удовлетворять требованиям – задовольняти вимоги, відповідати вимогам;
выполнять чьи-либо требования – виконувати чиї-небудь вимоги;
требования, предъявляемые к чему – вимоги, які ставляться до чого.
ТРЕБОВАТЬ – вимагати, наполягати, правити, ставити вимогу, домагатися, потребувати чого, мати потребу в чому:
вопрос требует разъяснений – питання потребує роз’яснення;
не требует доказательств – не треба доводити, не потребує доказів, само собою зрозуміло (розуміється), звичайна (певна, ясна) річ;
потребует много времени – візьме (забере) багато часу.

ТРЕБОВАТЬСЯ – бути потрібним, треба:
заводу требуются рабочие – заводові потрібні робітники;
что и требовалось доказать – що й треба було довести.
ТРЕБУЕМЫЙ – потрібний, необхідний, конечний, корисний, належний.
ТРУДНОСТЬ – скрутність, важкість, тяжкість, трудність:
большие трудности – великі труднощі, велика скрута.
ТРУДНЫЙ – важкий, скрутний, сутужний, тяжкий, трудний:
трудная работа – важка (тяжка) робота (праця);
трудное время – скрутні (тяжкі) часи, скрутний (тяжкий) час;
трудное положение – скрута, скрутний стан, скрутне (важке) становище;
трудный вопрос – важке питання.
ТУПИК – глухий кут, безвихідь, безнадія:
ставить в тупик – заганяти в безвихідь (у глухий кут);
попасть в тупик – зайти в безвихідь.
ТЩАТЕЛЬНЫЙ – старанний, ретельний, дбайливий, пильний, акуратний.
УБЕДИТЕЛЬНО – переконливо, доказово, обґрунтовано, вмотивовано, з усією переконливістю, пильно, дуже:

---------- УБЕ
убедительно прошу – дуже (переконливо) прошу.
УБЕДИТЕЛЬНЫЙ – переконливий, сильний, великий, пильний:
убедительный пример – переконливий приклад;
убедительная просьба – велике (щире) прохання.
УБЕЖДАТЬ, УБЕДИТЬ – переконувати, переконати; упевнювати, упевняти, упевнити; запевнювати, запевняти, запевнити; умовляти, умовити.
УБЕЖДАТЬСЯ, УБЕДИТЬСЯ – переконуватися, переконатися; пересвідчуватися, пересвідчитися; упевнюватися, упевнитися:
легко убедиться в том, что – легко пересвідчитись (переконатись, упевнитись) у тому, що;
чтобы убедиться в том, что – щоб пересвідчитись (упевнитись) у тому, що.
УБЕЖДЕНИЕ – переконання, пересвідчення, погляд, думка, гадка, певність, упевненість, віра, світогляд:
по нашему глубокому убеждению – за нашим глибоким переконанням.
УБЫВАТЬ, УБЫТЬ – спадати, спасти; меншати, поменшати; зменшуватися, зменшитися.
УБЫВАЮЩИЙ – спадний, який (що) спадає:
располагать в убывающем порядке – розташовувати (розміщати) у спадному порядку.
УБЫЛЬ – зменшення, спад, спадання:
пойти на убыль – почати спадати, піти на спад.
УБЫСТРЯТЬ, УБЫСТРИТЬ – прискорювати, прискорити; пришвидшувати,

пришвидшити:
убыстрить ход – прискорити (пришвидшити) ходу;
убыстрить процесс – прискорити (пришвидшити) процес.
УБЫТОК – збиток, втрата, шкода:
быть (находиться) в убытке, терпеть убытки – мати збитки (втрати), зазнавати збитків (втрат);
возмещать убытки – відшкодовувати збитки (втрати);
ввести в убытки кого, причинить убытки кому – призвести до збитків (втрат) кого, спричинити збитки кому;
он не в убытке от чего – він нічого не втрачає від цього.
УВЕРЕННЫЙ – упевнений, запевнений, певний, певен, переконаний:
быть уверенным в чём – бути впевненим у чому, бути певним чого (у чому), не сумніватися в чому;
УВЕ ----------
абсолютно уверен – цілком (абсолютно) певний (упевнений).
УВЫ – на жаль.
УГОДНО:
если угодно – може, можливо, може бути;
где угодно – де хоч, будь-де, абиде, де завгодно;
как угодно – як завгодно;
какой угодно – будь-який, абиякий, який завгодно;
когда угодно – будь-коли, абиколи, коли завгодно;
сколько угодно – доволі, скільки хочете;
сколь угодно – як завгодно.
УГОЛ – кут, ріг, куток:
под углом зрения – під кутом зору;
сглаживать (стирать) острые углы – згладжувати (стирати) гострі кути, пом’якшувати ситуацію;
во главу угла – на чільне місце, на чоло.
УДАВАТЬСЯ, УДАТЬСЯ – вдаватися, вдатися; щастити, пощастити; таланити, поталанити: опыт удался – спроба вдалася, дослід удався;
получить не удалось – не одержали, одержати не вдалося.
УДАЛЯТЬ, УДАЛИТЬ – віддаляти, віддалити; виводити, вивести; випроваджувати, випровадити; висилати, вислати; видаляти, видалити; вилучати, вилучити; прибирати, прибрати; вирізувати, вирізати, вирізати; відрізувати, відрізати, відрізати; виймати, вийняти; витягати, витягувати, витягти, витягнути; нищити, винищувати, винищити; знищувати, знищити; усувати, усунути.
УДАРЕНИЕ – наголос, наголошення, наголошування, акцент, підкреслення:
сделать ударение на чём – наголосити (зробити наголос) на чому, підкреслити що.
УДЕЛЯТЬ, УДЕЛИТЬ – виділяти, виділити; відділяти, відділити; приділяти, приділити:
уделить внимание (время) – приділити увагу (час).

УДИВИТЕЛЬНО – дивно, надзвичайно, незвичайно, навдивовижу, безпрецедентно, цікаво, неймовірно, винятково:
как ни странно – як не дивно.
не удивительно – не дивно, немає нічого дивного, нічого дивуватися, цілком природно.

---------- УДИ
УДИВИТЕЛЬНЫЙ – дивний, надзвичайний, незвичайний, безпрецедентний, цікавий, аномальний, неймовірний, екзотичний, винятковий:
кажется весьма удивительным, что – видається дуже дивним, що.
УДИВЛЕНИЕ – здивування, подив, диво:
на удивление – на диво, напрочуд, навдивовижу;
от удивления – від (з) подиву, від (із) здивування;
приводить в удивление – дивувати;
к моему величайшему удивлению – на мій великий (превеликий) подив.
УДОБНЫЙ – зручний, комфортабельний, вигідний, вчасний, слушний, сприятливий, підходящий, придатний:
удобный момент – слушний (сприятливий, вчасний) момент;
удобный случай – нагода, слушний (підходящий, ????) випадок.
УДОВЛЕТВОРЯТЬ, УДОВЛЕТВОРИТЬ – задовольняти, задовольнити; вдовольняти, вдовольнити; відповідати чому, справджувати що:
удовлетворять требованиям (условиям) – задовольняти (справджувати) вимоги (умови), відповідати вимогам (умовам).
УЗНАВАТЬ, УЗНАТЬ – дізнаватися, дізнатися; довідуватися, довідатися; узнавати, узнати; зазнавати, зазнати; пізнавати, пізнати:
узнать что из первых рук – довідатись про що з першоджерела.
УКАЗАНИЕ – вказівка, показ, показання, указання, зазначення:
без указания места – не зазначаючи місця, без зазначення місця;
по указанию руководства – за вказівками керівництва;
список книг с указанием количества страниц – список книжок (книг) із зазначенням кількості сторінок;
ценные указания – важливі (необхідні, суттєві, цінні) вказівки;
дать указания – дати вказівки, указати.
УКАЗАННЫЙ – указаний, зазначений, показаний, сказаний.
УКАЗЫВАТЬ, УКАЗАТЬ – указувати, указати; зазначати, зазначити; показувати, показати; давати, дати вказівки; свідчити про що:
приведённые данные указывают на то, что – наведені дані вказують на те, що (свідчать про те, що; говорять про те, що); наведені дані означають те, що;

УКА ----------

укажем здесь – зазначимо (покажемо) тут;
это указывает, что – це показує, що;
это указывает на что – це свідчить про що.

УКАЗЫВАТЬСЯ – зазначатися, показуватися, підтверджуватися:
как указывалось выше – як зазначалося (підкреслювалося, встановлено) раніше (вище), як уже згадувалося, про що йшлося (мова йшла) раніше.

УКЛОН – схил, похил, ухил, збочення, нахил:
уклон к узкому практицизму – ухил (нахил) до вузького практицизму;
уклон от намеченной цели – ухил (збочення) від накресленої мети;
школа с техническим уклоном – школа з технічним ухилом.

УКРУПНЕНИЕ – збільшення, збільшування, укрупнення, укрупнювання.

УЛУЧШАТЬСЯ, УЛУЧШИТЬСЯ – ліпшати, поліпшати; поліпшуватися, поліпшитися; кращати, покращати.

УМЕСТНО – доречно, до речі, до діла, до ладу:
в этом случае уместно (целесообразно, принято) использовать – у цьому випадку (цього разу) доречно (доцільно) використати (використовувати), перевага віддається використанню;
уместно отметить, что – доречно відзначити (зазначити), що;
уместно спросить (задать вопрос) – доречно спитати, (задати запитання).

УМНОЖАТЬ, УМНОЖИТЬ – множити, помножити; збільшувати, збільшити; посилювати, посилити.

УМОЗАКЛЮЧЕНИЕ – висновок, умовивід.

УМОЗРИТЕЛЬНЫЙ – абстрактний, нереальний, уявний, теоретичний, умоглядний.

УПОМИНАТЬ, УПОМЯНУТЬ – згадувати, згадати; пригадувати, пригадати; говорити, сказати; зазначати, зазначити.

УПОМИНАТЬСЯ – згадуватися, пригадуватися, зазначатися, зазначитися; йтися:
об этом даже и не упоминалось – про це навіть і не згадувалося, про це й згадки не було, про це й не йшлося;
как уже упоминалось – як уже згадувалося, як зазначалося раніше (вище), про це йшлося (мова йшла) раніше.

---------- УПО

УПОТРЕБЛЕНИЕ – уживання, вживання, застосовування, застосування, використовування, використання, вжиток:
изъять из употребления – вилучити з ужитку;
вводить в употребление – запроваджувати в ужиток;
выходить из употребления – виходити з ужитку;
при употреблении чего – вживаючи що.

УПРОЩЁННЫЙ – спрощений, полегшений, скорочений, адаптований:

в упрощённом виде – спрощено, у спрощеному вигляді.
УПУСКАТЬ, УПУСТИТЬ – упускати, упустити; випускати, випустити; занедбувати, занедбати; пропускати, пропустити:
упустить из виду – випустити з виду;
упустить случай – пропустити нагоду (слушний випадок, слушний момент).
УПУЩЕНИЕ – недогляд, упущення, ???, прогріх, недолік, хиба, помилка.
УРАВНЕНИЕ – рівняння:
выводить уравнение – виводити рівняння;
приводить к уравнению – зводити до рівняння;
составлять уравнение – складати рівняння;
из уравнения следует – з рівняння випливає;
как следует из уравнения – як виходить (випливає) з рівняння.
УРОВЕНЬ – рівень, міра, щабель, ступінь, обсяг:
на заданном уровне – на заданому рівні.
УСВАИВАТЬ, УСВОИТЬ – засвоювати, засвоїти; опановувати, опанувати; оволодівати, оволодіти; осягати, осягти; усвідомлювати, усвідомити.
УСИЛИЕ – зусилля, напруження, натуга, намагання, силкування, старання, дії, кроки:
без усилия, без усилий – без жодного (без будь-якого) зусилля, без жодних (без будь-яких) зусиль, без натуги, безнатужно;
делать усилия – силкуватися, робити зусилля;
общими усилиями – спільними зусиллями (силами);
прилагать усилия – докладати зусиль (сил);
с усилием (с усилиями) – через (над, понад) силу, із зусиллям (із зусиллями);
стоило больших усилий – було важко.

УСК ----------
УСКОЛЬЗАТЬ, УСКОЛЬЗНУТЬ – ухилятися, ухилитися; уникати, уникнути; обминати, обминути:
ускользать от ответственности – ухилятися від відповідальності, уникати відповідальності;
ускользать от внимания – випадати з (з–під) уваги.
УСКОРЯТЬ, УСКОРИТЬ – прискорювати, прискорити; пришвидшувати, пришвидшити, ????, ?????, ?????.
УСЛОВИЕ – умова, угода, договір, вимога, пропозиція, передумова, вихідні дані, засади, обставини:
на условии – на умові, з урахуванням умови;
ни при каких условиях – ні за яких умов;
с условием, при условии – за умови;
по условию – за умовою;
при данных (следующих) условиях – за таких (даних, цих) умов;

при прочих равных условиях – за інших однакових умов;
при условии, если (что) – за умови, якщо (що);
служить важным условием – бути важливою умовою;
удовлетворять условиям – відповідати умовам, задовольняти умови;
устанавливать условия – ставити умови;
выполнение условий – виконання умов;
в условиях теоремы – в умовах теореми;
начальные (исходные) условия – вихідні умови;
налагать условие на что – підкоряти умові що;
при соблюдении ряда условий – дотримуючись ряду (низки) умов, при дотриманні ряду (низки) умов;
точное условие для того, чтобы – точна умова для того, щоб.
УСЛОЖНЯТЬСЯ, УСЛОЖНИТЬСЯ – ускладнішати, поскладнішати, ускладнюватися, ускладнятися, ускладнитися.
УСЛУГА – послуга:
к вашим услугам – до ваших послуг;
оказать услугу кому – зробити послугу кому, прислужитися (стати в пригоді) кому.
УСМАТРИВАТЬ, УСМОТРЕТЬ – бачити, побачити, вбачати, вбачити.
УСМОТРЕНИЕ – розсуд, погляд, думка, розуміння, міркування, уявлення:

---------- УСМ

действовать по собственному усмотрению – діяти (робити) на власний розсуд (за власним міркуванням);
по его усмотрению – (як) на його розсуд (погляд, думку);
предоставлять (передавать) на усмотрение чьё – віддавати на розсуд чий.
УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ – удосконалювання, удосконалення, поліпшення, покращання, підвищення, винахід, раціоналізація, відкриття, вигадка, ідея, новація, новина:
по мере усовершенствования – з удосконалюванням.
УСПЕХ – успіх, досягнення, перемога, виграш, визнання:
с (каким) успехом – успішно, з (яким) успіхом;
с тем же (с таким же) успехом – так само, з тим самим (з тим же, з таким же) успіхом.
УСТАНАВЛИВАТЬ, УСТАНОВИТЬ – установлювати, установити; ставити, поставити; споруджувати, спорудити; інсталювати; визначати, визначити; відкривати, відкрити:
устанавливать взаимосвязь явлений – установлювати взаємозв’язок явищ;
теперь легко установить, что – тепер легко установити (показати), що;
устанавливать условия – визначати (ставити) умови.
УСТАНОВИВШИЙСЯ – сталий, усталений, узвичаєний, узаконений.
УСТАНОВКА – установлювання, установлення, ставлення, поставлення, настановлення, настанова; механізм, пристрій, машина:
установка станка на фундамент – установлення верстата на фундамент;

дождевальная установка – дощувальна машина.
УСТАНОВЛЕННЫЙ – установлений, постановлений, визначений:
как установлено ранее (выше) – як визначено (зазначено, підкреслено, установлено) раніше (вище), як уже згадувалося, про це йшлося (мова йшла) раніше.
УСТРАНЕНИЕ – усування, усунення, ліквідація, видалення, вилучення; викидання; звільнення, зняття:
для устранения этого недостатка – щоб усунути цю ваду (цей недолік).

УСТ ----------
УСТРАНЯТЬ, УСТРАНИТЬ – усувати, усунути; ліквідувати; видаляти, видалити; вилучати, вилучити; викидати, викинути; позбуватися, позбутися; звільняти, звільнити; знімати, зняти; скидати, скинути.
УСТРЕМЛЯТЬ, УСТРЕМИТЬ – спрямовувати, спрямувати; скеровувати, скерувати; направляти, направити; звертати, звернути; зосереджувати, зосередити:
устремить внимание – зосередити (спрямувати, скерувати, направити, звернути) увагу.
УСТРОЙСТВО – улаштовування, улаштування, упорядковування, упорядкування, упоряджання, упорядження, налагоджування, налагодження, опоряджування, опорядження; опорядкування, обладнання, будова; пристрій.
УСТУПАТЬ, УСТУПИТЬ – поступатися, поступитися; уступати, уступити; відступати, відступити; віддавати, віддати; давати, дати; робити, зробити поступку:
уступить пальму первенства – віддати пальму першості.
УТВЕРЖДАТЬ, УТВЕРДИТЬ – твердити, стверджувати, ствердити, затверджувати, затвердити; запевняти, запевнити; заявляти, заявити; підтверджувати, підтвердити; висловлювати, висловити думку:
утвердиться во мнении – зміцніти на думці;
есть все основания утверждать – є всі підстави стверджувати.
УТВЕРЖДЕНИЕ – твердження, думка, вислів, положення, теза, затвердження:
его утверждения неубедительны – його твердження непереконливі;
выносить (вносить) на утверждение – подавати на затвердження.
УТРИРОВАТЬ – перебільшувати, гіперболізувати.
УХУДШАТЬСЯ, УХУДШИТЬСЯ – гіршати, погіршати; погіршуват??, погіршитися.
УЧАСТВОВАТЬ – брати участь, співпрацювати.
УЧАСТИЕ – участь, співучасть, співпраця, партнерство:
принимать участие – брати участь, співпрацювати;
при непосредственном участии – за безпосередньої участі, з безпосередньою участю.

---------- УЧА
УЧАСТОК – ділянка, дільниця, відрізок, частина, галузь, сфера, царина:

токарный участок цеха – токарна дільниця цеху;
энергетика – важный участок народного хозяйства – енергетика – важлива галузь народного господарства;
ответственный участок работы – відповідальна ділянка роботи;
участок пути – відрізок (частина) шляху.
УЧЁТ – облік, урахування, обчислювання, обчислення, обрахування:
на основании учёта экспериментальных данных – на підставі врахування експериментальних даних; зважаючи на експериментальні дані;
вести учёт – вести облік, обраховувати, ??????;
с учётом чего – враховуючи що, з урахуванням чого.
УЧИТЫВАТЬ, УЧЕСТЬ – облічувати, облічити; обчислювати, обчислити; обраховувати, обрахувати; зважати, зважити на кого-що; враховувати, врахувати кого-що:
если учесть, что – якщо врахувати, що;
учитывать денежные поступления – враховувати грошові надходження, провадити облік грошових надходжень;
учитывая известное положение о том, что – зважаючи на (враховуючи, беручи до уваги) відоме положення про те, що;
учитывая трудности (обстоятельства) – зважаючи на труднощі (на обставини).
УЧРЕЖДАТЬ, УЧРЕДИТЬ – засновувати, заснувати; закладати, закласти; встановлювати, встановити, запроваджувати, запровадити.
УЩЕРБ – шкода, втрата, збиток:
без ущерба – без шкоди;
в ущерб кому-чему – на шкоду кому-чому;
нанести (причинить) ущерб кому – завдати шкоди (втрати, втрат, збитків) кому, зробити шкоду кому, нашкодити кому;
понести ущерб – зазнати шкоди (втрати, втрат, збитків).
УЯСНЯТЬ, УЯСНИТЬ – з’ясовувати, з’ясувати; усвідомлювати, усвідомити; розуміти, зрозуміти.
ФАКТ – факт, реальний випадок (подія, явище), приклад, реальність, наявність, існування; відомості, дані; правда, безсумнівно.
ФАКТИЧЕСКИ – фактично, реально, справді, насправді, практично.
ФАКТОР – фактор, чинник, рушійна сила.

ФАЛ ----------
ФАЛЬСИФИЦИРОВАТЬ – фальсифікувати, сфальсифікувати; фальшувати, сфальшувати; підробляти, підробити; підтасовувати, підтасувати; перекручувати, перекрутити; викривляти, викривити; кривотлумачити.
ФАЛЬШИВЫЙ – фальшивий, підроблений, неприродний, штучний, показний, облудний, несправжній, фіктивний, безпідставний, невиправданий.
ФАЛЬШЬ – фальш, підробка, облуда, штучність.

ФАТАЛЬНЫЙ – фатальний, неминучий, невідворотний, згубний, непоправний, нещасливий, трагічний, смертельний.
ФЕДЕРАЛЬНЫЙ – федеральний, федеративний, загальнодержавний, всенаціональний.
ФЕНОМЕН – феномен, явище, подія, факт, обставина, епізод, сенсація; унікум.
ФЕНОМЕНАЛЬНЫЙ – феноменальний, винятковий, надзвичайний, незвичайний, унікальний, сенсаційний.
ФЕШЕНЕБЕЛЬНЫЙ – фешенебельний, дорогий, модний, стильний, вишуканий, елегантний, розкішний, великосвітський, аристократичний.
ФИАСКО – фіаско, невдача, неуспіх, провал, поразка:
терпеть, потерпеть фиаско – зазнавати, зазнати фіаско.
ФИГУРАЛЬНЫЙ – фігуральний, переносний, образний, алегоричний, метафоричний.
ФИКСИРОВАННЫЙ – фіксований, зафіксований, закріплений, закарбований, зображений, зареєстрований.
ФИКТИВНЫЙ – фіктивний, несправжній, вигаданий, фальшивий, уявний:
фиктивный капитал – фіктивний капітал.
ФИНАЛЬНЫЙ – фінальний, завершальний, заключний, кінцевий, останній.
ФОРМА – форма, обриси, контури, конфігурація, тип, структура, спосіб, жанр, різновид, зразок, кшталт, вигляд. образ:
по (во) всей форме – належно, належним чином;
в форме чего – як що, у вигляді (у формі) чого;
предмет по своей форме напоминал шар – предмет своєю формою нагадував кулю;
текст был составлен в форме (по типу) протокола – текст було складено на кшталт протоколу;
излагать в краткой форме – викладати стисло.
---------- ФОР
ФОРМИРОВАТЬ – формувати, надавати форми (вигляду), виробляти, комплектувати, складати, збирати.
ФОРМУЛИРОВАТЬ – формулювати, сформулювати; висловлювати, висловити; викладати, викласти.
ФОРМУЛИРОВКА – формулювання, висловлювання, викладання:
при формулировке правил – формулюючи правила.
ФРАГМЕНТ – фрагмент, уривок, частина.
ФРАГМЕНТАРНЫЙ – фрагментарний, уривчастий, неповний, роз’єднаний.
ФРОНТАЛЬНЫЙ – фронтальний, чоловий, передній, лицьовий, зовнішній, загальний, всеосяжний, всеохопний:
фронтальная проверка – фронтальна перевірка.
ФУНДАМЕНТ – фундамент, підвалини, підмурок, підмурівок, основа, база:
фундамент здания – фундамент (підмурок) будівлі;
заложить фундамент теории – закласти підвалини теорії, зафундувати теорію.
ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЙ – фундаментальний, міцний, тривкий, надійно зроблений, головний, основний, ґрунтовний, глибокий, капітальний:

фундаментальные науки – фундаментальні науки;
эти исследования достаточно фундаментальны, чтобы служить основанием для новых разработок – ці дослідження досить ґрунтовні й можуть бути підставою для нових розробок (основою нових розробок).
ФУНКЦИОНИРОВАТЬ – функціонувати, функціювати, діяти, працювати, робити, виконувати функцію.
ФУНКЦИЯ – функція, обов'язок, призначення, роль, діяльність:
выступать в функции чего – виступати у функції (у ролі) чого (як що).
ХАОС – хаос, безладдя, безлад, безладність, мішанина, суміш, плутанина, неорганізованість, стихійність, анархія.
ХАОТИЧЕСКИЙ – хаотичний, безладний, неорганізований, нерегульований, несистематичний, неконтрольований, безформний, анархічний.
ХАРАКТЕР – характер, натура, темперамент, особливості, риси: носить (иметь) экстремальный характер – бути екстремальним, мати екстремальний характер;

ХАР ----------
отличаться каким характером – бути яким, характеризуватися чим, мати який характер, відзначатися яким характером.
ХАРАКТЕРИЗОВАТЬСЯ – відзначатися (характеризуватися) чим, бути яким, мати який характер.
ХАРАКТЕРИСТИКА – характеристика, атестація, рекомендація:
дать краткую характеристику – стисло схарактеризувати.
ХАРАКТЕРНЫЙ – характерний, властивий, притаманний, типовий, прикметний, специфічний, своєрідний, основний, визначальний, питомий.
ХИМЕРИЧНЫЙ – химерний, незвичайний, мінливий, фантастичний, дивовижний, нездійсненний, нереальний, неймовірний, заплутаний, складний, незрозумілий.
ХОД – хід, рух, перебіг, процес, розвиток, напрям, характер:
дать ход делу – зрушити справу;
не давать ходу кому – не дати ходу кому;
ход событий – перебіг (розвиток) подій;
в ходе, по ходу – під час, у процесі.
ХОТЕТЬ – хотіти, бажати, мати бажання, прагнути, вимагати, збиратися, мати намір:
как хотите – як завгодно.
ХОТЬ, ХОТЯ – хоч, хоча, дарма що, принаймні:
хоть и ..., хотя и ... – хоч і ..., хоча й ...;
хоть бы – хоч би, хоча б, хай би, хай;
сделайте хотя бы то, что от вас зависит – зробіть принаймні те (хоч те), що від вас залежить.
ХРАНИТЬ – берегти, зберігати, тримати, держати, ховати, тримати (держати) в таємниці, утаювати, дотримувати, додержувати, охороняти, боронити:

хранить в памяти – зберігати (берегти) в пам’яті;
хранить деньги в банке – зберігати гроші в банку;
хранить в тайне (в секрете) – утаювати; тримати (держати) в таємниці;
хранить слово – дотримувати (додержувати) слова;
хранить традиции – зберігати традиції;
хранить границы – охороняти кордони.
ХРАНИТЬСЯ – зберігатися, берегтися, триматися, держатися, дотримуватися, додержуватися, ховатися, охоронятися, оберігатися.

---------- ХРО
ХРОНИЧЕСКИЙ – хронічний, затяжний, задавнений, постійний, тривалий, безперестанний, безперервний, перманентний.
ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ – хронологічний, літописний, послідовний, поступовий.
ХУЖЕ – гірший, гірше, гірш:
как нельзя хуже – щонайгірше, якнайгірше;
хуже всего то, что – найгірше те, що.
ЦЕЛЕСООБРАЗНО – доцільно, доречно, відповідно, раціонально, розумно:
целесообразно использовать что – доцільно (доречно) використовувати що.
ЦЕЛИКОМ – цілком, цілковито, абсолютно, повністю, зовсім, до краю, до останку, без останку, дощенту, (з початку) до кінця, всього.
ЦЕЛОСТНОСТЬ – цілісність:
территориальная целостность государства – територіальна цілісність держави.
ЦЕЛОСТЬ – цілість:
все в целости (и сохранности) – все ціле.
ЦЕЛЫЙ – цілий, не поділений, повний, весь, не пошкоджений, не попсований:
в целом – загалом, у цілому.
ЦЕЛЬ – мета, ціль, намір, задум, план:
попасть в цель – влучити, вцілити;
выстрел попал в цель – постріл влучив (???) у ціль;
иметь (своей) целью – мати на меті;
задаться целью – поставити собі за мету;
с целью (в целях) чего – заради (задля, для) чого, щоб, маючи на меті що, з метою чого;
достичь цели – досягти мети;
с этой целью – маючи це на меті, з цією метою;
цель заключается в том, чтобы – мета полягає в тому, щоб;
с целью отыскания оптимальных характеристик – щоб знайти оптимальні характеристики;
в целях достижения чего – щоб досягти чого, з метою досягнення чого;
с той целью, чтобы – для того, щоб;
с целью создания – щоб створити, з метою створення;
преследовать цель – мати на меті.

ЦЕН ----------
ЦЕНА – ціна, вартість, плата, винагорода, такса, тариф, значення, цінність, кошт:
любой ценой (достичь, добиться) – за всяку ціну (досягти, добитися);
ценою чего – ціною чого;
цены нет кому-чему – ціни не (можна) скласти кому-чому, ціни не складеш кому-чому;
это теперь в цене – на це тепер висока ціна, це тепер високо ціниться.
ЦЕНИТЬ – цінити, оцінювати, цінувати, складати ціну, шанувати, високо ставити:
во что вы цените эту картину? – за скільки ви цініте цю картину?
ценить квалифицированного специалиста – цінувати (цінити, шанувати) кваліфікованого фахівця.
ЦЕННЫЙ – цінний, вартісний, коштовний, дорогий, дорогоцінний, важливий, потрібний, корисний:
ценные бумаги – цінні папери;
ценный работник – цінний працівник;
ценный подарок – коштовний (дорогий) подарунок (дарунок);
ценный совет – корисна порада.
ЦЕНТР – центр, середина, осередок, ???; заклад, бюро, установа; вузол; ядро, авангард, еліта, кістяк, основа, первопричина.
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ – центральний, головний, магістральний, найважливіший, провідний, керівний.
ЦЕПЬ – ланцюг, низка, ряд, сплетення, сплетіння:
цепь управления – ланцюг керування;
цепь событий – сплетення (низка, ряд, ланцюг, сплетіння) подій;
основное звено в цепи нашей работы – основна ланка (в ланцюгу) нашої праці (роботи).
ЦИВИЛИЗОВАННЫЙ – цивілізований, культурний, розвинений, не варварський, не дикунський.
ЧАС – година, час, пора, момент:
с часу на час – щогодини, з години на годину;
час в час – година в годину;
час от часу не легче – щоразу (щораз) не легше;
в свой час – своєчасно, у свій час;
всякий час – повсякчас, повсякчасно;

---------- ЧАС
до этого (до сего) часа – досі, до цього часу.
ЧАСТИЧНО – частково, почасти, до певної міри, певною мірою, до деякої міри.
ЧАСТНОСТЬ – подробиця, деталь, випадковість, поодинокість:
в частности – зокрема.
ЧАСТНЫЙ – приватний, частковий, випадковий, поодинокий, окремий, ізольований:
от частного к общему – від часткового до загального;

частный случай – поодинокий (окремий) випадок;
частная собственность – приватна власність.
ЧАСТО – часто, не раз, нерідко, ??????, неодноразово, кількаразово, часто-густо, раз у раз.
ЧАСТЬ – частина, частинка, частка, шматок, уривок, деталь, компонент, інгредієнт, елемент:
большей частью – здебільшого, переважно, здебільш, здебільше, здебільша, як правило;
в той части – тією мірою, у тій мірі;
делить на равные части – поділяти (ділити) на рівні частини (частки);
целое и часть – ціле і частина;
частью – почасти, частково;
остальная часть – решта;
неотъемлемая часть – невід'ємна частина.
ЧАЩЕ – частіше:
чаще всего – найчастіше.
ЧЕМ – ніж, як, від, за:
раньше, чем – перше (перш) ніж; перед тим, як;
чем больше, тем лучше – що більше, то краще; чим більше, тим краще;
меньше, чем – менше за, менше від; менше, ніж;
чем далее, тем – що далі, то.
ЧЕРЕЗ – через, за:
пройти через все испытания – пройти через усі випробування, ???????, витримати всі випробування;
выражать что через что – виражати що через що;
остановка автобуса через два квартала – зупинка автобуса через два квартали (за два квартали).
ЧЕРЕСЧУР – занадто, надто, дуже, надміру:
чересчур много – забагато, занадто (надто) багато.
ЧЕР ----------
ЧЕРТА – риса, ознака, прикмета, особливість; межа, границя, кордон:
в общих (в главных, в основных) чертах – беручи загалом, у загальних (у головних) рисах, загальними рисами;
в черте города – у межах міста.
ЧЁТКИЙ – чіткий, виразний, розбірливий, ясний, зрозумілий, однозначний, недвозначний:
чёткое представление о чём – чітке уявлення про що.
ЧИСЛИТЬСЯ – налічуватися, лічитися, рахуватися, значитися, вважатися.
ЧИСЛО – число, кількість, дата, день:
один из их числа – один із них (з-проміж них);
большое число присутствующих – велика кількість присутніх;
в большом числе – у великій кількості;

нет (несть) числа кому-чему – безліч кого-чого, без ліку кого-чого, немає (нема) ліку кому-чому;
без числа – безліч, без ліку, незліченно, незчисленно;
из числа кого-чего – з–поміж кого-чого;
в том числе – і, а також і, в тому числі, зокрема.
ЧЛЕНИТЬСЯ – розчленуватися. членуватися, складатися, поділятися.
ЧРЕВАТЫЙ – здатний спричинити що:
это чревато последствиями – ця подія багата на наслідки (здатна спричинити наслідки).
ЧРЕЗВЫЧАЙНО – надзвичайно, винятково, дуже, особливо, незвичайно.
ЧТОБЫ, ЧТОБ – щоб, нехай, хай.
ШАГ – крок, ступінь, дія, вчинок, захід, маневр, поступ, прогрес:
ни на шаг (ни шагу) не отходить (не отступать) от кого-чего – ні на крок (ні на ступінь) не відходити (не відступати) від кого-чого;
ни на шаг не продвинуться – ні на крок (ні на ступінь) не просунутися;
шаг за шагом – крок за кроком, ступінь за ступнем;
предпринять шаги к чему – вжити заходів до чого.
ШИРИНА – ширина, широта, широчина, широкість, простір, розмах:
два метра в ширину (шириной) – два метри завширшки.
ШИРОКИЙ – широкий, просторий, безмежний, неосяжний, великий, різноманітний, розгорнутий, численний, необмежений, далекосяжний, розширений, величезний, масовий:

---------- ШИР
в более широком смысле – в ширшому (?????) розумінні.
ЩАДИТЬ – щадити, милувати, берегти, шанувати, шкодувати, економити, заощаджувати:
щадить самолюбие – щадити самолюбство;
не щадить сил – не шкодувати сил.
ЩЕПЕТИЛЬНЫЙ – педантичний, педантично точний, скрупульозний, делікатний, вимогливий:
щепетильный вопрос – делікатне питання;
щепетильный человек – педантично точна (вимоглива) людина;
щепетильное отношение – скрупульозне ставлення.
ЭВОЛЮЦИЯ – еволюція, поступовий розвиток, процес поступових змін.
ЭКВИВАЛЕНТНЫЙ – еквівалентний, рівнозначний, рівновартий, рівноцінний, цілком такий, однаковий, тотожний.
ЭКЗАМЕН – екзамен, іспит, опит, опитування, перевірка, контроль, тест, випробування.
ЭКОНОМИЯ – економія, ощадливість, ощадність; заощадження, вигода, прибуток:
режим экономии – режим економії (ощадливості);
экономия труда – заощадження (економія) праці.
ЭКОНОМНЫЙ – економний, ощадливий, ощадний, нерозтратливий, немарнотратний:

экономная трата денег – ощадливе (економне) витрачання грошей;
экономный хозяин – економний (немарнотратний) господар.
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ – експериментальний, пробний, дослідний, емпіричний, лабораторний, дослідницький, випробний.
ЭКСПЕРТИЗА – експертиза, дослідження, обстеження, огляд, розгляд, аналіз.
ЭКСТРАОРДИНАРНЫЙ – екстраординарний, винятковий, незвичайний, феноменальний, особливий, спеціальний.
ЭКСТРЕННЫЙ – екстрений, невідкладний, терміновий, негайний, несподіваний, непередбачений, позачерговий.
ЭЛЕМЕНТ – елемент, складник, інгредієнт, деталь, риса, аспект.
ЭЛЕМЕНТАРНЫЙ – елементарний, початковий, азбучний, загальновідомий, найнеобхідніший, найпростіший, нескладний, зрозумілий.
ЭТАП – етап, період, фаза, стадія, частина, період, час.

ЭТО ----------
ЭТО – це:
для этого – для цього, із цією метою;
это связано с чем – це пов’язано (зв’язано) із чим, це зумовлено (зумовлюється) чим;
при (всём) этом – проте, а проте, при цьому, до того, до того ж.
ЭТОТ – цей:
с этой целью – для цього, із цією метою, маючи це на меті;
с этого момента – відтепер, відтак;
в этом случае – якщо, у цьому разі (випадку);
на этом основании – на цій підставі;
в этом отношении – щодо (стосовно) цього;
в этой связи – у зв’язку з цим.
ЭФЕМЕРНЫЙ – ефемерний, нетривалий, короткочасний, недовговічний, уявний, нереальний.
ЭФФЕКТ – ефект, враження, вплив, дія, користь, вигода, наслідок, результат, вислід.
ЭФФЕКТИВНЫЙ – результативний, дійовий, дієвий, плідний, плодотворний, активний.
ЮРИСПРУДЕНЦИЯ – юриспруденція, юридичні науки, правознавство.
ЮРИСТ – юрист, правник, правознавець, юриспрудент, слуга закону, юрисконсульт.
ЯВЛЯТЬ, ЯВИТЬ – виявляти, виявити:
являть собою – становити, бути, являти собою.
ЯВЛЯТЬСЯ, ЯВИТЬСЯ – ставати, стати, бути, виявлятися, виявитися, вважатися, визнаватися, трактуватися, розумітися:
аналогия не является доказательством – аналогія – не доказ (не є доказ);
это явилось причиной чего – це стало (було) причиною чого; це спричинилося чим;
являться излишним (ненужным) – бути зайвим (непотрібним);
являться следствием чего – бути наслідком чого;
это является материалом для чего – це становить матеріал до (для) чого;

такая методика является в корне неверной – така методика зовсім неправильна.
ЯВНЫЙ – явний, неприхований, очевидний, видимий, наочний, безсумнівний:
явное противоречие – очевидна (явна) суперечність;
явным образом – явно.
---------- ЯВС
ЯВСТВЕННЫЙ – виразний, ясний, чіткий, розбірливий, зрозумілий.
ЯВСТВОВАТЬ – бути ясним (видним), виявлятися, випливати:
из этого явствует – із цього видно, із цього випливає (виходить).
ЯКОБЫ – ніби, нібито, немовбито, немовби, наче, начебто, неначе, неначебто.
ЯСНО – ясно, виразно, очевидно, зрозуміло, звичайно, звісно:
ясно видно – ясно (виразно) видно;
не совсем ясно – не зовсім ясно (зрозуміло).
ЯСНОСТЬ – ясність, виразність, чіткість, логічність, об’єктивність:
внести ясность – зробити зрозумілим;
привести в ясность что – з’ясувати що.
ЯСНЫЙ – ясний, виразний, чіткий, зрозумілий, очевидний, логічний, об’єктивний, розсудливий: ясное дело – звісно, ясно, зрозуміло, безперечно, ясна (зрозуміла, певна, відома, звісна) річ (справа).